

Ú V O D.

Nauky okultní čili skryté jsem vylíčil alespoň v hlavních rysech ve své obsáhlé knize: »Tajné síly přírody a člověka«¹⁾. V ní nalezne čtenář vše nutné k pochopení událostí, jež budou vylíčeny ve spise přítomném. Rovněž vřele doporučuji četbu své jiné knihy »Léčba nervů přírodními silami« a také spis »Divy a kouzla indických fakirů«. Oba spisy vyšly v témž nakladatelství. V prvním je důkladně popsáno složení vnitřního člověka, totiž jeho část neviditelná, a ve druhém zase indické metody k vývoji skrytých duševních sil, jež se staly teď předmětem úsilovného vědeckého badání, které provádějí různé společnosti metapsychické pomocí medií a jiných jedinců, v tomto směru nadaných. Je to sice chvályhodná snaha, ale nemůže mítí přes veškeré úsilí valných výsledků, poněvadž zákony a záhady světa neviditelného, jenž je vlastně podkladem všeho okultního, lze rozřešit jenom *osobním vniknutím* do tohoto světa — ne jinak. Kdo chce poznati tajemství chrámu neviditelného, musí tam sám vstoupiti, ba musí i odhrnouti oponu, zakrývající vnitřní svatyni.

Kdo zůstane před branou, nezví nikdy, co je uvnitř.

A právě tato kniha má poučiti čtenáře, jak lze vstoupiti do tohoto neviditelného chrámu a jaká cesta k tomu je nejlepší, jaká škola je nejspolehlivější a jaká nebezpečí očekávají žáka.

Nelze mi tajit, že v okultismu číhá nebezpečí steré. Od dávných dob to bylo známo všem zasvěcencům — proto varovali a proto svoje nauky skrývali před profánním davem. Okultní

¹⁾ Praha, Vilímkovo nakladatelství.

nauka není pro každého a proto je *skrytá* a jen jistí lidé mohou ji odhalit a správně přijmout. Proto je psáno v Písmu: „Mnoho je povoláných, ale málo vyvolených.“

Dalším úkolem tohoto spisu bude, upozornovati na steré omyly, které badatele očekávají, neboť okultismus moderní, na rozdíl od středověkého a starověkého, oplývá přemnohými spisy naprosto vadnými a nesprávnými, které badatele jen zavádějí. Jsou dnes celé okultní školy a společnosti, jež vydávají drahé publikace — zcela bezcenné nebo přeplněné naukami falešnými. To platí zvláště o naukách mystických a zvláště rosikrucianských²⁾.

Jen v americkém městě Los Angeles jsou podle informací, jež mně byly zaslány, tři společnosti »Rosikrucianů« vesměs ovšem nepravých. Každá z nich učí něčemu jinému. Je to tedy právě tak, jako s mnohými náboženskými sektami. Každá vykládá podle zevního rozumu tajemství v náboženství skrytá, která lze pochopit jedině srdcem. A práce taková nemá naprosto ceny.

Také u nás je mnoho plevelů v okultní literatuře, která je dnes ohromná. Před dvaceti lety počítal světoznámý anglický spisovatel Arthur Conan Doyle na 70.000 svazků světové literatury okultní, ovšem i se spisy středověkými a starověkými. Dnes je tato literatura o nějakých třicet tisíc svazků bohatší. Je ovšem otázka, jaké procento z této spousty knih je skutečně cenné! Podle mých zkušeností sotva jedna setina! Je to tím, že o věcech okultních píše kdekdo, poněvadž každý, kdo poznal nějaký zlomek skrytých nauk, je puzen touhou svoje přesvědčení pokud možno oznámiti celému světu. Jenže při tom většina takových spisovatelů příležitostných chybje v tom, že

²⁾ Tak zvané Bratrstvo Růže a Kříže čili Rosikruciani, vystoupili na veřejnost naposledy v XVI. a XVII. století různými spisy, z nichž zvláště zasluhuje pozornost trojice důležitých děl: „Confesio“, „Fama Fraternitatis“ a „Chemická svatba Kristiána Rosenkreutze“. Rosikruciani, kteří jsou také známi jménem „Bratrstvo Bílé Lóže“ nejsou však nějakým svazem viditelným, nýbrž je to čistě duchovní sdružení veleduchů (nebo Mistrů či adeptů), které však zasahuje velmi mocně do osudů jednotlivců, celých národů a vůbec do vývoje duchovního naší země. — Pozn. autora.

si budují ihned svoje *vlastní* teorie a že nijak nedbají o nauku starých Mistrů, uloženou ve spisech středověkých a starověkých.

Okultní nauky mnohého oslňují. To se týká hlavně moderní theosofie a anthroposofie. Mně se vedlo také tak, pokud jsem nezačal studovati starých pramenů. Ale když jsem stejné nauky, jenže v pravé čistotě, nalezl později při studiu spisů starých Indů, při četbě klasických okultních autorů jako Sokrata, — v dílech Platonových — nebo dokonce Plotina a Jamblicha, spadla mně rouška s očí a poznal jsem, že theosofie se chlubí cizím peřím. Toto moje přesvědčení bylo pak ještě dále utvrzeno četbou mystiků a alchymistů středověkých, zvláště Jakuba Böhmeho. A když jsem stejné nauky nalezl v indické Bhagavad Gítě a také v učení starých Egyptanů a Peršanů a nejnověji i starých Číňanů, bylo mi jasno, že pravdu sluší hledati u starých autorů a nikoliv u nových.

Pravda je jenom jedna a její zlatá nit je ukryta v každém pravém okultním spisu a také v *každé* soustavě náboženské.

Ale najít tuto zlatou nit a sledovat ji až do doby moderní — vlastně až k vlastnímu jáství — to je úkol, který vyžaduje celého člověka.

V této knize budu líčit postup svých okultních zkušeností a zážitků podle pravdy a beze všech příkras. Čtenář pozná, jak se věc dělati *nemá*. Ale také pozná, jak je člověk veden křivolačnými cestičkami posléze přece jen k cíli. Moje cesta byla velmi obtížná hlavně proto, že tehdy nebylo vhodných poučných spisů a že jsme se v Praze musili prokopávat různými překážkami, jimž se dnes možno naprosto vyhnout. Máme dnes dokonce českou obsáhlou literaturu v překladech i ve spisech původních, sepsaných na podkladě praktických zkušeností. A to je právě v okultismu — jako vůbec v životě — přední věcí. Veškeré teorie jsou bezvýznamné, jestliže jsme sami nepřistoupili k praksi. Jenže prakse v *tomto* oboru má svoje nebezpečí, jak již bylo pověděno, a sice *velmi* vážná!

V okultním studiu a zvláště v praksi je třeba dobrého vedení. Toho jsme my neměli a proto lze mluvit o štěstí, že nikdo z nás neodnesl mnohdy velmi nebezpečné pokusy úhonou. Na tuto

okolnost je třeba neustále upozorňovat. Přehledně jsem taková nebezpečí vylíčil soustavně v knize »Nebezpečí okultismu« (Praha, Springer), ale učiním tak příležitostně i v knize této.

Již pouhé pokusy spiritistické mohou vésti k vážným poruchám nervů — ne-li k horšímu — a tím více pak pokusy jiné. Je třeba varovati, neboť je mnoho lidí, kteří nemají tušení, co mohou vyvolat a z pouhé zvědavosti se vrhají jako skokem do tmy, do oblastí neviditelná, které má právě tak přísné zákony, jako naše příroda viditelná.

Tyto zákony je třeba znát — alespoň do jisté míry. Jinak hrozí člověku nebezpečí téměř na každém kroku. Osoby nervově nemocné, lidé slabých nervů vůbec, lidé choří a bojácní *nemají* se zabývat okultními věcmi. Ale je ku podivu, že právě tací lidé mívají k tomu největší sklony. Vábí je vše nadsmyslné a vrhají se do okultismu střemhlav. Za své více než čtyřicetileté praxe v okultních předmětech mám o tom mnohé zkušenosti. U medií spiritistických je vůbec zjištěna jistá abnormalita v nervové soustavě, ale při tom mohou to býti osoby jinak zcela zdravé. U některých medií světového jména (Slade, Eglington), byly zjištěny sexuální abnormality. Život pohlavní a okultní vývoj jsou ve zcela určitých vztazích. O tom svědčí již mnohé předpisy o celibátu a podobně. U nás však byla naprostá pohlavní zdržlivost u osob průměrných spíše škodlivá než prospěšná. Jenom výjimeční jednotlivci se k tomu hodí a těch je nesmírně málo — snad sotva jeden z milionu žáků. Vše to záleží ovšem na zevních okolnostech. Na př. v Indii je tomu zcela jinak než na Západě. Ale i tam, na př. v nejpřísnějších a nejobtížnějších předpisech hatha jógu³⁾, jsou výjimky.

Ještě je třeba zmíniti se o tom, jaké má míti žák v okultismu názory vědecké a náboženské. Pokud se týká vědy, vylíčil jsem stanovisko okultisty k ní ve spise: »Spiritismus a věda«⁴⁾. Na skeptiky nelze mi bráti zřetele, poněvadž je jen jejich vinou, že nechtějí sami pracovat pokusy a známými dnes metodami. Jsou

³⁾ Viz K. Weinfurter: „Divy a kouzla indických fakirů“ II. vyd., Praha, Vilímek.

⁴⁾ Praha, Springer.

ještě mnozí učenci, kteří popírají na př. telepatii, siderické kyvadlo, lidský magnetismus čili ód a podobné věci o nichž se lze přesvědčit v několika dnech. Kdo je tedy vědecky založen a chce studovat okultní nauky a pěstovat je, musí se zbavit svých *předsudků*. Jsou největší překážkou.

Stran náboženských názorů lze říci, že i ty jsou velmi důležité, má-li naše úsilí vésti k cíli. Je lépe přistoupit k okultismu jako nevěrec než s přísným náboženským přesvědčením, poněvadž i to je pramen předsudků. Na př. naše představy o Bohu jsou vesměs nesprávné a vadné. Proto jsou hlavně v mystickém školení na úkor postupu. Také v okultismu všeobecně má býti žák na počátku jako nepopsaný čistý list. Pak jeho duše přijme snadno nové dojmy a žák dalšími, osobními zkušenostmi vytříbí svoje názory. Pak teprve je může srovnávat se svým dřívějším přesvědčením a uvidí, v jakých byl klamech.

Pravý okultismus spojuje a v soulad uvádí vědu, filosofii a náboženství. Něco podobného nesvede žádná nauka jiná. Správné pochopení okultní nauky dávají člověku silnou a pevnou vůli, odolnost ve zkouškách životních, úspěch ve všem *dobřem* počínání, nezdolnou zbraň proti pověře, světlo v otázkách života a smrti, odhalení nejskrytějších pravd v náboženství a konečně síly, jimiž lze ovládnout celou přírodu. Poslednější je ovšem jen údělem adepta čili vysokého zasvěcence. A naposled lze říci, že zvláště školení mystické přináší dlouhý, harmonický život a naprosté zdraví.

Ale toho všeho dosáhne jen okultista správně trenovaný a nikoliv břídil, který brzy se vrhá sem a brzy zase do jiné okultní disciplíny. Je to dosažitelné *jenom* školou mystickou, která je vrcholem okultních snah od počátku světa.

Jinak je ovšem zcela lhostejno, jaké víry je žák, chce-li studovat okultismus vážně. Veškerá náboženství byla původně *školami* mystickými, jenom že časem se ztratily původní předpisy zakladatele. A tak zbyla jen zevní slupka, která se hodí pro dav, ale nikoliv pro jednotlivce, který chce nazírat hlouběji. Než i *zevní* církve mají svůj důležitý úkol, poněvadž udržují do jisté míry v lidu *víru* ve vyšší Moc a tato víra je

nesmírně důležitá. Naše víra podle své správnosti nebo nesprávnosti *utváří* totiž náš život posmrtný. Existuje totiž tajný zákon vesmírový, který praví, že veš člověk na světě hmotném věřil, to mu bude dáno po smrti. A z toho zákona není uniknutí. Je krutou pravdou, že naprostý nevěrec po smrti neexistuje. Jenomže takových absolutních nevěrců je velmi, velmi málo, neboť i ten, kdo se chlubí svou nevěrou, domnívá se, že tím páše nějaké zvláštní hrdinství, ve skutečnosti, ve skrytu svého srdce, věří často velmi mnoho — a tím se zachraňuje!

*

V knize této se opírám o některé své dřívější spisy, jichž v češtině vyšlo čtyřicet pět svazků. Je to hlavně dílo: »Tajné síly přírody a člověka«, pak »Ohnivý keř«, který je ve třech dílech, dále »Odhalená magie« (Praha, Hynek), a »Bible ve světle mystiky«, která čítá 11 svazků. Z přeložených děl doporučuji zvláště »Bhagavad Gitu«, kterou jsem opatřil velmi rozsáhlými poznámkami a vysvětlivkami ke každému verši. Jinak nalezneme čtenář velmi mnoho poučného a nejvyššího zájímavého materiálu v mém časopise »Psyche«, který vychází již desátý rok (Edice Psyche, Vinohrady, Šumavská 7.)

Z toho důvodu také užívám zde odborných výrazů, jejichž vysvětlení najde čtenář ve spisech shora uvedených. Ostatně hledím, jako vždy, psáti co nejjasněji, aby čtenář neupadl do omylů.

Knihy tato není a nechce býti nějakou biografií, ale má ukázati, jaký vliv má okulturní školení na život člověka a jaký užitek nebo i škoda může vzniknouti tomu, kdo chce býti o krok dále než lidstvo ostatní, jda úzkou cestičkou místo širokou silnicí, po níž kráčí lidský dav.

Některých jednotlivostí bylo nutno se jen dotknouti, poněvadž jejich plné prozrazení by přineslo čtenáři více škody než užítku. Právě okulturní věci jsou skryté — odtud také slovo »okulturní« a nesmějí býti uveřejňovány davu, který se žene jen za hmotnými zisky a požitky. Tak jako zasvěcenec do starých mysterií, kde právě učili okulturním věcem, nikdy neprozradil co viděl a slyšel, nevyzradí ani dnes nikdo skutečných tajemství,

neboť k těm se musí probíti každý žák sám a sice vlastním úsilím. Ale každý má sílu a schopnost provésti tento nejvyšší a nejobtížnější úkol člověka na zemi — k němuž je vlastně každý povolán.

Autor ke konci zdůrazňuje, že není ani adeptem ani nějakým vůdcem ve smyslu mystickém nebo okulturním. Dosáhl jen jistého stupně v okulturním školení, a z toho podává všem lidem dobré vůle tolik, mnoho-li uznává za prospěšné. A kdo bude čísti následující kapitoly spíše srdcem než zevním rozumem, brzy pozná jistě ukryté pravdy, které ho povedou dále.

Knihu tuto doprovází moje upřímné přání, aby měla stejný úspěch jako ostatní moje spisy okulturní a mystické, neboť pak bude její úkol vyplněn!

Karel Weinfurter.

KAPITOLA I.
SPIRITISMUS

Jako malý hoch, který chodil do obecné školy v Jičíně, jsem zažil prvé okultní vidění. Tehdy jsem ovšem neměl ani ponětí, co zjev, který popíše, znamená a také jsem nad věci ani neužasl ani o ní nepřemýšlel. Přijal jsem ji právě jako dítě — nic jinak.

Jednou jsem přišel domů ze školy po desáté hodině. Bylo to v létě a den byl slunečný. Na nebi pluly bílé mraky. U našeho bytu na Valdickém předměstí byla veliká pavlač, po celé délce zasklená. Stál jsem na pavlači a díval jsem se upřeně do oblak. A právě toto upřené zírání probudilo u mne na okamžik schopnost vidění, která ovšem v mém nitru dřímala.

Náhle jsem spatřil na nebi mezi oblaky zcela jasně postavu nějakého světce. Alespoň tak se mi postava jevila. Měla dlouhé vlasy a vousy a kývala na mne několikrát. Byla jako vzdálená, asi tak jako by se člověku jevila lidská postava na vzdálenost asi šedesáti kroků.

Byl jsem trochu překvapen a běžel jsem ihned do kuchyně, kde byla moje matka a táhl jsem ji na pavlač, při čemž jsem volal: „Pojď se, maminko, podívat na svatého v oblacích!“

Matka šla se mnou, ale v oblacích již nic nebylo. Nespatriil jsem již onoho zjevu a tím méně moje matka.

„To se ti něco zdálo, hochu!“ řekla ke mně, aby mne snad upokojila.

Ale já jsem viděl onu postavu zcela jasně! Ku podivu však netrval jsem na svém zření a již jsem se, tuším, o věci nikdy nezminil. Vzpomínka na to se mi vynořila až po mnohých

letech, kdy jsem také pochopil význam onoho vidění. Byl to symbolický poukaz na cestu mystickou, kterou jsem našel až za dvacet let.

Později, když jsem studoval v Praze na reálce v Ječné ulici, zemřel tehdejší náš katecheta. Dostali jsme nového a sice kanovníka Dr. Th. Krásla, který je již také dávno v Pánu. Tohoto učitele náboženství jsme měli všichni velmi rádi. Nikdy totiž nezkoušel a v hodinách náboženství nám přednášel o rozmanitých věcech velmi zajímavých, ale skoro nikdy nemluvil o vlastním náboženství. Byl to muž velmi učený a chtěl nám jistě vštípit věci, které považoval za důležité a jež podle jeho názoru patří ke všeobecnému vzdělání. Byly to předměty, jimž se na reálce nevyučuje. Vykládal nám o starých malbách a skulpturách v římských katakombách a vysvětloval nám starokřesťanské symboly. Popisoval nám život klasických národů zvláště Řeků a Římanů, vykládal nám jména proroků a učil nás jejich jména psáti hebrejsky.

Jeho koníčkem byly klasické jazyky. Jednou se tázal, zdali někdo ze třídy zná celou řeckou abecedu. Bylo to na reálce a hoši, kromě několika písmen užívaných v měřictví, neměli o řecké abecedě ani ponětí. Ale tu jsem se hlásil já. Naučil jsem se totiž řecké abecedě od starších studentů na gymnasiu a uměl jsem ji nejen napsat, ale také jmenovat. Dr. Krásl mne zavolal k tabuli.

Napsal jsem tedy řeckou abecedu a jmenoval jsem všechna písmena.

„Máte výtečnou!“ volal Dr. Krásl radostně a klepal při tom ukazováčkem do vrchní desky katedry, jak bylo jeho zvykem. A skutečně jsem měl na vysvědčení »výtečnou« z náboženství. Případ to jistě velmi vzácný, v análech onoho ústavu vzdělávacího, neboť jak známo, náboženství nebývá právě v oblibě u středoškoláků!

A tak si vedl náš pan katecheta vždy. Jednou nám počal vypravovati o náměsícnictví čili somnambulismu. Vyprávěl, jak jistí lidé chodí ve spaní a jak v hlubokém spánku za svitu měsíce v úplňku, vykonávají často různé intelektuální práce, aniž

o tom měli ráno, po probuzení, tušení. A dokonce nám popisoval, jak v jistém semináři, kde sám také studoval, byl žák, který ve spaní vstával a psával potmě svoje úkoly. A když ráno mu jeho spolužáci tvrdili, co pozorovali, nevěřil tomu a zaklánil se, že úkoly psal večer před spaním.

Takové věci nás ovšem velmi zajímaly a my jsme poslouchali nedutajíce. A jindy zase počal pan katecheta mluvit o spiritismu. Vykládal, že spiritisté věří, že duchové zemřelých se mohou vraceti na zemi a projevovati se živoucím, že dlí ve čtyřiceti dvou oblastech a že z některých těchto regionů se mohou vrátit a z jiných nikoliv. Nevím, kde četl pan katecheta tuto nauku — alespoň jsem ji nenalezl v žádné knize, tehdy přístupné.

Dále nám vyprávěl, že spiritisté mají tak zvaná media, která duchy citují, čili volají a podobně. Mám dosud zápisník z oněch dob a jsou v něm stenograficky zapsány tyto podrobnosti.

Je nasnadě, že tyto věci nás nesmírně poutaly, zvláště *mne*. Tehdy se objevovaly v novinách tu a tam zprávy z Paříže a Londýna a seáncích, ve kterých se zjevují duchové. Byly to materialisace, jak se často dějí v podobných kroužcích se silnými mediemi fyzikálními. Tehdy pracovalo hlavně známé medium Englington a jeho projevy budily všude sešáci. Tázal jsem se dospělých na tyto věci, ale nikdo mně nemohl dáti odpovědi uspokojující. Až teď — —

A tak jsem v přestávce vzal pod paži svého souseda, spolužáka Riedla a pak jsme pilně hovořili o spiritismu.

„Povím ti něco!“ řekl Riedl. „Na Karlově náměstí je papírník pan Poš a ten je spiritista! Znáš ho, neboť tam chodím kupovat svoje potřeby!“

To bylo odhalení!

Umluvili jsme se s Riedlem ihned, že ve středu odpoledne půjdeme spolu k panu Pošovi. A stalo se. Pan Poš byl dobrý, hovorný človíček, který však měl ve zvyku mluvit velmi zvolna a s dlouhými přestávkami. Byl sice velmi rád, že se o spiritismus zajímáme, ale mnoho nám toho při nejlepší vůli neřekl, poně-

vadž, jak již řečeno, se vyjadřoval velmi zvolna. A my jsme hořeli zvědavostí!

Mnohem lépe nám posloužila jeho brožurka, kterou právě vydal, přeloživ ji z němčiny. Knížka měla titul: »Hlavní zásady nauky o duchu, čili spiritismu«. Jejím autorem byl jistý Polák Kasprowicz. Knížku jsme si ihned koupili a běželi jsme s ní na vyšehradské hradby, kde jsme ji hltavě oba zároveň četli.

Neměli jsme tušení, že alespoň pro mne znamená tento den počátek nové epochy — skutečný převrat v mém duševním životě. Musím totiž se přiznati, že v onom období jsem byl atheistou. Byl jsem sice nedospělý kluk, ale o jedněch prázdninách jsem se setkal s jedním studentem, který se mnou chodíval na procházky. Byl to vysokoškolák, který studoval filosofii a dospěl k atheistickým názorům a na procházkách mne chtěl »poučovat« a vštěpoval mně zásady materialistické, »dokazoval« mně, že není Bůh a že také není lidské duše a podobně. Nebylo obtížným úkolem otrávit duši mladého hochy a tak jsem se stal — nevěrcem. Domníval jsem se, že věda musí tyto věci znáti lépe, než velcí učitelé náboženství a dal jsem se svěsti poměrně snadno.

A právě v této epoše mé duševní negace seznámil jsem se se spiritismem, který jako kouzelnou hůlkou zapudil veškeré moje nevěrecké představy, neboť již tehdy, jak se dobře pamatuji, jsem pocítil v hlubině své duše zcela určitě, že spiritismus vede k otevření záhad neviditelného světa, a že snad jednou povede také k otevření záhad magie, čarodějnictví a podobných transcendentálních věcí. Tehdy jsem instinktivně vytušil tuto pravdu, jako by byla dávno v mém nitru *uložena* a jako by ve spánku jen čekala, až bude probuzena novým paprskem pravdy.

Tehdy jsem ještě neměl ani nejmenšího důkazu o pravdě nebo nepravdě, prohlašované naukami spiritistickými. Z brožury, kterou jsme měli od pana Poše, jsem zvěděl, že spiritisté věří v nesmrtelnost lidské duše, tedy v její trvání po smrti ve stavu *vědomém*, a dále že duše nebo duchové zemřelých se mohou projevovati lidem na světě žijícím prostřednictvím t. zv. medií. Vytušil jsem jaksi, že ve spiritismu je obsažena také jistá

filosofie, týkající se světového dění, jakož i vysoká morálka, která učí, že každý lidský skutek, ba každá myšlenka dobrá, dojde odměny, kdežto skutky opačné že musí býti trestány. V brožurce jsem ovšem také našel předpoklady k mé nezlomné víře v Boha a v jeho nejvyšší spravedlivé vlivy na celý vesmír.

Základní zrnka této nauky jsem ihned přijal jako věc zřejmou, jako věc nerozbornou a věčnou.

Dotýkám se této skutečnosti proto, že je to velmi častým zjevem u mnohých lidí, kteří po prvé slyší nebo čtou o spiritismu nebo okultismu nebo mystice. Je to důkaz, že lidé tuto poznali nauky okultní zcela jistě již v některém z předešlých životů, a že tudíž bylo třeba jen nepatrného připomenutí knihou nebo slovem, aby se v jejich duších probudila dávno poznaná pravda. Kdo v sobě pocítí podobné přesvědčení beze všech důkazů zevních, může býti jist, že ve studiu a praxi okultní dospěje k výsledkům znamenitým.

U jiných lidí se okultní nauky setkávají s rozmanitými překážkami. Mnozí se bojí dotknouti se jich, mají strach, že věci tyto by je příliš rozrušovaly. Cítí v sobě *pravdu* těchto nauk, a někdy se obávají, že přijetím těchto pravd by musili změnit v některých směrech svůj život nebo svoje návyky. A tak se raději brání tomuto poznání.

Nejhůře na tom jsou lidé, kteří se všemu okultnímu posmívají, anebo věci tyto odbývají pohrdlivým krčením ramen. Jsou to skeptikové, ve kterých pravda je sice také uložena, ale dosud dřímá v neprobuzeném zrunku.

Jsou však také lidé, kteří jsou zachvázeni přímo zuřivým hněvem, jakmile se někdo před nimi zmíní o předmětech okultních. To jsou vesměs lidé, podléhající vlivům neviditelných bytostí, někdy i démonických, jsou to lidé obyčejně medijské citliví, kteří však nemají o těchto svých schopnostech ani tušení. Za své více než čtyřicetileté činnosti v tomto oboru jsem poznal takových lidí na tisíce, a mohu říci, že ani v jediném případě se nepodařilo takového člověka přimět ke studiu okultních děl, anebo dokonce přesvědčiti o pravdě. Lidé takoví se hrozí všeho

okultního jako ohně, nemajíce tušení, že jsou obklopeni neviditelným světem, který je ovládá, který jim *zabraňuje* poznati nejdůležitější pravdu na světě. Temné moci jsou vždycky při práci a působí mnohem více než by kdo tušil. Jejich nejpřednější snahou je zabrániti lidem, pokud je to jen trochu možno poznání skrytých čili okultních nauk, které vedou nesporně a jistě k důkazům o existenci Boha.

A tak spiritismus mne vrátil k Bohu a tím také k náboženství a byl prvním stupněm dlouhé cesty, kterou jsem musil nastoupiti chtěj nechtěj, neboť, jak dnes je mi zjevno, bylo vše napřed určeno.

V brožurce Kasprowitzově jsme našli také návod k založení kroužku.

„Víš co,“ řekl jsem k Riedlovi, „budeme se scházeti u nás a prováděti pokusy.“

Riedl souhlasil a tak již asi za dva dni jsme pozvali ještě dva spolužáky a se svolením rodičů jsme zasedli okolo malého stolku v uzavřeném pokoji k první spiritistické seanci. Podle návodu pana Poše jsme položili na stolek ruce tak, že pravá ruka každého účastníka spočívala na levici sousedově. Seděli jsme u velikém napětí celou hodinu a sotva jsme se odvažovali dýchat nebo pohnouti se. Nestalo se však nic. Ani stolek se nepohnul, ani nejmenší prasknutí nebo klepnutí se neozvalo. Tím jsme však nebyli zklamáni a určili jsme si ihned na příští týden týž den k novému sedění.

Ale následujícího dne, když jsem přišel do školy, očekávalo mne zajímavé překvapení. Můj soused Riedl, sotvaže mne spatřil, řekl mi radostně:

„Nalezl jsem medium!“

„Jaké medium?“

„Je to můj spolubydlící F. Řekl jsem mu jenom, že vezme-li do ruky tužku a položíme ji hrotem na čistý papír s přáním, aby se nám projeví duchové zemřelých, počne ruka sama psát projevy duchů. F. to večer učinil a za minutu počala mu ruka psát po papíře velkými písmeny dlouhé sdělení, takže popsal asi čtyři archy papíru!“

Byl jsem touto zprávou nadšen a nemohl jsem se ani dočkat přestávky o desáté hodině, abych poznal tohoto zázračného F., který studoval také na naší reálce, ale byl v nižší třídě.

F. byl zvláštní hoch. Byl silné postavy, ale bledého obličejce, málomluvný, ba spíše zamlklý, měl černé lesklé vlasy a velké modré oči podivného výrazu. Věděl již o našich záměrech a slíbil, že se zúčastní našich séancí.

Po několika dnech jsme tedy seděli s F. zase u našeho stolku. Ale tentokrát nebyla seance bez výsledků. Zdůrazňuji, že F. neměl ani tušení, jakým způsobem se duchové projevují mluvou. Nečetl nic jiného než malou brožurku, kterou jsme mu půjčili, a tudíž nemohl nic předstírat nebo napodobovat.

A přece já v tomto sedění počal F. náhle zavírat oči, přičemž jeho horní část těla se skláněla stále prudčeji vlevo a vpravo, až konečně padl se židle na podlahu a zůstal bezvládně ležeti. My ostatní jsme měli skoro strach, co se bude dít dále. Ale Poš nás upozornil, že kdyby medium upadlo do transu, nesmíme se ho dotýkat, nýbrž sedět klidně u stolu a čekat, co se bude dít dále.

Náhle F., leže dosud na podlaze, počal mluvit zcela srozumitelně a to byl počátek našich zkušeností s projevy duchů.

Byl to vlastně již první důkaz o skutečnosti spiritistických jevů, neboť pokud se týká našeho media, dělo se vše zcela pravidelně, ačkoliv nikomu z nás nebylo o tom známo ani nejmenšího.

Když jsme oznámili panu Pošovi tyto první výsledky, jevil velikou radost a napomínal nás jen, abychom na počátku duchům mnoho nevěřili, protože v době vývoje media přicházejí duchové nízcí, nepokročilí, kteří svými výpověďmi velmi rádi klamou. Brzy se ukázalo, že měl pravdu.

Naše séance pokračovaly a medium F. zůstávalo již v transu sedět u stolu, zcela klidně usínalo a ke konci seance se samo probouzelo. F. neměl nikdy nejmenšího tušení o tom, co se s ním v transu děje, neměl nejmenší vzpomínky, co duchové jeho prostřednictvím mluvili. Netušili jsme ovšem, jaké schopnosti v něm ještě dřímou, ale přesvědčili jsme se brzy, že

duchové nás pozorují, že vědí, co činíme potají, nebo když se domníváme býti sami, poněvadž prostřednictvím našeho media nám často řekli věci tajné, o nichž nikdo neměl tušení, kromě toho, koho se týkaly.

S mediem F. jsem se spřátelil a chodíval jsem k němu do jeho bytu. Jednou jsem ho vyzval, aby se mi díval upřeně na čelo, a tu po několika minutách se vyvinula u F. schopnost vidění světa neviditelného. Počal vidět bytosti zemřelých a také jiné bytosti, na příklad duchů přírodních, tak zřetelně, jako by to byli tvorové z našeho hmotného světa. Popisoval mně je pak, kreslil, pokud to svedl, jejich podoby, odhaloval mně věci, nejvyšší zajímavé a naprosto mně neznámé, neboť viděl duchy nejenom v noci, nýbrž také ve dne a i za slunečního světla. Někdy mu to bylo velmi nepříjemné, poněvadž t. zv. nízcí duchové nebo i bytosti zlé ho znepokojovali. Ale on byl hochem velice klidným a naprosto se ničeho nebál. Jejich kousky byly někdy přímo uličnické. F. na příklad otevřel skříň a ze skříňe se proti němu vyhrnuly dvě nebo tři černé postavy. Ve dne vídal duchy všude, i na ulici, i ve škole, ba i v kostele. Často mi vyprávěl, že při vyučování se přidružil některý takový nezbedný tvor všem ostatním neviditelný, k profesorovi, sedícímu u katedry. Okamžitě se profesor počal rozhorlovati a rozčilovati nad věcí zřejmě nepatrnou. Jednou viděl dokonce dva takové duchy přiblížiti se ke knězi na kazatelně a kněz ihned počal kázati proti spiritismu a zatracoval tuto nauku jako věc ďábelskou a pekelnou. Byla by celá kniha zajímavých podrobností, kdybych měl vše vypsati o svých zkušenostech s tímto mediem. Podotýkám jenom, že F. brzy duchy slyšel zřetelně mluvit. Ale mediijního psaní zanechal, poněvadž se mu to nezamlouvalo. Také mu toho nebylo třeba. Měl schopnosti vyšší a pohodlnější.

V našem kroužku jsme zatím pokračovali. A tu jednou jeden duch, který se často projevoval, nám slavnostním hlasem oznámil, že nám chtějí z neviditelná způsobiti veliké překvapení s podmínkou, když o tom budeme naprosto mlčet a když nikomu se ani slovem nezmíníme, co nás očekává. Zkrátka, duchové nám slíbili, že nám přinesou do kroužku živého koně

z Měsíce! Tehdy jsme již ovšem věděli o t. zv. fyzikálních projevech, slyšeli jsme o klepání stolku, o vznášení se těžkých předmětů bez dotyku, o materialisaci, přínosech a podobných jevech, jež se přiházejí v přítomnosti silných, fyzikálních medií. Ale v našem kroužku nedošlo ani k nejmenšímu takovému fyzickému projevu. K tomu F. schopností neměl, a jak se zdá, neměl jich nikdo z nás ostatních.

Bylo nám tédy velikým překvapením, když nám byl svato-svatě slíben takový přínos a ještě k tomu s jiného světa. Někteří z nás byli dosti naivní, aby věřili, že tento fantastický slib bude vyplněn. Ale já jsem pochyboval. Bylo nám také nařízeno, že ani mediu nesmíme říci, co se chystá.

V příští séanci jsme byli podle rozkazu duchů posazeni zcela jinak. Seděli jsme v řadě vedle sebe a beze stolku. V ohromném napětí jsme čekali přes hodinu na slíbený přínos — ale ovšem nestalo se zhora nic.

Po tomto nezdaru jsem se odebral ke zkušenému panu Pošovi a celou věc jsem mu vyzradil. Duchové nám totiž předtím již důrazně zapověděli podávat jakékoliv sdělení tomuto spiritistovi o našem kroužku. Z důvodu jasného. Chtěli nás klamat a zkušený pan Poš by byl tomu snadno zabránil.

A tak uplynul asi rok a F. se přestěhoval do bytu mé babičky a přestoupil z reálky do obchodní školy. V séancích jsme tehdy nepokračovali, ale za to jsem navštěvoval F. asi dvakrát do týdne v jeho bytě. Chodíval jsem k němu večer a tu jsme sedávali u stolu proti sobě při stažené zácloně a zhaslém světle a F. mně popisoval, co vidí okolo v pokoji. Teď již často vídal celé průvody barevných přírodních duchů i ve dne táhnouti v oblacích. Byly to skutečně hovory a příhody velmi zajímavé. Velmi často jsem se přesvědčil o pravdomlupnosti F. neboť jsem si vymyslel zvláštní pokusy. Medium mi na příklad řeklo, že vidí třeba u skříňe určitého ducha. A já jsem potom ihned myšlenkou požádal onu bytost, aby se odebrala na př. ke dveřím. F. mně ihned popisoval, že duch kývá hlavou a že se vznáší ke dveřím, kde zůstal státi. Ale pokusy byly ještě zajímavější. Na příklad F. mi řekl:

„Nyní stojí jeden šedý duch po tvé pravé straně!“

Já jsem ihned *myšlenkou* požádal onoho ducha, zdali by určitou větu, kterou mu v myšlenkách povím, mohl povědět F., aby mi větu tu medium opakovalo.

„Nyní kývá hlavou!“ zvolalo medium.

Já jsem mlčel, ale upřel jsem myšlenky na neviditelnou bytost a řekl jsem v myšlenkách nějakou zcela obyčejnou větu.

„Nyní jde duch ke mně a říká mi, že vzkazuješ to a to!“ řeklo medium. Při tom vyřklo zcela přesně větu, kterou jsem si myslil.

Ale v této době jsem počal toužiti, abych i já se stal mediem. Již předtím jsem dosáhl medijského psaní a cvičil jsem se v tom každodenně, avšak projevy, které jsem dostával, mne valně neuspokojovaly. Nebylo v nich nic zvláštního, většinou to byla morální napomenutí, ale nebylo v nich prázdné průkaznosti. Když jsem byl svědkem takových schopností u media F., přál jsem si sám vidět také duchy. Zíral jsem upřeně do tmy, někdy hodinu i déle, buď v přítomnosti F., anebo i o samotě, ale nikdy jsem nespatriil ani nejmenšího zjevu.

A v této době se stala následující pamětihodná událost. Mediu F. zemřela na venkově v městě K. matka. F. odjel na pohřeb a když se asi za tři dny vrátil, pověděl mi v důvěrné chvíli, že ducha matky již viděl. Neřekl jsem na to nic, poněvadž jsem to očekával, a pak jsem byl zvyklý nedotírat v ničem na přítele F., který měl sice ke mně velikou důvěru, ale přece jen mi neřekl mnoho věcí, které zažil.

Asi za dva dni potom jsme zase seděli potmě v jeho pokoji a medium mi popisovalo různé bytosti, jejich pohyby a podobné věci. Najednou však řekl F. ke mně:

„Pohlédni nade mne!“

Zvedl jsem oči nad medium, které sedělo naproti mně, a tu jsem spatřil zcela jasně nad jeho hlavou se vznášeti ženskou postavu, v životní velikosti. Zjev byl šedé barvy asi jako dým, měl splývající roucho, barva obličeje byla právě tak šedá jako vše ostatní a vlasy byly pokryty rouškou. Byla to žena asi čtyřicetiletá, hubeného obličeje a smutných očí. Brada byla pod-

vázána jakousi páskou — tak asi ležela její tělesná schránka v rakvi. Za několik okamžiků se zjev naklonil trochu šikmo, a vznesl se do výše a zmizel.

„To byla moje matka,“ pravil F., „požádal jsem ji, aby se ti ukázala. Viděl jsi ji zřetelně?“

Měl jsem z tohoto zjevu velikou radost a nepocítil jsem při tom ani nejmenšího strachu. Domnívám se, že k onomu vidění došlo proto, že astrální tělo zemřelé bylo ještě velmi hutné po opuštění z hmotného těla a snad také nevyvinutá schopnost media F. přispěla k jeho zhuštění tak, že jsem je zřetelně spatřil. To byl první duch, kterého jsem viděl, nehledě k onomu zjevu světce v oblacích za dětských let. Později se mi takové věci staly zcela obyčejnými událostmi, ale připomínám, že někdy je toto vidění velmi nepříjemné, zvláště když se nám ukáží bytosti elementární, anebo astrální těla zemřelých, která jsou někdy jako by odlitkem zpola rozloženého těla hmotného. To jsou ovšem pak zjevy příšerné.

Zatím moje touha viděti duchy vůbec jako F., anebo alespoň do jisté míry, neustále rostla. A tu jednou jsem pozoroval ve tmě v bytě F. jakousi velmi černou lidskou siluetu, která byla úplně plochá a jako by přilepená na zeď. Upozornil jsem na to F. a ten ihned odpověděl:

„Ano, tam stojí jeden nízký duch! A teď ti hrozí!“

A ku podivu, v témž okamžiku jsem viděl zřetelně, že silueta oné bytosti zvedla pravou ruku, jako by k hrozbě. Od té chvíle jsem počal viděti tyto s počátku ploché zjevy, jakmile byla tma, všude. Ale nebyly plastické. Pohybovaly se však sem a tam a činily různé posunky. Medium často toto moje nedokonalé vidění kontrolovalo a tak jsem byl přesvědčen, že skutečně vidím duchy, ale jenom nejnižšího stupně a nedokonalé. Později se ovšem tato schopnost vyvinula, a jak již pověděno, stala se mi velmi nepříjemnou. Jenomže jsem se naučil ovládati toto vidění svou vůlí, takže podle své libosti, vyjímajíc určité případy, se mohu uzavřítí před vlivy z onoho světa.

Jsou mnozí lidé, kteří by rádi duchy viděli, ale nikomu k tomu neradím. Není z toho prázdného užítku. Mnohem

lepší a bezpečnější je vývoj mystický, ve kterém po jisté době dochází rovněž k otevření vnitřního zraku, ale vyššího stupně, načež žák spatřuje bytosti a věci ze světů vyšších, odkud může čerpati vždycky poučení a čistou pravdu, kdežto nízký svět astrální je vlastně světem klamu a nepravdy.

Teprve po dlouhých letech jsme zvěděli bezpečnou a dosti rychlou metodu, kterou lze probuditi toto nižší astrální vidění. Varuji však každého před prováděním těchto pokusů, poněvadž nikdy nelze věděti, co neprozřetelný žák v sobě probudí a zdali jeho nervy snesou takového danajského daru.

Postíme-li se úplně 24 hodin nebo 48 hodin a sedíme-li při tom v naprosto temné místnosti, přemáhající spánek, tu zcela jistě dochází k vidění astrálních bytostí. Ale jak již praveno, varuji před takovými pokusy každého, poněvadž to může býti velmi nebezpečné.

Zatím spiritismus se počal rozšiřovati nejen v Praze, nýbrž i na venkově a hlavně v Křikonoších. V pozdějších letech se u mne vyvinuly ještě jiné mediální schopnosti, zejména jsem se stal trance-mediem, a proto jsem byl vyhledáván a zván do různých kroužků. Tato moje služba se mi však nevyplatila, neboť jsem to v pozdějších letech zaplatil těžkou neurasthenií, které jsem se zbavil jen úsilovnou léčbou psychickými a přírodními silami, podle metod, vylíčených v mé knize »Léčba nervů přírodními silami«, jež vyšla v našem nakladatelství.

V tomto období spiritismu jsem ovšem počal také čísti různé knihy, ale tehdejší literatura byla velmi skrovná. Rovněž jsem se seznámil s některými vynikajícími spiritisty, z nichž jmenuji jen továrníka Ignáce Ettricha z Nového Horního Města u Trutnova. Ettrich tam měl přádelny a byl tělem i duší spiritistou. Propagoval spiritismus všemi prostředky a psal zajímavé výňatky z protokolů svých séancí, jichž se zúčastnilo někdy 60—70 osob. Ettrich měl několik výborných fysikálních medií, ale nejlepší byla »Marie«, dcera jeho dílovedoucího. Medium Marie bylo výborné ve všech směrech a jeho prostřednictvím se děly v Ettrichově kroužku věci na tehdejší dobu neuvěřitelné. I k materialisacím docházelo. Otec media Marie byl dlouhou dobu

skeptikem. Obyčejnými projevy se nedal přesvědčiti, ačkoliv býval přítomen skoro každé séanci. Když prostřednictvím Marie docházelo k t. zv. přínosům, když v místnosti uzavřené se objevovaly na stole věci, přinesené zvenčí, tu otec Marie si umínil, že učiní poslední pokus, aby dosáhl nezvratného důkazu.

Svůj úmysl úplně zatajil, ale jednoho dne vstal o třetí hodině ranní a odebral se potmě, nikým nepozorován, k jednomu starému dubu, vzdálenému asi hodinu cesty v polích, tam odepjal stříbrný řetízek od svých hodinek, a přišrouboval jej na skryté místo do kmenu stromu. Při tom v myšlenkách vyzval duchy, aby mu řetízek přinesli v nejbližším sedění do místnosti.

Při následující séanci sfouklo najednou medium hořící svíčku, která stála na stole, a v nejbližším okamžiku medium zase rozkázalo, aby byla svíčka rozsvícena. Když bylo zase světlo, viděli všichni, že medium se naklání a že třepe něčím v napřažené ruce před očima svého otce. Byl to jeho stříbrný řetízek, který byl tak dobře ukryt a připevněn ke vzdálenému stromu.

Teprve, když otec Marie celou věc vyložil, pochopili všichni přítomní, co se vlastně stalo. Tato událost byla uveřejněna v tehdejšímu německém časopise: »Licht, mehr Licht«.

Sluší podotknouti, že již v oné době rakouská vláda na podnět z klerikální strany počala spiritisty pronásledovati, na venkově přicházivali četníci a zakazovali séance, ale toto tažení mělo výsledek opačný: spiritismus se šířil tím více.

Také my v Praze jsme nelenili a pokud to bylo možno, pracovali jsme, hledajíce neustále nějaké medium fyzikální, neboť takových projevů, kromě lehkých pohybů stolu jsme dosud neviděli. Dostalo se nám však náhrady v jiné podobě. Tehdy jsme založili vážně pracující kroužek, který pracoval plná tři léta úplně pravidelně, neboť po celou tu dobu jsme nevynechali jediné neděle, kdy jsme zasedali a také po celou tu dobu nikdy nikdo v kroužku nescházel. To jsou vše podmínky, které je nutno vyplnit, chceme-li dosáhnouti lepších výsledků. Nevím, zdali se dnešní spiritisté řídí těmito pravidly, ale jsou to předpisy dávno zjištěné, a mělo by se jich dbáti vždycky. V době té

vyšel německý překlad knihy ruského spiritisty Axakova: »Animismus a spiritismus«. Kniha, jak známo, je doprovázena fotografiemi materialisací a také fantomů, kterých bylo docíleno fotografickým aparátem, aniž přítomní něco pozorovali. V duchovním světě jsou určité druhy paprsků, které působí na fotografické desky, velmi mocně, při čemž však lidské oko na ně naprosto nereaguje. V tom směru musí věda ještě velmi mnoho doháněti. Axakov ve své knize píše, že lze fotografovati neviditelné zjevy duchů i v takovém kroužku, kde není media fyzikálního a kde je přítomno jen dobré medium, které mluví v transu. Poněvadž jsme měli taková media dvě, navrhl jsem, abychom se o takové fotografie pokusili.

Aksakov tvrdí, že za takových okolností lze obdržeti obyčejným fotoaparátem *ve tmě* obrazy duchů.

Tázali jsme se tedy našeho vedoucího ducha, zdali bychom se mohli pokusit o něho podobného. A medium nám odpovědělo:

„Na druhé desce obdržíte výsledek!“

Byli jsme překvapeni — ale nevěřili jsme tomu! Přes to jsme v následující séanci učinili přípravy, zatemnili pokoj a postavili aparát. Připomínám, že aparát patřil zemřelému akademickému malíři Gustavu Mikschovi, který byl mým přítelem a že oba jsme vložili desku do kasety a že ani aparát, ani kasety nebyly ve styku s jinými osobami. Na pokyn media byl otevřen objektiv na několik vteřin a pak zase zavřen. Po vyvolání desky jsme se přesvědčili, že na ní není ani stopy nějakého obrazu. Ale my jsme také nic neočekávali.

V příštím sedění jsme si počínali stejně, a tu po vyvolání se na desce objevil právě uprostřed zvláštní obraz, jako by složený ze slabě světélkujících malých obláček. Byl to světlý obdélník na jehož horním okraji byl tvar, podobný srpečku měsíce, obrácený hroty dolů, a přesahující horní stranu obdélníku. Kromě toho byly na desce tu a tam větší a menší světelné zářící body, ačkoliv v séančním pokoji byla absolutní tma jako ve fotografické komoře.

Ale na dalších deskách jsme již obdrželi světelné siluety lid-

ských postav, fantomů — a byly to fotografie zcela podobné těm, které doprovázely citovanou knihu od Axakova.

Avšak právě tyto fotografie nás vedly nepřímo k odklonu od spiritismu a k poznání nauk okultních, theosofie, magie, a konečně k mystice. Právě tyto fotografie nás seznámily s mužem, který nás upozornil na zcela jinou nauku, na učení okultní a byl tak jedním článkem z dlouhého řetězu lidí, kteří přispěchali k našemu dalšímu vývoji.

Každý si může snadno představit, že tyto výsledky se staly známými mezi spiritisty po celé Praze. Bylo to velikou vzácností. A tak jednoho dne ke mně přišel zemřelý pan Poš, nestor pražských spiritistů a žádal mne, abych ho připustil do našeho kroužku Na Poříčí, zároveň s jistým šlechticem, který má o věc veliký zájem. Ukázalo se potom, že tímto šlechticem jest zemřelý baron Adolf Leonardi ze Stráže, bývalý říšský poslanec rakouský, který již mnoho let se pilně zabýval spiritismem, a zvláště okultismem. Přišel do našeho kroužku několikrát a byl velmi spokojen s výsledky. Poté nás žádal, zdali může s sebou přivést ještě dva jiné zájemce. A tak se také stalo. Baron Leonardi přivedl skutečně jednoho známého šlechtice a po druhé zase jiného, který nás velice zajímal. Byl to starý pán, velmi klidného a při tom veselého chování, jenž již řadu let byl přesvědčeným spiritistou. Ale jen potají. V oněch dobách bylo při jeho společenském postavení skoro nemožno přiznat se veřejně k spiritismu. Zkrátka byl to hrabě Jan z Harrachů.

Byl též velice spokojen s výsledky našeho kroužku a vyprávěl nám, že viděl nejlepší světová média, jako Sladea a Eglintona. Chtěje spatřiti jedno znamenité médium pro přímé písmo, zajel si jednou do Ameriky a navštívil je. Tehdy spatřil za denního světla, jak tužka, ležící uprostřed stolu na podloženém papíře, se bez jakéhokoliv dotyku zvedla, a napsala odpověď na myšlenou otázku. Rukopis souhlasil přesně s písmem jeho zemřelé choti, a rovněž podpis souhlasil.

Nyní je však nutno zmíniti se ještě o jedné osobě, která měla veliký vliv na další můj vývoj v celém okultismu a také v mystice. Kdo pozoruje svoji cestu k mystice, jež je vrcholem okult-

ního školení, shledává vždycky, že se setkává časem a na jistou dobu s lidmi, kteří mu ukáží buď další kus cesty, nebo ho alespoň upozorní na určité věci. Ale pak nás takový člověk opustí, aby byl po čase zase nahrazen někým jiným, jenž nám podobně poslouží a celá věc se opakuje.

To je duchovní zákon a je pouze třeba pozorovati svoje okolí a činiti správné závěry, abychom se přesvědčili o jeho pravdě. Neviditelná Nejvyšší moc nás stále vede prostředky zdánlivě zcela všedními — ale ve skutečnosti to často hraničí na zázračnost.

Také Rama Krišna, slavný světec indický, vypravuje, jak k němu vždy přišel velký jógin, vycvičený v jistém oddílu mystiky indické a sice právě ve chvíli, kdy Rama Krišna počínal cvičení v onom oddílu.

Do jedné naší schůze ve zmíněném kroužku přivedl baron Leonardi mladého, velmi elegantního muže, kterého představil jako bankéře Gustava Meyera. Je teď znám jako jeden z nejproslulejších německých spisovatelů i našemu čtenářstvu. Psal pod pseudonymem Gustav Meyrink a jeho román »Golem« a jiné knihy jsou již dávno přeloženy do češtiny. Zemřel ke konci r. 1932.

Nový náš host se velmi zajímal o spiritismus a ačkoli věc dlouho studoval z knih, přece jen až dosud neměl příležitosti viděti ani mluvícího media aniž nějakých výjevů fyzikálních. Proto mu byl náš kroužek velice vítán. Meyrink přišel do našeho kruhu několikrát a tu jsme se záhy sprátelili a chodili jsme spolu celé hodiny, rozmlouvající o okultních zjevech, anebo jsme sedávali v kavárně, probírajíce různé okultní otázky, které nám tanuly na myslí.

Musím totiž podotknouti, že již tehdy mne teorie spiritistická nijak neuspokojovala. Při hlubších úvahách jsem dospěl k neložičnosti teorie Kardekovy¹⁾ a ač jsem byl přesvědčen o exi-

¹⁾ Francouzský advokát Allan Kardec napsal známé spisy spiritistické: „Kniha Duchů“ a „Kniha Medií“. Obě byly tehdy skoro naší výhradní četbou, kromě některých spisů Adely Vayové a časopisů. — Pozn. autorova.

stenci duchů a jiných bytostí neviditelných, které jsem tehdy viděl a slyšel, tušil jsem, že spiritismus odhalil jenom cíp oně záclony, která nás dělí od druhého světa a že ani toto odhrnutí není dokonalé.

Tehdy jsem neměl ještě ani tušení, že existují nějaké nauky okultní, že jsou na světě celé bibliotéky spisů o tajných vědách, ale přece jen jsem si často kladl otázku: „Jestli byli někdy proroci, proč by nemohli býti i nyní?“ Nebo: „Byli-li někdy kouzelníci, proč by nemohli býti i teď?“

Ale vydávati snad media za kouzelníky a proroky jako to činí někdy jistí spiritisté — bylo mně právě tak nesmyslem jako dnes, protože jsem byl dosti kritický, abych viděl ohromné rozdíly mezi pravým prorokem nebo magikem a — mediem. A při tom jsem dosud nečetl jediné řádné knihy okultní!

Zatím Leonardi doporučil Meyerovi řadu knih, a sice hlavně okultních. Tyto spisy jsem četl také já. A tak jsem se seznámil se zásadami okultních nauk, o nichž jsem předtím neměl ani ponětí. Pak pro nás všechny a zvláště pro mne nastaly opravdu těžké chvíle zmatku a zápasu a přerodu, když staré moje přesvědčení bylo mocně otřeseno učením okultním. Předtím jsem neznal knižních pramenů, neboť literatura i v jazyku německém, který jsem tehdy jediné ovládal kromě mateřštiny, byla velmi skrovná. A tak nebylo snadné seznámiti se s knihami jiných směrů. Vždyť i spiritismus byl v češtině zastoupen jen knihami Kardecovými, kromě několika brožur. Němci měli sice o něco více, ale ani to nepostačovalo.

Leonardi měl však styky hlavně s Paříží, jsa již tehdy členem několika tajných společností okultních a rovněž byl členem theosofické lóže ve Vídni.

A tak jsme záhy četli některé nejvýznačnější spisy theosofické, potom »Světlo na cestu« od Mabel Collinsové, spisy H. P. Blavacké, velmi poučný román »Zanoni« od Bulwera, ale také spisy Kerningovy, kterým jsme tehdy ovšem nerozuměli.

Veliký dojem na nás učinila také kniha Angličana A. P. Sinnetta: »Esoterické učení čili tajný buddhismus«. Sinnett jako theosof vylíčil v ní teorie, sdělené, podle udání, od t. zv.

Mahatmů čili Mistrů. Tato kniha vyšla tehdy v německém jazyku a byla nám tedy všem přístupná. Všechny tyto spisy měly však jednu zásluhu společnou: bylo to poznání, že kromě spiritismu existuje mnohem hlubší a všestrannější učení, které vysvětluje i to, čeho spiritismus nikdy vysvětlit nemohl, jako astrologii, alchymii, magii a mystiku. Z toho jsme poznali, že spiritismus je při nejlepším jenom nepatrnou částí okultismu čili tajného učení. To by mohli poznati všichni spiritisté, když by měli dobrou vůli, nepředpojatost a dosti inteligence. Přes to, že mnozí z nich fanaticky lpí na svých naukách, šíří se mezi nimi neustále okultismus a to je jen k jejich prospěchu.

Ale tyto jmenované spisy měly také skoro všechny ještě jinou vlastnost společnou: Pocházely z různých pramenů a podle našeho zdání se nijak nedoplňovaly, naopak vyvolávaly jistý zmatek v představách. A neměli jsme nikoho, kdo by nám podal vedoucí niti, aby nás vyvedl z tohoto labyrintu.

Není zajisté věcí tak snadnou pro člověka upřímně smýšlejícího a věřícího pevně jedné věci přesedlati a vzdáti se toho, co nám jaksi přešlo již do krve. Obtíže při tom byly nemalé, neboť teorie spiritismu vysvětlují vše velmi prostě a snadno, kdežto ve skutečnosti se věci mají zcela jinak.

Tehdy jsme poznali také, že ve spiritismu dochází k projevům velmi složitým a že kromě lidských astrálů se mohou projevit i duše media, nebo spojené duše všech přítomných jako jednotka, což vše může býti v jediné směsi. Ale také se mohou projevat astrálové zemřelých a také myšlenkové útvary čili oživené formy, které jednají na chvíli jako bytosti samostatné. Konečně to mohou býti také elementálové, duchové přírodní, a dokonce také bytosti andělské, nebo i démonické.

A to vše je ještě stále ve vlivu myšlenek a představ všech přítomných v séanci, takže v projevu často vzniká podivná směs pravdy a lži, skutečnosti a podvodu.

Nebylo také divu, že celá ta léta naší práce jsme obdrželi jen zcela málo zjevně pravdivých projevů, týkajících se budoucnosti a ani jediný projev, který by byl opravdovým důkazem totožnosti toho kterého ducha zemřelého člověka. V kroužku

Na Poříčí byla nám na dva a půl roku napřed předpověděna smrt rakouského korunního prince Rudolfa, a sice tak průhledným symbolem, že když přišly první telegrafické zprávy, sběhli jsme se všichni, abychom kontrolovali stenografický protokol z oné séance. Projev onen se stal mými ústy jako mluvčího media a sice slovy: „Než slunce dvaapůlkrát projde svojí drahou, zhasne jedna velká hvězda na trůně habsburském.“

To tedy bylo projevem opravdu prorockým, ale bohužel ojedinělým.

Všichni zkušené spiritisté vědí, že v jejich praxi je velmi mnoho klamu. Proto také spiritismus ve svých naukách nepokračuje. Je stále na stejné výši — je právě takový jakým byl, když jsem jej poznal před více než čtyřiceti lety.

Zatím Meyrink využil svých vědomostí v jazyku anglickém a kupoval množství knih, ze kterých nám pak ve schůzích překládal nejdůležitější odstavce. Ale o tom později.

Ze své praxe spiritistické musím se zmínit ještě o dvou případech velmi zajímavých. Bydlil jsem tehdy se svými rodiči v Karlíně, v jednom starším domě za chrámem. V onom období jsem byl jako medium v plném vývoji, ale málo jsem se zúčastnil séancí a jen jsem se věnoval zase mediálnímu psaní. Sotva jsme se přistěhovali do onoho domu, pozoroval jsem v noci zvláštní vyrušování. Probouzel jsem se velmi často, ale jen napolo. Byl jsem pak v jakési ztrnulosti a nemohl jsem hnouti ani údem, ale byl jsem při vědomí a ač byla tma, viděl jsem celý pokoj, v němž spali i moji rodiče, ve zvláštním šedém světle. Zároveň pak jsem slyšel podivné, šouravé kroky sem a tam po pokoji. Někdy také jsem zaslechl jako lidské stenání.

Jednou jsem přišel zase do tohoto nepříjemného stavu a tu jsem cítil, jak někdo mi položil těžkou ruku na rameno a mumlal mně do ucha nesrozumitelná slova dutým hlasem. Vyrozuměl jsem jen slovům »modlí se za mne«!

S hrůzou a násilím jsem se probudil do normálního stavu a spatřil jsem vedle sebe černou postavu jakéhosi muže. Zmizela však ihned.

Věděl jsem, že je to astrál nějakého zemřelého člověka a

když jsme se dotazovali v domě a v okolí, zvěděli jsme, že asi rok před tím než jsme se přistěhovali do tohoto domu, zhylnul sebevraždou oběšením jeho majitel.

Poněvadž mně tato zkušenost byla velmi nepříjemná, žádal jsem duchy, kteří se mně sdělovali psaním, aby mi pomohli, a této pomoci se mi také dostalo, a sice vykropením bytu vodou, kterou jsem sám magnetisoval.

Zkrátka potom jsem se v noci probudil a spatřil jsem ve svém životě prvního *anděla*. Tehdy jsem ovšem nevěděl, co by onen zjev znamenal, poněvadž jsem měl představu, že anděl, skutečný anděl musí mít křídla tak, jak se andělé obyčejně malují a jak je líčí tradice.

Probudiv se v noci, za úplné tmy, spatřil jsem v nohách postele státi dosti vysoko zářící bytost. Byl to krásný muž s helmicí na hlavě a s mečem v ruce ve světelném plášti. Podle lidských představ by byl asi třicetiletý, měl plavé vlasy a opíral se pravou rukou o široký meč. Celá postava svítila jasnou, bílou září, která činila dojem, že přichází z *nitra* a jeho obličej svítil stejně, jako vše ostatní. Vypadalo to, jako by postava byla utkaná z jemnějších křížujících se vláken, asi tak, jako známá Auerova světelná tělesa pro svícení plynem. Podotýkám, že postava, jakmile zpozorovala, že jsem se vzbudil, odvrátila lehce hlavu stranou a nedívala se na mne — zřejmě proto, abych se nepolekal. Dnes vím podle symbolů, totiž helmice a meče, že to byl jeden z andělských bojovních sborů.

OKULTISMUS A RŮZNÉ POKUSY

Nyní pro nás nastala zcela nová epocha. Zanechali jsme na-prosto spiritistických séancí a počali jsme pěstovati praksi jinou. Byli jsme však zase na cestě nesprávné. Jenomže jsme o tom nevěděli. Nejbliže nám byl ovšem hypnotismus a lidský magnetismus. Chopili jsme se tedy těchto disciplín a rovněž jsme prováděli pokusy v temné komoře s t. zv. ódem Reichenbachovým. Temnou komoru jsme si zřídili v jednom menším pokoji Na Poříčí a tam jsme seděli v čiré tmě 2—3 hodiny, takže většina z nás počala viděti ódické záření. Skoro všichni jsme se vzájemně viděli jako šedé, slabě světélkující postavy. Jestliže někdo zvedl ruku a tázal se přítomných: „Kde mám ruku?“ tu všichni ho chopili za ruku okamžitě na důkaz, že všichni vidí slabě svítící ruku tazatele.

Při jednom takovém sedění zvolala náhle jedna dáma:

„Zde je nějaké prudké světlo!“

V témž okamžiku se dotkla silně napřaženým prstem skla mého skřípce a toto sklo mně možná zachránilo oko, neboť z mého oka vyšlehl z neznámé příčiny náhle světelný paprsek. V této temné komoře jsme zjistili pravdu Reichenbachových nauk o ódu, ale pak nás věc přestala zajímati a proto jsme přešli k hypnotickým sugescím. Prováděli jsme hypnosou na některých osobách velmi zajímavé experimenty, avšak ani to nás nevedlo k uspokojivému řešení otázek, které nám neustále tanuly na mysli. Rovněž jsme našli jednu výbornou somnambulu. Náš člen, malíř Miksch, se stal znamenitým magnetisérem a

uváděl jednu starší paní do magnetického spánku, až její duše se osvobodila a vyvinul se somnambulismus, ve kterém se zmíněná dáma stala jasnovidkou. Viděla do zavřených dopisů, viděla do dálky, popisovala nám různé zajímavé scény a podávala nám nespočetné důkazy o svých schopnostech. V tomto stavu každému tykala. Ale v raportu byla většinou jenom se svým magnetisérem Mikschem.

Jednou mně vstoupil na mysl zvláštní pokus. Přinesl jsem malou plechovou krabičku, zabalenou do papíru, a když somnambula byla v magnetickém spánku, podal jsem krabičku malíři Mikschovi se žádostí, aby se otázal paní N. co je uvnitř ukryto. Sotva se somnambula dotkla krabičky, odhodila ji s výrazem odporu na zem.

„Proč to zahazuješ?“ tázal se magnetisér.

„Poněvadž jsou tam vlasy mrtvého!“ řekla somnambula bez váhání.

A skutečně, v krabičce byl malý svazček vlasů, které jsem ustríhl svému zemřelému otci v rakvi. Jak známo vidí duše somnambuly nejen svět hmotný do dálky, ale i svět neviditelný. Když jsme jednou chtěli přiměti paní N., aby si pamatovala po probuzení co viděla okolo nás, odmítla to krátce, ale určitě. A když jsme se tázali, proč nám nechce vyhověti, řekla:

„Poněvadž bych ztratila úctu k některým osobám!“

Bohužel tyto pokusy s paní N. netrvaly dlouho, neboť její manžel, který nepřál těmto věcem, jí brzy potom zakázal zúčastňovati se podobných séancí.

Je veliká škoda, že v okultních kroužcích, anebo také mezi spiritisty se nepěstuje somnambulismus, protože tímto způsobem lze dosáhnouti často znamenitých a netušených výsledků. Správně vyvinutý somnambul nikdy nelže, protože lidská duše, osvobozená a zbavená na chvíli tělesného břemena, lháti vůbec nemůže.

Tedy jsem také objevil u sebe schopnosti jasnovidné. Ale nedovedl jsem této vlohy soustavně pěstovati. Jen tu a tam byly se mnou činěny některé pokusy, které svědčily, že ve mně dříme tato schopnost, která je vytouženým cílem mnohých bada-

telů v okultismu všech oborů. Při jedné příležitosti chtěl zkoušet moje zření baron Leonardí v kroužku Na Poříčí. Tázal se mne, co vidím na jeho hrdle. Nosil totiž na zlatém řetízku zvláštní odznak, ale tehdy neměl nikdo ani tušení, jakého je onen odznak tvaru a co znamená. Díval jsem se tedy naznačeným směrem a spatřil jsem za chvíli lesklý předmět, kulatý, žlutý a modrý. To se naprosto shodovalo jak jsme poznali později. K této věci se ještě vrátím.

Jindy jsme seděli s Meyrinkem v kavárně a tu Meyrink vytáhl svoje zlaté hodinky a otevřev zadní plášť, ukázal mi jeteľový čtyřlístek, který tam byl ukrytý a řekl:

„Zdalipak byste mohl viděti, za jakých okolností byl tento čtyřlístek utržen?“ Zavřel jsem oči, a díval jsem se duševním okem do prázdna. V tom jsem spatřil na stezce mezi stromy v lese nebo v parku, dva jezdce, a sice mladého muže a mladou dámu. Ale viděl jsem je zezadu a nemohl jsem tedy udati jejich podob. Potom obraz zmizel.

A Meyrink s užaslým obličejem mně řekl:

„Je to naprosto správné, poněvadž onen čtyřlístek byl utržen ve Stromovce, kde jsem se projížděl koňmo s jednou dámou.“

Takové a podobné případy lze ovšem také vysvětlit telepaticky, čili čtením myšlenek. Tazatel má určitou představu, kterou bezděčně přenesl na jasnovidce. A jasnovidce vidí tuto představu v podobě obrazů. Ale jsou mnohé případy ve kterých je telepatie vyloučena.

Já sám jsem si vymyslel zvláštní metodu k vývoji jasnozření, aby byla vyloučena telepatie. Pokusy takové jsem prováděl několikrát a vždycky zcela sám. Kdo se domnívá, že má jasnovidce schopnosti, může tyto pokusy opakovati a je-li jasnovidcem, musí míti zakrátko dobré výsledky.

Prováděl jsem tyto experimenty takto: Zavřel jsem se do svého pokoje, vzal jsem hru obyčejných německých karet a pečlivě jsem je zamíchal. Potom jsem si umínil, že chci najíti na příklad zelené eso. Pak jsem karty lícem dolů rozložil po celém pokoji, na stoly, na židle, skříně, i na podlahu, až byla celá hra rozložena. Poté jsem se postavil do středu pokoje, za-

vázal jsem si dobře oči šátkem a několikrát jsem se rychle otočil okolo své osy, abych ztratil orientaci. A nyní jsem si řekl: „Teď budu hledati zelené eso.“ Pak jsem se soustředil do svého nitra a tu jsem pocítil, jako by mne něco táhlo určitým směrem, při čemž jsem napřáhl pravou ruku. Za několik vteřin se moje ruka dotkla nějaké karty. Stáhl jsem si obvaz s očí a spatřil jsem, že v ruce držím zelené eso, nebo vůbec kartu, kterou jsem chtěl. Činil jsem si o těchto pokusech záznamy a přesvědčil jsem se, že z deseti pokusů se mi jich zdařilo nejméně osm.

Kdo by tyto experimenty prováděl déle, spatří svým duševním okem buď obraz zvolené karty, ve směru, kde karta leží, anebo ji bude viděti symbolicky, tedy na př. spatří místo karty zeleného esa pouze zelený lupen a pod.

Poněvadž jsou mnozí badatelé, kteří by rádi viděli alespoň astrální obrazy, povím zde metodu, jak je lze nejsnadněji spatřiti. Astrální vidění nemá pranic co činit s viděním fyzickým. Je to vidění vnitřní a proto žrec, který vidí do astrálu, může viděti všemi směry, i na příklad dozadu, takže se mu zdá, jako by zíral zadní částí hlavy. Rovněž hmota ovšem není pro skutečného žerce prázdnou překážkou. Ale každé zírání je podmíněno jistou odpoutaností duše od těla, jistým vypjetím zevních smyslů.

Toto vypjetí smyslů docílíme nejsnadněji před usnutím. Kdo tedy by chtěl viděti astrální obrazy, nechť při ulehnutí, před spaním se hledí dívati při zavřených očích *duševně* do prostoru a nechť beze všeho zevního napětí vyčkává, co se mu objeví.

V tom není nebezpečí, poněvadž astrální obrazy jsou zcela něco jiného, než astrální bytosti. Mnohdy jsou to jen krásné, barevné ornamenty, které žák vidí před sebou. Jindy to jsou krajiny barevné a někdy velmi nádherné. Jsou tak ostře viditelné, jako výborným dalekohledem a žrec může pozorovat všechny podrobnosti, ba i živé bytosti, které se v krajině pohybují. Taková krajina může však býti také skutečností, třeba velmi vzdálenou. Ale to je již stupeň vidění vyššího.

Podobně lze prováděti také cvičení *imaginální*. Ale *toto* cvi-

čení je již nebezpečné, poněvadž vede k magii, která by se mohla zvrhnouti v praxi černou. A černá magie znamená zkázu! Tato imaginační cvičení provádějí se soustavně a vytrvale na Východě, zvláště v Indii a Tibetu. Popisuje je velmi plasticky francouzská cestovatelka paní David-Neelová, a sice v knize »Les Mystiques et Magiciens du Thibet«. Spisovatelka konala pokusy tyto sama a se zdarem.

Žák si představí s pevnou vůlí a se soustředěním určitou věc a sice tak dlouho, až ji zcela zřetelně vidí. Toto cvičení je ovšem namáhavé a dlouhé, ale nakonec se žádaná věc stane naprosto viditelnou každému člověku ba dokonce se může zhmotnit. Lidská myšlenka je totiž silou *tvůrčí*, poněvadž základem naší duchovní bytosti je božská jiskra, která má všechny vlastnosti a přívlastky²⁾ samého Boha.

Čeho lze docílit imaginací, čili představou, bude popsáno později. Pak bude vysvětleno nebezpečí tkvící v podobném experimentování.

Ale také při probuzení je naše duše uvolněna a proto v takovém okamžiku dochází dosti často k vidění neviditelného. Kdo se chce uchránit vidění nějaké astrální bytosti, kdo se bojí podobných zjevů, učiní nejlépe, když po probuzení — zvláště ve tmě — se nikam nedívá. Ale někdy nepomůže ani to! Není však třeba se něčeho báti, poněvadž bytosti astrální, kterých jsme úmyslně nevyvolali, nám nikdy nemohou uškodit. Je ovšem jisto, že mnohé z nich vyznačují bezděčně hrůzu a že člověka uvádějí v jakousi ztrnulost. Zkrátka »strašidlo« je zcela případný výraz. Je nesporné, že strašidla jsou, a že všichni ti, kteří nám tvrdili v dětství našem, že strašidel není, nám nevědomky lhali!

K vývoji jasnovidnosti se zvláště teď prodávají v cizině i u nás t. zv. magická zrcadla anebo křišťálové koule. Před těmito věcmi musím však každého varovat. Předměty takové slouží jenom k tomu, aby žák mohl soustředit lépe svoji

²⁾ Tyto věci jsou podrobně vysvětleny ve třech dílech mého spisu: „Ohnivý keř“. — Pozn. autorova.

pozornost. Moderní badatel by řekl, že je to autohypnosa. Ale to by byl výraz nesprávný, poněvadž autohypnosa je něco zcela jiného a kromě toho takový výraz naprosto nic nevysvětluje, neboť do dnešního dne neví žádný učenec na světě, ani co je zcela obyčejný spánek, nadtož, co jsou stavy hypnotické. Pokud se pánům učencům nepodaří zachytit a zkoumat lidskou duši, potud budou tápati ve všech těchto oborech ve tmách, a lidská duše se zachytiti nikdy nedá. Alespoň ne t. zv. vědeckými metodami.

Při pokusech se zrcadly nebo křišťálovými koulemi může dojít ke strašným zjevům, které žák bezděčně vyvolá a jichž se pak nemůže zbavit. Na výstrahu všem všetečkům uvádím zde článek J. V. Kopisty, který byl uveřejněn ve II. ročníku »Okultní a spiritualistické revue« roku 1922. Autor píše:

„Abychom okultní nauky správně chápali k tomu nám nestačí přecíst si několik spisů okultního obsahu. Zvláště k praktickým pokusům ve vlastním zájmu lze přikročit teprve tehdy, když jsme si osvojili vyšší stupně vědomostí a když souhlasně se studiem teorie postupujeme také ve zduchovnění celé své bytosti.

V tvém vlastním zájmu tě varuji, žaku, který nepřipraven a neozbrojen se odvažuješ vstoupiti na půdu neznámé tobě pláně, o jejímž nebezpečí nemáš ani představy, při čemž šílenství nebo tělesná smrt nejsou ještě nebezpečím největším.

Hrůza, s níž se zde setkáš, přijde pak s tebou a tobě ztěží bude možno po celý tvůj život uniknout tomuto děsu.

Nežli učiníš tento odvážný krok, chtěje projíti branou která je na rozhraní naší a astrální úrovně, radím tobě jako přítel, sejít dříve do tmavého sklepení duše své, a nalezněš-li tam řvoucí dravá zvířata, ulámej jim drápy, vytrhej jim zuby, zkrot je, učin z nich zvířata tichá, krotká, a hlavně — tebe poslušná.

Než za těchto nezbytných příprav nepodnikej nic, neboť příprava tato zaručuje tvoji bezpečnost. Jinak ďáblové tvoji půjdou všude s tebou a zhatí všechny tvoje plány, zmaří každý tvůj vzestupný pokus, a já již napřed tebe lituji, neboť nestaneš-li

se pánem svých d'áblů, pak běda tobě, neboť staneš se zcela určitě jejich obětí.

Jejich skutečnou povahu a zuřivost poznáš až tehdy, kdy zatoužíš po vyšším poznání a vyšších metách. Tehdy staneš se předmětem jejich zběsilých útoků a měj se napozoru, ať neucítíš jejich zuby ve svém týle.

I já náležel jsem k oněm, jež tak nepředloženě jednali a bez vnitřního povznesení a bez vůdce jako slepci se vrhají na sopečnou půdu astrální pláně praktického okultismu.

Konal jsem cvičení jasnovidecká, psychometrická, vymístění astrálního těla, a prováděl jsem pokusy z oboru experimentální magie. První pokus můj byl o vystoupení těla astrálního.³⁾

Jednoho zimního večera jsem si přečetl některé rady a pokyny, které se udělují žákům v některých okulturních spisech a když moje rodina se odebrala na lože, zasedl jsem k pokusu.

Beze všech příprav, bez ohledu na nebezpečí s pokusem tímto spojené, soustředil jsem celou sílu své vůle na vyvolání svého astrálního dvojníka před tělo hmotné, jež v lenošce sedělo nehybně⁴⁾

Uplynula chvíle soustředění a napětí vůle aniz jsem pozoroval něco, co by stálo za zmínku, ale pak ponenáhlu, než přece jen patrně, zpozoroval jsem jakési trnutí v nohou. Pocit ten se každým následujícím okamžikem zesiloval a vystupoval vzhůru až přešel i do rukou.⁵⁾

³⁾ K tomu podotýkám, že vymístění čili vystoupení astrálního těla se právě děje, alespoň částečně při zírání do magického zrcadla nebo křišťálové koule. Je to pokus magický, ať je prováděn pomocí magického zrcadla nebo jinak. Astrální vystupování je a bylo žádoucím cílem mnohých okultistů, poněvadž ten, kdo dovede astrálně vystupovati, stává se dříve nebo později magikem nebo také čarodějem. O tom jsou poučné příklady v mé knize: „Tajné síly přírody a člověka“. — Pozn. autorova.

⁴⁾ Tento pokus svědčí, jak byl tehdy pisatel naivní. — Pozn. aut.

⁵⁾ Astrální tělo se totiž odlučuje od nohou počínajíc. Proto také jistá mystická cvičení je nutno prováděti nejprve v nohách, aby se v nohách vytvořilo nejdříve nové, nesmrtelné tělo astrální, o němž se mluví v Písmu. — Pozn. autorova.

O něco později však jsem zpozoroval něco zcela jiného; jakýsi tlak v žaludku. Tento tlak vzrůstal a šířil se do celých prsou, hlavně však do srdce, které vlivem tohoto tlaku poděšeně tlouklo.

Nyní teprve jsem si uvědomil nebezpečí tohoto pokusu v celém rozsahu. Rozhodl jsem se pokus přerušit a vyjít na svěží vzduch. Několikrát za sebou zkoušel jsem vzchopit se z lenošky a postavit se na nohy, ale marně. Tělo sebou ani nepohnulo. Zmocnil se mne strach a chtěl jsem vykřiknouti, abych vzbudil někoho ze spících a tak přivolal pomoc.

Z mého hrdla však místo výkřiku se ozvalo jen dušené zachroptění, zároveň však jsem pohnul trochu tělem. Ještě okamžik a stál jsem na nohou. Otevřel jsem dveře a kolísavým krokem jsem vyšel ven.

Tělo mé se však chvělo, nohy slabostí klesly a já, opíraje se rukama o stěnu domu, učinil jsem několik kroků sem a tam. Klesala i moje těžká hlava na prsa a posléze u domovních dveří kleslo celé moje tělo a já jsem pozbyl vědomí.

Jak dlouho jsem tak ležel, nevím. Vědomí moje ohlásilo svůj návrat nepříjemným pocitem zimy. Pokusil jsem se vzchopit se. Bylo to velmi obtížné. Zeslaben, chvěje se zimou, dovlékl jsem se jakž takž do světnice, kde jsem se pozvolna zotavoval a rozpomínal se, co se se mnou stalo. Tíha na prsou zůstala jako můra ještě dlouho spočívati, ale nejdéle potrvála jakási duševní tupost.

Pohled do zrcadla mne však velice polekal. Můj obličej měl barvu vosku, rty byly modré jako chrpa a rovněž okolo očí byly modré pruhy. Trvalo dlouho, než můj obličej nabyl zase svého obvyklého zdravého výrazu.

Pokus o vybavení dvojníka minul se tedy se žádoucím výsledkem. Co bylo příčinou nezdaru, toho jsem sobě vysvětliti nemohl. Pokus tento však, přesto, že zvědavost moje, dvojníku svému ve tvář přímo pohleděti, ukojena nebyla — jsem více neopakoval.

Hlad můj však po vyšším poznání byl tak veliký, že jsem

neustal po tomto nezdařeném pokusu, ale obrátil jsem svoji pozornost jinam. Cvičil jsem dále.⁶⁾

Jasnozření! Jasnozření! pokřikovalo na mne cosi z postranní uličky mé duše.

Jasnozření! Jasnozření! volalo to za mou dnem i nocí a to tak vytrvale, že jsem tomuto svodu podlehl.

Zaopatřil jsem si tři magická zrcadla různého druhu. Zasvětil jsem je podle předepsaného rituálu, jak uvedeno v některých okultních spisech, prostudoval jsem některé metody, zapamatoval si všechna pravidla, jichž nutno dbáti při cvičení, nevynechal ani přípravného rytmického dýchání, ba ani pětiminutové pasivity.⁷⁾

Jsa takto připraven podle předpisu, usedl jsem a upíral jsem celou sílu své vůle, svoje zraky, jakož i myšlenky do středu magického zrcadla, které bylo ve výši mých očí na stole umístěno. To jsem prováděl 20—30 min. každého dne.

Bylo by zbytečné popisovati podrobnosti těchto cvičení. Mám zato, že postačí, když uvedu některé výsledky a následky těchto neblahých cvičení.

Můj případ může být poučením a výstrahou těm, kdo předčasně, jako já, se odvažují vkročit na pudovou říši astrální, kam z nutných příčin, k jejich dobru, jest jim vstup uzavřen.

⁶⁾ Celé toto doznání, jehož pravdivost je zaručena, svědčí o tom, že pisatel se dopouštěl mnohých chyb již od počátku. Je to tedy dokument, jak se takové pokusy n e m a j í provádět. Vybavení dvojníka je možné, ale jsou k tomu metody a pak je nutno míti k tomu spolehlivého vůdce-magika. Takového lze však dnes najít nejspíše ještě na Východě. A ještě při tom je veliké nebezpečí, že nezkušený evropský žák upadne do rukou černého magika, jako se stalo v letech devadesátých, kdy po Evropě cestoval Ind Agamaya Guru Paramahansa, o němž budu vyprávět později. — Pozn. autorova.

⁷⁾ Právě tato pasivnost jest největším nebezpečím při těchto pokusech. Žák se úmyslně stává pasivním, při čemž otvírá bezděčně dveře své duše neznámým bytostem a silám, kterým může propadnouti. Totéž se děje také u medií. Proto media jsou hříčkou neviditelných sil. Ani v pravé magii a tím méně mystice nesmí býti žádná pasivita, nýbrž naopak, lidská duše musí býti v naprosté činnosti a žák ani na okamžik nesmí ztratiti vědomí. — Pozn. autorova.

Výsledek mých počátečních cvičení byl skoro vždy opakem mého přání.

Již při několikátém cvičení po nějaké chvíli soustředění jsem pocítil v mozku zvláštní hnutí. Jako by nějaká neviditelná baterie v mozku byla pojednou uvedena v činnost.

Mým mozkiem jako by probíhal elektrický proud, který sílil nad pomyšlení rychle a rozbíhal se míchou do celého těla, a tu jsem pocítoval, jak moje celé tělo upadá do ztrnulosti.

Kdyby bývalo zůstalo jen při těchto pocitech, byl bych bez obav setrval, ale při tom jsem pocítoval také nesmírně zvýšený tepot srdce a slyšel v uších zároveň hučení, jako silné vichřice a v mém vědomí se rychle stmívalo. Proto jsem vždycky svoje cvičení přerušil.

Přesto, že mého těla se zmocňovala bezcitnost, bilo srdce stále prudčeji. Polekán přívalem těchto nepříjemných pocitů, jež se mi zdály býti předzvěstí mdlob, nebo něčeho snad ještě horšího, snažil jsem se vždy zachytit ještě poslední záblesk vědomí a pak soustředěním jsem hleděl celé tělo podrobit kontrole, což se mi po nějaké chvíli vždy zdařilo.

Normální můj stav se však vracel jen zvolna.

Tělesná slabost a chorobný zjev mého obličeje a duševní apatie, jež po každém cvičení dlouho potrvaly a tragické následky, které jsou dále uvedeny, byly neklamným znakem násilí, jehož jsem se dopouštěl sám na sobě, nešťastnou volbou nesprávného okultního školení, které nemohlo zůstatí pro moji duši i tělo bez následků zhoubných.

Každého dne jsem si sliboval, že zanechám těchto pokusů a že raději budu dále studovati, ale za chvíli jsem již zase seděl před magickým zrcadlem.

Výsledek každého dalšího cvičení byl vždy stejný jako předtím. Byl to tlukot srdce, ztrnulost v mozku, později v celém těle a pak záchvat mdlob.

Následovalo vždy přerušení cvičení a pak trvala vždy chvíli tělesná slabost a duševní otupení.

Trvale však zůstalo jakési chvění nervů, nepatrné sice, ale

bylo každým dnem patrnější a pak citové rozladění a podrážděnost⁸⁾). V domnění, že moje zrcadlo dráždí moje nervy, vyměnil jsem je za jiné a cvičil jsem dále.

Mimo to jsem také usiloval vniknouti na astrální pláň pomocí koncentrace a tak jsem cvičil a cvičil.⁹⁾

Uplynula nějaká doba a nic zvláštního se nepříhodilo. Každodenním cvičením a úsilovným vnikáním na úroveň astrální, jsem však na sebe upozornil celou smečkou nízkých inteligencí a temných sil z astrální úrovně a ty se staly později mými spolčníky nezvanými a zároveň mými spolubydliteli.

Nejdříve bylo možno pozorovati jakési praskání v dřevěném nábytku, postelích, skříních a jinde. Toto praskání se denně zesilovalo a bylo častější a pak se změnilo v klepání po celém bytě. Nebylo však vždy — také někdy odpočívalo. Tu a tam prasklo sice někdy v nábytku, ale moje rodina tomu nevěnovala pozornosti. Zato večer spustili pravý koncert.

Praskání a klepání se ozývalo ze všech koutů a z každého kusu nábytku¹⁰⁾

Ani okna nezůstala pozadu. Jako by malé kaménky byly vrhány na okenní tabule. Zvonění, praskání a klepání na všech místech současně se překrásně vyjímalo a bavilo s počátku moji rodinu.

Později se stávalo, že dva i tři dni se neozvalo nic, a byl jen slyšet tu a tam nepatrný praskot.

Pojednou však, za úplného ticha, bylo jako holí několikrát prudce udeřeno do stolu a pak bylo zase ticho. Moje rodina však po takových úderech vyběhla vždy poděšeně z bytu na ulici a nikdo se pak nechtěl vrátit domů. Případy takové se stávaly velmi často.¹¹⁾

⁸⁾ To byly již určité známky nervové choroby. — Pozn. autorova.

⁹⁾ V tom tkvělo ovšem druhé nebezpečí. — Pozn. autorova.

¹⁰⁾ To je neklamný důkaz o přítomnosti elementálů. — Pozn. autorova.

¹¹⁾ Vše to svědčí, že autor onoho článku dosáhl pravého opaku toho, co si přál. Místo magika se stal mediem, čili jinými slovy byl teď hříčkou astrálních sil a bytostí, místo aby je ovládal. Jeho příbytek se proměnil najednou ve skutečný strašidelný dům. — Pozn. autorova.

Jindy se zase ozval ve skříní nebo v prádelníku silný šramot, jako by pes uvnitř uzavřený se pokoušel škrabáním na dveře dostat se ze skříně.

Je pochopitelné, že nikdo z mé rodiny nechtěl pak zůstat sám doma ani ve dne ani v noci. Bylo marné vysvětlovati jim, že jsou to síly slepé, jež nemohou nikomu uškodit a že mnohem nebezpečnější je strach před nimi. Moje rodina žila přece jen v ustavičném strachu a byla každým okamžikem připravena dáti se na útěk.¹²⁾

Jednoho večera v oné době jsem zůstal déle seděti a hluboce jsem se zadumal. Pojednou jsem pocítil přítomnost kohosi nebo čehosi. Vzhlédl jsem, abych se podíval kdo by zde byl a ke svému překvapení asi na metr před sebou jsem spatřil cosi: postavu asi 1 metr vysokou, břichatou, na nízkých jako by zkřivených nohách, s neforemnými rukama, s velikou, avšak nízkou hlavou bez vlasů, s ploským nosem, s ušima však ohromných rozměrů, úst širokých od ucha k uchu a její veliké oči na mne civěly tupě.

Celý tento zjev, nehledě k abnormálním uším, připomínal dojem obrovské žáby, stojící na zadních nohách.¹³⁾

Několik okamžiků jsem pohlížel na tuto komickou, blbou nestvůru a pak jsem propukl v hlasitý smích.

Z druhé místnosti, kam rodina má odebrala se již ke spánku, dosud však hovořila mezi sebou, tázal se někdo po příčině mého smíchu.

Pohlédl jsem do dveří této místnosti, odpovídaje na položenou otázku, když však jsem pohlédl zase před sebe, kde stál onen samozvaný host, nebylo ho již zde.

O něco později, pohroužen v meditaci, měl jsem jiný záži-

¹²⁾ V tomto případě nejde o „slepé“ síly, nýbrž o inteligentní bytosti, které byly přivolány a které věděly dobře co chtějí. Nevím, z jakých knih čerpal pan pisatel svoje poučení, ale byly to rozhodně knihy špatné, když ho vedly k takovému šíleným a výstředním pokusům, a když v nich byly neviditelné inteligence nazývány „slepými silami“. — Pozn. autorova.

¹³⁾ Podle tohoto popisu byl to tvor démonické povahy. — Pozn. autorova.

tek, který mně nikdy nevymizí z paměti. Po uplynutí několika minut klidného soustředění,¹⁴⁾ pozoruji, jak denní mé vědomí se zatemňuje a poněkud mizí docela.

Ne však na dlouho. Probouzím se opět, avšak k životu zcela novému, až dosud mně neznámému. Pocit tělesné tíže je nahrazen jakousi dosud nepoznanou tělesnou lehkostí.

Pozoruji sama sebe, ale nepoznávám se, ba ani se nepochopuji. Vše, co dříve tvořilo moji osobnost, zmizelo a já se poznávám jen jako vědomí.

Pohlížím na sebe, ale nevidím se. Zmocňuje se mne pocit pochybnosti o vlastní existenci, ale intenzita mého vědomí je zřejmým důkazem toho, že skutečně jsem a to mne poněkud upokojuje. Je ticho, hrobové, hrůzoplné ticho.

Rozhlížím se. Leč, jaký to zvláštní pohled! Zírám do ohromných vzdáleností, ale zároveň na všechny strany a přece jen se mi zdá, že pohlížím sám do sebe. Nemohu také s plnou určitostí tvrdit, zdali tyto vzdálenosti vidím, nebo si je jen uvědomuji, neboť jsem jen vědomí a vědomí nemá zraku, ani jakéhokoliv smyslu. Zde vše splývá v jedno a toto jedno je vědomí¹⁵⁾.

Pohlížím zároveň vpravo, vlevo, vpřed i vzad, nahoru i dolů, ale ve všech směrech a ve všech vzdálenostech nalézám jen sebe. To strašlivé ticho! Kdybych zaslechl jen sebe nepatrnější zvuk! Naslouchám a čekám. Čím déle však setrvávám v tomto očekávání, tím více se děším. Chci vykřiknouti, poznávám však ke svému zděšení, že nemám hlasu.

Dívám se ven, ze sebe, možno-li zde vůbec mluvit o nějakém dívání a zdá se mně, že nekonečný prostor, v němž až dosud jsem nalézal jen sama sebe a v němž jsem se poznával, je ještě čímsi vyplněn, něčím, co nejsem já. Nemohl jsem však

¹⁴⁾ Pro praktické mystiky a okultisty podotýkám, že zde chybí důležitý údaj, totiž na co se autor soustřeďoval a kam vedl v těle svou koncentraci. Na tom velmi mnoho záleží. Popsaný stav není mystický a souvisí spíše s vybavením astrálního těla. — Pozn. spis.

¹⁵⁾ Vysvětlit tento stav není snadné. Člověk má mnoho stupňů vědomí, o nichž psychologie nemá ani potuchy. Nemáme pro ně ani výrazů a také autor se snaží marně vylíčit svůj stav. — Pozn. spisovatele.

rozpoznati, zdali toto něco, co nejsem *já* nalézá se ve mně anebo zevně.

Neurčitost v postřehu a nejistota je teď příčinou mé nedůvěry v sebe sama a následek toho jest, že moje pozorovací schopnost se čím dále tím více zatemňuje, jako by soumrak rozprostřel nade mnou svoje perutě a já chápu čím dále tím méně. Ještě několik okamžiků a pak jako bych — neexistoval.

Po nějaké chvíli pozoruji, že sedím na židli ve své světnici sám a pohlížím před sebe. Vidím již také jednotlivé předměty kolem rozestavené. Chci vstáti, ale moje tělo sebou ani nehnulo.

Pocívuji, jako by se hemžilo v mém těle tisíce drobných mraenců. Vidím, slyším, ano i myslím, ale těla svého neovládám.

Namáhám se seč moje síly stačí a zkouším znovu a znovu pohnouti svým tělem a činím to tak dlouho, až se mi podařilo pohnouti pravou nohou a pak jsem vstal. Do nočních hodin velmi pozdních byla pak moje mysl zaměstnána tímto zajímavým zjevem.¹⁶⁾

Uplynulo zase několik dní, jež jsem vyplnil přemýšlením o svém zážitku a při tom byl jsem unášen svou touhou, pokračovati v pozorování a poznávání oněch nadzemských sfér, o nichž jsem tu a tam četl nebo slyšel.

Ve spiritualistických spisech jsem četl něco o karmě a reinkarnaci a jsa nesmírně zvědav, spočívají-li tyto nauky na skutečnosti, zasedl jsem jednou večer a pohroužil se do neznáma budoucích možností a celou silou své soustředěné vůle snažil jsem se zachytit obraz své příští existence.¹⁷⁾

Nějakou chvíli jsem neviděl nic. Znenáhla se však vynořo-

¹⁶⁾ Z posledního líčení je zřejmo, že autor vystoupil skutečně do astrálu, ale ne pravidelně, neboť nespatořoval svého astrálního těla. Pak se vracel, při čemž nabyl tělesného vědomí, ale jeho astrální tělo nevstoupilo zároveň a správně do těla hmotného. Jak známo astrální tělo vystupuje nejdříve od nohou a také se nejdříve do nohou vrací. Pokud se tak nestalo nelze těla hmotného ovládat. — Pozn. spisovatele.

¹⁷⁾ Nesmyslnost tohoto podniku je zjevná. Budoucí náš život v příštím vtělení se řídí našimi skutky a proto nelze za tohoto života vypátrat, jaký bude. Je to tajemství, spočívající jen v lůně božím. — Pozn. spisovatele.

valy na temném pozadí obzoru jakési mraky světlešedé a pluly shora dolů, kde se zase ztrácely.

Nežli však zanikl dole mrak prvý, vynořil se nahoře opět mrak druhý a pohyboval se zase směrem dolů.

To se dělo nějakou chvílí. Barva mraků byla měnivá. S počátku byly šedé a pak stále světlejší. Také jsem pozoroval, že mraky ty stále řidnou, až se zdálo, že už to nejsou mraky, nýbrž jakási mlhovina modré barvy, jež zastírala celý obzor. Ale i to se pomalu zjasňovalo a řidlo.

Zpozoroval jsem však v mlhovinách jakýsi otvor a poznal jsem, že poskytuje výhled někam do prostoru mnohem většího, v němž však vyjma světlejšího jednoho místa, jako okna, nebo nadzdvížené opony, nespátřil jsem nic. Soustředil jsem pak svou vůli na tento mnohem větší svět a tu jsem za chvíli pozoroval v neurčité vzdálenosti v blankytné mlze siluetu jakéhosi muže.

Byl oděn černě, měl dlouhé, po ramenou rozpuštěné vlasy, v jedné ruce držel jakousi knihu a druhou ruku měl na prsou, při čemž pohled upíral kamsi k oblakům.

V této poloze stál chvílí nehybně. Byl bych rád věděl, koho as onen muž představuje a proč tam stojí. Jeho obličej jsem viděl jen se strany, neboť byl ke mně obrácen bokem.

Mohl jsem poznati, že onen muž je asi v prostředních letech. Cit sympatie mne k němu poutal a byl jsem zarmoucen, že si mne nevšímá, jako by ani nepozoroval mé přítomnosti. Pokusil jsem se ho upozornit na sebe tím, že jsem svým tělem kýval se strany na stranu.

Po několika okamžicích jsem byl potěšen, neboť onen muž se obrátil obličejem ke mně a usmál se přívětivě. V tomto okamžiku jsem ho poznal! Ano, viděl jsem, že onen záhadný muž není nikdo jiný než já sám. Byl to můj dvojník. Poznal jsem ho podle obličejce a já poznal sama sebe v jeho postavě.¹⁸⁾

¹⁸⁾ Zjev dvojníka je velmi důležitý v mystice, ale děje se zcela jinak. Zde to byl pouze astrální obraz. Nezkoušený okultista nemůže skoro nikdy rozeznat astrální obrazy, jež se pohybují často jako živé, od skutečných zjevů bytostí a podobně. K tomu je třeba zvláštního školení. Pokusy takové bez vůdce jsou vždycky velmi nebezpečné a vedou zcela jinam, než kam si žák přeje. — Pozn. spisovatele.

Tímto zjevem jsem byl tak vzrušen, že jsem ani nepozoroval, že můj dvojník zmizel. Byl jsem zase ve světnici a před sebou jsem měl magické zrcadlo.

Následujícího večera, chtěje pokračovati ve svých pokusech jasnovideckých a meditacích, jsem četl a čekal, až moje rodina usne. Když jsem byl jist, že nebudu vyrušován, usedl jsem zase ke cvičení.

Byla chvíle soustředění a napjatého očekávání. Najednou se mne však zmocnil nepříjemný pocit, jako by někdo, kdo je mi nesnesitelně protivný, upíral na mne svoje zraky.

Zvýšil jsem svou pozornost, abych zjistil příčinu toho a tu najednou projel mým tělem mráz.

Jestliže ona larva,¹⁹⁾ která měla podobu obrovské žáby, mne rozveselila až k hlasitému smíchu, měl jsem nyní před sebou příšeru, před níž celé moje tělo zkamenělo hrůzou. Chybí mně slova, abych mohl popisovati tohoto hrůzného obyvatele astrální říše. Mám zato, že žádné slovo nepopíše a žádný štětec nezobrazí příšernost této satanické nestvůry.²⁰⁾

Její, jako by žíznivé oči celou moji bytost vpíjely do sebe a já, pozbýváje vlastní vůle, propadal jsem démonickému vlivu tohoto ďábla. Stál těsně přede mnou, upíraje na mne svoje upíří, nehybně, avšak tázavé a fascinující zraky.

Nemohl jsem přivolati pomoc své spící rodiny, neboť v návalu hrůzy celé moje tělo ztrnulo a také jsem nemohl ze sebe vydati ani hlásku.

Ke svému štěstí — opakuji: ke svému štěstí! — v posledním záchvěvu svého vědomí hnulo se ve mně cosi, co mělo býti zoufalým voláním o pomoc, voláním Krista, což však ve skutečnosti

¹⁹⁾ Jistým astrálním bytostem se říká „larvy“. To má naznačovati, že jsou to jen slupky bytostí, bez vlastního života — astrálního těla zemřelých, z nichž duše a duch vystoupili, jsou také takovými „larvami“. — Pozn. spisovatele.

²⁰⁾ Jsou skutečně kolem nás neviditelní tvorové, kteří svou příšerností převyšují fantasií Dürera nebo holandských malířů. Jsou to však tvary zcela neškodné (kromě démonů), které mají jen jednu nepříjemnou vlastnost, že totiž nahánějí děs. Ale magik musí svůj strach ovládnout dříve než jich vyvolal. — Pozn. spisovatele.

nebylo ani zřetelnou myšlenkou, nýbrž jen jakýmsi temným a neurčitým výkřikem mých citů vytrysknuvších z mého nitra, co oděno ve slova mělo zníti: »Křiste, pomoz, neboť zhyju!«²¹⁾

Hrůza moje přecházela takřka v šílenství, když jsem pozbyval vědomí vlastního bytí a proti vůli jsem přijímal vědomí existence oné příšery.

Ještě okamžik a pozbyl jsem vědomí nadobro. Probudil jsem se všecek zpocený, rozechvělý a jako v horečce. Té noci jsem vůbec nespál. Příšera sice zmizela, ale hrůza s jejími následky zůstala. Představa oné obludy mne doprovázela pak a neopouštěla mne ani v noci ani ve dne. Nejhuře však bylo v noci, neboť jakmile jsem zavřel oči, snaže se usnouti, stal jsem se ze okamžik předmětem zlovolných útoků démonických bytostí, jež na mne dorážely se všech stran a já obávaje se zavřítí očí, mnoho nocí jsem probděl, proseděl nebo prochodil. A stalo se nejednou, že jsem usnul s očima otevřenými.²²⁾

Můj zdravotní stav se stával denně povážlivějším. Šel jsem k lékaři na radu a on po bedlivém vyšetření konstatoval těžký případ neurasthenie a radil omývání celého těla studenou vodou, procházení se v rose a kromě toho předepsal prášky pro uklidnění nervů. Omýval jsem tělo až třikrát denně chladnou vodou, chodil jsem zrána v rose až po pás jako kneipián, prášků jsem vzal již několik krabiček — ale zlepšení se nedostavilo.

Tak uplynul nějaký čas a moje strašidla pozbyvala každodenním defilováním před mýma očima své dřívější hrůznosti. Také se mi podařilo tu a tam trochu spáti.

Jednoho dne však, když jsem byl v dosti uspokojivé náladě, hledě ke svému zdravotnímu stavu, otevřel jsem skříň, ale jako bych byl zasažen elektrickou ranou, zapotácel jsem se nazad.

²¹⁾ Při všech pokusech, které autor líčí, postrádáme jakékoliv poznámky, že by byl ke své ochraně užil zbožných myšlenek nebo modlitby. A to se právě vymstilo! Je mnoho ignorantů v okultismu, kteří se slepě vrhají do neviditelná a ani nepomyslí na jedinou ochranu, totiž na zbožnou mysl. — Pozn. spisovatele.

²²⁾ Pisatel nabyl nízkého astrálního vidění, podobně jako medium F., o němž jsem již psal. Ale F. se nebál a v tom je právě rozdíl. — Pozn. spisovatele.

Můj ďábel stál ve skříni, upíral na mne své démonické a fascinující oči. Vrávoravým krokem jsem se vzdálil od skříně a zdrcen jsem klesl na židli.

Toho dne se zase zhoršil můj zdravotní stav.

Navštívil jsem znovu lékaře a pověděl jsem mu vše, co podle mého mínění bylo příčinou mé choroby.

Lékař prohlásil, že to jsou praobyčejné halucinace, chorobné fantazie a bručel něco o hysterii, tázal se, nejsem-li alkoholik, netrpěl-li jsem příjící, na život mých rodičů a výsledkem všeho toho bylo, že lékař, pohlížeje na mne soucitně, učinil prstem na svém čele kolečko.²³⁾

Tak plynul čas a moje utrpení nemělo konce. Můj ďábel mne pak navštěvoval dosti často a pravidelně tehdy, kdy byl očekáván nejméně. Snažil jsem se po radě lékaře nemyslet na svoje strašidla a zvláště na onoho satana, jenž mne vždy tolik děsil, ale bez výsledku.

Když jsem již doufal, že se mi podaří zapomenouti všeho — stál najednou onen astrální děs přede mnou — div že jsem do něho nevrazil hlavou. A bylo zase po klidu a po naději, že budu zdrav.

Nic nepomáhalo přemlouvání a utěšování sebe sama, že je to jen chorobná obraznost a že je v mé moci zapudit tyto děsivé halucinace a že je třeba jen chtít a především se nebát!²⁴⁾

Nic nepomohlo, že jsem zahodil magická zrcadla a přerušil všechna svoje cvičení, když následky těchto cvičení trvaly. Trpěl

²³⁾ Lékařská věda v těchto věcech si neví ovšem rady. V ústavu pro choromyslné je více než dvě třetiny osob, které jsou buď medii nebo posedlé. Okultními cestami jsou skoro všechny takové osoby vyléčitelné. A pak — co je halucinace? Toho nikdo neví a rozdíl mezi viděním vyvolaným vlastní představou a viděním jinak neviditelných věcí, způsobeným nějakým zevním vlivem nemůže věda udati. Ukládá vše bez rozdílu do jedné přihrádky. — Pozn. spisovatele.

²⁴⁾ Podobný případ popisuje Bulwer v románu „Zanoni“ s Glyndonem. A přec jen mohl býti autor článku zbaven v několika dnech mnohých hrůz, kdyby byl prováděl mystickou koncentrací na svoje božské já, do svých prsou. Čtenář uvidí později, jak tato koncentrace zapudila hrůzy ještě větší. — Pozn. spisovatele.

jsem tělesně a ještě více duševně. City a představy vymykaly se mé kontrole a já jsem se stával sám sobě cizím.

Byl jsem bytostí rozdvojenou v já a nejá. Co si cizího zasahovalo do mého denního života, do mého jednání i mluvení.²⁵⁾

Jen ve svém myšlení jsem poznával sama sebe. O těchto jevech jsem přemýšlel, ale nic jsem z toho nechápal. Velmi často jsem se musil diviti tomu, co jsem právě učinil a bylo těžko uvěřiti, že je to můj skutek.

Překvapoval mne i smysl mých vlastních slov. Mnohdy jsem se polekal vlastními slovy, jako by někdo neočekávaně promluvil místo mne. Byl jsem si čím dále tím větší hádankou.

Je přirozeno, že vše to působilo na můj organismus. Trpěl jsem poruchou zažívání, bušením srdce, nepravidelným oběhem krve, návaly krve do hlavy a mnohými jinými obtížemi a bolestmi a tak se mi stal život opravdovým peklem.

Nálada moje byla buď krajně melancholická nebo zas krajně cholerická. Někdy jsem z přecitlivělosti plakal pro maličkost a jindy zase ze stejně nepatrné příčiny jsem zuřil.

Běhal jsem od lékaře k lékaři, prosil, zapřisahal, ale marně — nebylo mi pomoci. Jsem prý hypochondr a celá moje nemoc je výsledkem autosugesce. Konečně, když si lékaři nevěděli se mnou rady, byl jsem poslán do nemocnice. Ale tam, kde nářek nemocných a umírání pacientů jsou denními zjevy, byl jsem brzy hotov se zbytkem svého sebevědomí. Co se stalo potom — nevím.

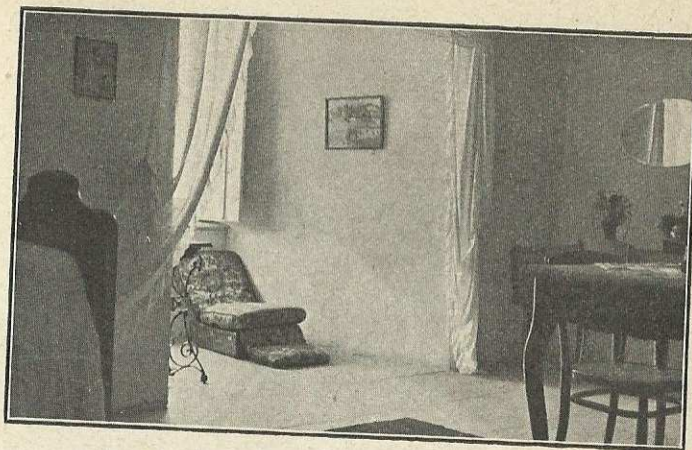
Také nevím, jak jsem odešel z nemocnice. Určitá doba byla jako vymazána z knihy mého života.

Nebylo však přáním bohů, aby můj život — lze-li tak nazvati vylíčený chaos — byl vydán v plen temným silám astrální pláně.

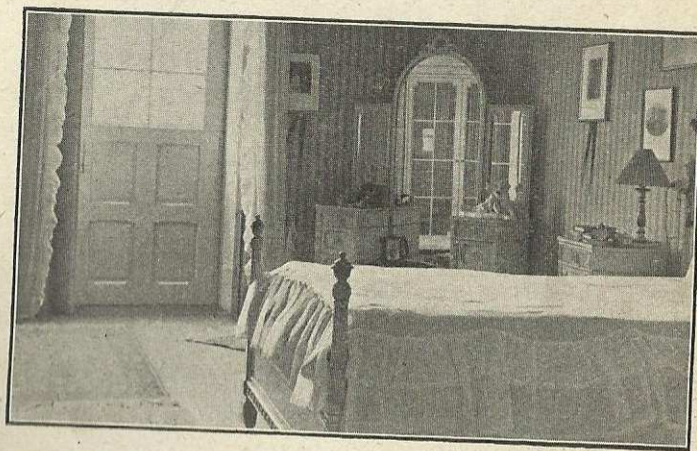
Můj anděl strážce bděl nade mnou a zbavil duši moji všech příšer.

Můj případ jest jeden z mnohých trestů, jež jsou údělem všech nedočkavých zvědavců, kteří předčasně se odvažují nad-

²⁵⁾ Zde je pravý popis posedlosti. — Pozn. spisovatele.

Pokoj, kde se zjevila autorovi »černá pani«.

Ložnice na zámku košateckém, kde docházelo k okultním zjevům.

zdvihnouti závoj neznáma. Mé zážitky necht jsou výstrahou a mementem všem, kdo bez vůdce se vrhají do praxe magické.

Při všem mém neštěstí možno ještě mluvit o velikém štěstí, neboť duchovní můj vůdce zavedl mne po mém osvobození z moci démona na zcela jiné cesty a vztyčil nový cíl, vyšší, krásnější a vznešenější.“

Ne každý odnese si ovšem podobný trest, poněvadž ne každý má tolik vůle a trpělivosti s pokusy jako pisatel onoho článku. Ale někdy se dostavují neblahé výsledky již po prvním zírání do zrcadla a proto varuji znovu před podobnými experimenty.

Ostatně i při mnohem nevinnějších pokusech telepatických může dojít k vstoupení do astrálu nebo ke zjevům příšer. Jsou dnes celé společnosti telepatů, které provádějí velmi často pokusy. Při tom jedna osoba se chová zcela pasivně a druhá na ni vysílá z dálky svoje myšlenky nebo představy. Ten, kdo se činí pasivním, je *vždycky* v nebezpečí, že nějaká bytost astrální se zmocní jeho vědomí nebo i jeho hmotného těla. V obou případech je výsledkem — *posedlost*.

Nyní se zase vrátíme k našim pražským okultním snahám. Náš kroužek spiritistický Na Poříčí se zvolna rozpadl a my jsme přenesli svoji činnost do bytu Meyrinkova na tehdejší Ferdinandově (nyní Národní) třídě č. 10. Dům onen byl již zbourán — stál proti policejnímu ředitelství — a na jeho místě stojí nový palác.

Z našeho kroužku bývalého jsme byli v nové společnosti jenom dva: akademický malíř Gustav Miksch a já. Meyrink byl ovšem osobou vedoucí — poněvadž je to muž neobyčejně důmyslný a houževnatý. Jak jsem již napsal, měli jsme záhy velkou knihovnu — ale anglickou. A jediný, kdo uměl anglicky, byl právě zase Meyrink.

Scházivali jsme se jednou týdně v bytě Meyrinkově a buď jsme konali pokusy — také jsme měli seance spiritistické, které nás však neuspokojovaly — anebo nám Meyrink předčítal jednotlivé pasáže z některé anglické knihy, překládaje zároveň do němčiny.

V celku nás bylo při plném počtu asi osm nebo deset. Všichni

ostatní členové byli známí Gustava Meyrinka. Také tři důstojníci se zúčastnili — ale jenom jeden z nich bral tyto věci vážně.

Vynikající člen byl šlechtic R., který později se stal pokročilým mystikem. To byl také velmi pevný charakter, což mu velmi prospělo v dalším vývoji.

Mně však mrzelo, že nemohu čísti anglických knih, neboť jsem jen hořel napětím a zvědavostí, co je v těch mnohých, krásně vázaných anglických svazcích, které ležely na stole, když jsme se sešli. Umínil jsem si tedy potají, že se budu učit anglicky. A poněvadž jsem byl zvyklý při všem, cokoliv jsem se učil, spoléhati jen na sebe, učil jsem se sám a bez učitele.

Moje metoda byla však takového druhu, že Meyrink, který ovládal několik jazyků (vyjma češtiny) když později zvěděl, jak jsem se učil, spráskl ruce nad hlavou a pravil:

„Poznal jsem několik metod k učení se cizím řečím, a o mnohých jsem slyšel mnoho chvály — ale něco podobného jsem jak živ neslyšel!“

Moje »metoda« však byla důkazem, že když něco vážně chceme, dosáhneme toho vždy — máme-li zájem a trpělivost. Koupil jsem si kdesi u antikváře malou německo-anglickou gramatiku a zároveň cvičebnou knihu, která měla velmi lákavý titul: »Der echte englische Trichter, d. i. die Kunst in acht Tagen englisch sprechen und schreiben zur Erlernen«.²⁶⁾

Knížka stála asi dvacet krejcarů a poněvadž jsem německy uměl, zdálo se mi, že věc nebude tak obtížnou. Pak jsem asi dvakrát pročel gramatickou část a poté jsem se pustil ihned do práce jiné. Jednou z nejdůležitějších knih byl nám starý indický spis o jógu. Kniha ta je velmi stará a byla několikrát indickými učenci a znalci sanskrtu přeložena do angličtiny. Jmenuje se: »Yoga Sutra« čili pojednání o jógu a jejím autorem je Mistr jógu Patandžali, který žil asi před osmi sty lety.

Tuto knihu jsem si objednal z Anglie ještě se dvěma jinými a když jsem ji měl, počal jsem ji s pomocí malého slovníku

²⁶⁾ „Pravý anglický trychtýř, čili umění naučit se za osm dní anglicky mluvit a psát.“

překládat. Psal jsem překlad německý, poněvadž jsem měl jen anglicko-německý slovník. S počátku jsem měl ohromné obtíže. Neznal jsem skoro jediného výrazu a tak skoro každé slovo jsem musil hledati ve slovníku.

Horší však bylo něco jiného: často jsem přeložil doslova nějakou větu a pak to nemělo — smyslu! Neznal jsem totiž anglických frází a úsloví a tak jsem byl často v koncích. K tomu pak jsem neměl tušení, jak obtížný spis mám v rukou. Když jsem jej překládal po třiceti letech do češtiny, narazil jsem ještě na místa velmi obtížná, poněvadž indický mudrc užívá výrazů, kterých vůbec nelze přeložit do žádného moderního jazyka jedním nebo dvěma slovy. Často je třeba výraz popsat a pak i nejkratší opis jeho tvoří pět až šest tiskových řádek!

Patandžali dále píše o psychických vysokých stavech a vlastnostech, které jsou u nás naprosto neznámé. Nezná jich nikdo, leda ten, kdo je *zažil*. A k tomu je jeho spis filosofický.

Ale mne neodstrašilo nic. Každého dne jsem seděl asi dvě hodiny nad knihou a psal jsem překlad, až byl ukončen.

Tím jsem ovšem získal zásobu významů a obrátů, a když jsem si opatřil velký slovník, přeložil jsem i fráze a ač jsem anglicky neuměl, přeložil jsem dosti snadno každou větu.

Takto vyzbrojen přišel jsem jednoho večera do naší okultní společnosti a přinesl jsem s sebou knihu theosofa Dra. F. Hartmanna. Byl to Němec, který žil delší dobu v Americe a psal anglicky velmi dobře. Jeho angličtina byla mi však hračkou u porovnání s obtížnou knihou od Patandžaliho.

Když jsme usedli, otevřel jsem knihu Hartmannovu a řekl jsem, že bych z ní něco přeložil. Její titul zněl: »In the Proanos of the Temple of Wisdom« čili česky: »V předsíni chrámu moudrosti.«

Všichni členové ovšem žasli a zahrnovali mne otázkami, kde a jak jsem se naučil anglicky. A když jsem jim to pověděl, gratulovali mně k úspěchu. Ale zamlčel jsem námahu počáteční a nikomu bych neradil, aby užil mé metody!

Jenom můj veliký zájem o věci okultní mně poskytl dosti vytrvalosti a síly.

Pak jsem ovšem četl napořád. Meyrink mně půjčil postupně celou svou anglickou knihovnu, ba někdy, když sám nechtěl některou novou knihu čísti, půjčil mně ji, abych mu pověděl, stojí-li za čtení. Již tehdy vycházelo totiž v Anglii a Americe dosti spisů, které sice byly rozsáhlé a velmi drahé a které také měly lákavé tituly — ale byl to prázdný žvást — většinou theosofický — a v knize nebylo jediného cenného zrna.

Vzpomínám si, že jedna taková velmi tlustá kniha měla lákavý titul: »The hidden Way across the Threshold«. (Skrytá cesta přes práh.) Ale, když jsem ji celou přečetl, viděl jsem, že spisovatel je velkým umělcem: dovedl napsat tlustou knihu o ničem!

Zatím také jiní členové našeho okultního kruhu nelenili a konali různé pokusy — ale bez výsledků. Hlavně chtěli mnozí dosáhnouti alespoň vidění duchů a astrálních věcí vůbec. To se však podařilo jen Meyrinkovi, jak později vyličím.

Tehdy jsem ještě neznal osvědčené metody k vývoji duchoví. Uvádím ji zde, ale varuji zase čtenáře, aby jí nepoužil, poněvadž nikdy není jisto, co se člověku objeví. A jaké to má pak důsledky, je vidno z uvedeného článku pana Kopisty.

Jestliže se postíme a sedíme při tom v temnu, je jisto, že duchy brzy spatříme — jak již pověděno zprědu.

Pak jsme však zvěděli, že k bezpečnému vývoji okultních schopností je třeba — *vůdce*. Ano, ale jak ho najít? Theosofické spisy tvrdí, že žák musí se napřed sám očistovat (hlavně morálně) a že pak se vůdce dostaví sám. Velmi pěkná to útěcha! Ale znám theosofy, kteří se takto očisťují dvacet, třicet let a vůdce přece jen nenalezli! Věc je totiž zcela jiná v teorii než ve skutečném životě. Kdo je *zralý*, t. j. kdo duševně již před touto hmotnou existencí byl připraven, ten nalezne vůdce snadno, ale kdo takto připraven nebyl, buď ho vůbec nenalezne, nebo upadne do rukou vůdce falešného. A to je vždy zlá věc.

O hledání vůdce, jak jsme to prováděli my v Praze, budu ještě psáti.

Tehdy jsme byli v okultních věcech velmi naivní, jak není jinak ani možno u začátečníků. V okultismu se každý domnívá, že když přečetl několik knih, je již zkušený a že vše ví — zatím neví zcela nic. Každý žák totiž kráčí s počátku velmi klikatou cestou a tato cesta není schematická, nýbrž individuálně velmi rozdílná.

Kdo by očekával, že se mu povede v tomto vývoji podobně jako jinému, je na omylu. Také v mystice, jejíž základní cesta je a musí býti pro každého stejná, jsou rozdíly v zážitcích — někdy velmi veliké.

Nám běželo tedy o vůdce. Baron Leonardi, který byl ovšem nejzkušenějším, nám radil to a ono a poněvadž viděl, že dychtíme po nějakých zážitcích, byl jistě v rozpacích, neboť v okultních věcech není radno naváděti kohokoliv k nějakým pokusům nebo dokonce cvičením, poněvadž každý je *veden* s výše, je veden božskou vůlí. Ale člověk toho nepoznává, nevidí tajných nitek, které ho táhnou brzy sem a brzy tam. Neví, že je z *nitra* donucen vykonati to či ono a domnívá se, že to učinil z vůle *vlastní*.

Člověk také nepozoruje, že je seznamován jako by náhodou s tou či onou osobou. A to je právě důležité. Kromě knih, jež se nám dostávají často podivnými cestami do rukou, jsou to *lidé*, kteří »něco vědí« a ti nám často poskytnou další pokyny — třeba o tom ani nevěděli, zcela bezděčně.

Jsou lidé, kteří jakmile se seznámili s hlavními zásadami a naukami okultními, cítí ihned, že je tu pro ně něco nejvyššího důležitého. Pak postačí jen pevná *snaha*, *poznati pravdu*. Nic jiného. Lidem takovým přihrává, abych se vyjádřil triviálně, ale výstižně, celý svět do rukou!

Je třeba jen všimati si událostí a pak to uvidíme zcela zřetelně. Lidské osudy jsou v pevné ruce, která se nikdy nemýlí — jenom náš rozum nás zavádí, poněvadž se domníváme, že jím můžeme změnit běh světa a že určení boží lze měnit!

Není zde na místě rozvíňovati otázku svobodné vůle, neboť tato vůle je podmíněčná — a také je otázkou karmy, čili lidského

osudu. Kdo by se o to zajímal, nalezte obšírnou kapitulu o karmě pojednávající v mé knize »Ohnivý Keř«, díl I.

Toho všeho jsme ovšem neznali a tak jsme se hnali z jednoho okultního dobrodružství do druhého, učili jsme se »meditovat«, jak tehdy říkali filosofové, koncentraci myšlenek, nevědouce jak a na co.

A tu nám baron Leonardi při jedné návštěvě v Praze sdělil radostnou zprávu, že budeme přijati do jedné francouzské okultní společnosti. Z toho jsme měli ohromnou radost a připravovali jsme se. Naším úkolem bylo čísti knihu Mabell Colinsové: »Světlo na Cestu« a pokud možno ji pochopiti. Je to spis mystický a velmi hluboký a já jsem dnes přesvědčen, že mu nikdo z nás správně neporozuměl. Nebylo to zkrátka možné. Měli jsme dobrý německý překlad této knihy a studovali jsme ji. Debatovali jsme o jejím obsahu a každý si jej vykládal jinak. Leonardi byl však s našimi výklady spokojen a dal nám další úkol: měli jsme si opatřit Goetheho spis: »Unterhaltungen deutscher Ausgewanderter«²⁷⁾ a čísti v něm »Pohádku«.

Tato »Pohádka« je v celém rozsahu symbolická a její výklad velmi obtížný. Ještě dnes neví nikdo určitě, co jí chtěl říci velký německý básník.

Byl to oříšek tvrdý, ale něco jsme přece jen vyložili a Leonardi byl spokojen. Pak nastala perioda očekávání. Stále byly odklady — až jednoho dne obdržel Meyrink telegram, že baron přijede a že budeme zasvěceni. Již předtím jsme obdrželi od barona pokyn, abychom si každý přichystal tenký zlatý řetízek na hrdlo.

Stalo se, ale pro moji kapsu to bylo značné vydání a tak jsem byl v rozpacích. Ale šlechtic R., muž velmi jemnocitný a prozíravý mně řetízek věnoval.

A pak byla slavnostní schůze, ve které došlo k »zasvěcení«. Baron nám pověděl tajná hesla a poznávací znamení, což je, jak známo, zavedeno ve všech tajných společnostech okultních i jiných a pak nám pověděl, že vstupujeme do řádu Neznámých

²⁷⁾ Zábavy německých vystěhovalců.

filosofů. Toto jméno znamená adepty čili zasvěcence a je ostatně známo v několika francouzských okultních řádech.²⁸⁾

Na konec jsme každý obdržel malý zlatý medailonek, na kterém na líci byla v modrém emailu šestipaprsková hvězda a jistá čtyři písmena. Čtenář se pamatuje, že vpředu jsem psal o jasnoviděckém pokusu, který se mnou provedl Leonardi v séanci Na Poříčí. Měl jsem právě viděti tento symbol, který již tehdy měl baron na hrdle.

A to bylo vše. Nikdy již jsme o tomto tajném řádu neslyšeli. Neznali jsme také žádného jiného člena, kromě barona a posud nikdo neví, zdali skutečně onen řád existuje či nikoliv. Později jsme se domnívali, že baron, aby nás potěšil, si s námi zahrál nevinnou scénu. Je však možno, že sám byl skutečně členem řádu toho. Po tom jsme nechtěli pátrati.

Nyní však nám Leonardi doporučil čísti spisy Jana Křtitele Kerninga, německého zednáře, který nalezl v rituálech a symbolech zednářů mystickou cestu a jenž byl *posledním* evropským mystikem, který vystoupil na veřejnost svými spisy a také jinými skutky.²⁹⁾

Kerning byl vysokým zasvěcencem mystickým. Dosáhl duchovního znovuzrození, měl vnitřní prorocké Slovo a také dosáhl absolutního jasnozření.

V jeho spisech jsme našli mnoho nového a neznámého. Ve formě povídek líčí mystickou cestu a také udává způsob, jak jsou žáci vedeni učitelem čili mystickým vůdcem, ba udává také jistá cvičení mystická, která však jsou v jeho spisech jen *jako* příklad a nikoliv k tomu, aby jich žák užil! Na to zvláště upozorňuji.

Jeho nejvýznamnějšími spisy jsou »Cesta k nesmrtelnosti«, kterou jsem přeložil do češtiny a opatřil poznámkami. Je vydána

²⁸⁾ O těchto velmi zajímavých předmětech bude pověděno více v mé nové knize: »Tajné společnosti okultní a mystické«. — Pozn. spisovatele.

²⁹⁾ Kerning (vlastním jménem J. B. Krebs), se narodil r. 1774 a zemřel r. 1851 ve věku 77 let. Zaměstnáním byl operním pěvcem a pak divadelním režisérem. — Pozn. spisovatele.

v mé Edici Psyche, Vinohrady, Šumavská 7, a pak »Klíč ke světu Ducha«.

V těchto spisech jsme našli zlatou nit, ale báli jsme se uchopit se jí, poněvadž jsme neznali mystického postupu a nebylo tu nikoho, kdo by nám poradil. Skoro všechny spisy Kerningovy jsou dnes přeloženy do češtiny, což se stalo hlavně mým přičiněním, poněvadž jsem s ním seznámil české čtenáře.

Jeho nauka se opírá o prastaré učení, které znali již Egypťané a také o starou kabbalu židovskou. Přes to však jsme Kerningovi úplně nerozuměli, neboť píše často skrytě a jinotajně a také moudře mnoho zamlčuje.

Jiný mystický spis, rovněž důležitý je od jeho žáka Kolba a jmenuje se: »Znovuzrození«. V tomto spise jsou udána písmenová cvičení, o nichž se Kerning zmiňuje také ve svém »Testamentu« a rovněž v rukopisné své knize »Královské umění«.³⁰⁾

Teprve za dlouhou dobu jsme v Praze s doktorem Borodou (pseudonym) vyzkoušeli písmenová cvičení a přesvědčili se o jejich účinnosti. O tom povím ještě něco v kapitole o mystice.

V našem okultním kroužku jsme se však obávali provádět nějakých cvičení mystických a to bylo ku podivu, neboť jiná cvičení, jak ještě povím, mnohdy velmi nebezpečná, jsme konali beze všech obav. Ale pravých cvičení jsme si nevšímalí!

Příčina toho vězela v naší psychické čili vnitřní nepřipravenosti o které jsme ovšem nevěděli. Nebyla ještě vhodná doba a my jsme pro tato cvičení neměli smyslu, poněvadž jsme nebyli dozráli.

Každý pravý mystický nebo okultní spis má svou určenou dobu pochopení pro každého jednotlivce a jsou také spisy, kterých nemůže nebo lépe nesmí každý číst!

Zdá se to paradoxní a přece je to pravda. A jestliže někomu dosud »nepovolanému« dáme přece jen takový spis do ruky, tu

³⁰⁾ „Královské umění“ není na knihkupeckém trhu. Lze však si knihu vypůjčiti na revers u nakladatele K. Rohma v Lorchu ve Virembersku. — Pozn. spisovatele.

jej snad někdy přečte, ale naprosto bez užitku a bez pochopení. Že je to pravda, přesvědčil jsem se mnohokrát a podám o tom zajímavý důkaz, který se týká »indické bible Bhagavad Gity«.

Tak jako naopak jsou nám jisté knihy přímo vnuceny, nebo jsme na ně jako náhodou — někdy zcela zvláštní — upozorněni, tak jiné knihy v jisté době jsou nám bez užitku nebo jich nechceme čísti.

Bhagavad Gita, jak známo je výňatek z velké staroindické epické básně Mahabharaty. Její autor je neznám a rovněž nevíme bezpečně, kdy byla napsána. Obsahuje rozmluvu člověka s bohem Krišnou, o němž praví legenda, že byl vtělen na zemi jako Kristus. A tato rozmluva je zároveň nejvyšší filosofickou a mystickou naukou na světě. V ní je obsaženo vlastně celé tajné okultní učení a sice bez obtížné symboliky — zcela prostě je vše pověděno a je pouze na čtenáři, aby pochopil.

Nám se dostala Bhagavad Gita přičiněním Leonardiho dosti brzy. Měli jsme ovšem jen německý překlad od profesora Bocksbergera — bez vysvětlivek. Četli jsme ji pilně a učili jsme se z ní. Jenom jedna věc nám byla záhadná, že totiž Bhagavad Gita se ve mnohém neshoduje s naukami theosofickými a že také nesouhlasí s jinými, tehdy velmi propagovanými knihami moderního původu.

Příčinou toho je, že moderní autoři překroutili pravdu. A v Bhagavad Gitě je pravda čirá a jediná!

A tato kniha patří zvláště k těm, jichž nemůže každý číst, poněvadž probouzí v lidské duši pravé poznání pravdy a tato věc je vyhrazena jen lidem určitým, kteří jsou povolání. Pro jiné je to snad jen krásná ukáзка starého indického písemnictví nebo hezká báje nebo snad i ukáзка staré filosofie — nic jiného. Ale ve skutečnosti jsou tam bezpečné návody jak najít cestu k vnitřnímu božství a tím vyřešiti dávné rčení z řeckých chrámů: »Poznej sama sebe!«

Jedním naším členem pražské okultní lóže byl jistý pan Z., syn bohatých rodičů, který se velmi zajímal o věci okultní. Pan Z. byl velkým milovníkem knih a zvláště okultní literatura ho velmi lákala. Kupoval vše, co kde vyšlo ve všech řečích a hro-

madil okultní literaturu, takže v jeho bytě na Staroměstském náměstí byly všechny stoly a židle i podlaha pokryty knihami a knihami. Pan Z. měl každou knihu — kromě jediné — neměl Bhagavad Gity!

Abych poněkud ilustroval naše tehdejší úsilí a vysoký zájem, musím dodat, že jsme se kromě v bytě Meyrinkově scházeli také denně v kavárně. Ne sice všichni, ale většina. Tam jsme sedávali vždy až do 2. hodiny noční a stále jsme rozmlouvali o věcech okultních, magii a mystice.

Jednou v kavárně, když byl přítomen pan Z., obrátil se k němu Meyrink s otázkou:

„Zdalipak jste již četl Bhagavad Gitu?“

Mluvili jsme právě o této knize a tak byla otázka vhodná.

„Bhagavad Gity jsem dosud — nečetl!“ odpověděl pan Z.

„A máte ji?“ tázal se Meyrink.

„Dosud ne — ale ihned si ji objedná!“ zněla odpověď.

Tím byla věc zdánlivě ukončena. Bylo to sice věcí překvapující, že pan Z. který měl všechny knihy, si dosud nekoupil také tento spis tak důležitý, snad nejdůležitější, ale přece jen jsme si této okolnosti nepovšimli, až na Meyrinka, který však mlčel a utvořil si vlastní úsudek jen pro sebe.

Asi za měsíc otázal se Meyrink při jiné schůzce v kavárně pana Z., zdali již má Bhagavad Gitu.

„Dosud jsem ji neobjednal. Zapomněl jsem! Ale ihned zítra tak učiním!“

Tato věc se tak táhla asi šest měsíců. Meyrink byl ovšem důsledný a často se tázal pana Z., zdali již objednal zmíněnou knihu. Ale pan Z. měl při tom, jak se zdálo, nějaké překážky a knihy neobjednával. To nás počalo již zajímat.

A tak vždy spisovatel Meyrink prohodil náhle stejnou otázku a konečně sám pan Z. prohlásil, že je to nepochopitelné, proč neobjednává právě této knihy... My ostatní jsme již chápali oč jde a byli jsme velmi zvědaví na výsledek.

Podotýkám, že tato událost je vylíčena tak, jak se sběhla v mé prvé mystické knize »Ohnivý keč« díl I. a poněvadž tato kniha byla přeložena do angličtiny a vyšla v Riderově nakladatelství

v Londýně, stala se tato událost známou i tam a zajímala všechny tamní mystiky a okultisty tak, že byla otištěna v největším nynějším okultním časopise »The Occult Review«, který vydává rovněž okultní Riderovo nakladatelství.

Konečně však dospěly věci tak daleko, poněvadž Meyrink je muž velmi houževnatý, že zase v kavárně došlo k následující rozmluvě mezi ním a panem Z.:

„Máte již Bhagavad Gitu?“

„Zase jsem ji zapomněl objednat!“

„Nu, nevádí, můžete ji objednat ihned!“

„To také učiním!“ odvětil pan Z. a zavolal si číšníka.

„Přineste mně dopisní lístek, inkoust a pero!“ nařizoval pan Z. Pak napsal knihkupci objednávku a lístek byl šťastně odeslán.

My ostatní jsme ovšem hořeli zvědavostí, jak se věc skončí a jeden z nás dokonce potají poznamenal, že snad zatím bude kniha rozebrána, nebo že zbývající náklad shoří, ale že jistě pan Z. knihy nedostane.

Poznamenávám, že tehdy českých okultních knih skoro nebylo a že německé neměli zdejší knihkupci na skladě. Bylo tudíž nutno objednat přímo nebo prostřednictvím knihkupce z Německa.

Ale stalo se, že kniha skutečně asi za týden přišla. Pan Z. ji přinesl brožovanou vítězoslavně do nejbližší schůzce a zářil radostí, že ji konečně má!

Teď jsme ovšem očekávali, že nám bude pan Z. v nejbližších dnech referovat o obsahu Bhagavad Gity, když ji přečetl — snad alespoň z části. Ale bylo jinak. Pan Z. mlčel dva, tři, čtyři týdny i déle a konečně to byl zase Meyrink, který ho vyburcoval novou otázkou:

„Nuže, jak se vám líbí Bhagavad Gita?“

Pan Z. se jen laskavě pousmál a pravil:

„Nejsem s to, čísti knih *nevázaných* a proto si musím nejdříve dát knihu svázat, když je to spis tak cenný! Přemýšlím již několik týdnů, jakou zvláštní vazbu bych pro ni vyvolil.“

Tyto úvahy o vazbě potrvaly zase několik týdnů, ale to již nepřicházelo v úvahu, neboť jsme byli jisti, že jakmile bude mít pan Z. knihu svázanou, bude ji také čísti.

Po nějaké době přišel pan Z. a radostně nám oznámil, že si dal právě u jistého malíře zhotoviti náčrt na tepanou vazbu měděnou, která bude jeho Bhagavad Gitě vhodnou ozdobou.

Trvalo zase několik týdnů než byla věc hotova a konečně přinesl pan Z. knihu svázanou v ozdobných měděných deskách a ve skvostném pouzdrě, aby se s ní radostně pochlubil. Ale my jsme čekali, až knihu přečte a až nám poví, jaký na něj učinila dojem.

Ale podivno! Kdykoliv jsme se tázali pana Z., zdali ji již četl, vždycky nám odpověděl stejně:

„Nevím, co v tom vězí! Čítám rád do pozdních nočních hodin, nebo časně ráno, trvaje dosud na loži. Při jiné četbě neusínám nikdy, ale jakmile vezmu Bhagavad Gitu, usu ihned tvrdě, ať večer, ať ráno, když jsem přečetl jen několik rádek.“

A pak dodával:

„Umínal jsem si tedy, poněvadž doma knihy číst nemohu, že ji vezmu s sebou do Královské Obory, tam že usednu v ústraní na lavičku, abych se nerušeně mohl oddati hlubokým krásám tohoto výkvětu indické literatury. Učinil jsem to mnohokrát, ale když jsem seděl na místě nejodlehlejším, objevil se vždy nějaký známý pán nebo dáma, kteří se se mnou dali do hovoru a oloupili mne tak o kýženou příležitost ke čtení. Podobně se mně také děje doma v denních hodinách, neboť jakmile vezmu Bhagavad Gitu do ruky, zazvoní elektrický zvonek a je zde nějaká návštěva, byť to bylo i ve chvíli nejméně vhodné.“

Tak se skončil tento příběh pana Z., který je již mnoho let na onom světě, ale zato je tu dosti žijících svědků této podivné události. Tuším, že pan Z. za svého života nikdy nečetl Bhagavad Gity. Proč? Je to otázka, jejíž řešení vlastně nespadá do tohoto spisu — ale naznačil jsem přece vpředu

odpověď. Je jisto, že jsou knihy hluboce mystické, kterých někteří lidé nechtějí (nebo nesmějí) čísti!

Vím ještě jinou variantu těchto překážek ve čtení Bhagavad Gity. Někdy ji přece jen někdo přečte, ale nemá z ní pražádného užitku. Stalo se, že v Praze jsem poznal jednoho profesora, velkého učence, který ve vysokém věku poznal okultní nauky a vášnivě se s nimi obíral. Upozornil jsem ho jednou na Bhagavad Gitu a tázal jsem se ho, zdali ji zná. Odpověděl, že nikoliv a žádal mne, abych mu ji půjčil.

Bylo mně to trochu podivné, poněvadž kupoval množství knih jiných, ale domníval jsem se, že se mu snad nezamlouvá kniha původu indického, ačkoliv jsem ho upozornil, jak je hluboká a krásná. Knihu jsem mu tedy přinesl a při tom jsem mu řekl:

„Podotýkám, pane profesore, že této knihy nemůže každý čísti!“

„Proč?“ tázal se.

„Je jaksi okouzlena,“ odvětil jsem, a pak jsem mu vyprávěl krátce příběh pana Z.

„Dobrá. Knihu tu si přečtu!“ odpověděl suše a rozhodně.

Po několika týdnech mně ji vrátil, ale bez jediného slova posudku. Pravil jen: „Přečetl jsem Bhagavad Gitu!“ Nic více a nic méně. Ale já jsem nevěřil, že člověk tak učený by se nezmínil ani slovem o tomto významném spise, když by jej byl skutečně četl!

*

V oné době, jak jsem již napsal, jsme stále hledali a hledali Vůdce nebo alespoň — cestu. Chtěli jsme provozovat magii, poněvadž ta nás nejvíce lákala. Alespoň většinu. Mít magické síly, vystupovat do astrálu, poroučet elementálům (přírodním duchům) ovládat přírodu i lidi — to vše nám tanulo stále na mysli a obrazy toho nám táhly před duševním zrakem jako fantasmagorie. Myslili jsme na oba »poslední« bratry Rosikruciany z Bulwerova románu »Zanonik« a jedněm se líbil typ Mejnoura, který byl adeptem, jenž se zřekl světa, přísným asketou, pánem světa, a jiným se zase

zamlouval spíše Zanoni, tento výkvět mužné krásy a síly, který láskou k ženě padl a aby se zase vyšinul, musil se obětovat na gilotině . . .

Četli jsme tehdy již spisy H. P. Blavacké, ve kterých uvádí tisíce případy magických sil u lidí, porovnávali jsme adepty čili Mistry se starozákonnými proroky jako jedinými prototypy adeptů — ale nemohli jsme jaksi najít souhlasu mezi prvými a druhými. Tehdy jsme ještě nevěděli, že jsou vlastně dva směry, nebo dvě cesty — jedna spíše je cestou vůle a sebekázně a ta vede k magickým silám a ta druhá cestou lásky.

Také jsme četli příběhy o indických fakírech a jóginech a konečně jsme měli Patandžaliho, který podává určité návody k cestě jógické. Předtím však jsme měli vstoupiti ještě do jedné slepé uličky a tou byla — *theosofie*.

Baron Leonardi viděl naše snahy a věděl, že onen řád, do kterého nás zasvětil, nám nijak nepostačuje, poněvadž nám nepochybně nemohl ukázat cestu a tak nám prozradil, že je sám členem Theosofické Společnosti, založené roku 1875 paní Blavackou v Americe a tou dobou již rozšířené po celém světě.

To bylo zase něco nového a jak se nám zdálo, kynul nám tu konečně úspěch. V theosofických spisech jsme stále četli o indických Mahatmech čili Mistrech, kteří vstupují do styků se žáky a kteří na příklad Angličanovi Sinnettovi diktovali celou knihu: »Esoterické učení čili tajný buddhismus«.

Tato kniha je skutečně velké koncepce a přímo oslňuje filosofickými úvahami a popisem vývoje vesmíru i člověka. Je v jistých směrech až příliš spletitá, ale je tak psána, že omámila i lidi nejkritičtější. Měli jsme ji v německém jazyku a studovali jsme ji. V některých směrech odpovídá pravdě, ale v jiných je plna nemožné fantazie.

Tehdy však jsme nebyli schopni správné kritiky a také jsme byli zaujati, takže v nejmenším jsme nepochybovali o pravosti »Mahatmů« a celého učení theosofického. Teprve později nám spadla páska s očí.

Radost naše byla veliká, když nám Leonardi oznámil, že dva členové vídeňské lóže theosofické přijedou do Prahy a že si vybudujeme zde lóži vlastní. Tehdy totiž podle přání Blavacké se zasvěcování do theosofické společnosti dělo jaksi podle vzoru zednářů. Proto také se odbočky nazývaly »lózemi«.

A tak jednoho večera jsme se setkali s doktorem Ecksteinem, vídeňským továrníkem, jenž byl tajemníkem tamní lóže, a s předsedou hrabětem Leiningen-Billigheimem. Byly to dva typy opravdových okultistů, sečtělých a zkušených. Ale naráz jsem viděl, že oba byli také podivíny. Nebylo divu. Eckstein ve svých snahách po dosažení vnitřního vývoje prováděl dlouho askesi. Postil se tak, že vyhubl na kost a několik let spal na žebříku. Ač byl vyznání mosaického, stal se pak křesťanským mystikem. Hrabě Leiningen-Billigheim byl také zvláštní typ. Trpěl silnou neurasthenií a pomáhal si morfiem tak, že se později stal vyloženým morfinistou a to také ho pak sklátilo do hrobu — ač mohl býti zachráněn, kdyby byl uposlechl svého mystického vůdce.

Sídlo nové lóže, které mělo jméno »U modré hvězdy«, bylo v bytě spisovatele G. Meyrinka na nynější Národní třídě. Byla to lóže tajná, ale oznámili jsme její založení policejnímu ředitelství a nebyli jsme pak ve své činnosti nijak obtěžováni. Hlavně asi proto ne, že většina členů byla — Němci. Přesto však nedošlo v lóži nikdy k nějakým národnostním otázkám ani ne poznámkám, ač tou dobou byly v Praze veliké nepokoje a třenice, vývolávané buršáky.

Nebylo nás více než asi deset a to nám stačilo. Neměli jsme také v úmyslu činiti nějakou propagandu okultismu nebo theosofii a pracovali jsme tedy v úzkém kruhu.

Nebude nezajímavé, když popíši tehdejší zasvěcování do theosofické společnosti, poněvadž vše později upadlo v zapomnutí a dnes málokdo ví, jak se rituál prováděl.

Nejdříve nám pronesl krátkou uváděcí přednášku dr. Eckstein, vyložil nám účel theosofické společnosti podle zásad Blavacké, totiž konečné sbratření všech ras a národů

v jedinou duchovní rodinu. Uvésti harmonii do náboženství, vědy a filosofie a odstraniti tak se světa zlo. Heslo theosofů: »Není vyššího náboženství nad pravdu!« je opravdu krásné — když by se jím jen každý řídil!

Blavacká byla velmi duchaplnou paní, velmi sečtělou a vzdělanou a její spisy: »Tajná nauka« a »Odhalená Isida« obsahují tak ohromnou spoustu údajů a látky, že je skutečně skoro nemožno uvěřiti, že ty čtyři objemné svazky (skoro jako čtyři svazky Naučného Slovníku!) mohla sama napsati. A ještě podivnější je, kde a jak nasbírala za dobu poměrně krátkou tolik okultní látky.

Ale při tom všem se dopustila dvou velikých chyb, které se později na theosofii vymstily. Jednak zavrhovala křesťanské náboženství — poněvadž mu nerozuměla a za druhé zavrhovala spiritismus, který je přece jen prvou branou do neznáma a z jehož řad se rekrutuje největší počet okultistů a mystiků.

Místo křesťanství propagovala Blavacká buddhismus, který se proto na Západě dosti rozšířil. A to také nebylo právě šťastným tahem, poněvadž učení vedantické má při nejmenším stejnou oprávněnost.

Rituál pak byl zahájen. Nejdříve jsme musili všichni podáním ruky slíbiti, že souhlasíme se zásadami theosofické společnosti. Pak jsme obdrželi poznávací znamení. To bylo ovšem podle vzoru zednářského. Tato poznávací znamení mají účelem seznámiti dva členy, kteří se někde setkali, třeba na cestách, když alespoň jeden se domnívá, že druhý je snad také theosofem.

Prvé znamení je dotyk čela prsty, jako bychom si bezděčně přetřeli čelo. Když by to druhý zpozoroval, sáhne si nenápadně na pravé ucho. Prvé znamení značí: »Vím!« a druhé značí: »Slyším!«

Pak oba bratři vstanou a prvý řekne: »Hé!« Druhý na to odpoví: »Ab Oriente!« a prvý dodá: »Fós!« Celá věta znamená: »Světlo přichází z Východu.«

To bylo v oněch dobách tajné theosofické heslo.

Poté oba vstanou a podají si ruce tímto způsobem: Obě pravice se položí dlaněmi na sebe, při čemž palec a ukazováček jednoho theosofa sevře nebo obemkne palec druhého. Jeho palec a ukazováček učiní rovněž tak. Poté na palce takto sevřené, které mají být obráceny do výše se položí obě levice dlaněmi dolů. To se děje na znamení, že toto »brahminské« podání rukou má býti zatajeno.

Někdy se po slovech »Hé ab Oriente fós!« vyslovovala ještě sanskrtská formule, užívaná hojně v náboženských spisích indických: »Om tat sat!« což znamená: »Om, čili božství, je pravda.«

Tím bylo poznání ukončeno a oba »bratři« podali si vzájemně důkaz, že jsou zasvěcení theosofové.

Později bylo od toho všeho upuštěno, poněvadž se to stalo bezvýznamnou věcí. Je však zajímavé, že Blavacká měla na mysli, zakládajíc Theosofickou společnost, jakýsi tajný řád.

Po skončeném zasvěcení jsme vše oslavili společnou večeří v restaurantu a pak schůzkou v kavárně.

Tehdy jsme se domnívali všichni, že jsme konečně našli cestu, nebo pravé učení, a že nyní bude jen na nás, abychom přišli do styku s Mistry nebo tak zvanými Mahatmy. Výraz »mahatma« je složeninou z »maha«, t. j. velký a slova »Atma«, t. j. duch. Značí to tedy velkého ducha. Ale slyšel jsem, že tento titul dávají Indové také lidem vynikajícím a že značí asi tolik, jako naše »vysoce urozený« nebo »slovutný«. Že je tomu skutečně tak, máme dnes důkaz s indickým bojovníkem za svobodu »Mahatmou« Ghandim, který není prazádným mahatmou ve smyslu theosofickém nýbrž jen politikem. Ale politika je vyloučena na Východě i Západě u všech, kdo se vážně a prakticky zabývají jógou nebo jak říkáme u nás mystikou. Je to proto, že jakákoliv politika je věc, která strhuje žáka s cesty, a která ho zavádí na území až příliš často bahnitě.

Ale to vše jsme tehdy nevěděli a tak jsme se snažili různými způsoby přivolatí některého Mistra theosofů. Ovšem že marně. Mahatmové byli dva; jeden se jmenoval Kuthumi a

druhý Moria. Ale i tato jména byla theosofy z úcty k nim tajena. Později se theosofové vzdali druhého jmenovaného a tak zbyl jen Kuthumi. Jenomže indický světec Ramakrišna, náš současník a muž s Bohem duševně spojený, jako byli proroci starozákonní³¹⁾ který osobně viděl všechny bohy a jenž ve vidění mluvil s Mojžíšem, Kristem a Budhou, prohlásil, že všude v neviditelnou hledal také theosofické Mahatmy, ale nikde jich nenalezl. Byly to prostě postavy vymyšlené Blavackou, která v dobrém úmyslu jich použila, vědouc, že lidé potřebují nějaké takové polobožské osobnosti nebo bytosti, aby okultní učení mělo větší váhu a význam.

Později jsme byli poučeni o jiném. V Anglii vyšel několik let po smrti Blavacké spis »The transcendental Universe«, česky »Nadmyslný vesmír« od Harrisona a kniha tato odhaluje mnohá tajemství o H. P. Blavacké. Mezi jiným je v ní vylíčeno podle Harrisona a podle pravdy tak zvané »astrální zajetí«, ve kterém byla Blavacká před založením »Theosofické společnosti«. Theosofické spisy tvrdí ovšem něco zcela jiného. Píše se o ní, že byla sedm let v tajném učení (škole) Mahatmů, kdesi v Tibetu. Blavacká skutečně byla asi sedm let nezvěstnou, ale Harrison vysvětluje, že byla vedena a poučována dvěma *egyptskými* magiky, kteří její původně *medijní* schopnosti převedli do magie, takže pak mohla o své vůli provádět různé úžasné operace astrálními silami. Byla skutečnou moderní kouzelnicí a tím získala ovšem ohromný vliv a důvěru.

Pak chtěla uveřejnit určité zásady okultismu a *magie* a jsouc tehdy již členkou několika tajných řádů okultních, prohlásila to. Ale tehdejší vůdcové okultních společností byli proti tomu. Poukázali na nebezpečí, když by lidstvu byly od-

³¹⁾ O Ramakrišnovi, jehož učení je čistě mystické a z něhož jsem uveřejnil mnohé výroky v knize své: „Dívy a kouzla indických fakirů“ (Praha, Vilímek, II. vyd.) píše právě zcela novou obsáhlou knihu s použitím celé indické literatury, která o něm dnes existuje. Spis vyjde na počátku roku 1933. — Pozn. spisovatele.

haleny některé tajné zákony a předpisy, poněvadž by jich bylo zneužito a vše by se zvrhlo k magii zlé nebo »černé«.³²⁾

Konečně došlo k jistému kompromisu a tak Blavacké bylo dovoleno napsati jistou část okultních pravd a zákonů. Pak byla ze zajetí propuštěna a vrátila se do Ameriky, kde založila Theosofickou společnost a napsala dvě svá světoznámá a slavná díla: »Isis Unveiled« (Odhalená Isida) a »Secret Doctrine« (Tajná nauka).

Je nepochopitelno, že ve spoustě většinou bezcenných spisů, které byly o věcech okultních přeloženy do češtiny, nemáme dosud alespoň »Odhalená Isidy«, která je vlastně podkladem všeho okultního studia.

Tolik tedy k informaci čtenáře o původu a vzniku Theosofické společnosti, jejímiž jsme teď byli oddanými členy. Předsedou naší lóže byl G. Meyrink a já jsem byl tajemníkem. Korespondovali jsme ihned do celého světa a stále jsme hledali buď nějakého zevního vůdce, nebo Mistra. Theosofická společnost londýnská měla již tehdy rozsáhlé nakladatelství knih a také sklad okultních spisů z celého světa. Z jejího katalogu jsme vybírali stále nové a nové knihy a kupovali jsme je. Meyrinkova knihovna se plnila.

Ale učení theosofů nám bylo stále něčím nepostačujícím. Alespoň v knihách jsme nenalezli nikde návodu, jak si počínat, aby se člověk okultně vyvinul dále. Tehdy jsme neměli tušení, že klíč máme vlastně již dávno v ruce a že je skryt v Bhagavad Gítě. Ale byl *skryt* a teprve mnohem později byl nalezen!

A tak jsme se stále pachtili a nikdo neměl prazádných určitých výsledků. Zatím jsme však vnitřně přece jen pokračovali.

³²⁾ Jsme právě svědky toho, že tato obava se skutečně vyplnila. Světová válka a také nynější světová krize jsou toho následky. Za kulisami světových dějin pracují již delší dobu temné mocnosti, které mají všude svoje činitele v podobě černých magiků, černých telepatů a falešných proroků. Jenže zároveň vznikly proudy opačné v podobě mystiky, která vrací lidstvo k pravěkému náboženství a k obnovení víry v Boha. Vše se děje podle odvěkých plánů a vše směřuje ke konečnému dobru. — Pozn. spisovatele.

čovali — jenomže skrytě a tak, že jsme si toho neuvědomovali.

Je třeba vědět, že každá snaha v okultních věcech vede k vývoji tajných sil. Následkem toho se mění lidský osud nebo karma a pro budoucnost se tvoří nové a nové možnosti vývojové. Na každou takovou snahu odpovídá celý vesmír, ale žák toho s počátku nepozoruje, poněvadž tajné síly působí zvolna. Teprve později je toto působení čím dále tím zjevnější.

Byl to zápas s neznámem a tento zápas nás zaujal tak, že věci vezdejší jako by pro nás neexistovaly. Žili jsme všichni v neustálém duševním napětí a v očekávání něčeho ohromného a nevidaného. Cítili jsme všichni, že jsme vstoupili do neviditelného proudu, který nás neodolatelně unáší do cizích končin. A většina z nás pevně věřila a naše práce společná i osobní, byla upřímná. Naše osobní úsilí bylo jistě veliké. Nevím, jak to bylo u druhých, ale já sám mám o tom zápisky a vím, že jsem velmi trpěl, poněvadž se nedostavovaly výsledky. Při tom jsem měl těžší práci než druzí, poněvadž jsem musil potlačovat svoje vyvinuté mediální schopnosti, o nichž jsem teď věděl, že jsou škodlivé.

Okultista nebo magik a tím méně mystik, nesmí podléhat astrálnímu a jiným vlivům z neviditelná. To by bylo jeho zkáza. A já, jako bývalé médium, jsem stále cítil kolem sebe známé vlivy astrálu a nebylo snadno zbavit se jich. Ale i to se konečně podařilo. Trest za moji spiritistickou činnost v úloze média se ovšem dostavil za kolik let potom a sice v podobě těžké neurasthenie, která mne trápila asi tři roky. Ale i to jsem přemohl sebedělčbou, jak je pověděno v mé knize »Léčba nervů přírodními silami«.³³⁾

Zato mně zbyly některé schopnosti, jež mi byly velikou podporou v následujících letech zápasů. To bylo vidění do astrálu a také výše a pak počátek jasnozření a veliká intuice. Zvláště poslední schopnost, která se u mne vyvinula bez

³³⁾ Praha, Vílímek. — Pozn. spisovatele.

zvláštní mé snahy, poněvadž byla vrozená, stala se mi velikou podporou v bludišti, do kterého jsme zapadli potom všichni.

Tištěné spisy theosofické nás neuspokojovaly a tak jsme počali písemně i ústně pátrat po nějakých »tajných« pokynech, domnívající se, že theosofové v ústředí musí vědět něco více.

To bylo roku 1891, tedy za první Jubilejní výstavy v Praze. Toho roku však zemřela již H. P. Blavacká, takže jsme se nemohli obrátit o radu přímo k ní. Na jejím místě se stala předsedkyní Theosofické společnosti A. Besantová. Slyšeli jsme tvrzení, že se tak stalo po přání Blavacké. A. Besantová je skutečně osobností nebyvalé energie a schopností. Proto ji asi Blavacká volila. Ale později se ukázalo, že to byla volba nešťastná, neboť Besantová vlastně Theosofickou společnost zakopala. O tom však později.

Psali jsme tedy přímo A. Besantové a zvěděli jsme, že skutečně existuje v theosofii jistý okultní tajný kruh, který se jmenoval k vůli nezasvěcencům jen písmenami: »E. S.«

To značilo pro nezasvěcené: »Esoteric Section« (Esoterický tajný oddíl), ale pro zasvěcené znamenala písmena ta: Eastern School, totiž »východní škola«.³⁴⁾

Zároveň jsme byli vyzváni, abychom vstoupili do této východní školy. V Londýně jsme byli totiž velmi dobře zapsáni v hlavním stanu — hlavně asi proto, že tam bylo známo, jak pilně pražská lóže kupuje anglické theosofické spisy a jak rozšiřuje nauku.

Předtím ovšem nás navštívily dvě anglické theosofky — byly pravým výkvětem anglické upjatosti a — nevědomosti. Jejich předním učením při odborných hovorech býval vždy úvodní citát z některého spisu Blavacké.

Stále bylo jen slyšeti: „H. P. B. pravila,“ což anglicky zní: „Eč pí bí sed —“³⁵⁾

Blavacká byla již tehdy jakousi prorokyní theosofie a její

³⁴⁾ Slovo „esoterický“ znamená skrytý nebo tajný na rozdíl od exoterický, což je veřejný. Obou výrazu se užívá.

³⁵⁾ Psáno anglicky: „H. P. B. said“. — Pozn. spisovatele.

slova byla zákonem. Nevím, zdali Blavacká založila také onu »východní školu«, ale pochybuji o tom.

Tři z nás přistoupili tedy do této tajné školy okultní a obdrželi jistá cvičení, kterých nesměli druhým sdělit. Já jsem však měl již tehdy jistou antipatii proti theosofii a zvláště proti oněm cvičením, ač jsem jich neznal. Něco mne stále nutilo k nedůvěře, a také proti Besantové měl jsem již tehdy tajný odpor, který jsem později dal najevo. Ukázalo se, že byl oprávněný.

Vůbec v okultních věcech jsem měl vždy jakýsi vyšší »cích« a tušil jsem u věcí, zvláště u cvičení nebezpečných, právě jejich nevhodnost, ač jindy mne tato schopnost opustila a já jsem se oddával treningu velmi nevhodnému — jenže nikdy ne na dlouho.

Náhle povstala ve mně jakási nechuť proti tomu, co jsem právě prováděl a v tom mne také již zaujalo něco jiného, nového, co se mi zdálo lepší a tak jsem se ihned pokoušel o úspěch směry jinými. Ale vždy jsem spoléhal na ochranu boží, ač tehdy jsem toho neuměl ani formulovat. Jednou jsem v duchu prosil neviditelné Mistry o ochranu a jindy zase jsem se v modlitbě obracel k Bohu.

Nemohu ani dosti zdůraznit, jak to bylo správné a že to bylo mým jediným štítem proti všemu nebezpečí — hlavně posedlostí — které zvláště hrozilo mně, jako bývalému mediu, jehož nervová soustava byla dlouhým zneužíváním v četných séancích spiritistů valně otřesena.

Asi po třech měsících opustili naši členové »východní školu« jako něco nesmyslného a ne dosti bezpečného a také proto, že nedobyli žádných úspěchů. Zvěděli jsme pak, že Besantová o nás napsala jinému vynikajícímu theosofovi, doktoru Hartmannovi do Štýrského Hradce: „The brothers in Prague tried and failed!“³⁶⁾

Ale z toho jsme si mnoho nedělali. Naopak pokoušeli jsme

³⁶⁾ Bratři v Praze se pokusili o zkoušku a propadli! — Pozn. spisovatele.

se navázati styky s nějakým okultním učitelem nebo magikem dopisováním a stálým hledáním.

V této době vyšly již některé spisy A. Besantové a Leadbeatera. První knihy posledně jmenovaného na nás činily zvláště veliký dojem. Jeho popisy astrální úrovně jakož i vyšších úrovní nás oslňovaly, ač mně se zdála některá jeho tvrzení — podle vlastních mých zkušeností a podle výroku media F. naprosto nesprávnými.

Neodvážil jsem se však dosud vysloviti se proti tomuto anglikánskému biskupovi, který byl společně s Besantovou vůdčí osobností Theosofické společnosti.

V tom však vyšla Leadbeaterova kniha: »The invisible Man« (Neviditelný člověk), v níž popisuje různé barvy aury a astrální tělo člověka. Při tom však je kniha opatřena četnými barevnými obrazy. Nyní teprve, jsa sám duchovidcem, jsem poznal, že je vše vymyšleno a pak jsem shledal také v jiných knihách Besantové a Leadbeatera množství výmyslů a nepravd. Viděl jsem, že se vydávají oba podvodně za adepty a protože i všichni ostatní členové naší lóže došli k podobným důsledkům, byla naše víra v celou theosofii otřesena. To vše mělo ovšem býti. Bylo to určeno.

Na počátku naší žhavé touhy v theosofii jsem si umínil, že dopíši našemu slavnému Juliu Zeyerovi, který tehdy žil ve Vodňanech a že mu oznámím, jak jsme založili theosofickou lóži v Praze a že ho zároveň vyzvu, aby přistoupil jako člen.

Poznal jsem ze Zeyerových spisů, že je přesvědčen o okultních pravdách a tušil jsem v něm duchovně spřízněnou osobnost. Psal jsem tedy. Ve své naivnosti jsem se ho v dopise tázal, zdali ovládá anglický jazyk, nevěda, že Zeyer ovládal asi deset jazyků — mezi nimi i některé mimoevropské.

Ale Zeyer tím nebyl uražen. Naopak! Dobrý ten muž mně dopsal velmi laskavě, že mně oznámí, kdy přijede do Prahy a že rád vstoupí do naší theosofické lóže. Konečně přišel od Zeyera kýžený dopis a pak jsme se sešli v jedné kavárně a poznali se. Byl jsem u porovnání se Zeyerem mladíček, ale to mu nevadilo. Spřátelil se přes to se mnou a vodil mne pak po celý

den starou Prahou a hlavně po Malé straně, kde mně ukazoval určité domy a vodil mne tu a tam do nádvoří a ukazoval mně staré památky, o nichž jsem téměř nic nevěděl a při tom mně vykládal jejich historii tak poutavě a mile, že bych ho byl poslouchal nepřetržitě.

Julius Zeyer mluvil velmi tichým a něžným hlasem, který právě prozrazoval, že je to duše nadmíru měkká a citlivá. Byl nejvyšš skromný a pozorný a jen jako namátkou prozrazoval svoje obrovské vědomosti v literatuře a naší historii.

Hovořili jsme o všem možném, ale zvláště také o tehdejších okultních směrech. Již předtím v jednom dopisu mně napsal: „Spiritismus mne zklamal, ale doufám, že naleznu teď něco lepšího.“

Svěřil se mně také, že byl v Paříži právě v době, kdy tam dlela i H. P. Blavacká, a že velmi lituje, že o tom nevěděl.

„Byl bych ji jistě vyhledal,“ řekl mně ústně. „Rád bych se s ní byl seznámil. Byla to žena vynikajícího ducha!“ Tou dobou byla totiž Blavacká již mrtva.

Julius Zeyer silně kouřil cigarety jemného druhu a nosil nápadně mnoho prstenů. Byly to staré antické prsteny podivných tvarů a vždycky, když jsme se setkali při jeho nové návštěvě v Praze, měl prsteny jiné. Jednou měl na prstě zvláště podivný černý prsten s kamenem rovněž černé barvy. Tázal jsem se ho jaký je to prsten a Zeyer odpověděl:

„Byl nalezen v Pompejích a je to prsten starořímský!“

Velký básník přijel ještě několikrát do Prahy a já jsem ho seznámil s G. Meyrinkem, ale k jeho vstoupení do lóže dosud nedošlo. Při každé návštěvě jsme chodili spolu — on menší muž elegantně oděný s prošedivělým hrotitým plnovousem na bradě a já dlouhý, hubený mladík, zbožně naslouchající jeho výkladům. Na ulici jsem musil mnohdy napínati co nejvíce svou pozornost, poněvadž, jak jsem se již zmínil, Zeyer měl neobyčejně tichý hlas.

Měl radost, když jsem mu pověděl, že máme dosti slušnou knihovnu, hlavně anglickou, a když jsem mu nabídl vše, co mu bude líbo k přečtení. Později jsme sestavili katalog a Zeyer si

skutečně dal do Vodňan posílati některé anglické spisy okultní a theosofické.

Pak konečně byl ustanoven den jeho zasvěcení do lóže.

Přivedl jsem Zeyera a představil jsem ho všem členům. Byl přijat s velkou úctou, ač naši členové byli většinou Němci. Já jsem je však dosti informoval, jaký význam má Zeyer pro naši literaturu. Upozornil jsem již dávno předtím milého a slavného hosta, že naše lóže je většinou německá a že hledě k většině, která česky nerozumí, mluvíme německy, ale on mně řekl:

„To mně zcela nic nevadí — věda a umění jsou kosmopolitické!“

A pak usedl Zeyer do připraveného křesla a já jsem pronesl k němu krátkou řeč o významu theosofie a pak jsem s ním provedl obřad zasvěcovací. Mistr se tázal pak na některé podrobnosti v symbolice theosofické, zvláště pak ho zajímal theosofický znak, ovinutý hadem, který drží v tlamě konec svého ohonu, značka svastiky a posvátné Tau uprostřed, jakož i dva trojúhelníky se protínající. Všechny tyto symboly jsme sice znali, ale jejich vysvětlení bylo tehdy nedokonalé — vždyť sami jsme byli začátečníky.³⁷⁾

Pak jsme se bavili vespolek delší dobu o věcech mystických a okultních a hovor byl veden německy, což Zeyerovi nijak nevadilo. Mluvil německy dokonale. V jedné chvíli, jaksi ze zdvořilosti ho Meyrink oslovil francouzsky a Zeyer odpovídal týmhž jazykem.

Sluší připomenouti, že jsem již tehdy poznal z hovorů s Juliem Zeyerem, že zná skoro celou tehdejší okultní literaturu. Zavedl jsem rozprávku na slavný okultní román E. Bulwera: Zanon. Zeyer jej ovšem dobře znal a tu já v mladistvé nerozvážnosti jsem počal vychvalovati asketickou postavu Rosikruciana Mejnoura. Stavěl jsem tuto postavu nad Zanoního a řekl

³⁷⁾ Nejtvrdějším oříškem v symbolice je právě židovský či kabbalistický znak hexagram, čili protínající se trojúhelníky, které značí mystickou svatbu čili spojení Boha s člověkem. Tento znak, kterého užívají často i Indové, jsem vysvětlil po prvé správně v I. díle „Ohnivého keře“. Také vysvětlení Tau čili egyptského kříže jsem našel až po letech intuicí. — Pozn. spisovatele.

jsem, že jeho charakter se mi zamlouvá více než povaha Zanonih. Kdo četl onen román, který jsem přeložil dávnou do češtiny, ví, že Bulwer chtěl v Zanonim zosobnit sílu pravé lásky, kdežto v Mejnourově zase zosobnil sílu vůle a rozumu.

A tu Zeyer pravil zadumaně:

„Ale veliká láska je také něco!“

Tato jeho slova mně utkvěla v paměti navždy, ač jsem tehdy nevěděl, jak Zeyer musil trpěti nešťastnou láskou po celý život, neboť za léta potom mně světil Jaroslav Vrchlický, že Zeyer se na jedné své cestě do Itálie zamiloval do krásné dámy, která však jeho lásky neopětovala. Ale Julius Zeyer jí zůstal věrný po celý život a všech ostatních žen se odřekl. Ano: „Veliká láska je také něco!“

Později, jak známo ze spisů Zeyerových se obrátil k mystice křesťanské, ale v pravém smyslu nebyl praktickým mystikem, poněvadž tehdy ještě nebyla známa praktická cvičení, která jediné vedou na Cestu a k cíli.

*

Po fiasku, které jsme utrpěli s theosofií, jsme se vrhli do jiných oblastí okultních. Počali jsme provádět různé »magické« pokusy, ale bezvýsledně, poněvadž to byly vlastně jen hříčky. Vzpomínám si, jak kdosi přinesl zprávu, že lze vyvolat fantomy elementálů a i zjevy zemřelých podle homérovského předpisu s čerstvou krví poraženého zvířete.

Dnes je mi nejvyšší komickou vzpomínkou, jak jsme přinesli do lóže živého králíka, jak jsme žádali člena lékaře, aby zvíře chloroformem uspal a aby mu pak otevřel tepny.

Vše bylo přesně provedeno, ač se domnívám, že králík byl před operací uspal nadobro a že již nežil. Ale trochu čerstvé krve jsme přece jen nachytali do misky, kterou jsme postavili na stůl a potmě jsme čekali asi hodinu, co se bude dít. Nedělo se nic, poněvadž bylo krve málo a protože hlavně jsme neznali a tedy neprovedli magického obřadu, který je nutný k takovému pokusu.

Protože někteří členové dosud nic podobného nezažili, objed-

nali jsme si po řadě asi tři »fysikální« media a měli s nimi séance. Ale také bez výsledku, protože media ta neměla vůbec fysikálních schopností. Spiritisté u nás většinou pěstovali a pěstují dosud jen projevy intelektuální prostřednictvím medií mluvících a pšících, proto se media fysická nevyvinují, jako skoro všude jinde. Také snad naše prostředí nesevědí právě pokusům fysikálním.

Naproti tomu je na př. v Anglii zcela jinak. Tam je fysikálních projevů vždy mnoho a také jinak se zdálo, že neviditelný svět jako by měl v Anglii jakousi trhlinku v oponě. Alespoň četné zprávy potvrzují stále zjevy víl, přírodních duchů a astrálních bytostí jiných.

Jednou nám také kdosi doporučil jistého eskamotéra, který měl být fysikálním mediem. Jmenoval se Willman a žádal za jednu séanci značnou částku. Měli jsme s ním sedění na zkoušku, ale dopadli jsme ho při tom jako podvodníka. Chtěl nás klamati eskamotérským trikem.

Po tomto zklamání jsme zase hledali jinde. Měli jsme některé indické spisy jógické a tak jsme počali provádět některé jógické posice. O tom však později. Největší zájem v lóži byl o mou osobu jako člena, který měl jisté okultní schopnosti. V té době se také v Anglii a jinde produkoval jistý Cumberland, který přinesl do Evropy tak zvané »čtení myšlenek«. Dnes to provádí často některý »český fakir« o výročních trzích. Částečně lze pravým způsobem docílit výsledků, ale z jisté části je to tak zvané čtení »svalové«, jak to nazvali Němci. Jedna osoba ví totiž o předmětu uschovaném, o němž »medium« vědět nesmí. Prvá osoba, která je z obecnstva, vezme medium za ruku a úsilovně si myslí cestu, kterou má medium jít, aby uschovaný předmět byl nalezen. Mnoho lidí to svede již při prvním pokusu, poněvadž ten, kdo o předmětu ví, bezděčně tlačí rukou, již drží »medium« sem nebo tam a tak medium pozná, kde má hledat. Něco jiného je však, když se takový pokus provádí tak, že medium je spojeno se svým vůdcem jen kapesníkem, který nesmí být napjatý. Pak je svalové čtení vyloučeno.

Tyto pokusy jsem prováděl s největším zdarem a byly to často experimenty velmi složité, při nichž výkony nebylo vůbec možno vyčísti z nějakých pohybů svalových. Je to prostá telepatie, čili přenášení myšlenek z mozku do mozku. Ale medium musí býti zcela pasivní a vykonávati jen pudově to, co mu vstoupí do mysli. Kdo by při tom kombinoval, nesvede nic.

Dále jsem v sobě objevil také schopnost, probuditi kohokoliv v určitou dobu na jakoukoliv vzdálenost. To členy bavilo a já jsem je musil po řadě probouzeti.

Vykonával jsem to v době nikým netušené, když se na slib, že někoho probudím již zapomnělo a v dobách nezvyklých. Předtím jsem vždy napsal na kus papíru den a dobu pokusu a v den, kdy jsem pokus chtěl provést (za doby noční) jsem dal list do obálky a svěřil jej třetí osobě zapečetěný, nebo jsem jej poslal poštou osobě, která v noci předtím se měla probudit. Tím byla zavedena kontrola a vylučována autosugesce.

Pokus takový se provádí následovně:

Před usnutím si živě představujeme osobu, již chceme vzbudit a k jejímu obrazu mluvíme v myšlenkách asi následovně: „Ve dvě hodiny 15 minut dnešní noci se rázem musíš probudit!“ Při tom tato slova v duchu opakujeme a stále si onu osobu představujeme, vlastně se na ni soustřeďujeme. Ale hlavní věcí je tu správná *představa* oné osoby. Není vůbec nutno věděti, kde druhá osoba bydlí, nebo věděti, jak vypadá její ložnice. To vše je lhostejné.

Důležité k úspěchu je však, *usnouti* s touto představou a s myšleným rozkazem. Pak se experiment musí podařit. Osoba probuzená obvykle se vztyčí v posteli, je ihned zcela čilá a nikoliv ospalá a vzpomene si na vysílatele rozkazu. Je-li vůle telepata silná, tu se může státi, že osoba probuzená se po novém usnutí probouzí stále — až do rána.

Jeden náš člen, nadporučík S. tvrdil, že ho není možno ničím probudit, poněvadž má tak pevné spaní, že neprocitne ani dělovou ranou.

„Ale já vás přece jen probudím!“ řekl jsem.

„Dobrá, učíte to!“ odpověděl mně s nedůvěřivým úsměvem.

Asi za tři týdny jsem pokus provedl a koncentroval jsem se na nadporučíka velmi silně. Následujícího dne dopoledne jsem se ubíral po Malém Staroměstském náměstí a tu mne někdo zavolal jménem přes náměstí. Byl to nadporučík S.

„Prosím vás, již mne nikdy nebudte!“ volal mně vstříc, když jsme se pozdravili. „Měl jsem v noci ve tři hodiny dojem, jako by mne někdo chopil za ramena a posadil mne. Ihned jsem si vzpomněl na vás. Ale pak jsem se probouzel až do rána!“

Ukázal jsem mu zapečetěný dopis, který jsem měl u sebe v kapse a kde byl udán den a chvíle pokusu. Vše se ovšem shodovalo.

Mnozí čtenáři se podiví těmto věcem, ale není v tom vlastně nic nadpřirozeného. Naše subjektivní já, kterému věda říká chybně »podvědomí«, má různé magické čili transcendentální schopnosti a síly. Jsou přesně popsány v mé knize »Tajné síly přírody a člověka«³⁸⁾. Běží jen o to, jak uvést tyto síly v činnost podle *naší zevní* vůle. Nejsnadněji se to podaří v okamžiku, kdy usínáme a když máme při tom určitou představu, spojenou s úmyslem. Pak naše skryté já, o němž psychologie počíná tušit jisté známky, provede vše samo podle našeho přání a sice bez ohledu na vzdálenost.

Pokusy s tímto probouzením lidí na dálku patří do oboru telepatie a sugesce. Vysílatel musí ovšem osobu, kterou chce probudit dobře znát, aby si ji mohl představit. Na tom vše záleží. Čím více sympatie máme k oné osobě, tím snadněji se daří pokusy takové. A když je opakujeme s touž osobou, tu výsledky jsou stále lepší — někdy až nežádoucí. Vznikne potom vzájemné telepatické spojení jako psychický telefon, takže obě osoby často vědí, co si vzájemně *myslí* — i když by se tomu upíraly!

Dále mohou také pokusy vésti k zjevu fantomu nebo *dvojitka* vysílatele. To se mi stalo několikráte a sice bez mého přičinění.

Právě v době popisované jsem znal jistou dámu, která byla

³⁸⁾ Praha, nákladem Jos. R. Vilímka. — Pozn. spisovatele.

v Teplicích. Prováděl jsem s ní také takové pokusy, ale bez jejího vědomí. A tu mně náhle psala, že několikrát v noci se probudila a že mně viděla jako skutečnou osobu vstupovati do pokoje, při čemž jsem odložil klobouk a hůl a usedl na kraj jejího lože. Byla tím tak vzrušena, že se domnívala, že jsem skutečně přítomen. Ale když na mne promluvila, tu fantom zmizel. To se opakovalo vždy za několik dní. Ale já jsem neměl v denním vědomí o ničem ani tušení. Tehdy jsem dosud neznal zákonů magie, podle kterých lze přenést po případě zachovati vědomí denní i za tohoto nočního putování našeho dvojníka. Kdo to svede, je magikem. Ale vynucovat něco podobného je velmi nebezpečné — jako celá magie.

Tyto síly našeho dvojníka čili astrálního těla, proniknutého našimi duševními schopnostmi mohou také vyvolávat fyzické výjevy.

Také tyto pokusy jsme prováděli. Lze na př. zhasnouti noční lampičku na dálku — stejným způsobem, jako probuditi spícího člověka. Lze zastavit v určené minutě kyvadlové nebo jiné hodiny a podobně.

Jeden člen naší lóže, pan R. by byl rád slyšel alespoň klepání duchů, jak se přihází v séancích spiritistů. A tu si náš předseda Meyrink umínil, že se pokusí vyvolat něco podobného sám.

Jedné noci byl R. se všemi lidmi v bytě probuzen strašnými ranami jako tlustou holí na stůl. Všichni vstali a když rozsvítili, rány nepřestávaly ale trvaly v odměřených intervalech přes půl hodiny. Byly tak mocné, že je slyšel kdekdo v celém domě.

Meyrink také nevěděl, zdali se pokus zdařil, ale probudil se ráno se silným bušením srdce, což bylo znamením, že se vybavil svým astrálním tělem. Stalo se tak bez přípravy a tudíž nepravdělně, neboť podobné následky tělesné jsou vždy důkazem jisté poruchy nervové.

Dopoledne však přišel k Meyrinkovi R., všecek poděšený a vypravoval mu o nočním řádění. Všichni u R. se totiž domnívali, že je to nějaké znamení, nebo vůbec že to vyvolali duchové. Teprve Meyrink mu dal vysvětlení o celé události.

*Socha Panny Marie v Košátkách, pod kterou se zjevuje
přízrak dítěte.*

Telepatie se zdá být věcí zcela nevinnou, ale vede k magii a sice velmi často k černé nebo zlé. Telepaticky působí lidská duše právě tak blahodárně — léčivě nebo požehnanými vlivy — jako zase naopak zlymi, škodlivými a je dobře, že těchto věcí široké obecnost nezná, nebo jim nevěří. Jejich zneužití je otázkou příštích dob, až okultní nauky proniknou do davu. Přesto i dnes máme i v Praze kluby černých telepatů a různé jiné »lůže«, které se zabývají zapovězenými kulty démonů, ale v celku tito lidé nemohou nikomu uškodit, poněvadž velmi málo znají a hlavně proto, že mezi nimi je většina bázlivců. A černý magik se nesmí báti ničeho!

Zúmyslné vyslání dvojníka je krok dále. Zde jsme již v magii a všichni středověcí čarodějové a čarodějnice, jakož i kouzelníci, znali dobře tuto praxi. Jak toho lze docílit nelze uveřejňovat, poněvadž je to nebezpečné a vede to právě velmi často k černým magickým operacím.

Kromě těchto pokusů jsme ovšem prováděli také různá magická a hlavně mystická cvičení. U veliké míře nás poutala kniha indického pandity čili znalce písma: »Nature's finer Forces«.³⁰⁾ Autor se jmenuje Rama Prasad Kasyapa a čerpal k ní látku ze starých tantrických rukopisů. Kniha vyšla anglicky a byla přeložena také do němčiny. Tantrikové jsou zvláštní indické sekty brahmínské. Některé vynikají jógickými praktikami mystickými, a sice hlavně cvičením písmen v těle, podobně jak to předpisuje Kerning a jak i my v naší české mystické škole křesťanské provádíme tato cvičení. Jsou podrobně vypsána v I. díle mé knihy: »Ohnivý keř«.

Jiné sekty se zabývají magií a vyvolávají u svých žáků nižší síly psychické. Tantrikové jsou u theosofů na indexu, poněvadž Blavacká o nich někdy napsala, že to jsou černí magikové, což je však jeden z jejích velikých omylů.

Kniha Rama Prasada učí vyvolávati pět přírodních sil, které se jmenují tatwy a jež odpovídají čtyřem elementům starých okultních spisovatelů. Tyto čtyři elementy, totiž voda, oheň,

³⁰⁾ „Jemnější síly přírodní“. — Pozn. spisovatele.

země a vzduch, existují skutečně a jen omylem moderní vědy se stalo, že z neporozumění se rozšířila nepravda, jako by staří se domnívali, že vše na světě je složeno z těchto čtyř elementů nebo živlů.

Nejsou to vlastně elementy, nýbrž *sily*, které vyznačují z prvotní příčiny všeho, z Boha, a jež jsou skutečně podstatou všeho ve vesmíru, říše hmotné i nehmotné.

Nelze mi zde vykládati nauku starých alchymistů, neboť nepatří do rámce této knihy, ale je jisto, že staří znali a věděli o těchto prvotních silách více, než se dnes komu zdá a že s nimi také uměli operovat.

A dokladem správnosti nauky o čtyřech základech všeho je právě i tantrické učení indické (podobná nauka existuje také ve staré kabbale a ve Védách), neboť okultní pravdy byly poznány zasvěcenci všude na světě a ve všech dobách. Tak zvané chemické prvky nemají prázdného spojení s těmito elementárními silami, které jsou zároveň podstatou všeho a které jsou obsaženy ve vysoké potenci také v lidské *duši*. Proto také vývoj vesmíru je v souhlasu s vývojem lidské duše⁴⁰⁾.

Základní indické tatwy jsou čtyři a pátá odpovídá etheru a je indiferentní. Každá tatwa má svou barvu, na př. zemní žlutou, ohnivá červenou a tak dále a má také svůj starý symbol, jako u našich alchymistů. Ohnivá má trojúhelník hrotem do výše, vodní trojúhelník hrotem dolů a pod. Ale každá tatwa odpovídá také jisté slabice; ohnivá slabice »Ram«, pátá čili akasa, která má barvu černou slabice »ham« atd.

Tyto tatwy proudí celou přírodou v určitých intervalech a jejich proud působí značně na všechno ostatní dění nejen přírodní nýbrž i lidské. Tatwy působí na lidskou náladu. Proudí-li červená (ohnivá) je vždy sklon ke sporům, hádkám a bojům, a naopak klid a dobrá nálada je při tatwě zemní, jež má barvu žlutou.

⁴⁰⁾ Bližší podrobnosti se zajímavými doklady nalezne čtenář v knize K. Weinfurtera: „Druhý mystický slabikář“. Bibliofilské číslované vydání s ilustracemi. Vyšlo nákladem Edice Psyche, Vínohrady, Šumavská 7. — Pozn. spisovatele.

Tatwy souvisejí s lidským duchem a při každé proudí dech z nosu při normálním dýchání na určitou délku, takže je podle toho lze poznati. Protože autor tantrického spisu o tatwách⁴¹⁾ uvádí návody, jak lze tyto síly vyvolávat v těle, sáhli jsme ihned k těmto cvičením. Ale nikdo neměl při tom vytrvalosti, kromě Meyrinka, který, nemaje tušení o nějakém nebezpečí, počal v indické posici cvičiti pátou tatwu-akasu.

Cvičil pilně a tak asi za tři týdny měl jisté výsledky — ale netušené. Pociťoval při cvičení, jako by se mu podlaha chvěla pod tělem a toto chvění se opakovalo vždy jen při cvičení. S počátku si toho mnoho nevsímal, ale když zjev trval, bylo mu to nápadné a on cvičení z jakéhosi instinktu zanechal.

Za týden poté odjel do Vídně, aby tam navštívil svoje přátele z theosofické lóže. A tu ovšem se pochlubil svou zkušeností tatwami.

„To je velmi pěkné!“ zvolal doktor Eckstein, který obvykle komentoval naše snahy a také je kontroloval. „Ale na jednu věc vás musím upozornit, milý pane Meyrinku!“

„Na jakou?“ tázal se Meyrink.

„Budete-li takto pokračovat, tu se vám pravděpodobně se-suje celý dům, ve kterém bydlíte!“

„Tak? A proč?“ tázal se užaslý Meyrink.

„Protože akasa-tatwa rozkládá hmotu v atomy a poněvadž ji vyvoláváte, proudí zespodu do vás a působí tedy na základy domu!“

To byla ovšem zpráva velmi nepříjemná a Meyrink musil chtít nechtě svého cvičení zanechat.

Podobně se stalo několikrát s cvičením jiným, brzy u jednoho a brzy zase u druhého člena naší lóže. Ale to nás nijak neodstrašovalo. Právě naopak vyhledávali jsme nejdobrodružnější způsoby okultních a mystických cvičení. Jenže nic nebylo správné a buď jsme takového cvičení brzy zanechali nebo jsme byli varováni.

⁴¹⁾ Rama Prasad nalezl v jednom chrámě indickém starý rukopis o tatwách a přeložil jej. Byl základem k jeho knize. — Poznámka spisovatele.

Netušili jsme ovšem, že se tímto způsobem ocítáme všichni na kraji propasti a že každé chvíle přes ochranu z Vídně, může dojít k nějaké katastrofě. Okultní školy nám byly nepřístupny, ač tu a tam jsme docílili spojení s některým cizím magikem, buď skutečným nebo šarlatánem. Ale vždy se včas ukázalo, že cesta taková je nepravá a tak jsme byli stále v klamu a marně jsme hledali.

To trvalo asi tři roky. Leonardí nás zatím opustil — neboť viděl, že jsme se stali k jeho soustavě nedůvěřivými. Byli jsme tedy odkázáni zase jen na knihy. Již vpředu jsem se zmínil, že jsme měli indický spis Patandžalího: »Yoga Sutra« t. j. poučení o jógu. Věděli jsme, že jógická cesta vede ke spojení lidské duše s vnitřním božstvím, ale přesto jsme se jaksí neodvažovali sáhnouti k tomuto radikálnímu prostředku.

Po čase však jsme přece jen každý zvolil nějakou jógickou posici⁴²⁾ a počali jsme cvičit.

Také já jsem se chopil jedné posice a asi za měsíc jsem ji ovládl. Byla to tak zvaná svastikasana. Slovo to je složeno ze dvou a sice svastika, což je známý hákovitý kříž a druhé slovo je sanskritský výraz pro posici. V jógických knihách je tvrzení, že tato posice osvobozuje od zákona nového vtělování, čili, že duše lidská je sprostěna karmy a tím na věky osvobozena. Posice tato je velmi obtížná, neboť je nutno usednouti na zem a dáti nejdříve pravou nohu mezi břicho a stehno tak, aby chodidlo bylo obráceno do výše. Potom dáme levou nohu přes koleno pravé a její chodidlo vtiskneme také do záhybu pravé nohy a břicha. Posici svastikasana provedu bez obtíží ještě dnes, poněvadž jsem ji cvičil přes dva a půl roku denně a sice vždy hodinu v poledne a hodinu o půlnoci. Starší člověk této posice a také žádné jiné neprovede. V Indii se tomu učí již v útlém věku.

Podle předpisů nutno takovou posici »ovládnout«. To znamená, že v ní žák musí sedět zcela pohodlně a bez nepříjem-

⁴²⁾ Tyto posice jsou popsány a vyobrazeny v mé knize „Divy a kouzla indických fakirů“. Praha, Vilímek. — Pozn. spisovatele.

ných pocitů. Na počátku to působí prudké bolesti, zvláště v kyčlích a ve šlachách pod kolena, ale tělo si brzy navykne.

Při této posici jsme ještě cvičili tak zvanou pranajamu čili kontrolování *dechu*. Indičtí jóginové vdechují levým chřípím a zadržují po jistou dobu dech a pak jej vypouštějí chřípím pravým. To se stále opakuje a sice vždy v delších přestávkách. My jsme ovšem neprováděli pranajamu přísně, ale přece jen někteří dosáhli pozoruhodných výsledků v zadržování dechu. Pranajama, jak vidno z citované knihy o fakirech, má mnoho metod, ale žák si může zvolit jen jednu. Podobně také jógických posic je v celku 84. Jedna však postačí. V Indii volí ovšem pro žáka vhodnou posici jeho duchovní učitel čili vůdce. Ale toho jsme my neměli! Volili jsme tedy sami.

Indická metoda je velmi přísná a přikazuje také zvláštní asketické výkony, z nichž jsme prováděli jen tolik, že jsme se zdržovali alkoholu, žen, a že jsme se stali všichni vegetariány.

Kromě dechových cvičení je však ještě nutno při cvičení opakovati posvátnou slabiku »Om«. To jsme také prováděli.

Mám-li popsati svoje výsledky těchto namáhavých cvičení, budu s tím hotov velmi brzy: nebyly skoro žádné! Jedinou věc jsem často pozoroval: měl jsem dojem, cviče se zavřenýma očima, že moje tělo roste do ohromné výše, takže jsem měl pocit, že ač sedím na koberci, je můj trup s hlavou vysoký jako věž. Dalším pocitem pak bylo, že trup s hlavou se lehce kývá se strany na stranu.

To bylo vše!

A přece jen po mnohých letech vím, že tato cvičení měla jistý výsledek vnitřní a že mně pozdější cvičení mystická velmi usnadňovala. Nevěděli jsme tehdy, že je třeba při provádění posic provádět také mystickou koncentraci, čili zastavení myšlenek a představ, a uvádět mysl do jistého centra uvnitř lidské bytosti. Kdybychom to byli učinili, musili jsme mít všichni výsledky. Ale je jisto, že jednak jsme k tomu neměli zralosti a za druhé, že by nás výsledky zavedly na cestu zcela jinou, než jaká nám byla určena.

A přece jen hned druhá úvodní věta Patandžaliho zní v anglickém překladu:

„Yoga is the supression of the transformations of the thinking principle.“

Po česku to znamená: „Jóga je potlačení změn v myšlícím principu.“ Indové rozeznávají v duši několik sil a k nim patří také »číta« čili to, co v nás myslí. Tato číta se mění s každou myšlenkou a představou. Přijímá stále nové tvary s našimi myšlenkami. Ale tyto její proměny lze zastavit a sice úsilovnou jedinou představou nebo zastavením myšlení vůbec. To, co se zdá člověku na Západě nemožným, totiž zastavení myšlenek s ideální představou v pozadí a s ideálním cílem, kterým *musí* býti Bůh, je přece jen možno a zároveň je to *jediná Cesta* k Bohu a ke spáse!

Zásada jógické nebo mystické cesty je tato: Jakmile *zevní* člověk utichne svými myšlenkami, počne vnímati proudy myšlenek z nitra, z božského střediska a tím je spojení navázáno. Indové tvrdí, jako všichni národové nábožensky vysoce vyvinutí, že člověk je bytostí dvojitou a že v našem nitru je chrám boží — tvrdí tedy totéž, co napsal svatý Pavel. A protože je to věčná, ač skrytá pravda, musí býti nějaký způsob, jak tuto pravdu dokázat. A cestou k tomu je právě mystická koncentrace.

Za čtyřicet let svého mystického badání jsem našel potvrzení této cesty ve všech dobách a u všech starých národů, a výsledky tyto jsem uveřejnil ve svých spisech. Praxe pak potvrzuje teorii, neboť jen v našem státu je dnes přes dva tisíce lidí, kteří provádějí s úspěchem mystická cvičení.

My jsme úspěchů neměli, neboť samotná posice s dechovým cvičením nevede k mystickým stavům. Byla to však dobrá příprava pro budoucnost!

Po době shora uvedené, jsme pomalu zase opouštěli jógická cvičení a hledali jsme něco nového, co by vedlo k cíli.

Jednou přišel jeden náš člen s vítěznou tváří a pravil:

„Něco jsem našel!“

Všichni jsme se ho tázali s napětím a tu člen M. pravil slavnostně:

„Nalezl jsem cvičení imaginační! Provádím je asi tři týdny a již jsem dosáhl výsledků!“

S počátku jsme mu dobře nerozuměli, ale za chvíli, když nám vykládal, co provádí, jsme pochopili. Nemohu po tolika letech reprodukovat jeho slova přesně, ale řekl nám asi toto:

„Usednu vždy večer při stažené lampě ke stolu, a dívám se před sebe na desku stolu. Při tom si představuji stále a upjatě nějakou věc — na příklad japonskou lakovou skříňku. Provádím to tak dlouho, až skříňku vidím v obraznosti zcela jasně státi před sebou. Rozeznávám malování na skřínce se všemi podrobnostmi, ale při tom stále udržuji také její obraz jako celek. Skříňka se zdá býti zcela hmotná. Nevidím již skrze ni — jako na počátku. Také vrhá stín.

To mne počalo zajímat a já jsem cvičil takto svoji imaginaci tím úsilovněji.“

Zde nutno podotknouti, že M. jednou slyšel od jednoho vídeňského okultisty, že imaginace čili obraznost je jednou z největších sil v *magii*. A to ho vedlo k oněm cvičením.

Tato věta by měla býti již dávno známa i moderním psychologům, kdyby si všímali jiných zjevů a jevů, a kdyby nekráčeli stále jen cestičkami, vyšlapanými svými předchůdci. Nic na světě není v celém lidském snažení bez imaginace. Ať chci učinit cokoli, musím mít o tom *nejdříve představu*. To se týká všeho, jak umění tak řemesla, tak vědecké práce a zvláště všech *vynálezů*. Každá věc, kterou kdokoliv chce zhotoviti, ať to je dopis, nebo stavba chrámu, musí býti *napřed* hotova v *mysli* původce.

To je jeden z nejpřednějších, skrytých zákonů veškeré činnosti lidské.

Imaginace je skutečná *tvůrčí síla*, která nám zůstala — poněvadž jsme všichni původu *božského*. A je to zase jen imaginace, která nás nakonec vede zase k Bohu, odkud jsme vyšli.

Také teorie indických jóginů se opírá o imaginaci a ač je podepřena hlubokou a nejvyšší důmyslnou filosofií, je přece jen

úhelným kamenem také u ní zase jen lidská tvůrčí síla — obraznost!

Na tom se také zakládá učení tak zv. »Nové myšlenky«, u nás známé spisy Mulfordovými a Mardenovými. Nač myslíme, to vytváříme a to si přitahujeme — ať to jsou věci dobré nebo špatné. Z toho ovšem vyplývá také potvrzení staré okultní nauky, že máme a musíme kontrolovati svoje myšlenky, neboť každá myšlenka je silou tvůrčí a přináší v budoucnu dobro nebo zlo — podle své povahy. To je také důvodem, že všichni velcí zakladatelé náboženských soustav a všichni zasvěcenci vůbec, důtklivě doporučovali střežení myšlenek.

V tibetských klášterech, tak zv. lamaseriích provádějí lamové imaginační cvičení neslychané síly. Ale také tím získávají velikých výsledků. Lze si vytvářeti celé řady lidských nebo jiných postav v životní velikosti a oživit je nebo je vysílati na určitá místa, aby vykonaly přesně naše rozkazy. To je ovšem možno jenom po velmi dlouhém tréninku a za jistých přísných předpisů. Paní David-Neelová, francouzská cestovatelka a okultistka, která pobyla v Tibetu asi 13 let, líčí tyto věci ve své zajímavé knize: »Mystikové a magikové v Tibetu«.⁴³⁾

V době, kterou vylučuji, neměl ovšem nikdo z nás ani tušení, že by existovala tak zvaná magie imaginační a tím méně jsme věděli, jaké důsledky může míti takové cvičení.

Náš člen M. dospěl k pozoruhodným úspěchům za dobu poměrně krátkou. Líčil je takto:

„Když jsem tedy skříňku viděl, počal jsem na ni působit svou vůlí tak, aby se otevřela. Víčko se zvedlo a tu jsem si představil různé věci, které jsem po řadě uložil svou obrazností a vůlí do skříňky, načež jsem skříňku zase zavřel. Když jsem však následujícího dne si představil stejnou skříňku, a když jsem ji vůlí otevřel, tu jsem ke svému úžasu shledal, že v ní vidím právě ony věci, které jsem duševně do ní uzavřel předešlého dne.

Pak jsem šel o krok dále. Představoval jsem si nový nůž tak

⁴³⁾ Spis tento je francouzský, ale vyšel již v německém překladu. Je v něm vylíčena po prvé magie a mystika lamů způsobem nejvýš zajímavým. — Pozn. spisovatele.

dlouho, až jsem jej zřetelně viděl, ba až jsem jej mohl vzíti do ruky. Pak jsem sáhl prstem na ostří a řízl jsem se o tento imaginovaný nůž dosti citelně — až mi prst krvácel. Věděl jsem, že toho docílím, poněvadž již předtím jsem různé imaginované předměty bral do ruky a ohmatával je. Byly jako skutečné. Kovy byly chladné, ač jsem na to nemyslel, květiny voněly, věci špičaté páchaly — vůbec na dotek bylo vše jako skutečností.

Jindy jsem si představil hořící svíčku ve svícnu a pak jsem sáhl do viděného plamene a spálil jsem si prst, až naskočil puchýř.“

To byla tedy část líčení našeho člena M. Ale nebylo to ještě vše. M. pokračoval stále a tu jednoho dne si představil ve svém pokoji, že je v zahradě. Tuto představu udržoval ne příliš dlouho, a najednou se octl skutečně v zahradě. Viděl modré nebe nad hlavou, viděl kolem záhony květin a kvetoucích keřů, ptáci zpívali na stromech a po květinách létali motýlové. M. měl z těchto zjevů velikou radost a chystal se k dalším pokusům. Ale k tomu nedošlo.

M. musil odjet do Vídně, kde s chloubou vyprávěl, čeho dosáhl. Ale tentokráte vídeňští okultisté naslouchali jaksi zaraženě. Neodporovali, nezrazovali M., aby cvičení zanechal — nýbrž mlčeli. Našemu členu to bylo sice nápadné, ale netázal se, jaké výsledky lze dále očekávat a odjel trochu zklamán.

Zatím ve Vídni byl po jeho odjezdu velký ruch mezi zasvěcenými okultisty — vlastně mystiky. Věděli, že M. upadá do imaginační magie, která se může státi osudnou, nemáme-li k tomu zvláštního vůdce, neboť další cvičení vedou k vytváření lidských postav a zcela jistě k jejich ožívování a konečně — ke zneužití těchto sil, což je ovšem černá, zkázonosná magie.

A před tím chtěli vídeňští svého přítele stůj co stůj zachránit.

Asi za pět dní potom přišel náhle z Vídně pro M. telegram, který zněl: „Přijďte ihned! Cesta je otevřena!“

To bylo ovšem pro nás všechny překvapení a sice tím větší, že vídeňští nám nikdy ani slovem neprozradili, že by měli nějaké spojení s vůdcem nebo zasvěcencem vyššího stupně.

M. tedy odjel nejbližším vlakem a vrátil se třetího dne. Pamatuji se, jak jsme ho očekávali na nádraží a jak byl zamklý. Pak jsme ho doprovodili do známé restaurace, kde jsme po-
večeřeli. Teprve potom nám M. odpověděl, že našel *Vůdce!*

Úžas, radost, překvapení — to vše se jistě zračilo na našich obličejích.

„Vypravujte! Vypravujte!“ volali jsme se všech stran.

„Nemohu mnoho říci, jsem vázán mlčením!“ odvětil M.
„Ale smím prozradit jen tolik, že mám vůdce a že je to *křesťan-
ský mystik*. Ve Vídni a také jinde má mnoho žáků!“

M. to řekl s jakýmsi zklamáním a skleslým hlasem. Chápali jsme představu o nějakém vůdci indickém nebo adeptovi, který zná okultní umění a magii a nyní — křesťanský mystik! Co to je, kam to vede?

Takové otázky měl každý na mysli.

Ukázalo se, že když M. pověděl svým přátelům ve Vídni, jaká provádí cvičení a jaké má výsledky, ulekli se jeho energie a poznali, že musí učinit rychlý zákrok k jeho záchraně. Mnozí členové tamní lóže měli již po léta křesťanského vůdce, ale věc před námi přísně zatajovali. Čekali, až jak se osvědčíme a chtěli nám ovšem přispěti a navázati možné spojení v dané chvíli — když by to bylo nutné. Věděli dobře, že krok k mystice je velmi vážnou událostí v lidském životě a svého vůdce nemohli a nechtěli vydati možnému obtěžování s naší nebo jiné strany. Proto vše utajovali.

Nyní však bylo nutno zpravit onoho vůdce, který žil v Německu, o M. a jeho cvičeních. Později jsme zvěděli, že již dávno před tím mu podávali zprávy o naší činnosti, a že jsme byli stále pod jistým dozorem, nemusím ani vykládati těm čtenářům, kteří jen trochu znají zákony neviditelného světa.

A tak podali vůdci svému rychlou zprávu a on odpověděl do Vídně, že M. přijímá za svého žáka.

M. ovšem přijal, ač ne právě s velikou radostí, poněvadž i on měl o vůdci zcela jinou představu a vlivem četby jsme my ostatní byli ve stejném bludu.

Nutno poznamenat, že všichni jsme až dosud opomíjeli *mystiku křesťanskou*. To byla chyba vyvolaná hlavně naší dosa-
vadní »okultní výchovou«. Až dosud jsme četli jen knihy theo-
sofické, které vlastně podávají jen teorie a žádné prakse, a pak knihy původu indického, které nám sice poskytly dosti světla o praksi, ale poněvadž jsme neměli indického vůdce, nesvedli jsme se svými cvičeními skoro nic.

Kromě toho jsme také neměli jasného ponětí o tom, jaký rozdíl je mezi magií a mystikou. Theosofie moderní směřuje vlastně k magii — proto u theosofů takový strach před magií černou čili zlou, a proto ty stále varovné hlasy: nedělat nic, žádné cvičení, pokud žák není zcela »očistěn« čili pokud se ne-
stal »skoro svatým«. Dnes je mi tento názor směšný, poněvadž svědčí o nejvyšší nevědomosti — ale tehdy jsem měl mínění jiné, ačkoliv moje intuice mne stále nabádala k dalším okultním snahám, a já jsem měl pocit naprosté *bezpečnosti*. Proto jsem přes výstrahy konal velmi mnohá cvičení.

V jedné věci jsme byli naprostými ignoranty, totiž ve věci křesťanské mystiky proto, že jsme o ní nic nečetli a jen o křesťanských, respektive katolických světcích jsme věděli, že askesí dosáhli jistých okultních sil a že také dosáhli mnozí z nich cíle, totiž spojení s Bohem. Ale považovali jsme omylem zvláště katolické světce za lidi, kteří jen náhodou a ne pravým trainingem dostali se tam, kam indický jógin kráčí s plným vědomím cesty a každého svého kroku.

To je ostatně pravda, poněvadž žádný katolický světec nebyl vzdělán v jógické cestě v pravém smyslu tohoto slova — proto každý z nich zbytečně trpěl nadlidská muka. O tom svědčí anály, které se jich týkají.

Ba, ani nevěděli *základní* poučky mystické, že totiž božství nutno hledati *v nitru* a ne nad oblaky! Sám svatý Augustin volá: „Bože, hledal jsem Tě všude a nevěděl jsem, že Jsi ve mně!“

A přece i v Evangelii se praví: „*Vy* jste chrámem božím!“
Je-li však člověk chrámem božím, pak musí hledati v sobě a nikoliv navenek. To vše svědčí o tom, jak zevní církev

upadla, poněvadž spoléhala a spoléhá jen na tak zvanou účinnost svých theologů — kteří nejsou a nebyli nikdy praktickými mystiky. Ti světci, kteří skutečně mystiky byli a o věci psali, byli zase svými nevědomými zpovědníky přísně censurováni, jak sama svědkyně svatá Terezie a jiní. Ti pak o věcech mystických neměli ani ponětí. Proto i spisy světců jsou často značně okleštěny a nelze v nich najít podrobnosti o Cestě.

Když jsme tedy zvěděli, že M. našel křesťanského vůdce, domnívali jsme se, že to není příliš velkou výhrou — ale přesto jsme čekali na další vývoj událostí.

M. však musil o všem mlčet jsa vázán slibem a tak jsme jen zvěděli, že mu vůdce dává větní cvičení, která jsou střídána podle výsledků a že každý jeho žák má cvičení jiné. M. měl vnitřní čili prorocké slovo a svou jasnovidnost dokázal mnohokrát. Toto Slovo, které je hlasem vnitřního božství⁴⁴⁾ je neomylné a vede žáka vlastně samo — prostřednictvím vůdce. Každý vůdce musí být jasnovidným a proto snadno pozná, jaké pokroky nebo chyby se jeví u jednotlivých žáků. Podle toho mění pak svoje vedení a dává různá cvičení, která musí být přesně prováděna.

Zvěděli jsme od M. dále, že jeho vůdce žije v Německu, že je bývalým prostým tkalcem, který byl zaměstnán v jedné velké továrně a že má švakra, který je rovněž velkým mystikem, neboť i on dosáhl vnitřního Slova. O jiných věcech, zvláště o svých cvičeních nebo o dosažených výsledcích, nesměl M. mluvit.

Po čase nám však pověděl, že mystická Cesta je úžasná, že podává žáku nové a nové důkazy o své správnosti a že vede k cíli právě tak jako indická jóga.

To bylo pro nás jakousi sprchou. Počali jsme měnit své názory o křesťanské Cestě, kterou jsme podceňovali, zvláště vlivem spisů H. P. Blavacké, která prohlásila mnohokrát, že křesťanství je náboženství méněcenné — ba bezcenné a že jen buddhismem lze dosáhnouti nejvyšších cílů.

⁴⁴⁾ Viz příslušné kapitoly o Vnitřním slově v „Ohnivém keři“, díl I. a III. od K. Weinfurtera. — Pozn. spisovatele.

Tento bludný názor jsme si tedy musili opravit a sice velmi důkladně!

Ale nyní se počala nová éra. M. kupoval kdejakou starou knihu, pojednávající o křesťanské mystice a záhy jich měl hromady. Mezi nimi bylo ovšem mnoho škvárů bezcenných, ale většina byla velmi cenná a dnes marně bychom spisy ty v původních vydáních hledali u antikvářů. Zájem o věci okultní od těch dob tak stoupl, že jen v knihovnách veřejných a hlavně soukromých lze najít tyto většinou středověké poklady mystické literatury.

Mezi nakupovanými starými spisy bylo jich ovšem také mnoho alchymistických, neboť vídeňští theosofové a mystikové nám řekli, že alchymie souvisí s mystikou. Neměli jsme ovšem tušení, jaká je to souvislost. To jsem našel sám teprve po letech a dokázal jsem to svými spisy hlavně »Ohnivým keřem« a pak dvěma díly svého »Mystického slabikáře«⁴⁵⁾.

Nyní jsme ovšem počali čísti všichni mystické knihy středověké — ale tato četba nám s počátku nechutnala. Neznali jsme zvláštních výrazů, kterých užívali tito spisovatelé a také jejich sloh nám byl nezázivný, příliš sladký a často nesrozumitelný. Mystikové středověcí psali také symbolicky a často jmenují člověka retortou (alchymisté) nebo lahví nebo také krbem (Jane Leadeová a jiní). Rovněž jejich dikce byla nám skoro protivná a tak jsme z četby mnoho neměli.

Měli jsme již tehdy dokonce veškeré spisy Jakuba Böhmeho, tohoto krále křesťanských mystiků, Angličana Portagea, Janu Leadeovou, Molinose, a jiné, nehledě k spoustě alchymistů. Poledně jmenovaní nám ovšem byli zapečetěným pokladem, k němuž jsme neznali klíče.

Německý vůdce měl, jak pověděno, mnoho žáků v Německu i v cizině, a také vídeňští byli jeho žáky — alespoň ti, s nimiž jsme byli ve styku. Později jsme zvěděli, že cvičení imaginační,

⁴⁵⁾ Oba vyšly v Edici Psyche na Vinohradech. Prvý je zatím rozebrán, ale vyjde brzy v nakladatelství Zmatlíka a Paličky, kdežto druhý, jak již pověděno vpředu, je dosud na skladě v několika esemplářích. — Pozn. spisovatele.

keré jeden z nás prováděl, jsou velmi nebezpečná a že jen proto byl M. vůdcem přijat, aby byl zachráněn před možnou zkázkou.

Ale my ostatní jsme zatím zůstali na holičkách. Věci se však měli vyvinouti dále. Asi za rok byl z nás přijat oním vůdcem jiný člen naší společnosti a tu nám již svítla jakási naděje. Směli jsme vůdci psáti a prositi ho o přijetí, když jeden pražský žák ho odjel navštívit. Tehdy nám všem zaslal jistý povzbuzující vzkaz, který, jak dnes vím, se týkal zvláště mé osoby.

Tehdy totiž jsme poznali, že německý mystik Kerning musil znáti správnou cestu mystickou. Píše totiž na mnohých místech o tak zvaných »mystických stavech« čili zážitcích, které musí každý žák míti na Cestě. Prozrazuje, že je znal. To nám potvrdili pražští žáci onoho vůdce křesťanského.

Proto jsme se teď vrhli na Kerninga a počali jsme v jeho spisech hledati nějaká cvičení. Kerning jich popisuje mnoho, ale nevěděli jsme právě proto, se kterým začít. Neměli jsme tehdy tušení, že Kerning je uvádí jen jako příklady a ne proto, abych jich žák skutečně použil. Kerning chtěl jen ukázat čtenáři, jak mistr vede žáka, a jak žák pokračuje.

A tak jsem počal s novým cvičením. Ne však s nějakými slovy nebo větami, nýbrž počal jsem s jistým cvičením dechovým. Kerning ve svém »Testamentu«⁴⁰⁾ uvádí dechová cvičení a praví, že člověk vdechuje nejen vzduch hmotný, nýbrž také vzduch jemnější, éterický, který u normálního člověka při dýchání vchází a vychází pohlavními orgány. Ale představou lze tento dech, který není nic jiného než prana, vésti kterýmkoliv orgánem nebo místem z těla a zase do těla.

Zvolil jsem si tedy prsty na nohou a počal jsem s přiměřenou představou cvičiti. Záhy jsem se počal domnívati, že v nitru slyším při každém vdechnutí stupnici tónů — celou oktávu, která při vdechnutí pokračovala do výše a při vydechnutí klesala. Oznamil jsem to onomu německému vůdci prostřednictvím

⁴⁰⁾ Tento jeho spis vyšel v mém překladu s vysvětlivkami v češtině a je obsažen ve II. dílu „Ohnivého keře“. — Pozn. spisovatele.

jeho žáka a prosil jsem ho o přijetí. Ale *nebyl* jsem přijat. Za to poslal vůdce vzkaz, kterému jsem dobře rozuměl. Tím jsem měl jistou naději, že přece i já konečně naleznu cestu. Cvičení onoho jsem ovšem zanechal.

Za to jsem denně prosil s největší vroucností a s bolestí v duši o pomoc a přijetí do mystické lóže. Nic se však dlouho nedělo. Jednou však u večer, kdy na loži jsem zase ležel v mukách skoro tělesných, byl jsem uveden bez svého přičinění do zvláštního stavu, kterého mi nelze vypsati. A v tomto stavu jsem zcela zřetelně slyšel ve svém nitru hlas, který byl velmi tichý, ale zároveň nesmírně určitý a *velitelský*. Bylo v něm něco obsaženo, co jsem nikdy před tím nevnímal: nejvyšší síla a naprostá jistota. A tento hlas ke mně mluvil bez přestávky přes 15 minut podivná slova zaslíbení a slova prorocká. Nemohu jich uveřejnit, ale podotýkám podle pravdy, že jsem jim *nemohl* uvěřit, přes přesvědčivou a ohromnou jistotu onoho Hlasu. Byla příliš závažná a příliš mnoho mi předpovídala, věci o nichž jsem nemohl tehdy ani snít a tím méně si jich přát.

Jsem svojí povahou skromným člověkem a nic mě není tak protivno a vzdáleno jako vychloubání se okultními silami nebo zážitky, a proto jsem nevěřil — ač vnitřní nutkání mi stále říkalo, že se vše to vyplní.

A skutečně — po více jak třiceti letech je větší část oněch zaslíbení vyplněna! Svým přátelům nemusím připomínati, že skoro vše, co mně onen Hlas pověděl, se týkalo mé mystické práce a mého poslání.

Potom zase jsem se vrátil do stavu normálního a s plnou určitostí jsem se pamatoval na každé slovo onoho Hlasu, ano s takovou určitostí a přesností se každé jeho slovo vtisklo v mou paměť, že ještě dnes bych mohl vše to, co jsem slyšel, opakovati slovo za slovem . . .

Teprve po mnohých letech, kdy se věci počaly již vyplňovati, dostala se mi do rukou výborná kniha svaté Terezie: »Vnitřní hrad«, překlad ze španělštiny do němčiny. A tam jsem našel také tvrzení autorky, která měla vnitřní Slovo vysoce vyvinuté, že právě sdělení onoho Slova má i tu vlastnost, že

každá jeho i nejmenší poznámka se vtiskne žákovi nesmazatelně do paměti.

Avšak od onoho večera umlkl onen můj vnitřní Hlas a dlouhá, dlouhá léta se neozval. Za to jeho slova se počala způsobem *naprosto neočekávaným* plnit.

Tak se děje u žáků zcela malých, jako jsem já! Ale což teprve u žáků velkých nebo dokonce u Mistrů? Toho jistě nemůže pak lidský rozum naprosto pochopit — vymyká se to našemu chápání, poněvadž jsou tu v činnosti síly nadsmyslné, síly nejvyšší.

Tento hlas byl zcela něco jiného než ono slyšení sedmi tónů oktávy po Kerningově cvičení dechovém. Ony tóny byly jen v mé domněnce nebo představě a nikoliv ve skutečnosti. Proto také, když jsem při onom dýchacím cvičení na ně nemyslel, neslyšel jsem nic. Byla to zkrátka jen moje iluze. Kdybych se byl tehdy lépe analysoval, byl bych celou věc německému vůdci napsal jinak. Ale byl jsem pro to zaujat, domníváje se, že je to mystické a proto jsem obdržel odpověď zcela správnou.

Sluší podotknouti, že v oné době, kdy jsem slyšel zmíněný vnitřní Hlas, jsem trpěl velmi bolestnou, ač nikoliv nebezpečnou poruchou zdraví. Také jinak jsem trpěl velmi. Moje situace finanční byla tehdy velmi bídná. Ještě více však jsem trpěl touhou po vnitřním vývoji a tím, že jiní měli již svého vůdce, kdežto já jsem byl, jak se mi *zdálo* — zcela opuštěn.

Tato doba utrpení byla však pro mne velmi blahodárná, jak vidím jasně dnes, po mnohých letech, a proto připomínám všem, kdo v mystice nemají pokroku podle svého přání a kdo nemohou, jak se říká s místa, že je to vlastně jen nejlepší průprava — totiž jen tehdy, když tím *trpí*. Komu je to lhostejno, nemůže ani v budoucnu očekávat nějakých úspěchů, neboť bez utrpení tělesného a *blavně duševního* není žádné cesty mystické a žádného pokroku.

Tato doba mého nejvyššího utrpení z nevyplněné touhy nebyla však dlouhá, neboť záhy i mně se pak otevřela cesta a já jsem počal cvičiti s největším úsilím, abych, jak se mi *zdálo*, dohonil to, co jsem byl zameškal. Ale ani to není správné.

Cvičení se má na počátku provádět jen půl hodiny denně — a to úplně postačí.

Jak *zevní* vůdce, čili učitel působí na žáka, ilustruje jedna epizoda, která se stala asi za dva roky potom, kdy v Praze se počalo pracovati správně mysticky, totiž kdy někteří již měli vůdce.

Jeden z našich členů, žák mystiky, měl již před tím delší dobu vážnou známost s jednou váženou dámou. Měl v úmyslu pojmouti ji za choť, ale věc se z různých příčin protahovala a když pak nalezl vůdce, přesvědčil se, že jeho snoubenka je velmi zaujata proti okultismu a zvláště mystice. Posmívala se těmto věcem a náš milý člen ji nemohl nijak přesvědčit.

Je zřejmo, že tím velmi trpěl. Měl teď zcela odůvodněnou představu, že bude míti v ženě oponentku celého svého nejvyššího snažení, a tato perspektiva mu ztrpčovala život tím více, čím více se blížila doba sňatku.

V těchto svých útrapách se svěřil svému vůdci a navrhl mu, zdali by nebylo snad lépe, když by známost onu přerušil. Domníval se, že ve své budoucí manželce bude míti velmi vážnou překážku na své mystické cestě. Tyto jeho obavy se zdály zcela odůvodněné.

Ale vůdce mu odpověděl:

„Bud' jen zcela klidný! Vše se obrátí k dobrému! Svého slova nesmíš zrušit!“

Náš člen K. nám o tom pověděl, ale přesvědčen nebyl, a když několik dní před sňatkem přišel do kavárny a tázali jsme se ho, jak se mu daří, učinil velmi zoufalý obličej a k tomu mával rukou, jako by chtěl říci: „Raději bych nebyl na světě!“

Člen K. požádal jiného člena naší lóže o službu družby při své svatbě. Ale druhý člen se z nějaké příčiny musil omluvit. Pak požádal o tutéž službu *jiného* našeho člena. Také ten se omluvil, poněvadž jeho černý oblek nebyl právě v nejlepším stavu. A tak musil požádat člena třetího, který mu konečně vyhověl. V tom všem nebylo nic nápadného a přece jen se v tom projevila vyšší vůle.

Když se družba a nevěsta setkali v kostele — před tím se

vůbec neviděli — tu si podali ruce a v témž okamžiku oba pocítili ve svých pravicích silnou bolest, která vytrvala až do večerních hodin a pak se několikrát opakovala. Bolest ta byla velmi podivná, u obou zcela nová a nápadná.

Nevěsta o ní pověděla svému choti po obřadu a milý K. byl radostí jako v unesení, neboť poznal, že jeho žena právě před obřadem svatebním dostala stigmatisace, čili bolesti po ranách Kristových⁴⁷⁾.

Tehdy byly stigmatisace a vše co s nimi souvisí, každému hlubokým tajemstvím. Nebyla ještě vhodná doba k uveřejnění těchto velikých pravd a teprve po letech to bylo dovoleno učinit zcela nezakrytě. Ještě větší tajemství střežilo jiné mystické stavy, což se děje až dodnes, poněvadž věci ty nesmí býti profanovány davem a nevěrou.

Člen K. měl tedy důkaz, že jeho manželka nastupuje mystickou cestu. A to se potvrdilo také ve svatební noci, neboť mladá paní měla celou řadu jiných mystických zážitků, takže K. nevycházel z úžasu a radosti.

Ale další překvapení ho očekávalo druhého dne. Již odpoledne k němu přišel onen člen, jenž mu byl při sňatku družbou a pověděl mu svůj zážitek, když podal ruku jeho manželce v kostele. Také on měl stigmatisace a jiné mystické stavy — aniž před tím prováděl správných mystických cvičení.

To je důkazem, že Cesta se připravuje v nitru žákově již dávno před tím, než ji nastoupil *zevně*.

Vyvrcholením toho všeho pak bylo, že vůdce přijal jak mladou paní tak družbu jako své žáky. Tím se také vyplnilo jeho proctví, že vše bude dobře.

*

Zatím věci pokračovaly. Nyní většina z nás zakotvila v mystice a pilně cvičila. Proto také se objevovaly stále nové a nové mystické zkušenosti mezi cvičícími členy a naše společnost

⁴⁷⁾ Stigmatisace zjevné nebo jen cititelné musí mít každý pravý mystik, neboť je to základní mystický stav, který zahájuje tak zvanou „mystickou smrt“. — Pozn. spisovatele.

se pak jaksí vyhranila. Členové vlašni odstoupili a někteří noví zájemci přišli. Hlavně mezi pražskými malíři-umělci té doby bylo jich několik, kteří tehdy Inuli k okultismu a mystice a někteří z nich skutečně nastoupili mystickou Cestu.

Do kavárny mezi nás chodíval jistý velmi nadaný mladý muž, malíř velikého talentu. Zajímal se o mystiku a tak mu byla doporučena k četbě Bhagavad Gita. A tu se stala věc neočekávaná.

Mladý P. přišel jednoho dne do kavárny a počal líčiti různé zážitky zcela bezohledně, že poslouchá řada osob nezasvěcených. Byl nenápadně umlčen a později ti, již měli již v mystice jisté zkušenosti se ho pečlivě dotazovali na jeho zkušenosti.

Ukázalo se, že zažil řadu zcela správných mystických stavů — ačkoliv vůdce *neměl!*

„Co vlastně děláte? Cvičíte něco?“ tázal se ho spisovatel Meyrink.

„Ano. Četl jsem v Bhagavad Gítě, že člověk se má soustřeďovat na vnitřní božství a tak to tedy provádím!“ odpověděl malíř P. prostě.

Užasli jsme, neboť i my jsme knihu onu studovali pilně, ale nikomu nevstoupilo na mysl prováděti prakticky onu radu, kterou v tekstu dává bůh Krišna člověku Ardžunovi.

„A kdo vám řekl, abyste to tak prováděl?“ tázal se Meyrink.

„Nikdo! Je to přece v knize zcela jasně a tak jsem s tím začal!“ odvětil P.

„A jak to provádíte?“

„Prostě! Usednu a utiším myšlenky a pak si představuji ve svých prsou Boha — ale beze všech forem a hledím co nejdéle svoje myšlenky udržeti na uzdě.“

Toto cvičení, které našel muž, jenž neměl ani ponětí o mystice, je nesmírně důležité. Je to nejsvrchovanější cvičení mystické, které bylo tajemstvím všech pravých mystických společností od nepamětných dob ve všech zemích, a vede *vždycky* k cíli, provádě-li se správně. Návod k tomu je přesně popsán v I. díle »Ohnivého keře«.

P. ovšem přidal k tomu, co četl v Bhagavad Gítě také to, co píše Patandžali ve svém spise »Yoga Sutra«, totiž poučku o na-

prostém zastavení myšlenek a představ. V Bhagavad Gítě praví Krišna k Ardžunovi:

„Budeš-li stále mysliti na Mne (totiž na vnitřní božství), přijdeš zcela jistě ke Mně!“

Toto soustředování se na vnitřního Boha je dosti obtížné, ale kdo má vytrvalost a trpělivost, a kdo je hlavně — povolán — dojde k velikým výsledkům.

Je zřejmo, že po tomto úspěchu pana P. byl ihned poslán dopis do Německa vůdci s nadějí, že P. bude ihned přijat za žáka. Ale k našemu překvapení vůdce odpověděl:

„Toho muže nemusím přijímati. Půjde sám svou cestou, kterou našel a co více, tato cesta, kterou ukázal, je bezpečným cvičením *pro každého jiného*. Kdo je bude provádět, dojde velmi daleko a na konec se vůdce dostaví — bude-li třeba.“

Jsou totiž žáci, kteří nemusí vůbec mít zevního vůdce — to je zvláštní milost, které dříve nebylo — alespoň ne u nás na Západě. Ale přišla nová doba a právě proto bylo toto cvičení znovu objeveno. Poté mnoho pražských okultistů se chopilo této »tiché koncentrace«, jak to v naší mystické škole nazýváme a každý měl a má úspěchy. Když pak po několika letech onen vůdce zemřel, nezbylo jeho četným žákům nic jiného, než chopiti se onoho cvičení podle Bhagavad Gity.

Tato mystická koncentrace působí ohromným vlivem na vnitřního člověka a jako každá jóga působí také na zdraví žáka. Totéž lze s určitostí tvrdit také s druhým cvičením, Kerningovým — které se zakládá na promítání písmen — nejdříve samohlásek IEIOUA — do všech částí lidského těla. To vše nalezne čtenář podrobně v »Ohnivém keři«.

Když jsme došli k přesvědčení, že působí věty, jež vůdce svým žákům ukládal, tu mnozí pátrali, jak asi takové věty účinkují. A tu někteří vymysleli mnohé teorie vibrační, domnívajíce se, že větní a slovní cvičení mají jakýsi tajemný vliv na tělo a vyvolávají podle zvuku jednotlivých hlásek záchvěvy, které se pak v těle mění v jisté mystické síly, nebo je probouzejí.

Stal se však případ, že německý vůdce měl také jednoho žáka Angličana. Tomu německé věty činily potíže — nemohl jich

správně mysliti. Otázal se tedy svého vůdce, co by měl činiti a obdržel odpověď, která zvrátila všechny ony teorie vibrační. Zněla:

„Přelož si tedy svoje cvičení do angličtiny a cvič je anglicky!“

Poněvadž v jiné řeči jsou zcela jiné písmeny, byla tím veškerá domněnka o vibracích poražena.

Je málokomu známo, že velký okultní německý spisovatel Dr. F. Hartmann byl také žákem onoho německého vůdce. Ale Hartmann přes úspěchy, kterých dosáhl, velmi často kolísal a někdy cvičení opouštěl a vracel se k teoriím theosofickým. V Americe se seznámil s Blavackou, a to mělo patrně velký vliv na jeho duševní stav.

Hartmann byl také jistou dobu v Indii, kde mnoho viděl a zažil, a tak chvílemi se klonil k učení indickému. To mu ovšem bylo na škodu. V Anglii byl pro svou velikou sečtělou a znalost okultních věcí považován namnoze za adepta. Ale nebyl jím.

Stalo se pak jednou, že v rozmluvách s jednou anglickou hraběnkou zabředl příliš daleko. Zmínil se o jistých větních cvičeních — měl je od vůdce — a pravil, že podobná cvičení vedou určitě ke spojení s vnitřním božstvím.

V tom měl ovšem pravdu, ale dopustil se chyby, když se vyjádřil, jako by sám mohl podobná cvičení udělovati žákovi.

Hraběnka, v pevném přesvědčení, že má před sebou vůdce, naléhala na Hartmanna, aby jí dal podobné cvičení a Hartmann, který byl v úzkých, se dopustil druhé chyby a pověděl hraběnce jedno své vlastní cvičení větní, které byl před časem obdržel od vůdce z Německa. Tato cvičení byla totiž individuální, jak bylo již podotknuto, a každý žák měl jiné. Když pak dosáhl jistých výsledků, obdržel zase jiné a tak dále.

Hraběnka počala tedy s plnou silou cvičiti větu, která byla určena na jistém stupni Hartmannovi. Ale za dva týdny bylo nešťastnému Hartmannovi oznámeno, že paní hraběnka dostala strašné halucinace a že je blízka šílenství!

F. Hartmann byl lékařem, ale v této věci si nevěděl rady.

Viděl, že zabředl do věci velmi nebezpečné a tu byl nucen obrátit se jen na svého vůdce a poutivě se mu vyzpovídati.

Obrátil obratem odpověď. Byla trpká, ale zasloužená. Vůdce mu odpustil, ale hrozil mu, že učiní-li něco podobného po druhé, zůstává ho v kaši, kterou si sám nadrobil. Ke konci pak dodal, že přijímá hraběnku jako svou žákyni a dal jí také nové, tentokrát *správné* cvičení. Za málo dní se hrozné příznaky a přeludy ztratily, a paní hraběnka se počala rychle mysticky vyvíjati.

Vůdce dával svým žákům také cvičení proti některým špatným sklonům a pak bylo jen na žákovi, aby toho léku užíval. Hrabě Leiningen, jak pověděno na počátku, trpěl silným morfinismem. Vůdce mu několikrát dal cvičení proti této neřesti. Ale hrabě, jakmile počal pocítovati odpor proti morfiu, přestal cvičit a tím se jeho neřest vrátila zase s plnou silou.

Jmenovaný šlechtic nám vyprávěl jeden velmi zajímavý okultní příběh, který zasluhuje, aby zde byl zaznamenán. Na jeho zámku, tuším ve Štýrsku, strašil dlouhá léta duch jednoho myslivce, který zahynul sebevraždou oběšením. Obyvatelstvo zámku bylo tím často znepokojováno. Jednou byl Leiningen návštěvou v Římě a při té příležitosti navštívil také hrob svatého Petra. Tam poklekl a oslovil mrtvého apoštola asi takto:

„Prosím tě, svatý Petře, zamez již jednou ono strašení na našem zámku — vždyť onen myslivec se nedopustil tak velikého hříchu, jako ty, který jsi třikrát zapřel Spasitele — a přece jen máš v hrobě pokoj!“

Pak se Leiningen vrátil domů. Ale od té doby zmizelo ono strašidlo a již nikdy se neobjevilo!

Je zřejmo, že v Praze způsobilo mezi okultisty rozruch, když zvěděli, že mezi námi jsou jednotlivci, kteří našli vůdce. Sluší připomenouti, že již tehdy z řad spiritistů — ale také z řad jiných — přibývalo badatelů v okultních věcech, ať již teoretiků nebo také praktiků.

Mezi nimi byli mnozí, s nimiž se někteří členové naší lóže znali osobně a jiní nám byli cizí. Věděli, že v Praze, jak v kruzích českých tak i německých je mnoho lidí, kteří pilně alespoň

čtou okultní literaturu. Také se utvořilo již několik okultních kroužků. To bylo v letech 1905—1912.

Mnozí z těchto okultních badatelů hledali styky také v cizině, zvláště ve Francii, kde tehdy byly silné okultní proudy — hlavně ovšem vlivem okultních spisovatelů a praktiků, jako Elifase Leviho a Stanislava de Guaity. Jejich přední spisy vyšly později také česky. Byli to *magikové* a tak i u nás se počala pěstovati tak zvaná »vysoká magie« jejímž cílem je ceremonielní evokace duchů přírodních, démonů a také andělů.

Tyto oblasti okultní jsou sice velmi zajímavé, ale zároveň *velmi* nebezpečné, jak jsem již často upozorňoval a pokud vím, nepodařilo se v moderní době nikomu provést obřady, jimiž by docílil podobných výsledků jako se dělo za starověku nebo i středověku. Ani mistru Elifasi Levimu se nepodařilo mnoho — jak sám doznává, a přece to byl učelec v tomto oboru na slovo vzatý.

Jedním z takových badatelů byl pan Josef Poš, který před tím býval nestorem pražských spiritistů. Poznal později, že spiritismem se nikam nedojde a vlivem barona Leonardiho, se kterým se dobře znal, poznal francouzský okultismus a pilně udržoval s Francií styky. Poš byl znalcem cizích jazyků a tak mu věci ty byly velmi usnadněny.

V této době chtěl také prováděti mystická cvičení a poněvadž neměl vůdce, chopil se návodu z jedné knihy Kerningovy a počal se v *nitru* modliti »Otčenáš«. Kerning doporučuje toto cvičení *jako příklad* ve svém spise, ale neříká, aby se provádělo. Tím byl však Poš zaveden na nesprávnou cestu.

Za několik týdnů přišel k Meyrinkovi a řekl mu:

„Dosáhl jsem již jistých výsledků!“

Meyrink byl překvapen, poněvadž mu Poš již předtím sdělil, jakého cvičení se chopil a tázal se, jaké jsou jeho zážitky.

„Vidím v sobě mlhavou, šedou postavu lidskou, která vyplňuje moje tělo. Vidím ji celou, kromě hlavy. Svoje ruce drží sepjaté na mých prsou, ať činím cokoliv.“

„Vidíte tuto postavu stále?“ tázal se Meyrink.

„Skoro stále — ale nejvíce a nejzřetelněji, když cvičím!“

Meyrink, nevěda, jak vysvětliti tento zjev, který nijak se neshodoval s jeho mystickými zážitky, napsal celou věc svému vůdci.

Odpověď zněla: „Bude-li onen muž v tom pokračovati, stane se mediem!“

Tím byla věc odbyta, neboť tak jako jsme dříve, když jsme byli spiritisty, toužili po tom, státi se mediemi, tak nyní, když jsme poznali, že cesta je jiná a že medium je právě na cestě opačné, střežili jsme se každé medijnosti jako ohně.

Medium je nástrojem neviditelných inteligencí a podléhá jejich vlivům. Uvádí se, pokud možno do stavu pasivního, aby mohlo býti snadno ovládnuto — ale při tom neví, kdo je ovládá. Je vydáno v šanc vlivům dobrým i zlým a často se stává, že tuto službu draze zaplatí.

Naproti tomu magik a ještě více mystik musí býti stále na stráži, aby nic na něj nepůsobilo z oblasti astrální. Magik se chrání obřady a jinými prostředky a mystik je chráněn automaticky tak zvanou »pithou«, a pak ovšem také přímým vlivem božského Ducha.

Pitha je sanskritské slovo a znamená *vír*. Kdo provádí mystická cvičení, vytvořuje kolem sebe mohutný vír duchovní síly, která k žákovi nepřipustí žádné cizí bytosti z neviditelného světa. Tento vír má u pravého a školeného mystika šíři několika metrů a chrání žáka mnohem lépe, než jakýkoliv magický kruh. Takový magický kruh je vlastně jen napodobením a umělým odleskem této pithy⁴⁸⁾.

Jiný rozdíl mezi mediem a mystikem je ten, že mystik v sobě soustřeďuje veškeré síly psychické i duchovní a medium je vydává navenek a tak se stávají kořistí rozmanitých astrálních upírů a parazitů.

Tehdy jsme ještě neznali zákonů pithy, ale věděli jsme od mystického vůdce, že mystik kolem sebe tvoří mohutný astrální

⁴⁸⁾ O různých pithách, jejich účincích a zákonech jsem napsal rozsáhlou stat v poznámkách ke svému překladu Bhagavad-Gity. Každý okultista má znáti tyto jejich zákony. — Pozn. spisovatele.

vír, což je totéž. Jak pitha působí, měli jsme poznati také. Uvedu dva markantní příklady, poněvadž jsou velmi poučné.

Mám jednoho přítele, který je členem jistého velkého orchestru. Budu ho jmenovati W. Scházivali jsme se často za večerů a hovořili jsme o spiritismu a okultních věcech. W. si ode mne vypůjčoval knihy a tak se mu také konečně dostaly do ruky některé spisy Kerningovy.

Jednou jsem mu přinesl knihu Kerningovu do jedné restaurace, kde jsme se obvykle scházeli. W. si knihu vzal, ale musil ihned odejít, takže jsem neměl okamžitě příležitosti povědět mu, aby snad neprováděl cvičení, která Kerning v knize uvádí jen jako *příklady*. Poněvadž mně W. slíbil, že přijde později, neměl jsem prázdných starostí a čekal jsem.

Ale W. byl něčím zdržen a nepřišel, a potom zvláštní shodou okolností jsem ho neviděl asi dva týdny.

Vypisuji to vše podrobně, poněvadž právě tyto zdánlivě malicherné události byly vlastně původem dalšího. W. neznal mnoho z mystických nauk, a proto jsem ho chtěl varovat. Ale osud určil něco jiného.

Jak pověděno, setkal jsem se s W. asi za čtrnáct dní a sice ve jmenované restauraci.

„Slyš,“ pravil ke mně radostně, jakmile mne spatřil, „já již vidím!“

To mne zarazilo.

„A co vidíš?“ tázal jsem se s napětím.

„Vidím všude kolem sebe šedé i tmavé postavy, jako lidské — vidím je i ve dne, ale večer a v noci lépe!“

Tedy jsem byl se svou moudrostí v koncích.

„Jak jsi k tomu vlastně přišel?“ tázal jsem se.

„Cvičím slůvko »já« — jak je psáno v Kerningově knize!“ odvětil W. a usmíval se.

Byl jsem polekán. Tedy právě to, před čím jsem chtěl W. varovat, se stalo. Pustil se do nesprávných cvičení — a neblahé výsledky se dostavily. W. začínal viděti astrální svět a jeho obyvatelé se mu již objevovali!

Podotýkám, že cvičení onoho slůvka nemusí u každého vy-

volati stejných výsledků, ale u někoho by mohly býti ještě horší. Je to zkrátka cvičení nesprávné a proto je nesmíme užívat.

Nezbylo pak nic jiného, než vyložití W. pravdu. Byl tím zarmoucen, když jsem mu řekl, že by se stal médiem a že by jeho vidění mohlo mítí zlé následky, ale ke konci se přece jen upokojil.

Pak jsem mu počal vykládati správnou mystickou Cestu a důtklivě jsem ho napomenul, aby nyní cvičil »tichou koncentrací«, aby si v nitru nader představoval božství v jakékoliv formě, po případě aby si na onom místě myslil nějaký posvátný, prostý symbol a nařídil jsem mu, aby toto cvičení prováděl nejméně půl hodiny denně.

W. na štěstí vše správně pochopil a uposlechl. Za dva dni jsme se setkali. Bylo ted' nutno scházeti se s ním pokud možno často, abych mohl pozorovati další vývoj událostí a hlavně výsledky nového cvičení.

A skutečně — W. měl dobré úspěchy. Neměl ani tušení, co se může díti, ale pověděl mně brzy, že postavy, které vidí, počínají se od něho vzdalovat a zároveň pozoroval, že se také otáčejí v širokém kruhu od levé strany k pravé.

To byl právě účinek pithy, kterou W. bezděčně způsobil svou koncentrací.

Postavy astrální se čím dále tím více vzdalovaly a konečně počaly mizeti a nakonec se ztratily. Místo nich nastaly zážitky jiné a W. tak nastoupil mystickou Cestu.

Druhý případ byl mnohem nebezpečnější a měl svoji předehru v tyrolském městě Levicu.

Zmínil jsem se již, že do naší lóže chodili také tři důstojníci. Dva z nich měli jen nepatrný zájem a vedla je k tomu spíše zvědavost — ale třetí, S., vzal věci okultní vážně a studoval je pilně, ač pokud vím, sám mystické Cesty nenastoupil prakticky.

Jednoho dne byl nadporučík S. přeložen z Prahy do Levica. Byl to týž důstojník, kterého jsem jednou předtím tak radikálně telepaticky probudil.

Rozloučil se s námi a odjel. Delší dobu jsme o něm nesly-

šeli. Náhle přišel z Levica dopis. Byl od S. Psal nám, že se ubytoval v jednom starém domě, kde kromě dvou starých manželů, kteří byli v domě jako ve službě domovnícké, nebydlil nikdo jiný. S. byl nucen najmout si tam pokoj, poněvadž tou dobou nenalezl bytu jiného.

Domu tomu, který byl starý 300 let se říkalo obecně: »palác Amontiho«. S. byl v novém bytě spokojen — až na jednu maličkost. Brzy po svém příchodu pozoroval, že v domě — straší. V noci bylo slyšeti na různých místech rány, klepání, bouchání, steny a kroky. Jindy se však za úplného ticha ozval rachot a řinčení, jako by se převrhla celá skříň s nádobím a vše se rozbilo. A zase jindy slyšel S. v noci řinčení a burácení, jako by se válely po schodech a na chodbě těžké dělové koule s řetězy.

Nadporučík S. byl však mužem neohroženým a kromě toho znal příčinu těchto nočních nepokojů a tak zůstal zcela klidný a jen pozoroval.

Nějakou dobu o těchto výjevech mlčel a jen domovníka se tázal, zdali něco podobného pozoruje. Oba staří manželé s počátku věc popírali, ale pak se přiznali, že o tomto »strašení« dobře vědí.

„Jsme zde již přes třicet let a zvykli jsme tomu,“ vysvětloval stařec. „Nic zlého se nám nikdy nestalo a tak si toho nevší- máme.“

Palác Amontiho měl ovšem podivnou pověst po celém Levicu, ale poněvadž v něm nikdo nebydlil, kromě S. a obou starých manželů, a protože tyto osoby mlčely, neměl nikdo z moderního obyvatelstva v Levicu ani tušení, že onen dům je skutečně strašidelný a že tam neviditelné síly provádějí za noci svoje reje.

Jednou se však S. zmínil v důstojnickém kasinu o událostech, jichž je za noci svědkem v onom domě.

Všichni napjatě naslouchali jeho vypravování, ale většina se usmívala nedůvěřivě, jak to již bývá za podobných okolností a tak se stal S. brzy terčem různých narážek a to ho mrzelo.

„Kdybychom si zařídili v paláci Amontiho spiritistický krou-

žek," řekl jednou v sebeobraně, „tu, byste se nesmáli! Za to vám ručím!“

„A proč spiritistický kroužek?“ tázal se jeden starší setník, který vynikal svým skepticismem.

„Protože pak by se nám v seděních projevovaly ony bytosti, které tam teď hřmotí. Jsou to duchové zemřelých!“ prohlásil S. neohroženě.

„A duchové zemřelých, že provádějí takové nesmyslné hřmoty? Proč to činí? A jak to mohou činit, když jsou duchy?“

Takové a podobné otázky se hrnuly na nadporučíka S.

Musil teď vysvětlovati a odrážeti útoky nevěry, ale konečně zvítězila u důstojníků zvědavost a tak se jich asi šest umluvilo s S. že založí spiritistický kroužek v pokoji, který S. obýval.

Jednoho večera se tedy sešli a S. podle všech dobře známých předpisů se stal vedoucím kroužku.

Usedli k těžkému dubovému stolu. Byl to okrouhlý stůl, staromódní, ale velmi pevný. Stál na jedné silné noze, jež byla nahoře zapuštěna do silné desky a dole se rozvětvovala ve čtyři dílce v podobě kříže. Byla soustruhovaná a poněkud ozdobená řezbami.

Zakrátko se tento stůl, který vážil asi třicet kilogramů, počal pohybovati, zvedal se, otáčel se a konečně se pozvedl do vzduchu, ale ihned zase se snesl na zem.

To byl výsledek první seánce. Důstojníci nebyli příliš spokojeni. Zdálo se jim, že stůl někdo zvedá koleny nebo rukou, poněvadž zasedali v přítmí.

Ale již ve druhé nebo ve třetí seanci počaly se objevovati výjevy jiné. Náhle něco dopadlo na stůl. Když rozsvítili, viděli, že je to kapesní nůž jednoho přítomného důstojníka.

„Někdo mně jej vytáhl z kapsy a hodil na stůl v nestřežené chvíli!“ prohlásil jeho majitel.

Jak vidíme, skeptičtí důstojníci nedali se tak snadno přesvědčiti o silách neznámých, které ve spiritistických seancích se projevují. Došlo však k výjevům jiným, mnohem mocnějším.

V dalších seancích počaly se zhmotňovati ruce a ty se mnohdy nepříjemně dotýkaly přítomných důstojníků. Ani to se však

neobešlo bez protestů. Stále se většina přítomných domnívala, že tyto věci jsou podvodem, a třebaže se všichni drželi za ruce, které měli ještě položeny stále na stole, takže tu byla dostatečná kontrola, přece jen pochybovali.

Ale klepání a bouchání, které bylo na počátku jen mírné, se teď zvýšilo. Rány se ozývaly se všech stran, zdola, se stropu, ve všech stěnách to klepalo a pak nastaly opravdu dunivé exploze podobné dělostřelbě, takže celý dům se otřásal, a starí strážcové domu vybíhali na ulici v poděšení, že se dům zboří.

V jedné seanci pak počali poletovati pokojem všechny lehčí pohyblivé předměty. I klavír byl zvednut a pak padl na podlahu s ohromnou ranou. Neviditelné síly jako zběsilé zvyšovaly svou činnost, jako by byly popuzeny a rozhněvány stálou skepsí některých přítomných.

Konečně se objevily kapesní nože všech přítomných důstojníků ve vzduchu a poletovaly *otevřené* kolem jejich hlav v blízkosti nebezpečné. Bylo slyšeti dunivé kroky, bouchání a řev na chodbě a také strašné stenání, nárek a jekot jako dravé šelmy.

V tom byl jeden důstojník udeřen nějakým předmětem prudce do obličeje. Byl to onen nevěřící setník.

„Nu tohle je již přílišné!“ vykřikl a vyskočil.

„Světlo! Světlo!“ volali jiní.

Svíčka a zápalky byly sice připraveny na stole, ale ve zmatku jich nemohli ihned najít. Zatím to běsnilo kolem stolu dále, jako když vypustí celý roj d'áblů.

Důstojníci potmě běhali po pokoji, naráželi na sebe a do nábytku a všichni volali po světle.

Konečně našel nadporučík S. zápalky. Rozškrtl jednu a pak našel také svíčku. Když bylo světlo, viděli všichni, že kolem na podlaze jsou rozházeny všemožné věci, i talíře, sklenice, kusy důstojnických příslušenství k uniformě a také všechny jejich kapesní nože.

Na stole ležela nápraní tobolka důstojníka, který seděl před tím právě proti setníkovi. Byla mu neviditelnou rukou vyňata neposurované z kapsy zapjatého vojenského kabátu a vržena do *uváží jmenovaného účastníka.*

Důstojníci byli těmito výjevy tak polekáni, že se raději vzdali dalších séancí — ani slyšet o nich již nechtěli.

Sám S. nám psal, že to bylo velmi nebezpečné a že žádným způsobem nemohl ukrotit pobouřené astrální bytosti.

Předtím se jim podařilo obdržeti jméno toho, kdo byl při těchto scénách hlavním — a také jediným — činitelem. Stůl jim vyklepal jméno: AMONTI.

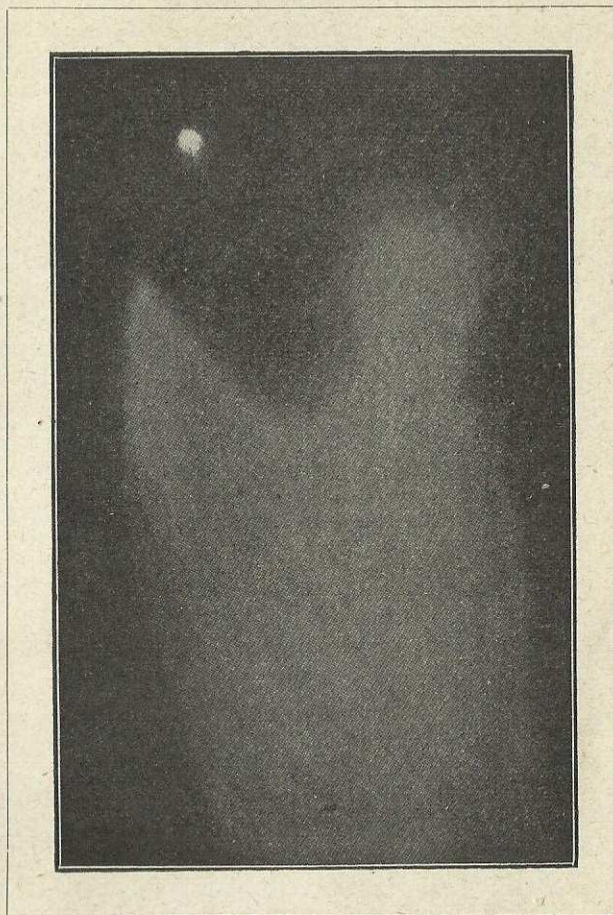
Důstojníci nepátrali, pokud vím, ve starých archivech města Levica, kdy žil tento muž a kdy zemřel. Spokojili se tímto jménem a později obdrželi od oné bytosti sdělení, že je to bývalý majitel onoho domu, italský šlechtic z prvé poloviny století XVII., který se dopustil dvojnásobné vraždy. Zastihl svoji ženu v objetí milence a oba je usmrtil dýkou . . .

Když si představíme, že podle okultní nauky lidská duše se svými nižšími principy vystupuje z těla a žije dále a že není o nic lepší, než byl člověk za živa, tu věru pochopíme alespoň mlhavě, jaká muka prožívá v astrálním prostředí s výčitkami svědomí a s veškerou svou *nezměnnou* vášnivostí a svými *chtěti* třeba mnoho set let, jsouc obvykle připoutáni na místo, kde jako člověk se dopustila zlého skutku⁴⁹⁾.

Bytost taková se nejčastěji domnívá, že má na nohou těžká pouta s řetězy a odtud pochází ono řinčení, které je slyšeti skoro ve všech strašidelných domech.

Tragedie z neviditelná, podobného rázu se odehrávají stále a stále nejvíce ve starých palácích, zámcích a hradech a také klášteřích a jiných podobných budovách, poněvadž se tam velmi často udály zločiny anebo i neštěstí, při nichž lidé zahynuli *náhlou* smrtí. V takových případech je astrální tělo člověka ještě nabitó životní silou, takže se nemůže včas rozložit do svých elementů jako se děje normálně. Bytosti takové chtějí na sebe většinou upozornit živé lidi, aby jim bylo buď pomozeno, nebo aby vůbec daly najevo, že existují.

⁴⁹⁾ Aby byla tato pravda správně pochopena, je třeba znáti složení člověka, jakož i osud a rozdělení jeho sedmi principů po smrti. O tom poučí nejlépe můj spis „Tajné síly přírody a člověka“, Praha, nákladem Jos. R. Vilímka. — Pozn. spisovatele.

Fotografie ducha (astrálního útvaru)
podobného těm, jež popisují ve své knize.

*Fotografie ducha (astrálního útvaru)
podobného těm, jež popisují ve své knize.*

Jak mohou tyto bytosti působit na hmotu, je otázka velmi obtížná a vůbec v této době nezodpověditelná, poněvadž spadá do oboru magických sil, jejichž zákony musí zatím zůstatí utajeny. Kdo tyto síly ovládá je magik a je-li to člověk zlých sklonů, může napáchat sám více zla — a sice zatím beztrestně — než zločinci všech věznic na celém světě.

Vědeckými studiemi se tyto věci nemohou vyřešit nikdy, protože vědě jsou k tomu cesty neznámé — sama jich již napřed zamítá. Jsou to síly psychické, které mohou působit právě tak u člověka, kdy je duše spjata s tělem, jako u bytostí, která tělo již opustila. Lze jich získat několikerým způsobem, jak jsem vysvětlil a odůvodnil ve svém spise: »Dívy a kouzla indických fakírů«. Na tento spis čtenáře odkazuji.

Dopisy nadporučíka S. nás ovšem velmi zajímaly, poněvadž něco podobného bylo tehdy vzácností a pak také proto, že je viděl náš člen, o jehož pravdomluvnosti a poctivosti jsme byli všichni neochvějně přesvědčeni.

S. nějakou dobu mlčel, ale asi za rok přicházely zprávy nové — ještě zajímavější předešlých.

Do Levice byl přeložen mladý poručík R. Podivnou náhodou se ubytoval také v paláci Amontiho a sice v pokoji, který byl právě přes chodbu naproti bytu nadporučíka S.

Musím poznamenati, že pokud se odbývaly v paláci Amontiho seance, bylo v noci ticho. To bylo dostatečným znamením, že noční řádění provádí táž bytost, která se v seděních projevovala. Její síly byly vyčerpány v seancích a také měla teď styky s lidmi. Proto býval v noci klid.

Ale jakmile byla sedění přerušena, počalo to v noci hřmotiti nanovo a sice ještě více než předtím. S. si z toho mnoho nedělal a s klidem tyto výjevy jen pozoroval.

Poručík R. byl v Levicu sotva dva týdny a již slyšel v noci hřmoty, dupání, kroky a jiné řádění. Výjevy však se teď jaksí přímo soustřeďovaly k jeho pokoji a do nejbližšího okolí. Jednou šel v noci domů a tu náhle spatřil jakousi nejasnou mužskou postavu, která stála na schodech, ale okamžitě zmizela. S počátku se bál zmíniti se o tom, aby se mu ostatní nevysmáli,

ale pak si dodal odvahy a tázal se nadporučíka S., zdali pozoruje podobné výjevy také.

„Ovšemže!“ zněla odpověď.

„A co je toho vlastně příčinou?“ tázal se R.

„Chceš vědět pravdu?“ řekl S., který nechtěl svého kolegu poděsit.

„Zajisté — velmi mne to zajímá!“ odpověděl R.

A pak mu S. vyprávěl všechny okultní události od začátku svého pobytu v onom domě. Také mu líčil, jak došlo k séancím důstojníků, a vyprávěl mu, co se při nich dělo a jak musili sedění přerušit, protože byly výjevy příliš prudké a nebylo možno jich ovládnout.

„Tohle musím vidět!“ zvolal R. v nadšení. „To musím vidět a zažít!“

A pak prosil nadporučíka S. aby zase zahájil s některými důstojníky séanci.

S. k tomu po delším zdráhání svolil, ale upozorňoval svého kolegu na možné nebezpečí.

„Co by se nám mohlo přihodit?“ tázal se R.

„Nevím co — ale někdy je možný i útok oněch sil — zvláště když přítomní se chlubí svou nevěrou!“ řekl S.

Pak se umluvili a pozvali ještě dva jiné důstojníky, kteří dosud nic podobného nezažili. Všichni si slíbili chování naprosto vážné a také svou ctí se vzájemně zavázali, že nikdo nebude sám zasahovati do výjevů, že jich nebude napodobit a že také nebude ostatní z podobných skutků podezřívati.

A nyní nastala v Levicu nová éra spiritistická, která měla míti výsledky přímo hrůzné.

Již v prvé séanci se ukázalo, že poručík R. je silné medium. Brzy upadl do transu, čili do stavu, který je podobný magnetickému spánku a v němž duchové zemřelých nebo jiné neviditelné bytosti se zmocňují lidského organismu a píší nebo mluví jeho prostřednictvím.

Při tom docházelo k projevům ducha Amontiho, který přítomným sdělil svoji životní historii a také utrpení. Ale zůstával bytostí zatvrzelou a nepoddajnou. Medium vidělo tohoto ducha

velmi často státi za svou židli. A duch měl vždycky v ruce pozdviženou dýku — jako symbol, připomínající dvojí vraždu . . .

Výjevy se pak opakovaly tím silněji. Medium R. chvíli mluvilo a pak vznikaly fenomény fyzikální, ale bez ladu a skladu. Zase jich nikdo nemohl ovládnouti. Zhmotňovaly se také různé útvary, které rozdávaly přítomným lehké údery a dotyky. Jednou se zhmotnila jakási *buňatá* příšera, jako obrovský pes, který svou štetinatou tlamou líbal přítomné.

Jindy zase jeden důstojník hlasitě vykřikl. Pocítil totiž na stehně prudké škrábnutí. A když si doma prohlížel nohu, viděl, že má na stehně pět rudých pruhů jako po škrábnutí drápy ohromné tlapy.

Poněvadž se otevřené kapesní nože zase objevovaly v pokoji, a poletovaly kolem hlav důstojníků, sebral je jednou před séancí nadporučík S. a uzavřel je na klíč do skříně.

Pak zasedli. Ale v několika okamžicích byly tu nože a otevřené zase létaly pokojem. Podobně se dělo také s jinými předměty. Byly přinášeny i ze vzdálených míst nejen z pokojů důstojníků, bydlících v domě.

Ale najednou se v séanci objevil předmět zvláštní, který nikomu nepatřil a jenž budil všeobecnou pozornost. Byla to stará *dýka* s ozdobnou rukojetí v renesančním slohu. Tato dýka mizela a objevovala se, ale byla to dýka skutečná a mnohdy zůstala v pokoji důstojníků několik dní, aby najednou byla zase neznámou silou odnesena.

Dýka ta byla snad vražedným nástrojem Amontiho. Alespoň jeho duch to tvrdil. Později byla přenášena do různých jiných místností a domů v Levicu a tak přispěla k četným pověstem, které počínaly již městečkem kolovat. Většinou byly sice nesprávné, ale důstojníkům příjemné nebyly.

Jednou večer přišel poručík S. pozdě domů. Právě se ve svém pokoji svlékal, když v tom slyšel nablízku hromovou ránu a pak řinčení skla a poté burácení, jako by se bourala zeď a padala malta s cihlami.

Zároveň zaslechl děsný výkřik z pokoje svého soudruha R. Vyskočil tedy a otevřel dveře.

Výjev, který spatřil, ho nemálo polekal. V protějšcích dveřích, které vedly do pokoje R., stál poručík R. v nočním prádle, bledý jako stěna. Jeho oči byly vytřeštěny a mladý muž vypadal, jako by pozbyl smyslu. Nejhorší bylo, že v ruce držel důstojnický revolver.

„Nestřílejte — to jsem já!“ volal na něho S.

Poručík sklonil zbraň a pak teprve po dlouhé době se vzpamatoval tak, že mohl mluvit souvisle.

„Byl jsem doma a četl jsem,“ líčil svoji příhodu. „Slyšel jsem tě, když jsi přišel domů a chtěl jsem právě ulehnouti, když tu náhle se ozvala hromová rána a já jsem viděl, jak skrze dveře směrem od tvého pokoje přiletěl jakýsi válcovitý předmět ve tvaru podlouhlém. Svítil jasně modravým světlem a letěl velmi rychle jako raketa. Byl ve výši asi tří metrů nad zemí. Proletěl kolem mne a vrazil do dveří sálu Amontiho. Tam pak musil způsobit nějakou spoustu, neboť jsem slyšel také padati zdivo!“

Poté oba vešli do zmíněné místnosti, které se říkalo »sál Amontiho«. Je to veliký pokoj, který sousedí s pokojem poručíka R. Místnost ta je zpustlá a jen něco starého, zaprášeného nábytku je v ní uschováno. Z tohoto sálu vycházela vždy většina projevů fysikálních.

Oba důstojníci pak viděli, že zeď na druhém konci sálu je proražena, že je v ní utvořen otvor tak veliký, že bylo jím možno vsunouti lidskou pěst.

Teprve později pověděl R. nadporučíkovi S., že před tím zase spatřil postavu Amontiho, který stál u dveří do bytu.

Mediumnita R. stoupala a on sám počínal míti jisté obavy, neboť vliv Amontiho, který byl duchem nenapravitelným a nesmírně vášnivým, se stával čím dále tím patrnější na jeho celý organismus. Zdá se ostatně, že R. nebyl tělesně zcela zdrav již předtím, neboť zemřel asi za tři léta po těchto událostech.

Sdělení S., která docházela do Prahy pravidelně, nás ovšem velmi zajímala. Hovořili jsme stále o této věci a tak se konečně Meyrink odhodlal a odjel do Levica, aby se přesvědčil na vlastní oči o strašidelných jevech. Ne snad proto, že by jim byl nevě-

řil, ale nikdy před tím nebyl svědkem něčeho podobného a chtěl také osobně věci prozkoumati.

Vrátil se asi za čtyři dni a vypravoval pak, čeho byl svědkem. Očekával jsem ho na nádraží, jako obvykle, když jezdíval do Vídně, neboť jsme vždy byli u velikém napětí, jaké zprávy přinese. Tentokráte byl však spisovatel Meyrink velmi zamlklý. Přijel večer a nechtěl o věci mluvit. Poznamenal jen, že to byly zážitky příšerné. Vůbec ani později, ačkoliv je mužem neohroženým, neměl chuti líčit ony události v Levicu — večer nebo v noci...

Teprve v následujících dnech vyprávěl asi takto:

„Séance byla v pokoji nadporučíka S., jako obvykle. Kromě čtyř důstojníků byl jsem jediným hostem. Po zahájení upadl R. ihned do transu a počal mluvit hlasem zcela cizím, hlubokým a vzrušeným. Amonti se projevoval. Klnul neustále Bohu, klnul svému osudu, stenal a vzdychal a pak zase zuřil. Tvrdil, že je připoután na věky do onoho domu a že musí někoho dostat do své sféry — což znamenalo, že chce někoho z účastníků připravit o život.

To byly ovšem vyhlídky ne právě pěkné, když uvážíme, jakými silami vládl tento zlý duch. A později se skutečně ukázalo, že Amonti věc mínil opravdu.

Stůl se počal pohybovat a tu jsem vstal a hleděl jsem jej zastavit, když se posunoval zvolna ke zdi. Byl jsem pak na chvíli ve velmi nepříjemné situaci. Stůl byl již blízko u zdi a ač se ho nikdo nedotýkal kromě mne, sunul se dále a tlačil mne ke zdi takovou silou, jako by byl malou lokomotivou. Když jsem se již domníval že mne stůl rozdrtí, ustal však náhle v pohybu a tu jsem se mohl vyprostit.“

Podotýkám, že Meyrink byl velmi silným mužem s vytrenovanými svaly, neboť byl dlouhou dobu ve veslařském klubu. Řekl však, že lidská síla u porovnání s onou, která stolem pohybovala, byla zcela nepatrná. Ač chtěl stůl vší silou zatlačit nazad, nepohnul jím ani o vlas. Naopak, musil stále ustupovati.

„Poté jsme zase sedli ke stolu a zhasili jsme svíčku. Chvíli se nedělo nic. Náhle však zazněl v pokoji výbuch jako výstřel

z děla. K ničemu jinému nemohu porovnatí onu hromovou ránu. Všichni jsme zděšeně vyskočili a ihned jsme rozsvítili.

K našemu úžasu zmizela nám stolová deska, velmi těžká a mohutná — s očí. Tam, kde stál okrouhlý, dubový stůl, trčela od země jen jeho tlustá, soustruhovaná noha, a my jsme ke svému úžasu viděli, že noha stolu stojí na *desce*, která se propadla skrze naše kolena a skrze nohu stolu a ležela pod nohou na zemi!

Otřes, který byl vyvolán tímto zjevem byl tak prudký, že se stěn spadlo několik obrazů.

Po chvíli, když jsme se trochu upokojili, chtěl jsem, aby bylo v séanci pokračováno. Účastníci k tomu nejevili příliš mnoho chuti z důvodů pochopitelných, ale já věda, že jsem pod nejvyšší ochranou, trval jsem na své žádosti, poněvadž jsem chtěl této své návštěvy využití pokud možno nejvíce. Věděl jsem, že se mi snad nikdy v životě nenaskytne takové příležitosti.

Konečně jsme zasedli znovu. R. byl v transu a pravil, že za sebou vidí ducha Amontiho, který jako obvykle drží v pozdvižené pravici dýku.

Jakmile počal duch mluvit, dal jsem se s ním do hovoru, neboť jsem sledoval jistý úmysl. Amonti zase klnul a vyhrožoval a pak zase bědoval, že je k zemi připoután těžkými řetězy a okovy. Stežoval si na své nesmírné utrpení a žádal nás o pomoc.

Věděl jsem již tehdy — či vlastně jsem to tušil — že podobné bytosti jsou připoutány k zemi nebo k místu svých zločinů nebo k místu své náhlé smrti jen proto, že se tak *domnívají* — věděl jsem, že zde velikou úlohu hraje to, čemu věda říká *autosugesce*, což není nic jiného než jiné slovo pro známý náboženský výraz — *víra*⁵⁰⁾.

⁵⁰⁾ Sugescce a autosugesce jsou slova vynalezená moderní vědou po objevu tak zvaného hypnotismu, který je nejnižším stupněm přirozené magie. Oba tyto výrazy se vžíly a užívá se jich tak, jako by něco vysvětlovaly. Ale ve skutečnosti jsou to prázdna slova, která nevysvětlují nic. Je to jen vědecká pomůcka, aby se mohlo psát a mluvit o věcech nadsmyslných, jejichž pravý původ žádný učenc nezná. Ve skutečnosti však věda, jakmile počala studovatí hypnosu,

Chtěl jsem Amontiho vyprostit v domněnce, že mu pomohu a že také zamezím další strašidelné reje v paláci Amontiho.

Proto jsem náhle zvolal silným hlasem: »Ty jsi od tohoto okamžiku naprosto volný!«

Po těchto mých slovech medium vykřiklo strašlivým skřekem — což učinil vlastně duch Amontiho — a probudilo se. V následujícím okamžiku však bylo již zase v transu a duch pravil: »Nyní vám teprve ukáži, co dovedu!«

A ihned potom počaly na nás přímo pršeti různé věci, které byly v bytě. Jiné přiletovaly skrze dveře nebo zdi z protějšího pokoje poručíka R. Tyto výjevy byly tak prudké, že jsme musili séanci přerušit.

V té chvíli jsem jistě neměl tušení, že svým »vysvobozením« Amontiho, způsobím více zla než dobra⁵¹⁾.

Pak jsme odešli do kavárny, kde někteří důstojníci hráli kulečnick, kdežto já a poručík R. jsme zůstali u stolu a hovořili jsme. Náhle R. vytřeštil oči a ukazoval na zem. Pohleděl jsem oním směrem a spatřil jsem ke svému zděšení obrovského pavouka, velikého jako tropický sklipkan, běžeti po podlaze ke zdi, ve které zvíře zmizelo, aniž bylo ve zdi nějakého otvoru.

»Co to bylo?« tázal se R. ustrašeně.

»Pavouk — zhmotnělý astrální útvar!« odvětil jsem.

»Amonti je zde!« pošeptal mně R. a zíral nehnutě do prázdna.

se octla rovnýma nohama v magii, kterou přesto věda stále ještě popírá. A tak je věda v situaci onoho člověka z bajky, který neviděl lesa pro stromy. Meyrink měl se svou domněnkou plnou pravdu, neboť bytosti astrální trpí skutečně jen autosugescí, a když je někdo vyvede z onoho klamu, jsou ihned osvobozeny. Není však radno zasahovati do jejich osudů, neboť tím vlastně člověk ruší zákony přírodní a boží. Sugescce a atosugesce není nic jiného než *víra*. Proto je psáno v Písmu, že víra i horu může přenéstí. Víra je všemohoucí. — Pozn. spisovatele.

⁵¹⁾ Upozorňuji zde nanovo na zákon odplaty čili karmy, který nic neodpouští, pokud člověk nedosáhl „milosti Boží“, jež se dostává jen tehdy, když člověk o své vůli nastupuje cestu k Bohu, t. j. cestu mystickou. Karma však se uplatňuje nejen v příštích vtěleních lidské duše, nýbrž také — a to vůbec nebylo dříve známo — i v mezidobí inkarnací, čili v době, kdy lidská duše prodlévá na

»Je tedy skutečně uvolněn! — Mám radost, že se mi to podařilo!« odpověděl jsem. Ale moje radost nebyla dlouhá. Nejen, že nebylo klidu v domě Amontiho, ale později se vliv onoho »osvobození« ukázal ve formě mnohem horší.

V kavárně došlo ještě k několika fysickým projevům — mezi jiným, byly vyměněny u dvou důstojnických plášťů známé soukenné pásky s barevnou obrubou, které spínaly pláště vzadu v pásu. V kavárně byl totiž přítomen jeden důstojník od jiného pluku — tedy ve stejnokroji s výložkami jiné barvy. Když se oblékal, zpozoroval, že jeho pásek nemá předepsané barvy. Divil se tomu, a když se věc zkoumala, viděli jsme, že pásek, který byl pevně přišit u pláště, patřícího R., vyměněn za pásek, rovněž přišitý u pláště, jenž náležel důstojníkovi pluku jiného.

Oba pásky byly stejně přišity k nepravým pláštům, jako by k nim patřily odevždy!

Následujícího dne mělo býti ještě jedno sedění, ale kromě domácích dvou důstojníků nepřišel nikdo — ostatní neměli asi chuti. A tak jsem odjel, neboť sami jsme nechtěli séanci zahájití.

Potud zpráva Meyrinkova.

O něco později byl nadporučík S. přeložen do Lince a také poručík R. byl přeložen jinam, kde, jak již pověděno, zakrátko zemřel.

astrální úrovni, která je totožná s křesťanským pojmem očistce. Tam většina duší trpí za skutky spáchané za posledního vtělení. Jak se vše vyrovnává a v jakém poměru je odplata v astrálu k odplatě dobra i zla v životě novém na zemi, je dosud nejasno, tyto věci jsou velmi složité již proto, že většinou je jedna část lidské duše — ta, která byla zachráněna a jež se odebrala do vyšších sfér zároveň s duší božskou (budhi) a Duchem čili božskou jiskrou, zažívá blaho v „ráji“ (Indové a theosofové jej jmenují devachan, t. j. oblast nebo sídlo bohů) a část druhá, která musí podlehnouti rozkladu trpí zatím na nízké astrální úrovni. Jediné mystická Cesta může zachránit celou duši pozemského člověka, tedy onu bytost, která se projevuje tělem hmotným na zemi. Není zde místa vysvětlovati osud jednotlivých součástí člověka (principů), ale čtenář nalezne podrobné o tom poučení v často již citované mé knize: „Tajné síly přírody a člověka“, jakož i v I. díle „Ohnivého keře“. — Poznámka spisovatele.

V Linci se ubytoval S. u jedné mladé dámy. Byla to zámožná vdova a S. u ní bydlil v podnájmu. Dámu tu budeme jmenovati X. Nadporučík se jí zmínil při jedné příležitosti o všech zkušenostech se spiritismem a zvláště jí vyprávěl, do jakých nebezpečných situací byl uveden duchem Amontiho, když ještě byl posádkou v Levicu, a když byly v tomto místě seance nadobro přerušeny.

To bylo v době, kdy Meyrink ducha vysvobodil ze zajetí.

Že Amonti skutečně usiloval o to, aby nějak připravil S. o život, je jisto. Lákal ho různými způsoby do okolí města a jednou mu splášil koně, právě ve chvíli, kdy S. jel na úzké skalní cestě podél hlubokého srázu. Tehdy měl S. skutečně na mále. S. nepochybně se stýkal s Amontim mediijním psaním — a to bylo jeho největší chybou. Kdyby byl S. sáhl již tehdy k mystickým cvičením, byl by se zbavil jistě nepohodlného a nebezpečného tvora, který mu byl, jak se zdá, neustále nablízku. Jindy chtěl Amonti S. při koupání utopit. Dobrého jinak plavce se na hlubině náhle zmocnila nevysvětlitelná mdloba. Závrať mu hrozila a on s největším úsilím se udržel při vědomí a doploval ku břehu, kde bezvládně klesl na zem, ač byl jinak zcela zdrav a neunaven snad dlouhým plváním.

A ještě několik jiných útoků na život zaznamenal S., jejich podrobnosti mně však unikly z paměti.

Paní X. naslouchala vyprávění s největším zájmem, pak o věci přemýšlela a konečně se vytasila se žádostí, že by sama chtěla viděti nějaké spiritistické pokusy. Bylo jí to něčím zcela novým a lákalo ji to, jako nic na světě.

S. mnoho neodporoval, neboť již tehdy byl asi jat něžnými city k paní X. a tak došlo k novým pokusům u stolku — v Linci. Zakrátko byly tu projevy a s nimi se také ohlásil — Amonti!

S. se toho ulekl — ale nemohl již zabrániti dalšímu příběhu událostí. S. zaklínal paní X., aby se vzdala všech pokusů, ale bylo již pozdě. U paní X. vznikla tak zvaná utajená posedlost. Je to onen druh posedlosti, který je velmi častý a jenž proto je zvláště nebezpečný. Neprojevuje se na počátku nějakými zvlášt-

ními tělesnými stavy nebo zuřením, jako u posedlosti zjevné, nýbrž věci se vyvíjejí pokradmu a cizí bytost se znenáhla a nenápadně hledí zmocnit své kořisti, aby ji uvedla buď do zkázy nebo alespoň ovládla dokonale a užila ke svým cílům.

Je ovšem mařno vysvětlovati, že jsme obklopeni celým světem neviditelných bytostí všeho druhu, a že za jistých předpokladů jsme tímto světem ovládáni — nejvíce telepaticky, když je tento svět neviditelný, a když ho nelze dokázat než prostřednictvím zvláště citlivých lidských organismů — totiž pomocí medií nebo zřením do astrálu.

Ale osoby tak nadané a zároveň *spolehlivé*, jsou velmi vzácné. Pomocí přístrojů nelze zjistit nic, neboť dosud takové aparáty vynalezeny nebyly, a tak lidé trvají na svém skepticizmu a trpí dále. Posedlost je dnes ještě rozšířenější než za dob Kristových, a tato choroba nevmizela právě tak jako nezmizelo se světa malomocenství.

Kdo měl příležitost častěji pozorovat jistý druh přechodné posedlosti u medií, a kdo zároveň pozoroval jisté druhy šílenství, musí uznati, že u obou jsou velmi nápadné shody. Věda lékařská a někteří filosofové našli pro posedlost výraz: »rozdvojení nebo rozštěpení osobnosti«, poněvadž u takových šílenčů se jeví časem zcela jiný charakter a celá osobnost je jako proměněna v někoho jiného. Totéž vidíme však také u medií, která mluví v transu. I zde se zmocňuje lidského organismu na čas cizí bytost a jedná pak samostatně a zcela jinak, než by jednalo médium ve stavu normálním.

Maskovaná posedlost u paní X. trvala nějakou dobu a jevila se jen podivnými názory a změnou v chování. Paní X. přes prosby nadporučíka S. se i nadále zabývala medijským psaním — ale zřídka se jí projevil duch Amontiho. Skrýval se a dával si různá jména.

V té době trvaly také v domě paní X. různé fyzické projevy, které však nebyly tak nebezpečného rázu jako v Levicu.

Za to se v Linci náhle objevovala dýka Amontiho a zase mizela. Před tím byla delší dobu nezvěstná. Tato dýka putovala pak po různých domech v Linci a objevovala se v rodinách,

kteří o jejím původu neměly ani tušení. Ale všechny takové rodiny znaly paní X. nebo s ní byly spřáteleny.

Konečně počala paní X. upadati do transu a v té době počala se její posedlost jeviti již nebezpečně. Nadporučík S. referoval nám do Prahy o stavu věci, ale my jsme nemohli nijak pomoci — alespoň ne na onu vzdálenost. Neměli jsme tehdy ještě jistých magických zkušeností, abychom mohli zapuditi bytost tak zarputilou, jako byl Amonti. Dnes je mi zjevno, že za Amontim byl některý démon, nebo že jich bylo snad i více. I takové případy komplikované posedlostí nejsou právě vzácností.

Zdá se také, že S. neměl právě víry a důvěry v Boha, neboť jinak by nebylo mohlo dojít k útokům, které pak následovaly proti paní X.

Poněvadž zlořád s dýkou vraha trval dále a protože po Linci se šířily různé nepříjemné pověsti jak pro S. tak pro paní X., rozhodl se S., že dýku pošle Meyrinkovi do Prahy. Možná, že to navrhl sám Meyrink.

Jakmile měl tedy S. zase dýku v rukou, vložil ji do připravené bedničky, pečlivě ji zabalil, napsal adresu do Prahy a pak zavolal svého vojenského sluhu, aby bedničku donesl na poštu.

Sluha jen zavřel dveře a v tom nadporučík S. slyšel z kouta pokoje hlasitý smích, plný výsměchu.

Ihned mu vstoupilo na mysl, že dýka asi již nebude v bedničce a proto rychle otevřel okno a zavolal svého vojáka-sluhu, aby mu bedničku zase vrátil. Vojín ji přinesl a S. ji okamžitě otevřel, — byla prázdná! Dýka z bedničky zmizela.

S. nám napsal o tomto případě do Prahy a tázal se nás o radu, co by měl učinit, aby dýku učinil neškodnou. Meyrink mu písemně poradil, aby dal dýku u zámečnicka rozpilovat. Domníval se zcela správně, že duch Amontiho jí pak již nebude moci složit do původního tvaru. A měl pravdu.

Když se potom dýka zase objevila, odběhl s ní S. k nejbližšímu zámečnickovi a dýka byla před jeho očima rozpilována. Pak se již nikdy neobjevila.

Za to paní X. byla trápena více než před tím. Často, když byla sama, třeba v kuchyni, byla napadena Amontim, který se jí zjevoval s nepřátelskou tváří a mnohdy se i částečně zhmotňoval. Pak ji udeřil do hlavy — jak se jí zdálo, železnou tyčí — a poté ubohá paní X. se skutečnou, hlubokou a krvácející ranou na hlavě, klesla v bezvědomí k zemi.

Mnohdy tam ležela několik hodin, než někdo přišel a přispěl jí. Mnohokrát ji v takovém stavu našel nadporučík S. Omýváním a jinými prostředky ji probudil z mdlob, ošetřil jí zející ránu na hlavě — ale obvykle do druhého dne *zmizela* každá stopa *po zranění*. To byl důkaz, že to nebyly rány obyčejné a že zde běželo zase jen o neznámé okultní výjevy.

Podobná zranění jsou líčena jen v análech o křesťanských světcích, když jim byla způsobena demony, kteří je trápili. Z toho je vidno, že i u paní X. byly již v zárodku jisté magické síly. Možná, že Amonti chtěl těchto sil využít ke svým cílům.

Také u středověkých čarodějnic se objevovaly podobné rány, které se nápadně rychle a bez jízev — hojily. I zde byly ovšem v činnosti nadsmyslné síly psychické.

Amonti se projevoval u paní X. také v noci a sice často způsobem, který prozrazoval jeho pravou povahu. Chtěl také paní X. připravit o život, aby ji měl, jak se vyjadřoval »u sebe«.

Je jasno, že tyto události a nepřetržitě nebezpečí ztrpčovaly život jak paní X. tak i nadporučíka S. My v Praze jsme dosud neměli oněch zkušeností s účinkem mystické koncentrace jako nyní, a přece jen jsme se domnívali, že by snad v tomto případě mohla pomoci. Proto psal Meyrink do Lince, aby S. a paní X. přijeli do Prahy. Oba svolili a chystali se na cestu. Ale Amonti tušil, že bude zlomena jeho moc a proto všemožnými překážkami snažil se onu cestu zamezit.

Bylo však vše marné, neboť jeho nástrahy byly mařeny energií se strany S. Tou dobou však musil S. odjet do Prahy a tak se stalo, že paní X. měla sama přijet za ním. Určeného dne vzala si do tobolky větší peněžitou částku a odešla na nádraží.

Tam přistoupila k pokladně a chtěla si koupit jízdenku do Prahy. Ke svému úžasu však viděla, že má tobolku prázdnou.

Její peníze jí byly vzaty Amontim. Později je našla doma na stole!

To byl poslední pokus ducha Amontiho. Ale byl zmařen a sice pokladníkem, který znal osobně paní X. a vydal jí jízdenku bez peněz. Tak paní X. přijela šťastně do Prahy a zde se odebrala do bytu nadporučíka S., kde se zároveň sešli někteří členové našf lóže.

A nyní byla paní X. vykládána mystická koncentrace, její cíl a technika. Paní X. vše velmi dobře chápala a prohlásila, že se o koncentraci ihned pokusí. Usedla do křesla a počala mysticky cvičit. Ostatní čekali v napětí, co se bude dít. Ale nestalo se nic zjevného.

Za to paní X. asi po hodině počala líčiti mystické stavy, které prožila okamžitě po cvičení. Byla jich celá řada. Cítila se jako znovuzrozenou, cítila se osvobozenou od dlouhého, strašného jha a cítila se také silnou a obrněnou.

Pitha, kterou vyvolala při koncentraci, vykonala svoje dílo a její síle nemohl odolati ani Amonti.

Proto je objev pithy a jejích účinků na osoby posedlé nebo vůbec cizím vlivům přístupné nesmírně důležitý. Ale pitha má mnoho stupňů a podle toho působí. Ve spiritistickém kroužku se také objevuje zcela nízká pitha, a její účinek je cítit studeným vánkem, který postřehují citlivější přítomné osoby. Také otáčení stolku do kruhu je vyvoláno touto pithou.

Rovněž při magických operacích se vyvolává pitha vyššího již druhu a tvoří se kolem magického kruhu, který je nakreslen na zemi a v němž magik musí státi.

Pitha nejvyšší, která zároveň poskytuje ochranu před všemi neviditelnými bytostmi se však tvoří jen mystickou koncentrací a proto je dokonalou zbraní proti všemu. Ani telepaticky přenášené myšlenky nebo astrální útvary vytvořené imaginací lidí, nemohou se přiblížit k žákovi, je-li ve správné koncentraci.

Jednou z hlavních podmínek zdatu při dobré snaze a vůli je však, aby žák seděl nebo ležel *zcela nehybně*, po celou dobu svého cvičení. Kdo pohne jen jediným prstem, ruší již účinek své snahy. Žák musí ve zvolené posici seděti jako socha. Pak

teprve je mu možno nejen se správně koncentrovati do nitra, ale také vyvolat onu ochrannou pithu.

*

Ke konci předešlého odstavce jsem se zmínil a o svém utrpení, které mne provázelo velmi dlouho, než jsem našel mystickou cestu prakticky. Ale ani potom nebylo ještě konce zkouškám. Objevily se jen v jiné formě. Do naší lože chodíval také jeden poštovní úředník, který sice se mnou jednal zdánlivě přátelsky, ale přece jen ve skutečnosti se mnou smýšlel opačně. Dosud nevím, co toho bylo příčinou! Tento muž již dávno zemřel, ale dokud byl na živu, zvěděl jsem časem o jeho útocích, které se děly výhradně — pomluvami.

Již za svého dětství a také ve škole jsem měl příležitost poznati časem jistý nepříznivý, řekl bych osudový vliv, který se projevoval vždy stejně: byl jsem obviněn z nějaké věci zcela nepravdivě a vyhaně, a našli se vždy lidé, které pomluvě takové věřili. To bylo již v mém mládí a také několikrát později v mužném věku.

Teprve, když jsem počal studovat astrologii, našel jsem toho příčinu. Planeta Mars vstupuje někdy do nepříznivého aspektu s Jupiterem a pak nastávají zmíněné útoky. Děje se to sice jen zřídka, ale je to vždy citelné.

A také onen úředník K. byl vlastně jen nástrojem planetárních sil, jimž podléhal. Jakým způsobem si počínal, uvidí čtenář z dalšího líčení. Ale k tomu se musím o několik let vrátit a sice k době, kdy jsem se seznámil se slavným Juliem Zeyerem.

Jak jsem již napsal, chodívali jsme se Zeyerem po Praze a on mně vypravoval různé okultní události ze svého života. Měl jisté vlohy a vídal někdy podivné zjevy. Později, když jsem se spřátelil s Jaroslavem Vrchlickým, slavné paměti, potvrdil mně i král českých básníků, že Zeyer míval vidění. K tomu se ještě vrátím později.

A tak mně Zeyer jednou vyprávěl o jednom *ruském* divotvorci, o kterém slyšel spoustu legend, když se zdržoval na Rusi.

„Víte něco o knězi Janu z Kronštatu?“ tázal se mne.

„Nikdy jsem o něm neslyšel!“ odpověděl jsem.

A tu mně počal Zeyer vyprávěti o tomto tajemném muži, který má pověst divotvorce a světce po celé Rusi a jenž požívá takové vážnosti i u cara, že panovník ho k sobě dává volati, kdykoliv běží o nějaké obtížné záležitosti státní nebo jiné.

Kněz Jan z Kronštatu léčil mnoho lidí a sice pouhou modlitbou a vyléčil i mnoho takových případů, o nichž se lékaři vyslovili, že jsou naprosto beznadějně. Dokonce podle pověsti vzkřísil jednou i člověka, který byl v posledním tažení.

Byl všude ctěn a vážen, ale přes to se, jak to již bývá, našli lidé, kteří se k němu chovali skepticky.

Jednou se umluvili tři ruští studenti, že kněze Jana oklamou a že se mu vysmějí. Jeden student ulehl doma na lože a měl představovati nemocného. Druzí dva se odebrali do kláštera pro kněze Jana a prosili o slyšení.

Byli přijati.

„Prosíme o pomoc pro našeho soudruha!“ začali, když se kněz Jan objevil.

„Co mu schází?“ tázal se.

„Ulehl a je ochromen po celém těle — ani hnouti se nemůže!“

Kněz Jan přikývl a pak doprovázel oba studenty do bytu, kde ležel třetí, domněle nemocný. Kněz Jan, jakmile vstoupil, pohleděl jen na simulanta a pak beze slova odešel, požeňav se křížem.

Když se vzdálil, propukli oba studenti, kteří světce přivedli, ve smích a volali třetího, který ležel na lůžku:

„Nuže, vstávej! Napálili jsme kněze Jana! Uvěřil, že jsi nemocen a přišel. To je přece důkazem, že nic neví a že to jsou jen povídačky!“

Ale třetí student se nehýbal.

„Vstávej přece, brachu! Lest se podařila, vstávej!“

A pak se ukázalo k zděšení obou mladíků, že jejich třetí soudruh se opravdu nemůže ani hnouti. Byl po celém těle ochromen — právě tak jako to před tím lživě líčili knězi Janu.

Ve strachu běželi ihned oba do kláštera a prosili o slyšení

kněze Jana. Ale on jich nepřijal a tak celé tři dny musili čekati v úzkostech, co se stane s jejich druhem, který ležel a ležel a hnouti se nemohl.

Teprve třetího dne se kněz Jan smiloval a vyšed, řekl k nim: „Jděte domů — váš druh je zdrav! Ale pamatujte na toto poučení a neposmívejte se věcem, kterým nerozumíte!“ Pak je propustil.

Studenti spěchali domů a shledali, že Jan mluvil pravdu. Jejich soudruh byl zdrav v téže chvíli, kdy kněz Jan vyřkl ona slova.

Tak mi vyprávěl Julius Zeyer. A já jsem referoval o knězi Janu Kronštatském v naší lóži a tu mnozí se chopili stejné myšlenky: což abychom požádali tohoto světce, zdali by nám nechtěl být vůdcem?

Tato myšlenka byla schválena, neboť tehdy jsme již znali křesťanskou mystiku a tušili jsme, že kněz Jan musí být křesťanským jóginem.

Umínili jsme si tedy, že napíšeme knězi Janu dopis, který dáme přeložit do ruského jazyka a pošleme jej se svými podpisy. Tak se stalo. Dopis byl napsán a jeho obsah přečten v naší lóži. Po schválení jsme hledali nějakého znalce ruštiny. A tu přihlásil se jmenovaný pan K. Řekl, že zná jednoho dobrého znalce ruštiny a že mu náš dopis dá přeložiti.

Sluší podotknouti, že K. nebyl vůbec členem naší lóže, ale že tam jen někdy přicházel jako host. Býval kdysi spiritistou a později se stal přímo fanatickým theosofem. Svě doby počal také vydávati *první český časopis theosofický*, který byl rozmnožován jen hektografem.

S návrhem pana K. jsme byli srozuměni. Ale tu se stalo něco neočekávaného. Pan K. dal překlad dopisu podepsati všem těm čekatelům, kteří se o něj zajímali — kromě *mne!* A dopis byl odeslán *bez mého* vědomí a podpisu. Zvěděl jsem teprve později, že se tak stalo.

Z důvodů mně neznámých chtěl tedy K. zameziti mně nalezení vůdce a tudíž i mystické cesty, což je podle okultních zákonů neslýchaný zločin.

Ale věc měla ještě prapodivné následky. Kněz Jan z Kronštatu totiž odpověděl, že je ochoten přijmouti ty, kteří dopis podepsali za *žáky*. Ale nikdo z nich nepoužil této příležitosti a tak vše upadlo v zapomenutí.

Na tom však nebylo dosti. Stalo se ještě jednou něco podobného! A tu zase jiný člen naší lóže z příčin mně stejně neznámých podlehl jakémusi nutkání a zamezil mně po druhé nalezený vůdce!

O tom jsem však zvěděl teprve po letech, když dávno již jsem měl sám v mystice výsledky a tak se mne to nedotklo.

Oba tyto pokusy neměly však pražádného úspěchu, neboť v dané a určené době jsem přece jen nastoupil mystickou cestu a dosáhl jsem tedy toho, po čem jsem toužil. A ještě k tomu mně byl dán úkol šířiti tuto nauku v našem jazyku i v zahraničí mnohými spisy. Jak k tomu došlo, budu vyprávěti později.

Z toho je vidno, že každý má a musí dojiti tohoto cíle, kdo je k tomu určen a žádné překážky nejsou tak veliké, aby nebyly přemoženy vyššími silami, které vedou každého člověka.

Ale v oné době, kdy se K. dopustil onoho přechínu, neustal ve svém pronásledování a šířil o mé osobě takové pomluvy, že jsem raději z lóže vystoupil. Byl jsem tehdy sám a s nikým jsem se nestýkal. Nesl jsem v duši trpké zklamání, ale nepřestal jsem se svými snahami a pracoval jsem dále. To trvalo přes rok.

Jednou jsem se setkal na ulici s jedním členem naší lóže. Byl to dobrý člověk, šlechtic Artur Rimay. Zastavil mne a dotazoval se mne, jak se mi daří, a když jsem mu řekl, že studuji pilně Patandžalihu a že provádím dále jógická cvičení, hlavně posice, byl tím velmi pohnut a v příští schůzi naší lóže se mne tak ujal, že jsem byl pozván předními členy, abych se zase zúčastnil jejich společné práce.

Neodolal jsem tomuto pozvání, zvláště, když jsem byl ujistěn, že se s K. již nikdo nestýká a tak bylo vše urovnáno.

Zatím K. v krátké době potom zemřel. A tu se teprve objevilo, jaké intriky kul za živa proti mně.

V oné době se událo několik okultních případů buď v Praze nebo nablízku, nebo jsem je zažil sám. Zaznamenávám je zde, aby nebyly zapomenuty. Přispěly značně k poznání okultních sil nebo zase nás poučily jinak.

Jak již líčeno, dojížděl Meyrink často do Vídně. Při jedné takové návštěvě slyšel, že ve známém vídeňském divadle Variété u Ronachera vystupuje jakýsi fakir, který se veřejně zraňuje a jenž vůbec provádí kousky neslýchané.

Meyrink navštívil tedy toto představení, pak si promluvil s fakirem a konečně ho pozval na několik představení do Prahy. Meyrink financoval celý podnik se dvěma přáteli, a představení byla pořádána v tak zvaném »orlím sále« v tehdejší Grand Hotelu v Praze.

Vše bylo provedeno se značnou reklamou a tak jsme se těšili, že věc bude mít veliký úspěch. Ale neměla! Představení se skončila jistým deficitem, který sice nebyl značný, ale přece jen nás překvapil, poněvadž něco podobného Praha dosud nikdy před tím neviděla.

Onen muž pocházel z Maroka a mluvil velmi dobře francouzsky. Byl členem jistého starého řádu mohamedánského a sice tak zvaného Aissaua, který byl založen světcem Ben Aissou. Všichni členové tohoto řádu mají stejné schopnosti. Mohou do rukou brát jedovaté hady a štíry a také je beze škody pojídati, ani oheň, ani zbraně jim nemohou ublížit, a podobně.

Jedna věc je tu zvláštní. V Písmu se totiž praví, že ti, kteří mají Ducha svatého mohou také »hady brát a že žádný jed jim neuškodí«.

Není to nic jiného, než vývoj mystických sil, které dávají člověku nadpřirozenou ochranu a také schopnosti, o nichž jiní lidé nemají ani ponětí. Tyto síly jsou vypsány z části v mé knize: »Divy a kouzla indických fakirů« (Praha, Vilímek) a také v jiném mém spise: »Zázraky a jejich výklad okultními naukami« (Praha, Springer).

Fakir Mohamed Ben Aissa byl velmi hezký muž vysoké postavy, asi třicetiletý. Byl velmi inteligentní, ale nemohl nám dát o svých nadpřirozených schopnostech žádného vysvětlení. Privil

jen, že všichni členové jeho řádu činí totéž a že tyto dary mají proto, aby jiné lidi jimi přesvědčovali o moci boží a vedli je k víře.

Ben Aissa před svou produkcí vložil do kovové pánvice na žhavé uhlí jakési sušené rostliny, kterých měl zásobu vždy s sebou. Potom se sklonil nad pánvicí a vdechoval nějakou dobu hustý dým, který z rostlin vystupoval. Poté se postavil do středu jeviště a počal nesmírně rychle pohybovatí hlavou, skláněje ji dopředu a ihned zase nazad, takže za chvíli jeho tvář nabyla barvy až fialové.

Náhle zastavil tyto pohyby a vrhnuv se na zem obličejem dolů, zvolal: „Allah!“

Pak se zvedl a produkce se počala. Nejdříve vzal dlouhé, dosti silné jehly a počal se jimi probodávatí skrz naskrz, tváře i svaly na obnažených pažích. Jehly pak zase vytahoval — někdy jich měl v tvářích a v pažích zabodnuto třeba dvacet — a stále opakoval francouzsky: „Krev neteče!“

A skutečně, nikde z četných ran nebylo viděti ani jediné kapičky krve. Byl jsem při těchto představeních vždycky za jevištěm a prohlížel jsem »fakira«, ale krve neteklo. Ostatně nebyl vlastně fakirem, nýbrž dervišem, jichž je, jak známo ve světě mohamedánském mnoho sekt.

Pak postupoval k produkci další, ke kouskům stále obtížnějším. Vzal krátký meč — jatagan — a dal jej některým z obecenstva, aby se přesvědčili o jeho ostrosti. Meč byl skutečně ostrý jako břitva. Pak si obnažil »fakir« břicho a nasadil si meč ostřím k tělu. Poté se chopil těžké dřevěné palice a počal jí bítí prudkými ranami do tupé strany meče tak, že zakrátko meč celou šíří zmizel v jeho mase. Poté meč odložil a ukazoval, že nemá rány. Jenom rudý pruh byl na kůži.

Ben Aissa dal si přinéstí potom košík se živými hady. Nevím, zdali to byli hadi jedovatí, ale jisto je, že je bral kus po kuse a že jim ukusoval svými bílými zuby hlavy. Při tom se vždy ozval chrupavý zvuk, jako bychom překousli párek. Hlavu hada rozkousal a spolkl. Již při této produkci některé dámy odcházely. Nemohly snéstí tohoto pohledu.

Poté si dal »fakir« přinést obyčejnou sklenici púllitrovou. Viděl jsem, že je sklenice ze skla velmi tlustého. Fakir ji vložil mezi zuby horním okrajem a okamžitě ukousl z ní kus v délce asi čtyř a v šířce asi dvou a půl centimetru. Sklo rozdrtil zuby a polkl. Poněvadž při těchto produkcích neustále mluvil, byl tím podán důkaz, že snad nemá hadí hlavy a rozkousané sklo ukryty v ústech. Ostatně, komu bylo libo, mohl přijít na jeviště a vyšetřit jeho ústa i místa, kam se bodal do těla.

Při těchto představeních bylo vždy přítomno mnoho učenců, zvláště universitních profesorů a lékařů. Ti pak opravdu fakira vyšetřovali, ale nenalezli ani stopy po nějakém podvodu.

Ben Aissa vzal poté hořící pochodeň a obnaživ si paži až nad loket, držel ji několik minut v plamenech pochodně, takže měl na oněch místech kůže silně očázenou. Pak setřel šátkem saze a ukazoval paži, která byla nedotčena.

Vrcholem produkce bylo však probodení jazyka dýkou. Fakir vyzval obecenstvo k tomuto pokusu na jeviště. Dva páni — jednou byl jedním z nich známý lékař, universitní profesor — přistoupili k Aissovi a jeden mu držel pevně ubrouskem vyplazený jazyk. Druhý pak vzal připravenou ostrou dýku a probodl jí fakirův jazyk shora dolů, takže dobrá třetina dýky vyčnívala dole. Pohled na onoho muže ve chvíli, kdy nemohl vtáhnouti jazyk do úst, poněvadž mu v něm trčela dýka, byl příšerný. A přece jen se neobjevila ani kapka krve, a když si fakir dýku z jazyka vytáhl, mluvil právě tak bez obtíží, jako před tím, což by bylo jistě nemožné, kdyby byl měl jazyk zraněný.

Při této produkci s dýkou vždy několik dám omdlelo a také mnozí muži prchali ze sálu.

Podotýkám, že fakir dal i dýku prohlédnouti obecenstvu. Měl jsem ji sám v rukou. Byla to zcela obyčejná orientálská dýka, a její čepel byla asi 17 centimetrů dlouhá.

Po každém představení opakoval fakir proceduru předcházející. Zase vložil své rostliny na uhlí, zase se nadýchal dýmu a pak pohyboval prudce hlavou a poté se vrhl tvář na zem a zvolal při tom: „Allah!“

Tyto produkce vyvolaly později napodobování u mnohých

»umělců«, ale nikdo nedostihl oněch zvláštních důkazů nezranitelnosti a nespalitelnosti, jako Ben Aissa. Dlouhá léta potom se produkovali v Čechách a na Moravě »čeští fakirové«, kteří si probodávali jehlami tváře a kůži na pažích. Kdo však viděl onoho muže z Maroka, musil doznati, že toto napodobení se nepřiblížilo k originálu ani o vlas.

*

Zmínil jsem se již, jak jsme v době, nežli byla nalezena mystická cesta, hledali vůdce skoro po celém světě. Zvláště spisovatel Meyrink byl neúnavný v dopisování. Tak také vypátral adresu jednoho vídeňského okultisty, který podle pověstí byl velkým magikem a jenž také jako chemik vynikal svými pracemi. Jmenoval se Dr. Kellner. Tento muž prodléval před tím dlouho v Indii a tam se seznámil s jedním indickým magikem, který ho po dlouhých zkouškách a po neúnavných prosbách naučil tak zvané »magii rostlinami«.

Kellner, s nímž se později Meyrink seznámil osobně, tvrdil, že ovládá tatwy, že může svou vůli zapáliti jakýkoliv předmět hořlavý na jakoukoliv vzdálenost, že ovládá stejným způsobem vodu a také ostatní živly.

Tak zvaná rostlinná magie není nic jiného, než jisté narkotické prostředky bylinné, které se musí zapáliti na žhavém uhlí a jejichž dým se vdechuje. Ve skutečnosti neběželo tu o ovládnutí tatew, nýbrž nepochybně živelních čili přírodních duchů, kterým v Orientu říkají »džinové«. Je jich mnoho druhů a tříd a každá třída má jiné vlastnosti⁵²⁾.

Je zcela pochopitelné, že Dr. Kellner tajil pečlivě pravou podstatu své magie a že také nechtěl nikomu říci svého tajemství. Věděl dobře, jak jsou tyto věci nebezpečné. Dr. Kellner byl mužem velmi neohroženým a před mnohými lety to dokázal, když konal alchymistické pokusy společně s rakouským filosofem a okultistou Lazarem Hellenbachem, jehož spisy

⁵²⁾ V knize „Divy a kouzla indických fakirů“ jsem podrobně vyložil získání takového džina indickým magikem Hasanem Khanem, který žil v moderní době a jehož kouskům byla přítomna spousta lidí, též Angličanů v Indii prodlévajících. — Pozn. spisovatele.

»Die Magie der Zahlen« a »Vorurteile der Menschheit«⁵³⁾ stojí ještě dnes na výši doby.

Hellenbach a Kellner seděli mnoho hodin u kotlíku, v němž se na jistý stupeň zahřívala velmi nebezpečná třaskavina. Kdyby byla teplota vystoupila jen o půl stupně, vznikl by prudký výbuch a oba experimentátoři by byli bývali zabiti. Mimochodem podotýkám, že Hellenbach aranžoval ono památné spiritistické sedění ve vídeňském hradě, kdy medium Bastian byl přistižen korunním princem Rudolfem při tak zvané materialisaci. Běželo tehdy o transfiguraci, totiž o zhmotněný *obal kolem media*, takže když bylo medium zachyceno, zmizel zjev ducha a objevilo se medium. Tehdy se ovšem těmto zjevům nerozumělo a tak celá věc vyvolala světovou sensaci a všechny listy psaly, že je spiritismu odzvoněno. Avšak materialisace trvají dosud a spiritismus také!

Dr. Kellner v užší společnosti dokázal skutečně, že má vylíčené síly a tak byli mnozí, kteří ho žádali, ba prosili, aby jim pověděl, jak dosáhnouti podobných výsledků.

Ale dr. Kellner byl v této věci neoblomný. Věděl dobře, že ne každý je schopen odporovati pozdějšímu vzrůstu oněch sil, které se na počátku sice dají ovládati, ale které později se stávají vždy mocnějšími, takže hrozí nepřetržitě nebezpečí, že samy ovládnou toho, kdo je vyvolal. Znamé přísloví o »vyvolání ducha, který pak nechce odejít« je *doslova* pravdivé!

A když jeden zvláště výmluvný okultista příliš na dra Kellnera naléhal, tu Kellner, nevěda si jiné rady, aby nepodlehli přemlouvání, klekl před ním na kolena a se slzami v očích ho prosil, aby nechtěl zvědět jeho strašné tajemství.

Zbaviti se podobných služebných duchů čili džinů lze jen s největším úsilím, opačnou stálou koncentrací, jako to provádějí tibetští lamové, když svou imaginací vytvořili nebo si přivábili služebné duchy. David Neelová, kterou jsem již citoval, vypravuje o tom věci velmi zajímavé. Sama se o to pokusila stvořiti takovou bytost a skutečně se jí to podařilo.

⁵³⁾ „Magie čísel“ a „Předsudky lidstva“. — Pozn. spisovatele.

Píše o tom v knize »Mystikové a magikové v Tibetu«:

„Svojí povahou jsem založena nedůvěřivě a proto jsem se o to chtěla pokusit sama. Abych na sebe nedala působiti nápadné postavy lamaistických bohů, jejichž obrazy a sochy jsem měla obvykle před očima, zvolila jsem si k tomu osobnost méně nápadnou, totiž tlustého a zavalitého lamu, který vypadal opravdu nevině a vesele.

Zanedlouho byl tento hodný, starý chlapík hotov. Postupně se »upevnil« a za nějakou dobu se stal jaksi mým spolustolovníkem a také nečekal se svým objevením se, až na něho budu mysliti, nýbrž přicházel také, když svými myšlenkami jsem prodlévala zcela jinde. Většinou jsem ho jen viděla, ale někdy jsem také měla pocit, jako by se o mne otřela látka oděvu nebo jako bych cítila na rameni tlak ruky.

Tehdy jsem snad nevedla života nehybného, nýbrž naopak jsem si denně vyjžděla koňmo, žila jsem ve stanu a bohudíky jsem se cítila jako vždy zdravou — jako ryba ve vodě.

Měla jsem vlastně dovolit, aby celý postup se klidně vyvíjelo, ale nezvyklá přítomnost oné bytosti mně působila na nervy a konečně se mi stala jakousi noční můrou. Proto jsem se rozhodla, že zase rozpustím onen klamný obraz, poněvadž také jsem ho již nemohla zcela ovládati. A to se mi konečně také podařilo, ač teprve po šesti měsících. Můj lama měl tuhý život.“

Čtenář si jistě vzpomene na moje vyprávění o členu naší lóže M., který prováděl imaginační cvičení a tak se dostal k magii a jak byl zachráněn v pravý čas mystikou, naleznuv vůdce.

Zde je tedy stejný postup, jenomže žák si představuje nikoliv věci mrtvé, nýbrž živé bytosti, které se skutečně za čas oživí, neboť žákova duše do nich částečně vstupuje. Proto je tu nebezpečí *rozpolnění* duše nebo její ztráta. Poslednější případ je ovšem pro žáka naprosto zhoubný.

Celá věc vyžaduje bedlivé znalosti okultních zákonů a pak — což je nejdůležitější — nejvyšší asketický způsob života. Jinak vedou takové pokusy — u Evropanů — vždycky k poruchám zdraví — ne-li k něčemu horšímu.

Ale džina nebo služebného ducha lze si opatřit ještě také jinak, totiž evokacemi nebo vědomým vstupem do astrální rovny, což se většinou dociluje narkotickými látkami, jak jsem připomenul v případě dra Kellnera.

Tibetští lamové užívají obou způsobů a také si vytvářejí svoje uměle zbudované bytosti, které se i zhmotňují, aby pak při jistých příležitostech mistra zastupovaly. Někdy se taková imaginací stvořená bytost odpoutá od svého tvůrce a pak bloudí světem, jsouc oživena jistým druhem vitální síly, kterou nastřebala ze svého mistra. Takových larev je v neviditelné milionů.

Vraťme se však ku případu dra Kellnera.

V oněch dnech se vrátil náš člen F. Z. z Berlína a přinesl velmi zajímavou zprávu.

V Berlíně na universitách a také jinde se produkoval tehdy Ind Agamaya Guru Paramahamsa, který uváděl v úžas všechny lékaře a fisiology na vysokých školách tím, že podle své vůle nastavoval libovolně dlouhou činnost svého srdce.

Při jedné příležitosti s ním F. Z. mluvil a přesvědčil se, že je to skutečně indický magik nebo jógin. Alespoň se tak zdálo. Muž ten pocházel opravdu z Indie, ale jeho zájezd do Evropy měl účel zcela jiný — jak se objevilo později.

Agamaya Guru Paramahamsa měl vysoký titul — jeho jméno znamenalo totiž »vůdce« a zároveň člena velmi váženého mníšského řádu indického tak zvaných Paramahamsů, kteří slavnou svou svatostí. Jak známo byl Paramahamsou také známý světec Rama Krišna, o němž existuje dnes již velká literatura, a jenž zemřel roku 1885.

Agamaya nebyl však ani guruem čili vůdcem a také nebyl Paramahamsou, ale přikládal si jen tyto tituly, aby zakryl svoje zlé úmysly.

Byl to *černý* magik nejhoršího druhu, který olupoval svoje lidské oběti o životní sílu čili pranu a tím si sám prodlužoval život. Prováděl to zvláštním druhem cvičení, které dával svým nešťastným žákům.

Agamaya přijel také do Vídně a tam se seznámil s mnohými

okultisty a mezi nimi též z drem Kellnerem. Bylo mu to snadné, neboť Agamaya využil tehdejší honby po indických vůdcích na Západě a tak je možno, že našel více obětí než potřeboval. Do Evropy přišel proto, že v Indii jsou lidé v okultních věcech zkušenější a že by nesedl nikdo tak snadno na lep černému magikovi v zemi, kde každé dítě ví, že existují magická a mystická cvičení a že jen zasvěcený vůdce je v těchto věcech kompetentním.

Ale v Evropě i Americe je ještě do dnešního dne jinak. Okultistů teoretických je všude hojnost, ale málokdo zná praksi a tak ve většině případů mají dobré zně různé falešné proroci nebo šarlatáni.

Nikdo ovšem neměl tušení, že dr. Kellner přijal Agamaya jako svého vůdce a že prováděl cvičení, které mu Ind předepsal. Agamaya záhy potom se vrátil domů, ale dr. Kellner počal náhle chřádnouti a žádný lékař mu nemohl říci příčiny jeho choroby — tím méně ji bylo možno léčit.

Dr. Kellner snad i při tom pokračoval v nesprávných a zhoubných cvičeních, neboť neměl ani tušení, že jsou vlastně původem jeho nemoci.

Lékaři ho poslali na Korfu, kde se sice trochu zotavil, ale vrátiv se pak do Vídně, byl znovu napaden všeobecnou slabostí tělesnou — neboť prana mu stále unikala — a konečně jednoho rána ho našel jeho sluha mrtvého v laboratoři. Příčina jeho smrti nebyla nikdy zjištěna a jen podle jistých záznamů v jeho papírech bylo shledáno, že byl žákem Agamayi Guru Paramahamsy . . .

Theosof Dr. F. Hartmann vydal pak o tomto případě zvláštní brožurku, aby varoval před podobnými »vůdci«.

Podotýkám, že každý snaživý okultista, který chce dojít s upřímnou snahou k pravdě, stane se mystikem. Ale cestou k mystice, i když ji nastoupil, přicházejí různí vůdcové, kteří se žákovi nabízejí. Na počátku jsou to vůdcové nepraví, a je jenom na žákovi, aby je rozeznal.

Vím dobře, že mnohý čtenář bude užívat této knihy jako *příručky*, aby porovnával svůj vnitřní vývoj s postupem jiných,

kteří již něčeho dosáhli. Proto se zde zmíním o věci důležité, totiž *jak poznáme pravého vůdce*.

V rozmanitých spisech čteme jen stále, jak se má chovati žák, a jak má vůdce očekávat, ale nikde nečteme, jaký má být vůdce a jak ho poznáme. Těchto pokynů je nejvš třeba zvláště v době nynější, kdy je všude plno podvodníků, kteří vystupují i s honosnými tituly jako na příklad »vůdce Mazdaznanistů Haniš«, který si dává neoprávněně titul doktorský a dokonce vyhlašuje, že je perským knížetem! Zatím se Haniš jmenuje prostě Otto Haniš (Hanisch) a narodil se r. 1866 ve Stuhmu v západním Prusku a je vyučeným sazečem.

A takových šarlatánů je ve světě na tisíce, a nejlepší při tom je okolnost, že skoro nikdy úřady proti nim nezakročí a že také universitní úřady nic nepodnikají, aby těmto lidem znemožnily neoprávněně užívání doktorských titulů...

Napsal jsem již, že nejlepším a jediným vůdcem je náš vnitřní Duch, který je zároveň božstvím. Ale jinak je někdy třeba, aby žák měl styky s vůdcem *zevním* ať již v okultismu nebo v mystice.

Nejvíce podvodů se děje s tak zvanými Rosikruciany. Je to čistě *duchovní řád*, do kterého je přijat automaticky *každý* zasvěcený mystik — ale nikdo jiný. Proto, řekne-li někdo, že je Rosikrucianem, je podvodník, poněvadž o tom pravý Rosikrucian *nikdy* nemluví. Přední ctností a povinností pravého Rosikruciana je *mlčení*.

Ostatně žádný opravdový zasvěcenec *nikdy* o sobě neřekne, ani potají, že jím jest! Kdo by nám tvrdil něco podobného, řekněme mu bez obalu a do očí, že je podvodník, a pak uvidíme, jak bude působit taková sprcha. V případech, když by nás někdo lákal ke vstupu do nějaké lóže nebo tajné Společnosti, odpovězme, že spoléháme jen na svoje vnitřní vedení, na svého niterního Mistra, a že podle duchovních zákonů je každé správné vedení ve věcech duchovních *zadarmo*.

Tato zásada platí stejně o učitelích v mystice tak jako o vůdcích v pravé magii, jejímž podkladem však musí být posvátná kabbala. Každá jiná magie je zhoubná. Jenomže kabbala vede

zase jenom k *mystice*. A tak není jiného než zase Cesta mystická, která je konečným a jediným cílem všech. Jenže někteří lidé k ní přicházejí přímo a jiní oklikami.

Z toho jde najevo, že každý, kdo by se domníval, že vešel do styků s nějakým pokročilým okultistou nebo dokonce vůdcem mystickým, může se bezpečně řídit následujícími pravidly:

1. Předstírá-li vůdce, že je magikem, vyhněme se mu. Zde mluvím jako mystik, který ví, že magie má nebezpečná úskalí, třebas byla zajímavá. O černé magii čili »levé« vůbec nemluví. Každý mystik je nepřitelem magie a musí černou magii, kdekoliv se jí dopátrá, potírat.

2. Předstírá-li vůdce, že za jeho práci a námahu je mu třeba jakékoliv odměny — vyhněme se mu!

3. Mluví-li vůdce o nějakých zevních Mistrech, adeptech nebo zasvěcencích, s nimiž nás může uvést ve spojení, vyhněme se mu! Mistři existují sice skutečně, ale žádný mystik, který je s nimi ve spojení toho neprozradí — zvláště ne pak začátečníkovi. Proto je ten, kdo se tím chlubí, podvodníkem.

4. Tvrdí-li vůdce, že je Rosikrucianem nebo vysokým zasvěcencem, vyhněme se mu.

5. Radí-li vůdce, abychom hledali Boha mimo své nitro, je to vůdce falešný, nebo je to nevědomec a proto se mu vyhněme.

6. Tvrdí-li vůdce, že nám dá cvičení, jímž dosáhneme spojení s Bohem zcela určitě za dobu několika měsíců, nebo zkrátka za dobu napřed odměřenou, nemluví pravdu a vyhněme se mu.

7. Obklopuje-li se vůdce *zbytečným* tajnůstkářstvím, mluví-li mlhavě a nejasně, nebo vychloubá-li se, že má nějaký tajný, vzácný spis, podle kterého vede své žáky, mluví-li dále spatra a povýšeně a vyhýbá-li se našim rozumným otázkám, je to zřejmě podvodník a proto se mu vyhněme.

Zasvěcení do tajných věd nemůže za nás vykonati nikdo druhý, neboť *každý je sám sobě zasvětitel*! A takové zasvěcení, jakož i vedení k němu se děje úplně zdarma, neboť je to duchovní zákon.

Ostatně každého nepravého vůdce poznáme podle jeho slov. Pravý vůdce vystupuje vždy skromně a prostě, bez jediného

stínu zpupnosti, nezná osobní pýchy, jedná s každým jako se sobě rovným, nikdy se nepovyšuje nad jiné, ale dovede pevně uhájiti pravdu, která se usídlila v jeho nitru. Jinak však je nejvyšší snášelivým ke svým bratrům, když snad zabloudili do nesprávných názorů.

Pravý vůdce se nikdy nesmí *vnucovati* komukoliv, nesmí nikoho vyzývati, aby se stal jeho žákem. Pravý vůdce čeká, a musí čekat, až ho požádá sám žák o vedení.

Za jiných okolností dá vůdce žákovi důkazy o svém duchovním vývoji, ale nikdy nápadně, nýbrž jen skromně a skrytě.

Pravý vůdce je dokonale skromným a sice právě v oněch vědách, ve kterých dosáhl vynikajícího místa mezi svými současníky. Jinak však může pravý vůdce svým zjevem býti zcela obyčejným člověkem a nesmíme si ho tedy představovati jako nějakou bytost se svatozáří nebo nimbem, jako bytost, která se již napolo vznáší nad zemí!

Pravý vůdce se nikdy neodívá nápadně do nějakých zvláštních rouch a také nenosí žádných nápadných odznaků. To jsou věci, kterých užívají jen šarlatáni, aby zaslepili obecnost.

Skutečný a pravý vůdce také nikdy neprobouzí zvědavosti tajemnými narážkami nebo poznámkami. To činí jen šarlatáni, aby uvedli žáka do napětí a aby ho tak tím spíše přilákali. Jest veliký rozdíl mezi tajemstvím a tajnůstkářstvím, a žák se musí naučit, jak tyto dva pojmy rozeznáváme. Jsou jisté mnohé věci, které nemohou býti žákovi sděleny, pokud nenastoupil cesty nebo pokud se neprobojoval k jistému stupni. Ale pravý, zkušný vůdce umí i o takových věcech mluvití obrazně nebo symbolicky a duše žákova, pokud je toho třeba, je *pochozí*, třebaže jeho *zevní* rozum jich nechápal.

Zvláště v mystice je *dvoji* druh učení. Jedno je zevní, totiž knihami a slovy vůdce nebo pokročilého žáka. Druhé je pak poučení vnitřní. To se děje pomocí symbolů, které se vtisknou do duše svým tajným významem, aniž jich rozumem chápeme — až najednou je pochopíme i zevně.

V každém symbolu a také v každém písmenu i číslici je jisté mystické *semeno*, které vloženo do duše musí za čas vzklíčit a

nésti ovoce. Tato nauka je hlavně známa v Indii, kde jisté jógické sekty pracují s těmito »semeny« velmi složitě. Také sekty tantrické a rovněž i naše křesťanská, česká škola mystická pracují těmito semeny a sice v podobě *písmenových cvičení*.

Jakmile žák »rozžehl svou pochoděň«, což znamená, že vnikl do říše Ducha, pohnul celým světem duchovním, a všichni vůdcové a Místři o něm vědí. Před tím byl žák v temnotě a nikdo ho neviděl v říši Ducha. Jenom jeho božská jiskra nad ním bděla.

Jenom pak se dostávají, také postupně, různí vůdcové.

I když žák na příklad nastoupil již Cestu mystickou, a když ví, co je mu činit, přicházejí různí vůdcové *jiných* směrů a chtějí ho přijmouti do své školy.

Každý žák mystiky ví, že jeho cílem je dosažení vnitřního božství. Přes to se však dostávají i vůdcové magikové — ba i bratři »levé ruky« čili magikové černí, kteří zvláště na některých stupních se snaží žáka svést na svou cestu — ke zkáze.

V mystice se žák postupně setkává zevně, t. j. v hmotném světě s pokročilejšími žáky jinými, kteří ho poučují a konečně i s mnohými vůdci — je-li toho třeba. Ale žák také ve svých snech nebo viděních se setkává na úrovni duchovní s vůdci různými. Nejvíce se mu objevují indiští jóginové nebo světci křesťanští. První z nich jsou obvykle žijícími lidmi na zemi. Poznáme je podle jejich rouch nebo podle toho, že je vidáme nejčastěji v některé jógické posici. Křesťanští světci odešli již dávno z hmotného světa, ale přesto mnozí z nich se duchovně stýkají se žáky pokročilými.

Uvádím tyto podrobnosti, které se však týkají již žáků pokročilých proto, abych ještě více objasnil poměr mezi žákem a vůdcem, než jsem to učinil v I. díle »Ohnivého keře«. Necht však nikdo neočekává, že k němu přijde vůdce, když počal mysticky cvičit, a když několik měsíců je na cestě. Vývoj lidské duše je velmi dlouhý a žák nesmí spěchati — poněvadž tím by jen prodloužil svůj boj.

*

V době mého hledání jsem také učinil jeden zajímavý pokus na základě sdělení jednoho anglického magika, který si do-pisoval s Meyrinkem. Tehdy měl již jeden náš člen mystického vůdce, ale my ostatní jsme musili hledati dále. V Anglii vy-cházel jeden anglický časopis, který se jmenoval »Magic Mirror«, čili »Magické zrcadlo«. Vydavatelem tohoto časopisu byl starý muž, který o sobě tvrdil, že má magické síly a podle obsahu časopisu, který si sám psal, sázel i tiskl, bylo to velmi pravdě-podobno. Psal totiž o takových okultních věcech, jako žádný jiný list na světě a poučoval o mnohých, dosud neznámých tajem-stvích přírody.

Ve svých dopisech tvrdil, že každou evropskou válku, když by měla vypuknouti, znemožní a sice vytvořením obrovské mlhy, kterou by zastřel obě nepřátelské armády tak, že by vůbec ne-mohly zahájit boje. Bohužel, zemřel dříve, než vypukla svě-tová válka, poněvadž již v době, o které zde píše, bylo mu přes osmdesát let.

Uměl také čerpati pranu čili životní sílu ze starých stromů, a já jsem vypsal tento jeho způsob ve svém časopisu »Psyche«.

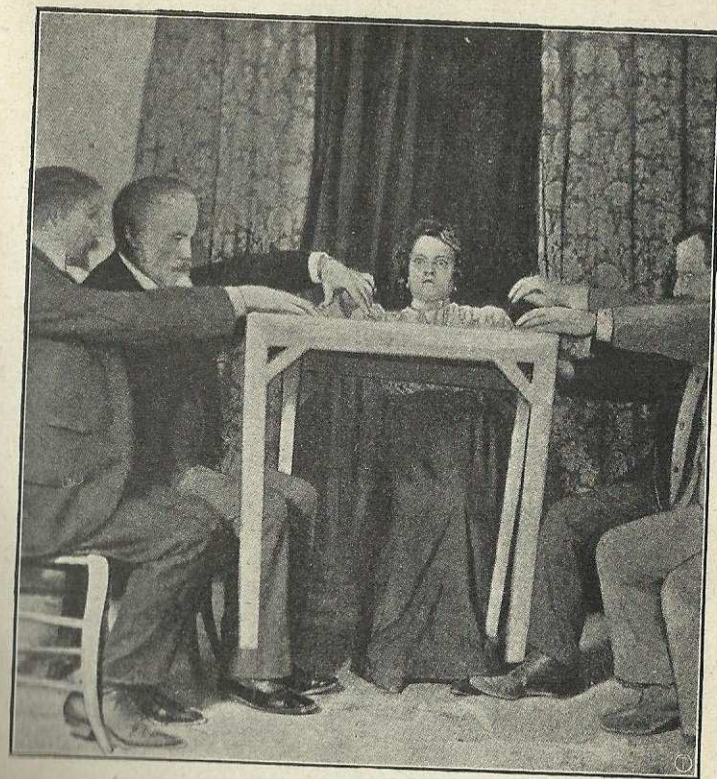
Důležitější však bylo jeho jiné sdělení. Tvrdil, že koncentrací na polární hvězdu lze vstoupiti do jistého okultního Bratrství anebo alespoň navázati s ním styky. Nazýval ono Bratrstvo Polárním a ujišťoval, že je sám jeho členem.

Tehdy jsem již prováděl jógická cvičení v posici svastika-sana, a tak jednou po obědě, když jsem provedl své hodinové cvičení v posici, usedl jsem k svému psacímu stolu a počal jsem se soustřeďovati na polární hvězdu.

Můj psací stůl byl totiž ve velkém pokoji postaven přes severní roh místnosti. To jsem zjistil napřed kompasem. V koutě za stolem byl květinový stolek a na něm stálo v květináčích několik rostlin.

Při onom soustřeďování jsem měl zavřené oči, aby mne ne-rušily okolní předměty, ale asi po půl hodině jsem je otevřel a tu jsem spatřil státi ve vzduchu nad květinami za stolem tři lidské postavy v životní velikosti.

Nevím již, byl-li jsem tím překvapen, ale jistě ne polekán,

*Séance s mediem Eusapii Paladino za vedení profesora
C. Lombrosa.*

poněvadž tři muži, kteří se mi nenadále objevili, měli vzezření, které probouzelo dosti důvěry. Všichni byli oděni dlouhými řízami různé barvy. Dva po stranách byli mladší a měli černé dlouhé vlasy a černé plnovousy, kdežto prostřední byl v říze bílé a měl vlasy a vousy rovněž bílé. Držel v ruce jakousi větší knihu a díval se na mne s velmi mírným výrazem ve tváři.

Pak jsem slyšel jeho hlas, ale spíše vnitřně než vně, nebo jako z dálky. Privil ke mně:

„Jsme ochotni přijmouti tě do našeho řádu, jestliže vyplníš naše podmínky.“

Já jsem však byl dosti nedůvěřivý, neboť jsem nechtěl vstoupiti beze všeho do svazu, jehož povahy jsem neznal. Proto jsem odpověděl, že žádám nejdříve důkaz o tendencích, které jejich řád sleduje.

„Ale volal jsi nás!“ řekl stařec.

„Ano, ale nevěděl jsem, že moje volání bude míti ihned úspěch. Nejsem připraven, abych se mohl ihned rozhodnouti.“

Každý, kdo něco podobného zažil, mně uvěří, že to bylo s mé strany jednání velmi smělé a že jsem v té chvíli neztrácel skutečně duchapřítomnosti. Nevím sám, co mně vnušlo tolik odvahy. A tak jsem znovu žádal o důkaz, maje při tom tajně na mysli mystickou Cestu.

„Dobře,“ odpověděl stařec, „důkaz ti tedy dáme! Pohleď na tuto knihu!“ dodával.

A tu jsem spatřil na desce knihy veliké S, kterého tam dříve nebylo.

„Tato písmena,“ řekl stařec, „je nejvyšším znakem mystické cesty, po které toužíš!“

Po těchto slovech všichni tři zmizeli. Ale já jsem ihned pochopil, čeho se asi týká zmíněná písmena S. Německý vůdce, o kterém jsem psal již vpředu, dával všem svým žákům opsati malý sešit, ve kterém byla jistá poučení a pak také malý seznam symbolů a znaků mystických, které byly zároveň vysvětleny, aby žáci věděli, co který znak, když by jej u vidění spatřili, naznačuje. Mezi tyto znaky byly také zařaděny písmeny abecedy.

Ale toho jsem nevěděl. Bylo mně jen známo od žáků onoho vůdce, že každý má podobnou knížku se značkami⁵⁴⁾.

Proto ihned večer téhož dne jsem došel k Meyrinkovi a pověděl jsem mu, co se mi přihodilo. Byl velmi užaslý, zvláště pak nad oním důkazem, který mně byl podán. V písmenových symbolech bylo skutečně S nejvyšším znakem ze všech, neboť znamenalo »vítězství«, jsouc začátečním písmenem německého slova »Sieg«.

Hledě k okolnosti, že jsem nevěděl ani, že v oné soukromé knížce německé mystické školy jsou obsažena také písmena, a že tím méně jsem věděl o významu písmena S, byl to skutečně důkaz podivuhodný.

Aby čtenář lépe rozuměl oč vlastně jde, musím zde něco vysvětliti. Jakmile žák nastoupil mystickou Cestu, snaží se jeho vnitřní vůdce, který je vlastně Duchem svatým, dorozuměti s ním nějakým zevním způsobem, který je žákovi přístupný. Nejlepším dorozuměním je ovšem vnitřní Slovo, ale k tomu má začátečník daleko. Proto se u žáka ihned od počátku Cesty počnou vyvinovati tak zvané vnitřní smysly, kterých je právě tak pět, jako smyslů zevních. Jsou to smysly *duševní*, které jsou u každého člověka v latentním stavu a vyvinou se u *každého*, kdo provádí mystickou koncentraci. Je jich žákovi třeba, aby mohl vnímati věci duchovní, jež mu jsou posílány Duchem svatým čili jeho vnitřním Já.

Je jich třeba proto, že žák potřebuje velmi často poučení nebo pokynů, aby se vyvaroval chyb, nebo aby byl povzbuzen ve své práci. Rovněž je někdy třeba, když je žák izolován, a kdy nemá styků se žáky pokročilejšími nebo s vůdcem, aby byl poučen o svých mystických zážitcích čili stavech, aby mu byly vysvětleny, a také je těchto styků nebo spojení třeba, když Duch svatý chce žáka napomínat a podobně.

Naše vnitřní božství k tomu má mnoho cest. Poněvadž

⁵⁴⁾ Před nedávnem jsem vydal tiskem „Mystický Slabikář“, který je tou dobou rozebrán a v němž jsem uveřejnil v abecedním pořádku rovněž význam různých symbolů pro žáky, kteří mysticky cvičí. Pro jiného nemají tyto výklady významu. — Pozn. spisovatele.

ovládá celý náš organismus, neboť jej vlastně udržuje při životě a řídí všechny jeho funkce, může naše vnitřní božství vyvolati u žáka i všechny tělesné změny. To je velmi důležité tajemství o němž přede mnou se veřejně (v knize) nezmínil dosud nikdo.

A této své možnosti také Duch používá. Zvláště pak jedním směrem — píše totiž velmi často na těle žakově viditelné značky a symboly, obvykle rudou barvou. Tyto značky jsou viditelné nejen žákovi, nýbrž každému, kdo je přítomen, nebo komu je žák chce ukázat. Objevují se na celém těle kdekoliv, ale nejvíce na tváři, hlavě, rukou, prsou a nohách.

Duch svatý užívá těchto značek, mezi nimiž se objevují symboly, ale také písmeny a číslice s nesmírnou moudrostí — tak jako vůbec Jeho působení se vyznačuje vždy nadlidskou hloubkou a cílevědomou silou.

Značky ty brzy zase mizejí. U některých žáků jsem viděl oněch značek najednou spousty a při tom mizely a objevovaly se jiné.

Bývají spojeny se zvláštním tělesným pocitem, aby žák byl upozorněn a podíval se na ono místo svého těla. Domnívám se právem, že tyto značky jsou vlastně původem *písma* — že je člověk později, když je pozoroval, napodoboval. Tak bylo asi u všech kulturních starých národů, zvláště však u Egyptanů, jejichž hieroglyfické písmo se velmi podobá jistým značkám mystickým, jež se zjevují na tělech žáků až podnes.

Ale Duch užívá ještě mnohých jiných způsobů k tomu, aby svou vůli sdělil žákovi. Jsou to jednak vidění a jednak sny a pak také jevy jiného druhu.

Při tom všem užívá Duch stručných značek a symbolů nebo krátkých, ale výstižných vět. K těmto symbolům musí však žák míti *klíč* a takový klíč jsem právě uveřejnil v I. Mystickém Slabikáři.

Písmeno S, které mně bylo adepty Polární hvězdy ukázáno, týkalo se tedy skutečně mystické cesty a znamenalo konečně vítězství. Bylo tedy nejvyšším znakem v onom seznamu. Vidíme z toho, že duchovní svět nám za jistých okolností může odha-

liti každé tajemství — neboť knížka, kterou měli žáci mystiky, byla přísně tajena před každým jiným.

Přes to, že mně byl podán onen důkaz, neprovedl jsem již ani jednou oně koncentrace na Polární hvězdu, a tak jsem si dal ujít oně příležitosti — abych našel Cestu způsobem jiným a pro mne vhodnějším. O tom jsem však tehdy neměl tušení. Z toho je zřejmo, že každý člověk je veden z nitra, a že jeho vůle není svobodná, nýbrž jen podmíněčně volná — v jistých okamžicích. Nauka o svobodné vůli člověka je jednou z největších omylů filosofie, poněvadž skutečně svobodnou vůli má jen adept čili nejvyšší zasvěcenec.

Ostatní lidé, ať jsou jakkoliv vzdělaní nebo nevzdělaní, jsou vedeni na neviditelných nitkách — a při tom se domnívají, že jednají podle vlastních myšlenek a úmyslů. Zatím o důležitých a často i nedůležitých věcech rozhoduje jejich božské Já, které v pravý okamžik vyše svou myšlenku, která se zdá naší a podle ní pak člověk jedná.

Při tom všem je člověk ve vlivech karmických, což se jeví různými dobrými a špatnými sklony podle vlivů planetárních, které lze zjistit výpočtem horoskopu. A tak jsou lidé pouhými hříčkami zevních a vnitřních sil a domnívají se, že jsou pány a že jednají podle svého.

Tato nauka je jediná, která vysvětluje ve všech směrech lidské omyly a jejich následky a vůbec život všeho na zemi. Není nikde náhody, neboť vše je řízeno Duchem, který proniká vše a jenž je poslední instancí ve všem a se vším. Ale pak jsou také pochopitelná slova Kristova: „Bez vůle Otce mého nespadne ani vrabec se střechy.“

KAPITOLA III.

NA MYSTICKÉ CESTĚ

Přicházím ke třetímu a poslednímu oddílu této knihy, ve kterém budu líčit svoje zkušenosti z mystiky, pokud jich lze vůbec uveřejnit. Před tím však je nutno, abych se zmínil ještě o jiném okultním směru, který není sice přímo mystický, ale protože jím lze zlepšit náš pozemský život bez užití sil magických, je to oddíl velmi důležitý a užitečný — pro každého.

Zmínil jsem se již vpředu, že v době, kdy jsem počal pěstovati okultní nauky prakticky, bylo moje postavení skoro stále velmi vrtkavé — zkrátka moje finanční poměry byly v celku málo záviděníhodné.

Ale když byly tyto věci více než kritické, dostaly se mně do rukou spisy, jednající o tak zvané »Nové myšlence«. Tyto spisy vznikly v Americe, ale tam jich bylo zneužito a knihy původní byly přepsány způsobem, který jejich originální myšlenku znetvořil a téměř ubil. Byly vydány brožury pod jménem jakéhosi Bondeggera, které byly šířeny po celé Evropě ve všech jazycích — ale běda tomu, kdo jich prakticky použil. »Nová myšlenka«, anglicky »New Thought« je tak stará jako svět. Její hlavní a podstatnou naukou je okultní zákon, že to, co si myslíme, také ve skutečném světě přitáhneme. Kdo myslí na zdraví, je zdravý, kdo na chorobu, bude jistě nemocen, kdo myslí na úspěch, bude jej mít a kdo myslí na neštěstí, bude jím postižen. To vše zde nebudu vysvětlovati a odkazuji čtenáře na velikou kapitolu o »Nové myšlence« v knize: »Tajné síly přírody a člověka«, která vyšla v Praze nákladem J. R. Vilímka.

Naše myšlenky jsou *tvůrčí* síly. Ale to je většině lidstva tajemstvím. Kdyby to bylo všeobecně známo, a kdyby těchto sil bylo užíváno — nebylo by ani bídy ani zoufalství, každý by dosáhl toho, po čem touží, každý by měl tolik, aby byl spokojen.

A lidé, i když jsou o těchto silách myšlenek přesvědčeni, přece jich jen neužívají, ač je to poměrně snadné.

Knihy Bondeggerovy byly však napsány ze základu chybně. Není v nich ani jediného poukazu na Boha, jsou psány v duchu atheistickém a proto jejich návody vždycky spíše uskodí než prospějí.

Kdo chce užívatí »Nové myšlenky« musí při tom spoléhat na Boha a proto musí mít víru v Boha. Je to nejvyšší Moc ve vesmíru a kdo na ni spoléhá, nemůže být nikdy zklamán, poněvadž je to Síla nejvyššího dobra.

Nejlepším představitelem z mnohých spisovatelů, již použili nauk »Nové myšlenky« je Američan Prentice Mulford. Teprve po něm přišli se svými spisy Cady, Ralph W. Trine, Marden a třicet jiných. Ale Mulford uvedl »Novou Myšlenku« přístupnou a byl první, kdo ji také *prakticky* prováděl.

Praví se, že nauka »Nové myšlenky« byla neprávem vzata z archivů jedné tajné lóže okultní. Tomu však bylo jinak. Vyložil jsem tuto věc ve spise: Mulford-Weinfurter: »Zlozyk umírání« a sice na základě autentických zpráv, které jsem si opatřil z Ameriky.

Mulford objevil svou nauku zcela sám, prostřednictvím jistých vysokých bytostí (andělů) které se stýkaly s jedním zcela zvláštním okultním kruhem nejdříve v Anglii a pak v Severní Americe.

Jeho nauka je tedy vzata z jiného prostředí a byla dána lidstvu jen proto, aby jí užívalo ke svému dobru. Ostatní spisovatelé, kteří psali v tomto směru — a mnozí z nich, jako Trine nebo Marden, získali svými knihami veliké jmění — byli vlastně jen epigony Mulforda⁵⁵).

⁵⁵) Jeho spisy, celkem devět svazků, jsem přeložil do češtiny. Vyšly u Zmatlíka v Praze VII. — Pozn. spisovatele.

Chtěl jsem tedy zlepšiti svou situaci podle návodů Bondeggerových a počal prováděti cvičení, která doporučuje. Ale pozoroval jsem ihned, že vyvolávám jakýsi opačný tlak. Moje situace se stále zhoršovala a stávala se více kritickou. Zároveň jsem počal poznávati, že autor oněch knih vynechává myšlenku na Boha a hledí čtenáři namluvit, jako by někdo vlastními silami se mohl dopracovati úspěchů. K tomu přistoupily ještě i jisté pokyny, podle nichž by bylo možno dosáhnouti té, či oné věci na *úkor* jiných lidí.

K tomu jsem slyšel s několika stran od jiných okultistů, že cvičení myšlenkové podle Bondeggera vede vždy ke koncům opačným. Sám jsem se přesvědčil, že je tomu skutečně tak. Uvádím tyto skutečnosti jenom proto, že dosud ony spisy existují a že ještě k tomu počínají být rozšiřovány knihy jiné, *stejněho nebezpečného směru* pod jménem: »Osobní magnetismus« nebo »Tajemství úspěchu« a podobně. Zavrhneme každou takovou knihu, ve které je božství vypuštěno jako něco zbytečného a ve které není vzat zřetel na dobro našich *blížních*.

Náopak zase knihy Trineovy, Cadyho, Mardenovy a Mulfordovy jsou dobré a lze se jimi řídit s úspěchem.

Později jsem však poznal Mulforda a tu jsem počal podle jeho návodu cvičiti každého dne asi deset minut před spaním a deset minut ráno, po probuzení. Ale také mezi dnem, třeba na cestě, jsem věnoval každou volnou chvílku soustředěnému myšlení na Nejvyšší Moc, žádaje ji o zlepšení své situace.

Asi za půl roku se dostavil první velký úspěch. Náhle, bez jakékoliv žádosti jsem byl přijat u firmy Mikoláše Lehmana v Praze, jako osobní tajemník šéfa. Firma Mikoláše Lehmana měla a má dosud umělecký závod obrazy — největší toho druhu u nás.

Starý pan Lehmann byl člověk zvláštního charakteru. To mně dosvědčí každý, kdo ho osobně znal. Byl to velmi dobrý člověk, vzácná povaha, velký lidumil a svérázný charakter. Mnozí měli pana Lehmana za podivína — ale to byl omyl. Lehmann měl svoje zvláštní ideje a prováděl je *prakticky*. Záhy

jsem poznal, že je můj šéf vlastně bezděčným okultistou a že prakticky se řídí týmiž pravidly myšlení, jak je doporučuje Mulford!

Tento slavný Američan ve svých spisech uvádí řadu historických osobností, které dosáhly velkých, ba ohromných úspěchů jeho metodou — totiž soustředováním myšlenek a představ na stále stoupající vzrůst svých podniků, ať to byl obchod nebo umění nebo konečně úspěchy válečné. A právě Mulfordovi se dostalo *klíče* k těmto tajným myšlenkovým silám, které pracují zcela mechanicky, ať o nich víme nebo nevíme. Proto jednomu člověku, který dovede svoje myšlení ovládat a zapuzuje všechny představy stárnutí, zármutku a neštěstí, jakož i nemoci, přináší tyto síly zdraví a úspěch ve všem podnikání, radost a vítězství a druhému, který se oddává starostem a obavám, přináší zase opak, totiž: choroby, neštěstí, nouzi, neúspěch ve všem.

To je odvěký skrytý zákon, který Mulford odhalil a velmi důmyslně rozvedl a učinil přístupným každému. Proto jeho spisy měly a mají také u nás velký úspěch, stejně jako spisy Hardenovy, jež mají stejnou tendenci.

Ale lidé se snadno dopouštějí chyby, které jsem neušel ani já. Jakmile se domohou prvních výsledků, tu jejich energie ihned zemdlí a lidé, spokojeni se svým novým postavením nebo jiným cílem, přestávají svými myšlenkami pracovat. To je chyba velká. Myšlenky jsou totiž jako magnety — přitahují to, nač soustavně myslíme, ale právě jako magnet ocelový musí být stále posilován přidáváním závaží, tak také myšlenky musí pracovat stále mocněji a nezastavovat se, když bylo něčeho dosaženo.

Největší překážkou a věru zhoubnou silou všeho dobra na zemi je — strach. Kdo umí přemoci bázeň a strach, může být jist, že dosáhne všeho, nač jen se soustředí s předpokladem však, že žádá o to Nejvyšší Moc, čili jinak Boha a že *vždycky* při těchto cvičeních opakuje formuli: „aby to bylo k mému největšímu dobru a aby to nikomu neublížilo!“

Člověk je totiž tvor krátkozraký a proto často žádá o věc, která by mu neposloužila. Zato božství je vševědoucí a nejvyšší moudré,

a má pro člověka v záloze něco mnohem *lepšího*. Na druhé straně pak často by člověk žádal věc, na úkor *jiného* — a tomu je se přísně vyhnouti. Magickou silou myšlenek lze ovšem přitáhnouti i to, ale člověk se z takového úspěchu, jímž byl bližní poškozen, nebude pak dlouho těšit a také konec toho nebude dobrý⁵⁶).

Mikoláš Lehmann měl různé svoje »koníčky«, ale všechny měly vlastně podklad okultní — aniž starý pán o tom věděl. Nestřpěl na př. nikdy knihy, která byla svázána do černých desek. Černou knihu nenáviděl, poněvadž mu připomínala smutek a on se vyhýbal všemu truchlivému tak, že se to zdálo nezavěšeným buď pověrou nebo malicherností. Ale ve skutečnosti to byla jen veliká *důslednost*. Kdo by se odvážil povědět mu bez obalu nějakou zlou nebo smutnou zprávu, stal se mu na dlouho protivným, ačkoliv mu záhy odpustil takový přestupek.

Chtěl míti kolem sebe jenom tváře veselé — tak jako sám se hleděl udržovati vždy v náladě radostné. V tomto směru mu ovšem také záleželo na mně, poněvadž jsem byl jeho důvěrným spolupracovníkem a kdykoliv na mně zpozoroval nějakou starost, nebo kdykoliv můj obličej mu prozradil, že nejsem v dobré náladě, ihned se mne tázal po příčině a hleděl ji odstranit. V tomto směru byl pan Lehmann velmi bystrý.

Můj šéf byl při tom člověkem velmi zbožným. Nikdy nezapomněl napsati na každý list papíru nebo na dopis do levého rohu nahoře slova: „Sbohem!“ která psal vždy stenograficky. Nebyl snad bigotní, ale opravdu zbožný a za tuto svou zbožnost se nestyděl ani ve veřejnosti. Jeli jsme spolu na př. do Vídně za obchodními záležitostmi, a tu, když se vlak hnul z pražského nádraží, učinil ve vzduchu znamení kříže směrem k lokomotivě — ač naše oddělení bylo naplněno cestujícími.

Byl také velmi dobrým vypravěčem a jeho zkušenosti z mnohých cest do hlavních evropských měst, byly vskutku jedinečné.

V době, kdy jsem k němu vstoupil do úřadu, byl již velmi

⁵⁶) Bližší poučení a praktické návody nalezne čtenář ve spisech Mulfordových, které vyšly pod titulem: „Dar Duchů“ nebo v mé knize „Tajné síly přírody a člověka“. — Pozn. spisovatele.

starým mužem a tu jistě, že mu často vstupovala do duše představa smrti. A takovou představu jako vše jiné truchlivé uměl zapuzovati svým způsobem. Byla to nepřetržitá práce!

Mikoláš Lehmann byl opravdovým selfmademanem, který se dopracoval svou metodou velikého jmění takřka z ničeho. Ale já jsem přesvědčen, že jeho úspěchy byly dosaženy jen použitím myšlenkových sil. A když jsem tuto jeho schopnost a vlastnost zpozoroval a řekl jsem mu základy »Nové myšlenky«, tu se velmi divil a jen se usmíval. Od té doby se mi stal nejlepším přítelem, poněvadž poznal, že mám stejné názory a že jich také dovedu využít. A takového spolupracovníka právě potřeboval.

Ale tu se stala zvláštní událost. Lehmann byl stále v písemném styku s německým malířem Gabrielem Maxem, jehož obrazy vystavoval ve všech velkých hlavních městech Evropy a také mnohé z nich dal reprodukovati buď světlotiskem nebo olejovým barvotiskem, takže se staly známými v celém světě. Není jistě ve střední Evropě lékaře, který byl neměl Maxova obrazu: »Kristus jako lékař«. Představuje Krista, který probouzí z mrtvých dceru Jairovu. Také známá tvář Kristova na rouše svaté Veroniky od Maxe je nesmírně rozšířena ve výborné reprodukci v barvách. Firma Lehmannova prodávala nejvíce obrazy svatých a sice většinou na splátky. Ale když někdo neplatil, tu Lehmann říkával: „Kdo neplatí, tu buď nemůže a pak je slušno čekat, nebo nechce — ale pak by bylo marné vymáhati na něm dluh!“ Proto jen ve vzácných případech svolil, aby byla na někoho podána žaloba.

Gabriel Max žil v Mnichově a jeho libůstkou bylo sbíratí jednak starožitnosti a jednak také předměty anthropologické. Mezi jiným měl také velkou sbírku předmětů z prehistorických pohřebišť a tak dále.

A tu kdysi přišel k Lehmannovi jeden český malíř a nabídl mu ke koupi starou lebku, nalezenou na Bílé hoře.

Byl to velmi pěkný exemplář. Lebka měla krásnou patinu a v hořejší části byla lebeční kost proražena — patrně kulí z tehdejší pušky veliké ráže. Byl tam pěkný, okrouhlý otvor o průměru asi 2½ centimetru.

Starý pán velmi dlouho si lebku prohlížel a s počátku se zdráhal ji koupiti. Jeho přirozený odpor ke všemu, co připomínalo smutek a zvláště hrob nebo smrt ho zrazovaly. A tak konečně odmítl koupiti.

Na druhé straně však chtěl právě zase něco vyjednávatí s Gabrielem Maxem a poněvadž v takových případech byl zvyklý nakloniti si nějak toho, s nímž chtěl obchodně jednat, zdálo se mu asi, že zmíněná lebka, když by ji poslal malíři Maxovi, byla by jakýmsi výhodným prostředníkem.

A jednoho dne, když jsem přišel jako obvykle do naší pracovny, spatřil jsem na psacím stole jakýsi kulatý předmět, zabalený v papíru. Pan Lehmann zpozoroval můj tázavý pohled a proto mi řekl bez úvodu:

„Tu lebku jsem přece koupil. Pošleme ji Maxovi!“

Byl jsem tím trochu překvapen, znaje odpor pana Lehmannova k podobným věcem, ale mlčel jsem. A tak jsme počali komponovat dopis G. Maxovi. Takový dopis nebyl u pana Lehmannova věcí prostou. Někdy jsme jej spolu skládali třeba týden — i déle. Každá věta byla mnohokrát kritisována a přepisována a každý odstavec byl stokrát čten, aby byl konečně nadobro vypuštěn a nahrazen třeba jiným. V těchto věcech byl pan Lehmann puntičkářem a nic mu neušlo. Byl velkým znalcem lidských povah a proto tak jednal. Nic u něho nebylo povrchní nebo spěšné — vše musilo býti promyšleno. Lehmann neznal moderního spěchu v obchodování a proto právě měl veliké úspěchy.

Stalo se však jinak. Jednoho dne obdržel pan Lehmann nepříjemnou zprávu, že dům, ve kterém měl svůj závod, byl prodán — jeho konkurentovi. Mohl snadno onen dům koupit sám, ale nikdo netušil, že je na prodej, neboť koupě se stala rychle a potají.

Tím byl starý pán nesmírně dotčen a všechny jeho tehdejší plány pro budoucnost byly zvráceny. Bylo nutno se stěhovat! A to nebylo ovšem pro firmu, která dlouhá léta byla na místě, maličností. A tak byl dopis Maxovi odložen, pak zapomenut —

a nikdy nebyl vlastně odeslán. Ale lebka z Bílé hory zůstala v domě...

Za čtvrt roku jsme se stěhovali do jiného domu na nynější Národní třídě. V novém domě bylo již vše zase zařízeno, ale pan Lehmann, který, jak se zdálo, měl zdraví železné, počal náhle churavěti. Lékaři se vyjádřili rodině, že je to slabost srdce stářím, ale že po případě se věc může ještě napravit. Pan Lehmann neulehl, nýbrž snažil se pracovat jako vždy, ale po čase jsem pozoroval, že jeho obvyklá bystrost klesá. A tu se stalo, že po obědě, když jsem již odcházel, mne ještě zavolal, aby mně dal nějaký rozkaz na druhý den. Téhož dne odpoledne, poněvadž bylo hezky, jsem si vyjel do Chuchle, abych tam sbíral hmyz pro svoje sbírky. V lese úplně tichém jsem najednou zaslechl nad sebou ve výši, jako mezi jedlemi, hlasité lidské bédování, tak určité, že jsem se rozhlížel dlouho kolem sebe a proběhl jsem okolí, abych viděl, kdo to byl, — ale nadarmo. Nikde nebylo živé duše. Nemohl jsem si tohoto zjevu nijak vysvětlit a stále jsem na to myslel.

Teprve druhého dne ráno, když jsem přišel do úřadu k Lehmannům, zvěděl jsem, že v téže chvíli a v téže hodině odpolední, když jsem slyšel v lese ono bédování, zemřel starý pan Lehmann, když se ubíral po schodech dolů, aby si vyjel na Žofín, jak byl zvyklý.

A když byl uklizen jeho pokoj, byla nalezena na jedné skříni v papíru zabalená — lebka z Bílé hory...

Nelze mi opomenouti také jistých událostí, které se sběhly v době, kdy jsem pracoval u firmy Lehmannovy. Hlavně vzpomínám jednoho dobrého přítele, kterého jsem tam poznal, a sice F. Steyla, herce u německého divadla v Praze. Steyl byl velmi horlivým okultistou, ale neprováděl žádné praxe, kromě telepatického léčení na dálku, a sice podle metody Th. Jay Hudsona, kterou jsem popsal ve svém díle: »Léčba nervů přírodními silami« a také jinde. Metody této by se mělo užívat častěji než se děje, neboť jest výborná a působí skoro vždycky, když totiž ten, kdo léčivé myšlenky vysílá, si dovede představit správně léčenou osobu. Věc je velmi snadná a nemůže nikomu

uškodit a proto alespoň stojí za pokus. A když se takový pokus vydaří, pak jistě ten, kdo jej provedl, bude jej opakovati, třeba i v případech velmi vážných.

Se Steylem jsme byli upřímnými přáteli, a když tehdejší ředitel pražského německého divadla Angelo Neumann těžce onemocněl, a když jeho lékaři prohlásili, že ho nelze zachránit, poněvadž je zachvácen třemi chorobami, z nichž každá o sobě je smrtelná, tu Steyl mi navrhl, abychom se pokusili vyléčiti ho telepaticky.

Neměl jsem fotografie ředitele Neumanna a proto mi ji Steyl opatřil, a tak jsme společně se Steylem vysílali léčivé sugesci po dvě noci na nemocného, a sice s takovým výsledkem, že očekávaná krize se vůbec nedostavila, takže lékaři ředitele byli ohromně překvapeni.

Ve svých léčivých sugescích jsme pokračovali ještě dále s největším zdarem, neboť k všeobecnému úžasu všech, kdož znali stav pana ředitele, se nemocný uzdravil a žil potom ještě několik let.

Ale moje přátelství se Steylem mělo výsledek ještě jiný. Steyl totiž byl také básníkem a vydal asi tři knihy svých veršů. Když vyšla kniha první, tu asi za tři týdny potom se objevily překlady některých jeho básní v tehdejších »Květech«, a překladatelem nebyl nikdo jiný než král našich básníků, Jaroslav Vrchlický.

Steyl byl povaha velice živá, impulsivní a poněvadž se cítil velice poctěný touto pozorností našeho Vrchlického, umínil si, že se s ním musí seznámiti, aby mu osobně poděkoval. Po delších úvahách a snahách se to konečně podařilo, a tak Jaroslav Vrchlický byl pozván do rodiny Steylovy k večernímu dýchánku. Rozumí se samo sebou, že jsem nesměl scházeti ani já, neboť Steyl mne měl velmi rád a zval mne k sobě při každé nejmenší příležitosti.

Tak se stalo, že i mně se dostalo cti seznámiti se osobně s Mistrem Vrchlickým, kterého jsem od svého mládí zbožňoval jako největšího z našich básníků a jenž mi byl zároveň vzorem při mých osobních básnických pokusech.

Mohu říci bez obalu, že právě Vrchlický ze mne učinil vlastně

spisovatele, a že ve mně odhalil také básnické nadání, o němž jsem dříve vůbec nevěděl. Psával jsem sice »básně« již od svého čtrnáctého roku, a nikdy jsem v těchto pokusech nepřestal, až do doby své dospělosti, ale nikdy jsem svými zásilkami neobtěžoval redakce, a tak ve své přísné autokritice jsem se domníval, že moje veršování vůbec za nic nestojí. Steyl však jednou prozradil Vrchlickému přede mnou, že také píše verše. A tu Mistr mne ihned vyzval, abych mu příště přinesl některé svoje básně na ukázkou. Bylo mi jako kdyby mne polil horkou vodou, neboť jsem se domníval, že Jaroslav Vrchlický mně moje verše vrátí s nějakou poznámkou, abych oněch pokusů raději nechal. Místo toho, když přečetl několik mých básní při následujícím setkání, složil je, vsunul do kapsy a řekl:

„Dáme je tedy do »Máje«!“

Vrchlický byl tehdy spoluredaktorem časopisu »Máj«.

Moje překvapení a můj úžas byly opravdu veliké nad tímto jeho rozhodnutím a zároveň jsem byl tímto úspěchem podnícen, takže jsem psal častěji a otiskoval jsem tu a tam svoje verše. Ke knižnímu jich vydání však dosud nedošlo z důvodů, které jsou dobře známy každému čtenáři, jenž ví, jaké jsou naše poměry nakladatelské, pokud se týká poesie. Ale tím je ovšem vinna obec čtenářská, která zvláště po válce ztratila většinou smysl pro umění.

Jaroslav Vrchlický byl jak známo nejvš dobrým člověkem a zvláště k těm mnohým lidem, s nimiž se spřátelil. A těch, tuším, bylo velmi mnoho. Ale pomáhal také slovem i činem lidem zcela neznámým, kteří mu psali se všech konců naší vlasti.

Zkrátka jsme se stali přáteli důvěrnými — byl jsem pak jaksi jeho neúředním tajemníkem. Chodíval jsem k němu skoro denně asi o deváté dopoledne, a tu již sedával u svého psacího stolu a před sebou měl již vždy haldu rukopisů. Pracoval tak vždy asi již od šesté hodiny ranní.

Jednou, bylo to po prvním, otázal se mne, zdali bych mu nebyl ochoten prokázat malou službu. Nemusím podotýkati, že jsem se cítil šťastným, když jsem mu mohl nějak posloužit a to jsem také řekl.

Podal mně několik poštovních poukázek a pravil:

„Prosím vás tedy, dejte mně tohle na poštu —. Víte, já tam s tím jít sám nemohu!“

Podal mně peníze, které posílal a dodal jako na vysvětlenou:

„Posílám malé příspěvky osobám, které mne žádaly o pomoc. Ti lidé ovšem nevědí, že nemám takových známostí, abych jim mohl opatřovat místa, nebo se za ně přimluvit!“

A takových dopisů dostával mnoho a mnoho! Na př. mu psal nějaký zcela neznámý hajný ze Šumavy, aby mu opatřil místo v Praze, nebo zase jakási paní ze severních Čech, aby jí laskavě pomohl, že se chce učít psát na stroji atd.

Domnívám se, že o této tajné činnosti Vrchlického dosud nikdo neví a proto se zde o tom zmiňuji. Kdybych chtěl vše vypsati, byla by to látka pro celou kapitolu.

S Vrchlickým jsme sedávali každého čtvrtka večer v jedné plzeňské restauraci na rohu Václavského náměstí a ulice Mariánské. Tam jsme prováděli korekturu pátečního literárního feuilletonu Národních listů, jehož byl Vrchlický redaktorem. Hoch z tiskárny nám přinesl kartáčové oklepy a my jsme se o ně rozdělili, provedli opravy a pak si pro ně z tiskárny Národních listů zase poslali. Záhy mne učinil Vrchlický svým spolupracovníkem v literárních kritikách, a když později Mistr onemocněl, vedl jsem tyto literární kritiky několik let v jeho zastoupení.

Scházivali jsme se však také jinde a hovořili jsme o všem možném a tak jsme také velmi často zabočili na pole okultismu. Vrchlický neměl pro tyto věci přílišných sklonnů, ale přece jen se mne dotazoval na to a ono, a také mně vyprávěl některé okultní události ze svého života. Pamatuji se, že mně vypravoval o jistém zjevení, které zažili se svým bratrem, panem Fridou, v době, když zemřel jejich otec. Oba obývali týž pokoj, a tu jednou večer zaslechl bratr Vrchlického na chodbě jakýsi hřmot a domnívaje se, že někdo přichází, otevřel dveře a tu spatřili oba na chodbě státi *bílého pudla*. Poněvadž v celém domě nebylo takového psa — a bylo již pozdě večer — byli tím oba bratři nemálo překvapeni, ale v tom pudl zmizel, a když

ho hledali na chodbě i na schodech, nebylo po něm nikde ani stopy. Ale druhého dne přišla zpráva, že v tutéž hodinu zemřel jejich otec.

Jaroslav Vrchlický viděl také dvakrát t. zv. »Ohnivého muže«, o němž se vypravují mnohé pověsti po venkově. Podstata tohoto okultního zjevu je však naprosto temná a nikdo nemá k ní klíče. Vrchlický mi vyprávěl, že za svého mládí prodléval o prázdninách na venkově, tuším, že v Lounech, nebo kdesi u Loun. Tam chodívali děti a s nimi i malý Vrchlický spáti do stodoly, ale se starším čeledínem. Jednoho večera leželi tak na seně na zemi a v tom čeledín, který jim právě něco vypravoval, řekl k dětem výstražným hlasem:

„Teď se děti schovejte a nedívejte se! Jde ohnivý muž!“

Všechny děti se schoulily hlavami do sena, ale Vrchlický se přece jen díval směrem k vratům. A tu viděl, jak v dosti široké skulině mezi vraty a zemí přešlo okolo stodoly jakési planoucí světlo, jako by někdo smýkl zapáleným věchtem slámy pod vraty. Světlo bylo tak silné, že ozářilo i část stodoly. Potom vše zmizelo.

Druhý případ byl zcela jiného druhu. Vrchlický jako chlapec se vracel odněkud ze mlýna na selském povoze domů. Byl již večer a skoro úplná tma. Přece však bylo vidět ještě trochu do krajiny, vlevo i vpravo. Náhle se objevilo v dálce po pravé straně silnice na lukách za potokem, vroubeným vrbami, jakési žlutočervené světlo, které se pohybovalo k vozu dlouhými skoky. Vždycky jako by se dotklo země, a pak letělo velikým obloukem blíž a blíže. V několika vteřinách přeletělo vůz s vozkou i chlapcem Vrchlickým, a vzdalovalo se podobnými dlouhými skoky na levou stranu a zmizelo v dálce.

Vrchlický se ovšem velmi polekal, ale vozka ho konejšil a řekl: „To byl jen ohnivý muž!“

Je zajímavé, že po venkově ledakdes jsem slyšel staré lidi vypravovati o podobných světelných zjevech, které se pohybují stejným způsobem a jimž v některých krajích říkají lidé »lucerny«.

Naše okultní hovory měly však přece jen vliv na Vrchlického,

neboť na jejich základě napsal Mistr svůj jediný román »Loutky«. Sám mně to Mistr pověděl.

Ještě o jedné drobné události se zde musím zmíniti. Mistr Vrchlický obdržel od kohosi prsten s pravým egyptským skarabeem. Byl to prsten zcela nevzhledný, ale jistě vzácný. Ale Vrchlický mi brzy potom vypravoval, že tohoto prstenu nosit nemůže.

„Proč to?“ tázal jsem se.

„Vidíte, mám dobrý spánek skoro beze snů, ale jakmile ponechám tento prsten na prstě, tu mám velmi neklidné a děsivé sny. Zdá se mi vždycky, že bloudím v jakýchsi podzemních, nesmírně dlouhých chodbách, v nichž tu a tam po stranách hoří malé světélko. Při tom cítím vždycky jakousi tajemnou hrůzu, která trvá i po probuzení!“

„Je to jistě jakýsi zvláštní vliv onoho skarabea,“ podotkl jsem. „Kdož ví, kdo jej kdysi nosil!“

„Nevěřil bych tomu,“ pokračoval Mistr Vrchlický, „kdybych toho sám nezažil. Ale nejpodivnější je, že kdokoliv si vzal na lůžko tento prsten, měl vždycky podobné sny o těch dlouhých chodbách se světélky!“

Nemohl jsem ovšem podati Mistru Vrchlickému vysvětlení tohoto podivného vlivu, ale podotýkám jen, že egyptské věci zvláště a starožitnosti vůbec, mohou býti nabitы vlivy nepříjemnými, ano i nebezpečnými. Zvláště pak staří Egypťané, kteří byli mistry ve všech oborech magie, dovedli poutati k různým místům i věcem duchovní bytosti buď k ochraně, nebo i k obraně. Případ s hrobkou faraona Tutankamena a s úmrtím tolika badatelů, kteří přišli s mumii jeho do styku, zůstane ještě dlouho a dlouho hádankou školní vědě, která nechce a nemůže pochopit, že mimo nás existuje ještě druhý svět, který neustále působí na tuto naši úroveň hmotnou a jenž za jistých okolností se může projevit velmi nebezpečně.

Také můj přítel, herec F. Steyl, o němž shora píši, zažil nepříjemnou zkušenost s jednou egyptskou starožitností. Obdržel od kohosi darem malou egyptskou mumii, zhotovenou z nefrytu. Soška byla asi nalezena v některém staroegyptském hrobě. Ale

jakmile se octla v domě Steylově, byl ihned pronásledován různými nehodami a nepříjemnostmi tak dlouho, až sošku onu chtěl odstraniti. Žádal jsem ho tedy, aby mi ji věnoval, ale Steyl, poněvadž mi byl dobrým přítelem, nechtěl toho učiniti za živý svět, poněvadž se bál, že zlý vliv sošky by se přenesl na mne. A tak raději sošku, tuším, zahodil do Vltavy. Potom ihned se vše obrátilo a Steyl byl ušetřen dalších nepříjemností.

*

Na počátku této kapitoly se zmiňuji o »Nové myšlence«, kterou jsem počal pěstovati hlavně podle spisů Američana Prentice Mulforda. První výsledky se tehdy dostavily za delší dobu nalezením místa tajemníka u Mikoláše Lehmana, kde jsem setrval šest roků, až do jeho smrti.

Užitím myšlenkových sil lze skutečně dosáhnouti všeho na světě — ale s jednou podmínkou: musíme věřit, že lze dosíci toho, co si přejeme nebo oč žádáme. Kdo nemá víry, dosáhne velmi málo nebo nic. Ovšem, jakmile jsme dosáhli prvních úspěchů, tu také naše víra je tím posílněna a člověk pak pracuje tímto směrem s mnohem větší důvěrou. Další podmínkou úspěchu, jak jsem již mnohokrát napsal jinde, jest, *trpělivost* a vytrvalost v těchto cvičeních. Jsou lidé, kteří mají naprosté přesvědčení, že tato nauka je pravdivá, ale nemají tolik pevné vůle, aby ji prováděli prakticky. Vydrží u onoho myšlenkového cvičení několik dní, ale pak buď zapomenou, anebo z prosté lenivosti nechají všeho. Výsledek se potom ovšem nemůže dostavit.

Kdyby každý znal tuto nauku a řídil se podle ní, tu jsem přesvědčen, že by na světě nebylo ani bídy, ani zoufalství, ani choroby. Veškerá neštěstí a veškeré zkoušky, které tak kruší lidstvo, mohou býti odstraněny myšlenkovou silou, která vrhá jen dobré elementy a dobré sémě na úroveň astrální a zamezuje tak příchod všech neblahých událostí, poněvadž je ničí a převrací.

Lidský rozum je onou neblahou veličinou a nešťastným činitelem, který uvádí lidstvo do utrpení. Jakmile necháme praco-

vat lidský rozum, stavíme se proti věčné síle dobra, která neustále na nás proudí s výše, jsme naplněni obavami a starostmi a tím právě zaséváme na úroveň *příčin*, totiž do astrálu, neblahé události, které pak musí přijíti a potkají nás.

Ne nadarmo řekl Kristus svým učedníkům: „Kdybyste měli víry jako zrnko hořčičné a řekli této hoře, aby odešla, stane se!“

Kristus jako největší ze všech Mistrů tajných nauk znal ovšem dokonale veškeré tyto zákony a na mnohých místech prozrazuje svými slovy právě tento zákon o nezlomné síle pravé a nevrtkavé víry.

Mohu říci upřímně, že Mulfordovými naukami jsem dosáhl velmi mnoho věcí — i takových — jež se zdály i mně samému neuvěřitelné a nedosažitelné. Ale chceme-li takových úspěchů dosáhnout, musíme zapudit každou představu nedůvěry, v nitru se takové nedůvěře jaksí posmívat a setrvat v myšlenkovém cvičení, jímž přitahujeme to, co si přejeme.

Základním pravidlem při těchto cvičeních jest, abychom na počátku nežádali nikdy věcí příliš velikých, protože jejich vyplnění se nám zdá tím nemožnější, čím jsou větší a tak naše nevěra ruší účinky a přitazlivost našich myšlenek.

Vezměme na příklad dělníka, který by začal prováděti tato cvičení s tím, že by žádal Nejvyšší Sílu, aby se stal ihned ředitelem továrny. To by bylo naprosto chybné. Ne snad, že by toho onen dělník nemohl dosáhnouti, a sice bez mezistupňů, ale jeho nevěra mu v tom bude bránit tak, že se jeho přání nevyplní. V takovém případě by musil nejlépe dělník žádati nejdříve o zlepšení svého postavení, o zvýšení mzdy, o nabytí větší důvěry se strany dílovedoucího a sama majitele továrny.

Dalším krokem by bylo žádati, aby se stal dozorcem nebo dílovedoucím v jistém oddělení. A ještě dalším krokem by bylo, že by žádal státi se vedoucí silou v celém provozu továrny a tak postupně dále.

Mulford sice popisuje velmi přesně, jak si máme počínati, chceme-li dosáhnouti úspěchu, ale přes to bude snad nejlepší, když věc vyložím podle svého, jak já jsem si počínal, když jsem o něco žádal.

Prvním pravidlem je, že lze žádati vždycky jen o *jednu* věc a nikoliv o více věcí zároveň.

Kdo by žádal o několik věcí najednou, bude se tříštit a nedosáhne ani jednoho.

V oné době jsem byl již literárně činný. Psal jsem do různých časopisů články původní i překlady, byl jsem literárním i divadelním kritikem tehdejších »Radikálních listů« a také jsem již překládal z angličtiny romány, hlavně pro nakladatelství Vilímkovo v Praze. Ale nepěstoval jsem při tom styk s literárními kruhy, a kromě těch literátů, s nimiž jsem přicházel do styku v různých redakcích, znal jsem jich velmi málo osobně. Mezi svými přáteli literárními jmenuji hlavně básníky Quido Maria Vyskočila a Josefa Šimánka, s nimiž se stýkám občas až dodnes.

A tu náhle vznikla ve mně myšlenka a touha státi se redaktorem v některém pražském denním listu. Alespoň taková byla moje všeobecná představa. Ale věděl jsem, že by nebylo dobře žádati Nejvyšší Sílu o něco určitého, protože podle Mulforda právě tato Nejvyšší Síla je moudřejší než my, a proto ví o něčem pro nás mnohem lepším, než jak by předpokládal náš lidský omezený rozum.

Pustil jsem se tedy do této okultní práce a každého dne večer a ráno asi deset minut jsem soustřeďoval svoje myšlenky na tuto věc a žádal jsem asi takto:

„Prosím Nejvyšší Sílu o místo redaktora!“

Toto cvičení jsem prováděl ovšem jenom v tichých myšlenkách a nikoliv nahlas. Později jsem změnil tuto formuli a opakoval jsem v mysli: „Děkuji Nejvyšší Síle za místo redaktora!“

Nic víc a nic méně!

Toto cvičení jsem prováděl pilně a denně asi rok. Věděl jsem, že ve vhodné době bude a musí býti tato žádost vyslyšena a že se mně naskytne příležitost k takovému žádanému místu, a že pak bude třeba této příležitosti se jen chopit.

Tak to alespoň tvrdí Mulford a já jsem se mnohokrátě přesvědčil, že je to naprostá pravda.

Podotýkám výslovně, že v této době jsem na hmotné úrovni

nikde nic nehledal, že jsem ani s nikým nepromluvil o této své žádosti. Je to jedna z hlavních podmínek každého okultního snažení a já jsem ji doslovně vyplnil.

Kdo by prozradil, že koná takové cvičení, může býti jist, že nedosáhne nic! V mlčení je obrovská síla, o které člověk nezavševčený nemá ani ponětí. A naopak mluvením a zvláště přílišným mluvením vyčerpává člověk větší část své duševní energie zcela na prázdno. Kdokoliv má něco v úmyslu, ať v obchodě, ve vědě, v umění nebo záležitostech soukromých a *nemlčí o tom*, může býti jist, že se mu jeho plán *nikdy* nepodaří. A kdokoliv naopak může mlčeti, má zase plnou jistotu zdaru. „Mlčení je povinností adepta!“ tak zní jedna z prvních pouček v okultismu.

Mulford sice praví, že lze mluvíti o takových snahách, ale jenom před osobami u nichž máme *plnou* jistotu, že nám budou upřímně *přáti* plný úspěch a že také nebudou o našem úspěchu *pochybovat*. Nemáme-li této jistoty, tu je lépe mlčeti vůbec!

Jakmile totiž povíme o svém tajemství někomu, kdo by nám úspěchu nepřál, tu ihned vznikne nepřátelský myšlenkový proud u druhé osoby, již jsme učinili svým důvěrníkem a tento proud myšlenek nabitý buď nevěrou v prvním případě, nebo závistí v případě druhém, zničí vše v nás, co jsme vybudovali! Pamatujme, že my sami jsme strůjci svých úspěchů a že jen na *nás* záleží, abychom se uměli otevřítí zdroji všeho dobra, který se nad námi všemi otevírá a jehož zásoba je nevyčerpateľná!

Okultní zákony o těchto tajných silách myšlenkových a také jiných byly známy zasvěcencům již od pravěku lidstva, a mnohé vědomosti našich předků se nám zachovaly v pořekadlech, příslovích, pohádkách i lidových rčeních.

Skryté čili okultní pravdy se objeví ovšem jen tomu, kdo dospěl v okultních naukách na jistý stupeň zasvěcení, neboť jinak je mu tato lidová moudrost uzavřena na sedm zámků. Uvedu zde příklad: Každý zná přísloví »Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá.« Toto přísloví má určitý vztah k okultní síle myšlenek žádostí. Les je odjakživa symbolem druhého světa čili oné zakleté oblasti, do které vnikne jenom ten, kdo

má kouzelný proutek, nebo kdo je vyvoleným princem, aby vysvobodil svého zakletého bratra nebo sestru, nebo aby vydobyl z drápů zlého čaroděje zakletou princeznu. Ale veškeré takové osoby jsou symbolickým naznačením zasvěcenice v okultismu.

Jak tedy do lesa voláme, totiž jak vysíláme myšlenky do *neviditelná*, tak se nám z neviditelná vrací, totiž myšlenky na úspěch, zdraví, sílu a dobro právě těmito dary, a myšlenky na nebezpečí, chorobu nebo neúspěch vrací se nám právě tak, jak jsme je vyslali.

Pokračoval jsem tedy v těchto cvičeních a náhle jednoho dne jsem obdržel z nakladatelství Jos. R. Vilímek v Praze lístek s krátkou výzvou, abych pokud možno brzy navštívil pana nakladatele.

Domníval jsem se, že běží zase o zadání nějaké nové knihy k překladu, ale běželo o věc jinou. Pan nakladatel mi sdělil, zdali bych nechtěl se stát domácím redaktorem v jeho nakladatelství, poněvadž má v úmyslu vydati jisté velké technické dílo v jazyku českém. Poznal jsem ihned, že konečně moje tichá žádost se vyplňuje a přijal jsem nabízené místo, čímž jsem získal velmi mnoho zkušeností zase v jiných oborech, a zejména v redigování velkých děl ilustrovaných. Moje tichá žádost se vyplnila jiným směrem a dojísta lépe, než kdybych byl našel místo redaktora v nějakém denním listě.

To je tedy jeden z mnohých důkazů, jak působí myšlenkové síly. Ale dosáhl jsem ještě mnoha jiných věcí — zdánlivě mnohem nemožnějších.

V období, kdy jsem byl zaměstnán u Mikoláše Lehmana jsem zatoužil mít svůj vlastní drobnohled. Bylo to moje dávné přání, které vždy občas mi vstupovalo na mysl, ale které dosud nebylo vyplněno. Tehdy však jsem počal pracovat také myšlenkovými silami, abych konečně dosáhl tohoto přístroje. A tu se stalo, že jsem našel jeden starší mikroskop u optika na Smíchově. Mikroskop se mi zdál cenou přístupný a vyhovoval mně. Rozhodl jsem se tedy a vysvětlil jsem věc svému šéfovi. Pan Lehmann věděl, že se zabývám studiem hmyzu, a že toto

studium mne těší a naplňuje radostí. Také věděl, že sbírání hmyzu mne nutí k pohybu pod širým nebem a poněvadž jak již pověděno, byl mužem velmi bystrozrakým, viděl na mně, že tyto sběry působí velmi příznivě na moje zdraví. Proto se mne ihned tázal, mnoho-li mikroskop stojí. A když jsem mu řekl cenu, sáhl do kapsy a podal mi celou částku. Podotkl jsem, aby mi půjčku strhoval s mého měsíčního služného, ale starý pán jen mávl rukou a pak jsem již o věci nesměl ani promluvit.

Tak jsem byl majetníkem svého prvního mikroskopu. Později jsem jej vyměnil za lepší a dražší a nakonec jsem výměnu opakoval a dosáhl jsem nového, krásného a cenného aparátu, kterým bylo možno vykonávati veškeré vědecké práce.

A tu jsem počal studovati různé pomocné vědy a zejména mikroskopickou techniku a umínil jsem si, ačkoliv jsem byl začátečníkem v tomto oboru, že napíši velkou českou mikro-techniku. Takové knihy jsme totiž v češtině dosud neměli. Byl to úmysl více než odvážný, když uvážíme, že jsem neměl vlastně ani ponětí o obtížích, které mně mohou vstoupiti do cesty.

Ale udržoval jsem tuto svoji myšlenku neustále a počal jsem zároveň pracovat. Opatřil jsem si pak mikrotom, totiž stroj k řezání preparátů a postupně jsem si vybudoval ze svých vlastních prostředků celou mikroskopickou laboratoř a pak jsem pracoval často dlouho do noci, studoval jsem různé odborné spisy německé, anglické i francouzské a při tom jsem docházel k některým vlastním metodám a objevům. A asi po dvou letech pilné práce, když jsem ovládl celý, nesmírně obsáhlý obor kromě bakteriologie, nabídl jsem knihu pražskému nakladatelství Kobrově a pak jsem napsal do roka obsáhlý spis »Zoologicko-botanická mikroskopická technika«, který vyšel ve zmíněném nakladatelství roku 1924. Knihy této je užíváno jako příručky ve všech laboratořích českých vysokých škol.

To byl nový důkaz metody Mulfordovy.

Podobným způsobem jsem dosáhl touto osvědčenou metodou mnoha jiných úspěchů v rozmanitých oborech, které před tím mi byly úplně cizí.

Zatím na druhé straně jsem počal býti literárně činným také na poli okultním. Moje první kniha z oboru okultního vyšla v Praze v nakladatelství Vilímkově. Je to spis, který se dožil již druhého vydání a jenž je znám skoro každému okultistovi v naší republice. Jmenuje se: »Divy a kouzla indických fakirů«. Do této knihy jsem uložil svoje nejlepší tehdejší vědomosti o indickém jógu, při čemž jsem ovšem uvedl velmi mnoho zajímavých událostí ze života indických asketů z doby nejstarší až do časů nejnovějších. Také jsem po prvé v této literatuře uvedl do naší literatury velkého svěťce indického Rama Krišnu, který byl vlastně naším současníkem. Rama Krišna teprve nyní je znám širšímu obecenstvu na foru světovém, zvláště některými spisy francouzskými a německými. Existuje o něm mnoho dobrých knih, které většinou vyšly původně v Indii a jež napsali jeho žáci.

Tato moje první kniha měla veliký úspěch, ale byla čtena více ze zájmu o věci neznámé a zajímavé, nežli z pravého zájmu o indickou mystiku. Je v ní přeloženo velmi mnoho citátů soustavně seřazených z indických jógických spisů, takže dnes, kdy mystika se u nás mými knihami rozšířila, postačí snad toto upozornění, aby spis o fakirech se stal všeobecně populárním.

Pokud se týká mého osobního mystického vývoje, podotýkám, že již mnoho let jsem byl v Praze zcela osamocen, poněvadž všichni moji tehdejší přátelé a spolučlenové naší lóže odešli z Prahy již dávno před válkou, a tak jsem byl nucen pracovati dále sám. Neměl jsem skoro živé duše, se kterou bych byl mohl mluvit o mystické cestě neboť v Praze byl jen jediný mystik, ale s tím jsem se stýkal velmi zřídka. Byl to onen hudebník, o němž jsem psal v předešlé kapitole.

A také jsem si s nikým skoro nedopisoval, jen jednou, když jsem pro Vilímkovo nakladatelství překládal výbor povídek od Gustava Meyrinka, dopsal jsem autorovi několikrát stran jeho knihy.

Byla to doba velikých duševních zkoušek, poněvadž jsem v oné době nekupoval ani nových mystických knih, a tak jsem

musil jaksi sám ze sebe čerpati novou podporu a sílu, abych vytrval v mystických cvičeních.

Je třeba totiž největší duševní energie setrvati v těchto mystických cvičeních, jsme-li *isolováni*. Pokud máme alespoň jediného přítele, který by znal praktickou mystiku a s nímž lze občas promluvit nebo s nímž si můžeme alespoň dopisovati, je věc zcela jiná. Tu se vzájemně podporujeme a naše duševní síla je tím vždy obnovována.

Jinak je však, jsme-li osamoceni. Tu nezbyvá nic, než vzít do ruky časem nějakou již mnohokrát přečtenou knihu a hledati v ní duševní podporu. Proto se nesmírně obdivuji na příklad indickým asketům, jóginům, sanyasinům a sadhuům (kajícníkům), kteří se uchylují na pustinu buď do lesů nebo do nějaké sluje, aby tam po léta žili zcela o samotě a prováděli svoje obtížná cvičení. Rovněž mnozí křesťanští poustevníci, kteří byli skutečnými mystiky, a svěťci zasluhují téhož uznání.

Toto moje osamocení trvalo až do počátku světové války, kdy jsem si našel družku života, která se mi stala věrnou spolupracovnicí v mých snahách literárních a okultních, a která, ač s počátku neměla sklonu k mystice, přece jen z vlastního popudu nastoupila rovněž mystickou cestu s velkými úspěchy. Ale to byla pak již zcela nová perioda, kdy jsem byl *donucen* vyššími silami k činnosti pro mne zcela nové a neočekávané. O tom však budu psáti později.

*

Zde vsunuji několik vzpomínek na jisté okultní události, které se staly za světové války v Praze a jichž jsem byl svědkem.

Jak známo přicházeli do Prahy mnozí uprchlíci z Haliče, poněvadž v oněch krajinách se rozzuřila válečná litice. Mezi nimi byl také bratr mé manželky, který přijel do Prahy se svou chotí, byv k tomu donucen tamními poměry. Oba se ubytovali u mého tchána. Scházeli jsme se s nimi, a tu jednou se někdo dotekl spiritismu a séancí s mediemi. Moje švakrová z Krakova jevila o věc neobyčejný zájem a neustále naléhala, abychom si

utvořili v bytě mého tchána malý kroužek a abychom zkusili, zdali bychom nedosáhli nějakých výsledků. Bratr mé manželky se však těchto séancí nezúčastnil, poněvadž měl k tomu jakýsi odpor, ačkoliv nebyl skeptikem.

Zahájili jsme tedy sedění u malého stolku, a sice moje švakrová, moje manželka, její svobodná sestra a já. Podle chladného vánku, který jsem pocítil na rukou a obličejích jsem poznal brzy, že dojde k nějakým fyzikálním projevům. A skutečně, stolek se počal brzy kývat, klepal jednou nohou a otáčel se a konečně se zvedal do vzduchu tak, že zůstával na zemi buď jen na dvou nohách nebo i na jedné. Později, když jsme tyto pokusy opakovali, poradil jsem přítomným, abychom potichu zpívali nějaké známé písně.

A tu jednou jsme právě zpívali »Héj Slované!« a když jsme došli ke slovům »hrom a peklo«, tu stolek, který právě spočíval jen jednou nohou na zemi a zvolna se sem tam sunul, zvedl se neočekávaně do vzduchu a pak zase pomalu klesl na zem.

Zároveň však moje švakrová z Krakova vykřikla poděšeně, neboť pocítila dotek jakési cizí ruky v týle. Byl jsem sám překvapen tímto projevem, ale věděl jsem ihned, že střediskem sil je právě moje švakrová, která si tolik přála, abychom zahájili séance.

Potom jsme pokračovali s tím větší radostí a v každé další séanci jsme měli nové výsledky. Jako již bývá, stoupala síla projevů od séance k séanci a konečně jsme slyšeli různé zvuky, jako běhání kohosi kolem stolku, klepání v různých částech nábytku, které se řídilo podle našeho přání a jiné.

Jednou jsem žádal, aby bylo zacinkáno na skleněné stínidlo petrolejové lampy, která stála na klavíru, jenž byl od našeho stolku vzdálen asi tři metry. Ihned po tom bylo slyšení několikeré zřetelné zazvonění skleněného stínidla. Jindy zase se ozvala několika zvuky *citera*, která byla uložena v *zavěšené* skříni, jež stála za židlí media. Podotýkám, že o této *citere* medium nemělo ani tušení a že také k ní nemělo přístupu, poněvadž jsme podle předpisu drželi všichni ruce na stolku a sice tak, že levá ruka všech účastníků byla kryta pravicí souseda.

Tedy jsem se také stýkal s jedním profesorem, který měl veliký zájem o spiritismus. Pozval jsem ho do našeho kroužku a výjevy se za jeho přítomnosti opakovaly. Jednou došlo k něčemu zvláštnímu. Pod podlahou v době sedění se počaly náhle ozývat temné, dunivé rány, jako by někdo pod podlahou kopal v zemi jámu.

S počátku jsme se domnívali, že ony zvuky jsou původu zcela hmotného, ale když nám bylo připomenuto, že pod pokojem nikoho nemůže býti, poněvadž tam jsou dílny mého tchána, které jsou zavřeny, bylo mně to přece jen nápadné a tu jsem tedy vyzval neviditelné síly, aby ony zvuky ihned přestaly, jestliže jsou jejich původci duchové.

Rány ihned utichly!

Tím byl podán neklamný důkaz, zvláště také proto, že po mém vyzvání se ihned zase ony temné údery opakovaly.

To bylo však také vyvrcholením oněch jevů v našich seděních, neboť záhy potom můj švagr z Krakova byl povolán k vojsku.

Zde také připomínám velmi zvláštní okultní událost, okultní oznámení smrti na dálku, k němuž došlo v malém pokojíku, který sousedil s pokojem, v němž jsme měli séance. Tento malý pokojík měl okno do úzkého dvorečku mezi domy. Protější dům dal jeho majitel v oné době opravovat zedníky a tu se stalo, že zedník stříkl na okno malého pokojíku vápnem. To bylo na jaře. Jedna kapka měla velikost asi padesátihaléře a pod ní byla druhá, o něco větší, v podobě obdélníku. Moje manželka si všimla první oné kulaté kapky a tu viděla ke svému úžasu, že uschlé vápno na okně má v průhledu zcela plastickou podobu lidské hlavy, vlastně lebky, která však měla přesnou podobu jejího bratra Josefa, jenž byl před časem odveden, ale při prvé bitvě v Haliči upadl do ruského zajetí. Podoba byla naprosto přesná, jenomže tvář mladého hochy byla jaksi vyhublá a kostnatá, zkrátka byla to zpola lidská lebka, ale se smutným výrazem živého. A druhá obdélníková skvrna tvořila zase lidské zkřížené hnáty! Moje manželka zavolala svoji mladší sestru, ale zatajila jí, co shledala, a jen se tázala, koho v oné

skvrně vidí. A také její mladší sestra poznala ihned bratra Josefa. Také její přítelkyně a vůbec všichni ostatní, kdo hocha znali, poznávali ho naráz.

Neměli jsme o mladém vojínu delší dobu zpráv, jak se to již dělo ve válce vůbec, a proto jsme se onou podobou zalekli a domnívali jsme se, že je jistě mrtev. Ale za několik dní jsme se velmi zaradovali, neboť jsme dostali lístek z ruského zajetí, kde nám psal, že je zdrav a že se mu dobře daří. Ale tento lístek byl starý již několik měsíců. Přece však jsme si mysleli, že je hoch na živu, a že ona tvář na okně je pouhou náhodou. Ale to byl také poslední lístek, který jsme od něho dostali, neboť po našem dlouhém pátrání jsme obdrželi prostřednictvím Červeného kříže zprávu, že bratr mé manželky zemřel v lednu v Taškentu nějakou nakažlivou chorobou.

Hoch byl tedy v době, kdy jsme spatřili jeho obraz na okně, což se stalo asi počátkem května, asi 4 měsíce mrtev a onen obraz, utvořený vápennou kapkou, naznačoval zcela zřetelně — mrtvého.

Jiná událost se stala v domě vinohradském, kde jsme tehdy bydlili s mojí manželkou. Již od počátku našeho pobytu jsem často pozoroval na schodech nebo u sklepa, když jsme v noci přicházeli domů jakési podivné zvuky, kterých jsem si nedovedl vysvětliti. S počátku jsem se domníval, že snad někdo chová ve sklepě husy, jak to bylo za války ve zvyku.

Ale brzy se dostavovaly i jiné výjevy. Zvuky se přenesly do našeho bytu a já jsem často slyšel večer nebo v noci buď ve svém pokoji nebo také v ložnici různé praskání a klepání a věděl jsem, že náš byt navštěvuje nějaká neviditelná bytost astrální.

Také za noci jsem byl často probuzen zarachocněním, jako by někdo stiskl kliku a rovněž jsem slyšel kroky nebo rychlé cupání, které se blížilo k mé posteli a jednou dokonce jsem cítil, jako by nějaké malé zvíře, jako kočka nebo krysa, mně skočilo na peřinu, právě uprostřed. Přes to jsem však těmto jevům nevěnoval přílišné pozornosti, poněvadž takových věcí

jsem již zažil velmi mnoho a domníval jsem se, že je to jen přechodné.

Ale jednou jsem se v noci probudil cizím vlivem a spatřil jsem v nohách postele stát muže v černých šatech, v černém měkkém klobouku, s obličejem jaksi zduřeným a zarudlým, a s tváří pokrytou částečně jízvami po neštovicích. Zjev brzy zmizel a já jsem se ihned domníval, že je to asi bytost, která způsobuje ono noční znepokojování.

V tomto pozorování jsem nebyl sám, neboť i naše služky, dvě za sebou, pozorovaly v kuchyni podobné rušení a jedna dokonce se vyjádřila, že v kuchyni nechce sama spát.

Ale jednou došlo k vyvrcholení. Bylo to v zimě a my jsme se vraceli s manželkou domů, ještě před devátou hodinou, kdy na schodech svítil dosud plyn. A tu jsme oba slyšeli, jak před námi někdo jde po schodech vzhůru těžkými kroky. Ten, kdo před námi kráčel, byl o něco výše, takže jsme ho nemohli viděti, ale dobře jsme ho oba slyšeli.

Ale jaké bylo naše překvapení, když jsme vyšli ke svému bytu ve III. patře a když na osvětlené přestávce schodiště, ani na schodech nebylo vůbec nikoho. V onom domě byly v každém patře pouze dva nájemníci, ale my jsme věděli, že náš soused naproti není doma! Moje manželka byla velmi ustrašena, neboť se domnívala, že šel před námi zloděj, který se uchýlil k půdě, poněvadž jsme ještě od svých dveří slyšeli kroky po schodech, vedoucích ke dveřím na půdu.

Rychle jsem otevřel dveře do předsíně, aby moje manželka byla v bezpečí, a chtěl jsem se pak s browningem podívat k půdě, zdali tam není nějaký nevídaný host. V tom však jsme slyšeli domovníka, který šel nahoru zhasínati plyn. Pověděl jsem mu, jaké mám podezření a pak jsme se s domovníkem odebrali k půdě, ale po nikom nebylo ani stopy a dveře na půdu byly zamčené.

Touto událostí jsem byl již syt onoho znepokojování a proto jsem se rozhodl, že sáhnu k magickému prostředku, aby byl onen astrál zapuzen.

Rituál tento jsem sice již popsal v jednom ročníku svého časopisu »Psyche«, ale opakuji jej zde, poněvadž je působivý proti všemu takovému znepokojování a zvláště také proti tak zvané »Můře«, což není nic jiného, než astrální *upírovitá* bytost, která přichází k některým spícím lidem, aby z nich ssála pranu čili životní sílu, čímž se na čas chrání sama před rozpadem.

Po uveřejnění onoho článku byl jsem napaden některými »osvícenci« pro svoji »pověřivost«, neboť mně vytýkali, že věřím v »duchy« a jiné neviditelné bytosti a že také věřím ve středověké magické obřady. Já mám však o těchto věcech svoje zkušenosti, které nemohu nikomu sice vnucovat, ale které se osvědčily vždy ještě, kdy běželo o zákrok do světa neviditelného. Tak se stalo i v tomto případě.

Cituji zde celý onen článek, neboť je velmi poučný a má praktickou důležitost pro každého okultistu i pro toho, kdo těmto věcem nevěří z předpojatosti nebo nevědomosti.

Octlí jsme se v době, kdy se počínají na všech stranách jeviti nemilé astrální vlivy. Ve světové válce bylo násilně uvolněno na miliony lidských duší, při čemž většina jich odešla do neviditelná, v plné životní síle svého hmotného těla tak, že s sebou mohla vzít veliké množství nespotřebované prany. To se děje vždycky, když umírá mladý člověk násilně.

Ale takový náhlý odchod mívá svoje důsledky ve světě neviditelném. Jestliže zemřel takovým náhlým způsobem člověk zaujatý příliš hmotným světem, nebo dokonce nízkými pudy a vášněmi, tu jakmile nabude v astrálním světě vědomí, hledí nějakým způsobem ukojit svoje choutky, a má-li dosti vůle, nalezne k tomu rozmanité prostředky. Některý takový astrál se přidržuje lidí stejně smýšlejících a ukojuje svoje vášně alespoň částečně tím, že přihlíží k jejich nezřízenostem. Někdy se s nimi spojuje i blíže, takže s nimi sdílí jejich nízké pocity rozkoše.

Zvrhlí lidé se v neviditelném světě nikterak nemění a zůstávají právě takovými jako dříve. Ale válečná litice přivábila do ovzduší země také mnoho rozmanitých démonických bytostí, které se živily výpary čerstvé lidské krve, a které podněcovaly

Séance s E. Paladino. Dvě materialisované ruce nad blavou media v kabinetě. Ruce media jsou drženy před kabinetem.

bojující k největší zuřivosti. Takové bytosti se zmocňují nyní velmi mnohých lidských astrálů a posedají je a ženou je k nejrozmanitějším skutkům násilným — pokud je jim to ovšem možno z neviditelného světa⁵⁷). Z těchto důvodů se objevuje velmi mnoho případů, kdy rozmanití lidé si stěžují na noční pronásledování ze světa neviditelného, buď ve spánku, nebo v polospánku, nebo i ve bdění. Někteří se domnívají, že jsou to vlivy čarodějné, že na ně působí takto některý magik. Ale to je omyl. Všechny tyto vlivy pocházejí z astrálního světa od bytostí, které byly uvrženy do neviditelné a násilné smrti.

Nejvíce je nám hlášeno případů t. zv. noční můry. Tato věc je známa u všech národů pod různými jmény a jeví se asi tímto způsobem: Člověk se probudí z těžkého bezvědomí a je po celém těle jako ochromen. Nemůže se vůbec pohnout a při tom cítí zcela zřetelně, že něco cizího, příšerného a nepřátelského se mu dere na prsa, co mu způsobuje obtížné dýchání a dušení. Člověk se namáhá ze všech sil, aby se vyprostil z tohoto stavu, ale nemůže.

Konečně s napětím nejvyšší vůle se mu to podaří, a tu teprve se probudí *opravdu*, a pozná, že byl v jakémsi polospánku, do kterého přešel ze spánku skutečného a hlubokého. Po tomto skutečném probuzení pocítuje obyčejně prudké bušení srdce a strach a mnozí bývají po celém těle pokryti při tom potem.

Někteří lidé vidí v tomto polospánku celou místnost v jakémsi zášeří, totiž v šedavém polosvětle, takže mohou rozeznávat i stěny i nábytek. Někteří lidé, ale těch je málo, vidí před tímto útokem u svého lože černou nebo tmavošedou postavu nebo jenom oblak, který se k nim přibližuje.

Tyto zkušenosti jsou nesmírně nepříjemné a to tím více, že se zdá, jako by proti nim nebylo obrany. U mnohých lidí se dostávají tyto pocity jenom někdy a v dlouhých přestávkách. To by ještě nebylo tak zlé. Ale jsou jiní lidé, kteří jsou navštěvováni takovou »můrou«, třeba obden nebo i každého dne. Po

⁵⁷) Nápadný počet vražd a sebevražd bez rozmyslu a náhle provedených, jakož i nápadný počet zešleňání lze přičísti jen těmto vlivům. — Pozn. spisovatele.

takovém útoku se cítí velmi ochabli a zeslabení a někteří přímo cítí, že jim ubylo životní síly.

Co je tedy taková měra? Není to nic jiného než astrální tělo zemřelého, oživené kamou, čili chříčem a spodní částí lidské duše. Někdy je taková »měra« spojena čili posedlá některým démonem, což je pak případ velmi zlý. Taková astrální bytost se blíží tímto způsobem k živým spícím lidem jenom proto, aby z nich ssála pranu čili životní sílu nebo lidský magnetismus, což potřebuje k vlastnímu životu, který si chce prodloužit a pak také k tomu, aby prostřednictvím čerstvé lidské prany se mohla spojovat s lidmi jinými a okoušela pak jejich hmotné požitky, alespoň v jistém odrazu.

Jsou to vlastně astrální upíři, kteří ovšem nessají člověku krve, ale za to pranu, což je skoro totéž. Proto lidé měrou napadení bývají po takových stycích oslabeni.

Je velmi příznačno, že »měrou« se stává většinou člověk, který zemřel násilně. Proto i sebevrahové se často stávají v neviditelnou takovými »měrami«. Sám jsem zažil s nimi ve třech prázdných domech osobní zkušenosti.

Protože stížnosti podobného druhu, jak shora naznačeno se poslední dobou stále množí, rozhodl jsem se napsati poučení, jak se bránit účinně proti těmto špatným vlivům, a sice prostředky starými, které jsem sám vyzkoušel a jež se plně osvědčily.

Kdo se chce zbavit těchto vlivů, musí celý obřad vykonati sám, a sice tak, jak je popsán. Pak může býti jist, že mu bude pomoheno.

K rituálu tomuto je třeba jisté přípravy:

Před večerem, kdy chceme obřad vykonat, je nutno vykoupiti se a obléci se do čistého, nejlépe bílého prádla a do šatů pokud možno málo nošených. Pak si připravme zcela čistý ubrousek a rozestřeme jej na čistý stůl. Na ubrousek postavíme nějakou posvátnou sošku nebo svatý obrázek, nebo tam položíme něco posvěceného, třeba křížek nebo medailonek. Nejlépe se k tomu hodí obrázek z »modliteb«, pokud možno starých. Snad každý má podobnou knížku po babičce, matce a pod.

Dále jest třeba rozsvítiti dvě svíčky, které postavíme po obou stranách posvěcené věci tak, že si improvizujeme jakýsi oltář. Poté vezmeme Bibli a otevřeme ji tam, kde se počíná Evangelium sv. Jana.

Je třeba, abychom při celém obřadu nebyli *rušeni* a proto je nejlépe, když se k tomu uzavřeme do pokoje, nebo do jiné *čisté* místnosti. Dále si koupíme v den před obřadem zcela nový menší, špičatý nůž (jakých užíváme v kuchyni). Postačí, když má délku 15—20 cm i s rukojetí. Takový nůž můžeme vždycky nenápadně ukrýti buď v ložnici nebo na nočním stolku⁵⁸⁾.

Pak nalijeme do zcela čisté malé sklenice pramenitou vodu a postavíme ji před posvátný obrázek nebo sošku. Dále si opatříme v některém obchodě s kreslicími potřebami kousky tak zvané hrušky, totiž hnědočervené křídly, jaké užívají malíři ke kreslení. Tím je naše výzbroj k celému obřadu úplná.

Potom se pokřijujeme a pomodlíme se nejprve k Bohu Otci nebo k Ježíši Kristu nebo k Panně Marii, prosíce vlastními slovy o přispění a požehnání k této práci. Dále se pomodlíme nejméne tři Otčenáše a pokřijujeme se nanovo, počneme čísti zvolna a pro sebe, tedy jen potichu celé evangelium sv. Jana až do konce. To trvá asi hodinu. Po přečtení evangelia povzneseme zase svoje myšlenky k Bohu a nyní si říkáme: »Žehnám tuto vodu ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého!« — »Amen« vynecháme. Při každém vyslovení jména božího učiníme nad sklenicí, kterou postavíme blíže k sobě, pravou rukou znamení kříže, pak v duchu odříkáváme stejnou formuli a při vyslovení každého jména *dechneme* na povrch vody. Nyní však po vyslovení formule řekneme v duchu také »Amen«.

Poté se pomodlíme, pronášejíce vlastními slovy Díkůvzdání a celý obřad ukončíme zase několika Otčenáši.

⁵⁸⁾ Kdo zná magické rituály, jakož i všeobecné způsoby obrany proti astrálním vlivům, ví, že kovové, špičaté předměty vysávají jisté síly, nebo napětí, které tvoří kolem sebe astrální bytosti. Proto již v nejstarších předpisech magických (asyrských a babylonských, jakož i starořeckých) shledáváme užívání mečů nebo i trojzubů při evokacích. — Pozn. spisovatele.

Stejným způsobem požehnáme a posvětime znamením kříže a trojnásobným dýcháním připravený nůž i kousek hrudky.

Když bychom byli příliš tísnění takovou astrální bytostí, nebo když bychom věděli, že nás chce někdo očarovat magickými silami, můžeme ještě k tomu po krátké modlitbě volati dvacátého sedmého anděla Šemhamforasu, který se jmenuje Jerathel. Při tom užíváme žalmu 140., druhého verše: »Vysvobod' mne, Hospodine, od člověka zlého a od muže ukrutného ostříhej mne!« Jména ostatních andělů, jakož i jejich moc a verše žalmů, jimiž se volají ku pomoci, jsou udána v mém »Mystickém slabikáři«.

Když jsme to vše učinili, zhasneme svíčky, uklidíme všechny věci a pak počneme posvěcenou vodou vykropovati celý svůj příbytek. Zejména vykropíme důkladně všechna okna a dveře, jakož i všechny kouty a také kamna. Astrální bytosti vcházejí totiž těmito místy do lidských příbytků, a sice vždycky *stejným* vchodem, který si magicky upravují.

Zbylou vodu neschovávejme, nýbrž vlijeme ji do ohně, nebo na žhavé uhlí, aby nebyla znesvěcena. Hrudku a posvěcený nůž si pečlivě zabalme do čistého papíru nebo bílého šátku, a když věci těchto nepotřebujeme, mějme je uzavřeny na zámek, aby se jich nikdo cizí nemohl dotknouti. Také jich nesmíme nikomu *ukazovati*.

Hrudkou uděláme na pelesti postele ve hlavách a nohou pentagramy, při čemž dbejme toho, *aby špičky těchto symbolů byly řádně uzavřeny*. Nůž klademe vedle sebe na noční stolek nebo na židli, ale tak, aby jeho hrot byl obrácen na venek od našeho těla. Avšak užití takového nože je třeba jen v nejhorších případech.

Hrudka i nůž podrží svoji moc neomezeně dlouho.

Pokud se týká nože, je nutno upozorniti na jednu věc. Když bychom snad byli pronásledováni astrálem *živé* osoby (čaroděje nebo čarodějky) a když bychom snad takovým nožem vedli ránu v místo, kde stojí jejich astrál a zasáhli jej, tu bychom způsobili na dálku tělu takového čaroděje po případě těžké i smrtelné zranění. Před tím tedy každého varuji."

Podobný rituál jsem tedy provedl, abychom se zbavili nepříjemného astrálního znepokojování, jemuž lid obecně říká »strašení«.

Obřad jsem prováděl večer v době, kdy moje manželka odešla již dávno do ložnice, ale nespala, nýbrž četla. Neměla vůbec tušení, že něco podobného provádím.

Zatím jsem počal vykropovati svoji pracovnu, pak jsem vykropil kuchyň, pak předsín a ostatní místnosti, a nakonec jsem vstoupil do ložnice. Sotva jsem otevřel dveře, ozvala se moje manželka slovy:

„Právě jsem tě chtěla zavolat, poněvadž jsem slyšela něco neobvyklého!“

„Co se stalo?“ tázal jsem se.

„Právě před chvílí,“ odpověděla, „slyšela jsem v protější stěně ložnice směrem od okna ke dveřím hřmot, jako když se valí těžká železná koule po podlaze, a tento hřmot byl doprovázen řinčením řetězů. Potom se hřmot opakoval, ale ubíral se ode dveří k oknu a umlkl!“

Vysvětlil jsem své manželce, co jsem právě činil a dodal jsem:

„Onen hřmot byl právě důkazem, že bytost, která nás znepokojovala byla vypuzena. Ozvala se ještě naposledy.“

Od té doby byl v domě naprostý klid a nikdy jsme již nic podobného nepozorovali.

Připomínám ke konci, že teprve později, když jsme se dotazovali, zvěděli jsme, že asi půl roku před naším přistěhováním do našeho domu oběsil se v domě jeden nájemník.

Stran onoho hřmotu připomínám události v Levicu, jakož i vysvětlení o připoutanosti Amontiho do strašidelného domu.

Vidíme z toho, že o neviditelném světě záhrobním, který je nám nejbližší, víme dosud velmi málo přes veškeré námahy spiritistů, kteří se snaží vniknouti alespoň do této nám tak blízké sféry astrální.

Zatím jsem počal zase studovati nanovo spisy křesťanských mystiků, zvláště Molinose, Jakuba Böhmeho, Jane Leadeovou, Pordagea a jiné. Jejich knihy byly mně teď mnohem srozumí-

telnější, což je přirozené, poněvadž za tu dobu jsem se vnitřně nepozorovaně vyvíjel dále a tím se právě probudí jistý *nový* smysl, kterým lze chápat věci, jež nám byly před tím nedostupny. V mystice není jako ve vědě, kdy zevní rozum je stále více pěstován a kdy se staví vždy něco nového na základ minulých poznatků. V mystice vzejde velmi často v duši nová pravda jako blesk — bez jakéhokoliv čtení knih a bez zevního hloubání.

Mystické vědění je zcela jiného druhu, než vědění zevní, světské nebo »vědecké«. Mystik vlastně by nepotřeboval žádných knih a přece jen by dospěl tam, jako ten, kdo mnoho četl a studoval, když při tom ovšem prováděl mystická cvičení. Bez nich nikdo nemůže dojít k oné vyšší metě, kdy se mu otevrou mysteria, poněvadž právě cvičením lze *jedine* dosáhnouti onoho smyslu chápajícího *bezprostředně!*

K čemu jsou tedy mystické spisy? Jenom k tomu, aby žák našel u Mistrů *potvrzení* toho, co již sám našel. Tomu, co dosud sám prakticky nenalezl nebo co nepožil, *nerozumí* tak jako tak dříve, dokud se nedostaví zážitek.

A tak jsem shledával v oněch spisech steré potvrzení pravd, které jsem již znal z vlastního nálezu. To se děje každému žákovi, neboť je to duchovní zákon.

Zdůrazňuji na tomto místě, že vše, co je psáno v této knize, je *čirá* pravda a že není nic vymyšleno, přetvořeno, nebo přidáno! Zdůrazňuji to proto, že nikde se tak »nebásní«, jako právě ve věcech okultních, a že zprávy okultní nebo popisy zážitků je nutno vždy brát s nejvyšší rezervou, poněvadž i tehdy, když zpravodaj chce být upřímným, vloudí se často do jeho výpovědi věci nadsazené, nebo jen domnělé. Vedle toho v okultních spisech autoři také vědomě *lhají*, poněvadž si chtějí dodávat jaksi většího nimbů a důležitosti.

To jsem poznal již před lety a proto jsem v těchto směrech velmi nedůvěřivým.

V mystice ovšem nelze klamat. V mystice je každému přesně ohraničena Cesta a to, co se s ní neshoduje, buď nepatří do mystiky nebo je to přetvořeno anebo vymyšleno. Při tom však

má pokročilý mystik v ruce nejlepší kontrolu právě v okolnosti, že mystické zážitky a stavy *nikdo napřed nezná*, dokud jich osobně *nezažil*. Kromě stigmatisací, kterýžto zjev jsem úmyslně uveřejnil jako prvou známku tak zvané »mystické smrti«, neví nikdo nic dalšího a proto nemůže nikdo nic předstírat — a také si nikdo nic nemůže vsugerovat. Poslednější by bylo však velmi obtížné, neboť jde v mystice o *tělesné* proměny, které jsou tak zvláštní a neslýchané, že by bylo těžko přivodit si je autosugescí i kdyby žák o nich věděl.

Ale dosud jsem neměl *klíče* k mystice ani východní, ani západní. Tím chci říci, že ač jsem prožil velmi mnoho, přece jen mně dosud unikala celá vlastní *soustava* Cesty. Nedovedl jsem si srovnat různé jevy s výroky autorů a také jsem neznal spojitosti na př. mystiky indické se západní, hlavně křesťanskou.

Na tomto místě musím také vytknouti, že je podstatný *rozdíl mezi mystikou křesťanskou* a tak zvanou *katolickou*. Naše česká škola křesťanské mystiky se zakládá stejně na nauce starých Indů, čili jógismu jako na učení a praxi mystiků západních, počínajíc u Platona a Plotina a jiných a končíc Kerningem. Mystika křesťanská zná *celý* vývoj vnitřního člověka a ví, že tento vývoj je všude *stejný* třeba by člověk byl víry jakékoliv. O tom máme i my mnoho důkazů. Mystika křesťanská vede k poznání vnitřního božství, ať si toto božství žák představuje ve tvaru *jakémkoliv*. Dále učí, že *každý* člověk může dojít tak zv. milosti boží, jakmile jen počne prováděti předepsaná cvičení. Proto je také u nás v ČSR na 1500 žáků, kteří obdrželi již stigmatisace — třeba ne zevní, nýbrž většinou jen citelné. Zevní stigmata, jako je má Terezie Neumannová v Konnersreuthu jsou ovšem vzácná, ale i takové mají někteří mystikové naší školy.

Naproti tomu mystika *katolická* neuznává nic jiného než víru katolickou a neví nic o tisícířech mystických stavech a zážitcích, které doprovázejí žáka na cestě. Zná jen rány Kristovy (stigmata), zná jen trnovou korunu a ještě některé jiné jevy okultní jako levitaci (vznášení se), přenášení světce do dálky a podobné úkazy, kterých však nedovede vysvětlit a jmenuje

je »zázraky«. V jógických knihách je to vše přesně popsáno a též uvedena přesná cvičení, kterými lze takových sil dosáhnouti.

Ostatně u nás a vůbec nikde jinde nebylo o katolické mystice ani slechu, pokud jsem nepočal svými četnými spisy propagovat mystiku křesťanské. Nikdo si nevěšmal starých zpráv o zážitcích katolických světců. A teprve, když byly příslušné kruhy stále upozorňovány, že i v katolicismu je něco podobného našemu učení, počali vydávati svůj časopis a pak také počali nesoustavně poučovati věřící, že Boha sluší hledati jen v nitru člověka a nikde jinde.

Nesoustavně proto, že nikdy a nikde neřekli lidu, jak je třeba prováděti tichou koncentrací — chceme-li dojíti úspěchů. Místo toho se doporučuje jakýsi druh »tiché modlitby«, kterou správně doporučuje sv. Terezie v knize »Vnitřní hrad«, ale jež nebyla dosud pochopena katolickými theology.

Opakuji, že v každém náboženství jsou *dva* směry: náboženství zevní, které je pro dav, a náboženství vnitřní, které je pro několik vyvolených. Také křesťanství je zevní (exoterické) a vnitřní (esoterické). A toto druhé je právě mystikou křesťanskou. Ale zevní církev je naprosto neslučitelná s církví vnitřní čili skrytou, což znamená právě obec zasvěcených mystiků.

Katolická mystika doporučuje svým věřícím hlavně denní přijímání (eucharistii), poněvadž to doporučuje mnoho katolických světců. My však máme velmi jasné vysvětlení, proč Kristus ustanovil svátost oltářní. Požití hostie nebo i vína vede totiž žáka k tomu, aby si *představil ve svém nitru* Boha-Krista, jehož tělo a krev *požil*. A to zase vede ke koncentraci na vnitřní *božství*. To je snad každému jasné!

Jenomže k tomu patří také *víra*, že věřící skutečně požívá tělo a krev Kristovu, tedy Boha. Kdo této víry nemá, u toho je svátost oltářní skoro bez užitku a nevede naprosto k tomu, k čemu byla ustanovena, aby se totiž žák soustřeďoval na vnitřního Boha⁵⁹).

⁵⁹) Bližší viz ve III. díle Mystického katechismu: „Mysterium Ježíše Krista“ od K. Weinfurtra. Nákladem Spolku Psyche na Vinohradech. — Pozn. spisovatele.

Onen klíč jsem obdržel teprve později — za zvláštních okolností, které nyní vyličím.

Asi v druhém roce světové války jsem počal také psáti překlady pro nakladatelství Zmatlík a Palička v Praze VII. Po čase, když se šéf firmy pan Jan Zmatlík vrátil z války, napsal jsem zmíněnému nakladatelství několik překladů z literatury okultní. Nakladatelství založilo okultní knihovnu (dnes čítá již na sedmdesát svazků) a zařadilo do ní knihy většinou velmi hodnotné — v překladech i v originálech. Jmenuji zde hlavně spisy: »Radža Jóga« od Vivekanandy, »Hlas ticha« od Blavacké, spisy Mulfordovy, »Knihu o živém Bohu« od Bo Yin Ra, »Světlo na Cestu« od Mabel Collinsové a jiné.

Tou dobou počal také pan Zmatlík vydávati »Okultní a spiritualistickou revue«, kterou jsem mu redigoval. A tu se stala událost, která měla přinést velký obrat v mých dosavadních snahách. Až dosud mně ani na mysl nevstoupilo propagovati nějak mystiku, kterou jsem přece tolik desetiletí pěstoval. Mnoho jsem ani o ní nemluvil a jen tu a tam jsem o mystice učinil zmínku v kruhu známých okultistů. Scházívají jsme se tehdy v kavárně Royal na Vinohradech (dnes se jmenuje kavárna Republika). Chodívaly tam živly velmi různorodé, ale v zimě nás bylo často velmi mnoho. Hovořovalo se o všech možných okultních naukách a fenoménech — ale o mystice velmi málo.

Pan Zmatlík mne však najednou vyzval, abych napsal o mystice článek do jeho Revue. Stalo se. Článek pojednával o teorii mystiky, ale zároveň jsem po prvé uveřejnil v českém jazyku *mystické cvičení*.

Článek měl však u čtenářstva velikou odezvu. Docházelo do redakce mnoho dotazů a tak pan Zmatlík se domníval, že by bylo záhodno, když bych napsal o mystice nějakou *praktickou knihu*. Slíbil jsem mu to a pustil jsem se ihned do práce. Kniha měla mít s počátku jen asi deset tiskových archů, ale rostla mně pod rukama a já jsem viděl, že musí mít rozsah větší, protože jinak bych byl nemohl povědět věci velmi důležitých.

Zatím kdy jsem knihu diktoval — byl to známý I. díl mého

»Ohnivého keře« — docházelo velmi často k podivným událostem, které se vesměs týkaly této nové knihy. Různé spisy cizojazyčné, o nichž jsem neměl před tím ani tušení, mně přicházely do ruky cestami často velmi podivnými. Viděl jsem, že mne při této práci podporují ruce neviditelné, které však ovládaly zároveň všechny nitky světského dění.

Objednal jsem také některé spisy jen podle titulu, neznaje ani knihy ani jejího autora (to se stalo na př. s knihou A. Avalona: »Serpent Power — Hadí síla«) a podobně. Jiné mně byly přímo nabídnuty ke koupi v antikvariátu a tak dále. A všechny tyto spisy byly pro mne teď velmi důležité, neboť jsem v nich nalézal jednak potvrzení nauky mystické u jiných národů nebo v starověku a jednak jsem z nich užil jistých citátů, abych podložil naši nauku. Jinak je však I. díl »Ohnivého keře« ze tří čtvrtin naprosto původní, neboť ve spise jsou uveřejněny mystické pravdy, kterých nikdy nikdo nenapsal. Jsou v ní prozrazena *po prvé* jistá *mysteria*, jež nalezne ten, kdo umí čísti mezi *řádky*. Právě proto vyšla také tato kniha v jazyku anglickém a německém, neboť cizí okultisté ihned poznali, že tu jde o spis zvláštní⁶⁰).

Nejlepší věcí při tom je, že vlastně *nejsem* vůbec autorem této knihy — poněvadž mně vlastně byla sdělena z pramene právě tak skrytého jako pravdivého. Knihu jsem ovšem upravil a redigoval, ale její *jádro není* ode mne.

Spiritista by řekl, že jsem psal onu knihu v těch částech, které jsou původní — mediálně. To také někteří okultisté, věci nerozumějící, tvrdí o vzniku některých knih Mabel Collinsově, zvláště o jejím spise: »Světlo na cestu«.

Kdo nezažil takové inspirace, nemůže toho ovšem pochopit, a veškeré popisy těchto pochodů jsou marné, poněvadž nemáme pro ně slov. Ještě nejlépe lze tento pochod vystihnouti porovnáním: Je to asi tak, jako by z našeho nitra někdo mluvil *blavitými* myšlenkami. Ovšem rozdíl mezi myšlenkou hlasitou a

⁶⁰) Právě nedávno jsem zvěděl, že anglický překlad „Ohnivého keře“ byl zařazen mezi tak zv. „standard works of occultism“. — Pozn. spisovatele.

tichou je zase kamenem úrazu, poněvadž tohoto rozdílu nelze vysvětliti.

Když jsem knihu diktoval své manželce, která moje myšlenky psala na stroji, chodil jsem sem a tam po pokoji a mluvil jsem rychle a bez přestávky věci někdy tak podivné, že moje manželka mě často přerušila, a s podivením se tázala, kde tyto věci беру. Podobně se děje vždycky, když píší nějaký mystický článek nebo mystickou knihu.

Při tom je taková správná mystická práce doprovázena ještě některými zevními událostmi, které se opakují vždy stejně. Na příklad na okno, které je blízko psacího stroje, ať je otevřené nebo zavřené, přiletují ptáci, jako sýkorky nebo holubi a často klofou do skla.

Pracujeme takto skoro denně, ale nikdy se nic podobného neděje, když píšeme nějaký překlad románu nebo věci nemystické. Za to jakmile pracujeme o látce mystické, stává se to vždy.

Kromě toho je taková práce u mne doprovázena vždycky mystickými stavy, velmi často *viditelnými*.

Dalším velmi pozoruhodným zjevem při psaní »Ohnivého keře« bývalo, že kdykoliv jsem chtěl nějaký odstavec doložit citátem z některého spisu jiného, chopil jsem zcela mechanicky určitou knihu a otevřev ji maně, našel jsem vždycky ihned doklad, který jsem potřeboval a jenž k mému textu naprosto přiléhá.

Zmínil jsem se již, že jsem nalézal a dostával při této práci právě knihy, kterých jsem potřeboval, a často to byly spisy, jichž jsem před tím vůbec neznal. Stalo se také několikrát, že mne přišel navštívit zcela neznámý člověk a *přinesl mně a půjčil* knihu, které mně bylo právě třeba.

Jsou to vesměs zdánlivě maličkosti a »příznivé náhody«, kdo však rozumí dějům všedního života, pochopí z nich, že vše to s výše bylo vedeno a řízeno, a že nemohlo býti jinak, poněvadž ve vyšších oblastech byl již dávno určitý úmysl, který musil býti proveden, a proto kniha »Ohnivý keř« musila v určené době vyjít a proto také já a několik jiných jsme byli nástroji vyšší

vůle, která nás donutila k mystické práci a k tomu, aby bylo zaseto u nás v Praze prvé sémě obnovené mystické nauky a praxe.

Právě o tuto *praksi* vždycky běželo a běží.

V evangeliích je rovněž nauka mystická, ale jenom po stránce morální a to, co je tam praktického, je zastřeno tak, že žádný theolog světa, ani filosof neodhalí skrytého jádra. Nejdůležitější místo z celého nového zákona, totiž slova sv. Pavla: „Vy jste chrámem božím!“ poukazuje sice zřejmě na to, že Bůh je skryt v člověku, ale nikde není pověděno, jak máme tohoto Boha *hledati a najíti*.

A ještě jsou důležitější slova Kristova: „Hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno!“ Vztahují se sice na mystickou koncentraci, neboť při ní žák vlastně *hledá* v hlubině svého nitra a také se vztahují *na jistou část přijímacího rituálu* (obřadu) do tajné lóže duchovního Bratrstva, ale přes to úmyslně nejsou tato slova tak jasná, aby pověděla žákovi, jak si má počínat.

A toto tajemství jsem odhalil po prvé *zcela* veřejně a nezastrněně v knize »Ohnivý keř«. Je sice pravda, že »Bhagavad Gíta« a Patandžali mluví o mystické koncentraci zcela jasně, ale tyto výroky obou spisů nutno teprve správně spojit, aby byla pravda nalezena.

Nebylo spisu přístupného⁶¹⁾, kde by byla koncentrace zřejmě vylíčena. Je ovšem jedno místo v novoplatonikovi Plotinovi (Plotinus se narodil roku 205. př. Kr. v Egyptě a zemřel roku 270.) v jeho Eneadách, kde praví: „Obracíš-li sílu svého ducha dovnitř ke středu, a nevšímáš-li si vnějších smyslových předmětů, tu odpor, na který síla ta uvnitř narazí, vyvolá zpětný účinek, a čím je ona dostředivá síla mocnější, tím mohutnější bude též síla odstředivá — nebo jinak pověděno, tím silnější

⁶¹⁾ Neříkám, že takové spisy neexistují, neboť naopak jsem přesvědčen, že v tajném oddělení vatikánské knihovny a také v knihovně pražské jsou zvláště gnostické a také snad starořecké rukopisy, které jasně vylíčí mystickou koncentraci. — Poznámka spisovatele.

bude tvá duše. A jak tato duše zesílí, pronikne její neviditelná, ale přes to hmotná substance, viditelné tělo, a zjemní jeho hmotu. Tak se může státi nakonec skrz naskrz *duší*, že nebudeš již míti žádného hrubohmotného těla. Ale dlouho ještě než ona doba nastane, budeš moci působiti silou své duše na hmotu.“

Tyto věci mluví ovšem o mystické koncentraci, ale kdo nezná jejího předpisu jasněji, neporozumí přece jen a zvláště nepochopí, že zde Plotinus mluví o transmutaci lidského těla a o budování těla nového, o kterém mluví také apoštol Pavel.

Kromě toho jsem onoho spisu Plotinova neznal v době, kdy jsem psal »Ohnivý keř«.

Teprve roku 1931, tedy skoro za deset let po vyjití »Ohnivého keře«, vyšla v Anglii kniha: »Tajemství zlaté květiny«⁶²⁾. Je to stará čínská kniha ze XVII. století, kterou přeložil prof. Richard Wilhelm. V této knize je popsána mystická koncentrace právě tak, jak ji provádíme v naší křesťanské české škole mystické. Kromě toho jsou v ní popsány, ale jen pro toho, kdo věci ty zažil, některé hlavní mystické stavy, právě tak jak je známe i my z praxe.

O mystické koncentraci psali ovšem také někteří křesťanští světci, hlavně sv. Augustin, sv. Terezie a sv. Jan z Kříže. Ale jenom sv. Terezie ve spise: »Vnitřní hrad« mluví o této praksi dosti jasně, ale přece ne tak jasně, aby její slova mohla býti *návodem* pro žáka, který chce nastoupiti cestu bez vůdce. Za to svatá Terezie popisuje některé mystické stavy, jakož i jiné mystické věci bezmála *týmiž slovy*, jako jsem o tom psal já, takže by se zdálo, jako bych byl jejího díla použil. Rovněž jiní velcí mystikové, jako Mistr Eckehardt, Jane Leadeová a jiní, užívají stejných slov, líčíce některá mysteria. Vypadá to, jako by jeden od druhého opisoval. Ale též prastarí autoři mluvili a psali rovněž tak.

Klíč k této záhadě vězí v tom, že duchovní Síla se projevuje vždy podobně. Tu a tam užívá jiných jmen a pojmenování neb symbolů, ale výsledek je vždy stejný. O věcech božských

⁶²⁾ Kegan Paul, Trench, Trubner and Co., London 1931. — Pozn. spisovatele.

nelze mluvit jinak než v symbolech, poněvadž lidská řeč nemá pro ně výrazů. Ale tyto symboly jsou věčné a všude stejné.

Nejlepších a nejjasnějších pokynů nalézáme ovšem ve spisech staroindických, v Upanišadach, různých Šastrách, v Bhagavad Gitě, a pak také v perském Oupnek-Hatu, který je však překladem z Véd.

Ještě na jednu věc chci zde upozornit. Náhle, beze všeho snad hloubání se mi osvětlila celá mystická Cesta a tím i soustava, podle které pracuje odvěký zákon k vývoji lidské duše. Pochopil jsem najednou všechny symboly tajných škol a mystérií a tím mně byl zároveň dán také klíč k tajům *pohádek* a legend, k *mythám* a starověkým mysteriím. Bylo toho třeba, poněvadž později, když vlivem »Ohnivého keře« se množili žáci, byl jsem najednou postaven před veliký úkol: musil jsem žákům vysvětlovati jejich mystický postup. A k tomu jsem ovšem musil napřed míti onen klíč!

Prvním mým spolužákem a spolupracovníkem byl Dr. Boroda⁶³⁾. Seznámil jsem se s ním v době před vydáním »Ohnivého keře« a ihned jsme se spřátelili. Dr. Boroda je jedním z nejpokročilejších mystiků v naší republice a s jeho pomocí jsem rozřešil mnoho věcí, jež mně byly až dosud záhadou.

Naším prvním úkolem bylo vniknouti do tajů spisů Ker-ningových. Písmenová cvičení dosud u nás nikdo neprováděl, nebo jich užíval nesprávně. Mnozí se jich také obávali. A tu jsme se s drem Borodou umluvili, že tato cvičení zkusíme. Oba jsme došli ke stejným výsledkům a přesvědčili jsme se, že písmenová cvičení vedou ke stejnému mystickému vývoji, jako tichá koncentrace. Scházivali jsme se velmi často a sdělovali jsme si svoje zkušenosti a teprve na základě těchto výsledků jsem mohl napsati v »Ohnivém keři« kapitoly, týkající se Ker-ningových cvičení písmenových, slovních a větních. Když pak se mi dostaly do rukou spisy gnostické a tantrická kniha Avalonova: »Hadí síla«, nabyl jsem jistoty, že tato mystická

⁶³⁾ Dr. Boroda je pseudonym. — Pozn. spisovatele.

soustava je právě tak stará a všude již za pradávných dob užívána, jako koncentrace, a proto jsem mohl bezpečně o ní psát a doložit ji. Později jsem našel tuto soustavu také v židovské *kabbale*, čímž byla stará pravda ještě více potvrzena.

A tak bylo toto ztracené a u nás zapomenuté učení znovu nalezeno a uveřejněno. Není tedy snad mým vynálezem nebo výmyslem, nýbrž podal jsem je jen v moderním rouchu.

»Ohnivý keř« způsobil u českých okultistů sensaci. Mnozí jej přijali s nedůvěrou a odporem. V tom se vyznamenali hlavně někteří theosofové a anthroposofové. Dalšími nepřáteli se ukázali také spiritisté, poněvadž jako všichni okultisté (jmenuji jen Blavackou, Mabel Collinsovou, Eliphase Léviho, Guaitu, Suryu, Meyrinka atd.) odhaluji pravou stránku spiritismu, ač nepopírám jeho důležitosti, pokud se týká seznámení se s okultními silami. Ale spiritism je jen pro počátek. Nic více. Je to nízká a nedovolená magie, proto se s ním setkáváme u všech nevyvinutých, nekulturních národů, kteří jej pěstují kromě čarodějství.

Později se ukázal ještě další protivník, a sice tam, kde by byl nejméně očekáván — u církve katolické. Někteří její představitelé viděli v naší mystice nebezpečí pro církev! Proto psali proti mým knihám a hlavně můj spis: »Pravda o stigmatisované Terezii Neumannové« je nesmírně popudil, takže tato kniha byla v jednom pražském chrámě prohlášena s kazatelnou za »spis kacířský«. To proto, že stigmatisace jsem vysvětlil mysticky, a že jsem uveřejnil metodu, jak je může získati každý.

Postupně jsem byl veden k další práci, a poněvadž moje spisy mystické a okultní měly čím dále tím větší úspěch, šířila se také nauka mystická ve všech kruzích okultních, a nalézala stále více přívrženců — hlavně mystiků praktických. Tím na druhé straně rostl také počet mých přátel a spolupracovníků, takže dnes již žádná moc nepoloží hráze proti šíření se pravé mystiky.

Brzy po uveřejnění mých prvních článků o mystice ve Zmatlíkové »Revui« byl jsem také napaden jedním okultistou nepravým, který se chlubil svými magickými vědomostmi, ale později prohlásil celý okultismus za humbug a šalbu. Útok byl s počátku tiskem a později se ono individuum pokoušelo uskoditi

mně také čarodějstvím. Bude zajímat jistě čtenáře, jak se ta věc vyvinula.

Jednoho rána jsem obdržel od onoho člověka sešit jeho »okultního« časopisu. Jakmile jsem jej vzal do ruky, pocítil jsem ihned nepřátelský vliv, který vanul ze zásilky. Proto jsem sešit odložil. Večer téhož dne, když jsme ulehli, zaslechl jsem v nábytku klepání, ve kterém jsem ihned poznal *vyslaného elementála*. Rovněž moje manželka slyšela ono klepání. Proto jsem jí řekl, aby ihned ráno poslala služku pro *dřevěné uhlí*, které je osvědčeným prostředkem při podobných útocích čarami. Dřevěné uhlí totiž vyssaje ihned všechny *škodlivé* astrální vlivy a učiní je bezmocnými. Musí však být rozetřeno na prášek a jeho práškem se musí očarovaný předmět posypati v silné vrstvě. Pak takový předmět necháme asi týden ležet v uhlovém prášku a poté uhlí setřeme a vrhneme je do tekoucí vody.

Ale moje manželka ráno na věc nevzpomněla. Poněvadž nám došel koks — bylo to v době nouze o paliva — poslala moje manželka služku druhého dne ráno k okolním uhlířům s dotazem, zdali by neměli na prodej koks. Služka byla z venkova a koks nikdy neviděla. Přišla asi za hodinu a přinesla malý papírový sáček, v jakých se prodává mouka a podala jej mé manželce.

Na sáčku bylo napsáno: »Čisté dřevěné uhlí!«

Uhlíř, kterému asi služka neřekla správně, co si přeje, jí dal sáček s dřevěným uhlím v domněnce, že jím chceme topit v žehliče.

Moje manželka mně mlčky ukázala sáček a já jsem ihned věděl, že mně uhlí bylo *posláno*, abych ho ihned použil. Nařídil jsem tedy služce, aby uhlí rozbila na prášek a pak jsem onen sešit řádně opatřil uhelným prachem. Po týdnu jsem uhlí vysypal do potoka. Ale kromě toho ještě téhož večera jsem provedl na obranu správný kabbalistický rituál. Pak jsem klidně čekal, neboť jsem věděl, že »čaroděj«, který byl ostatně velkým břídilem, zažije zpětný náraz.

Každý magický výkon, a hlavně čarodějství, je doprovázen

zpětným nárazem, jestliže se čaroděj neumí chránit. Ale i pak je onen náraz jen oddálen. Jednou se dostavit musí!

A zakrátko jsem od onoho muže obdržel několik prosebných dopisů, abych se s ním smířil atd. To jsem ovšem učinil, neboť je to spravedlivé a za druhé *jediné* okultně správné.

Připomínám, že mystik se musí střežit každé magie a že i nejmenší přestupek v tomto směru je ihned potrestán. Mystik musí naopak proti každé magii bojovat a varovat před ní, poněvadž každá magie vede na konec k sobeckým účelům. Na druhé straně pak každý pokročilý mystik obdrží jistě síly magické, kterých však nesmí užití. Každému žákovi se otevrou obrovské možnosti ve světě nadsmyslném, a každý dřívě nebo později upadne do pokušení použití těchto možností buď pro sebe nebo *proti jiným*. V této věci vládne v mystice nejpřísnější disciplína, a kdo se prohřeší proti tomuto zákonu, je trestán a sice okamžitě.

Také já jsem bezděčně upadl do této chyby, a také já jsem zažil ihned trestu, který byl velmi citelný.

V době po uveřejnění mé první okultní knihy: »Divy a kouzla indických fakirů« jsem napsal pro nakladatelství Vilím-kovo spis druhý: »Odhalená magie«. Tehdy jsem ještě netušil, že tato kniha, ač zajímavá, je vlastně ode mne *nemístná*. Střežil jsem se ovšem povědět v ní příliš mnoho, ale přece jen jsem psal o *magii* a toho jsem se měl vystříhat. Kniha však — bylo to za války — nebyla přijata a tak její rukopis ležel v mém stolku několik let.

Když však moje spisy šly na odbyt, vyňal jsem zase onen rukopis a nabídl jej nakladateli p. Hynkovi v Praze v Celetné ulici. Spis byl přijat a zakrátko byl v tisku. Ale do knihy jsem zařadil několik obrázků z jedné magické knihy německé. Bylo je třeba reprodukovat z originálů, a tak jsem jednoho dne vzal tlustý německý spis a chtěl jej dodat nakladatelství. Vstupoval jsem do vozu elektrické dráhy, který stál na stanici. Ale právě, když jsem kladl nohu na stupátko, zabral motor vozu a já sklouzl a sjel jsem na zem, drže se okamžik tyče. Pustil jsem se sice ihned, abych nebyl vlečen — byl to přívěsní vůz — ale při tom se mně levá noha v nártu nějak ohnula nazad, a já po-

cítil, jako by mně nárt byl náhle stažen prudce řemenem. Někdo mně pomohl vstáti a já jsem se odebral do blízkého domu, abych si odpočinul. Kulhal jsem, ale přes to jsem mohl jít za chvíli domů. Bydlil jsem nedaleko.

Teprve doma, když jsem sňal botu, shledal jsem, že levé chodidlo mně jaksi nepřírozeně visí dolů. Také, když jsem si nárt ohmatl, cítil jsem jako chrastění kostí. Noha byla v nártu zlomena! Poležel jsem si přes šest týdnů a ještě dlouho jsem kulhal, než se kosti zahojily a upevnily! To byl zřejmý trest za moji knihu o magii! A také jsem ihned *věděl*, proč se mi stala tato nehoda.

Upozorňuji zde důrazně, že mystik je ve zcela jiném okruhu dění než jiní lidé, že pro něho platí jiné zákony, a že jistých věcí se nesmí dopustit bez okamžitého trestu, kdežto zase jsou skutky, které může učinit a jež jsou mu prominuty. Mystik, jehož karma je spalována, nesmí tvořit karmy nové a proto je za vše trestán ihned.

Tuto pravdu jsem poznal podle skutečných událostí ve svém životě a je potvrzena také všemi pravými mystiky, kteří nyní provádějí delší dobu cvičení. Jinak o ní není v žádném spise, ani starém ani novém, slova.

Je také jisto, že karma na počátku mystické Cesty se *rychleji* vybíjí než by se stalo normálně, poněvadž mystikovi »jsou hříchy odpuštěny«. To je ovšem nepříjemné, neboť žák často (ne vždy) stíhájí na počátku jeho Cesty nepříjemné a trapné události, které se měly dít třeba až za léta nebo i v některém *příštím* životě.

Tato věc však také mnohé lidi zrazuje před mystikou praktickou. Bojí se nehod a neštěstí, které by je snad očekávaly. Je to ve skutečnosti jednání pošetilé, poněvadž *jistá část* karmy musí být prožita buď dříve nebo později⁶⁴).

Mystik musí být především neohroženým, a jestliže je mu dána pravá a živá víra, překoná vše, ač často musí překonávat

⁶⁴) Těmto tajemným otázkám je věnována velká kapitola v mém díle „Ohnivý keč“, díl I. — Pozn. spisovatele.

veliké překážky, které mu staví do cesty »duch světa«, kterého církev jmenuje satanem. Ale tento duch světa není nic jiného než personifikovanou hmotou. Tím ovšem není řečeno, že by démoni neexistovali — právě naopak tyto bytosti jsou inteligentními činiteli ve vesmíru, a každý okultista nebo zvláště magik je musí poznati — podle jejich útoků. Tyto útoky se dějí přímo i nepřímě.

Přímé útoky jsou mnohem nebezpečnější než nepřímé, protože lidé, kteří nemají dosud otevřeny vnitřní smysly, aby mohli nebezpečí postřehnouti, domnívají se většinou, že nástrahy jim kladené jsou výsledkem nějakých jiných činitelů nebo i náhod.

Démoni jsou stále na stráží a hledají slabé lidské stránky, aby pak *vnuknutím* jich využili. Jejich působení je většinou telepatické a jejich vliv může být na člověka prováděn za bdění právě tak jako ve spánku.

Člověk je tedy vystaven dvěma vlivům — jednomu dobrému, který přichází z *nitra* — to je vliv božský. Ale člověk jej nepoznává, domnívaje se, že myšlenky, které dostává (inspirace) jsou jeho *vlastní*. Někdy jsou tyto božské vlivy tak skryté, že je třeba velké zkušenosti, aby byly rozeznány od myšlenek vlastních. Kromě toho božství užívá stále velmi rychlých a takřka okamžitých *popudů*, čímž člověka chrání před škodlivými kroky a činy. Božství také může zakročiti i na úrovni hmotné — je-li toho třeba. Pak vyše jiného člověka, který nám dá výstrahu nebo radu. Někdy — ale to se děje nejvíce na Východě, kde lidé jsou duchovně na vyšším stupni, zakročí božství i prostřednictvím některého adepta, který se s člověkem setká v podobě často nenápadné. To nejsou výmysly nebo pohádky, nýbrž skutečnosti všem zasvěceným dobře známé. I paní David-Neelová ve své knize o Tibetu se na mnohých místech o tom zmiňuje⁶⁵).

Druhý vliv je zlý, vychází hlavně od démonů, kteří se snaží lidi inspirovat ke špatným skutkům a hlavně je podněcují k různým

⁶⁵) Alexandra David-Neel: „Mystiques et Magiciens du Thibet“. Paris, Librairie Plon. — Pozn. spisovatele.

ným vášním a neřestem. Ale tyto vlivy jsou ještě stupňovány telepatickými vlivy, jejichž pramenem jsou jiní lidé, třeba velmi vzdálení. Dále na člověka působí ještě také jiné bytosti astrální — jsou to larvy zemřelých, které se snaží ukojiti prostřednictvím živých lidí svoje vášně. Je tedy člověk vystaven velmi mnohým zlým vlivům a kdyby nebylo jisté ochrany se strany božství a bytostí andělských — tu věru, že by již dávno lidstvo neexistovalo — bylo by zničeno nakupeným zlem. Ostatně lidstvo by za okamžik zhynulo, kdyby mezi ním a démony nebyla ochranná stěna, která nás dělí od světa neviditelného tak, že *fysicky* nám vlastně nic nemůže ublížit z oné propasti zloby a nenávisť.

Ani tyto myšlenkové vlivy nejsou lidem známy, a také jich může postřehnouti jenom velmi vyškolený okultista. Je však dobře, když o nich alespoň víme. Je proti nim vlastně jen jediná ochrana, totiž nepřetržitá kontrola myšlenek. Rovněž vroucí modlitba nás chrání, poněvadž nás sblížuje s Bohem.

Za to mohou působit z astrálu *fysicky* mnohé jiné bytosti, ale ne na každého. Vystaveny jsou těmto vlivům jenom lidé, jejichž vlastní astrální tělo je uvolněno nebo jinými slovy, jejichž *nervová* soustava je nenormální. Jsou to většinou lidé, kteří mají schopnosti *medijní*, třeba že se tyto schopnosti neprojevily jinak. Jsou mnozí, nemocní různými neduhy, jejichž příčina je lékařům záhadná, nebo ji vykládají vlivy zevními. Místo toho je tu příčina v nějaké špatné nebo zvrhlé bytosti astrální, která svou blízkostí působí na postiženého zhoubně. Jsou choroby žaludeční, srdeční, hrtanové, mozkové a hlavně různé křeče a jiné neduhy, které by byly vyléčeny okamžitě, kdyby byla taková špatná bytost odstraněna z blízkosti chorého.

Víra starých národů a také národů primitivních, že choroby mají tento původ v neviditelnou, byla skvěle potvrzena mediem Adelmou Vayovou, která vyléčila svou zvláštní metodou na tisíce chorých, kterým žádný lékař nemohl pomoci. Vayová byla ve spojení s vyššími bytostmi, které se jí projevovaly jako Maria, Budha a Vavřinec. Je jisto, že to bylo její božské Já, které, jak se stává, velmi často se maskuje tímto způsobem

u medií velmi vyvinutých a vzácně nadaných. Vayová nebyla vlastně mediem v pravém smyslu, neboť její schopnosti a výsledky přesahují vše, co je známo u medií jiných. Zvěděla-li o některém nemocném (lécila s úspěchem zvláště epilepsii) žádala svoje »duchy« o pomoc a ti jí přivedli bytost, která nemoc vyvolávala. Pak se Vayová snažila onu bytost přesvědčit, že se dopouští zlých činů a působila na ni modlitbou a domluvami tak dlouho, až bytost (byl to astrál některého zemřelého) nahlédla, že páše křivdu a vzdálila se od nemocného. Tím okamžikem bylo tu naprosté vyléčení bez jakékoliv recidivy.

Ale když takový astrál se po čase zase jen — více ze zvyku — přiblížil k vyléčenému, tu nastal ihned nový záchvat nemoci. Velmi často zvěděla Vayová o takové recidivě mnohem dříve, než jí to mohl napsati vyléčený člověk, neboť astrální bytost to pověděla medijským písmem ihned, kdežto dopis, který to potvrzoval a v němž doba záchvatu se shodovala na minutu se sdělením medijským, došel třeba až třetího dne⁶⁶⁾.

Z toho vyplývají důkazy, že teorie Vayové o původcích těžkých chorob byly a jsou správné. Ale jak může působiti astrální bytost na zdraví člověka?

Nutno míti na mysli, že astrální látka třeba že byla velmi jemná, přece jen je *hmotná*. Nízké bytosti astrální mají tělo nabitě nepřátelskými emanacemi, skoro bych řekl jedovatými plyny, které na citlivý lidský organismus působí otravně. Že je tu něco skutečně polohmotného lze pozorovati také u jistých medií, která vycítují již hmatem nečistou astrální látku. Sám mám v této věci zkušenosti osobní. Dále je známo, že bytosti démonické, byly-li vyvolány a když se skutečně objevily, zůstávají po sobě odporné výpachy, jako zase po zjevech andělů zůstává jistá charakteristická vůně.

Ne nadarmo se užívá při evokacích démonů asa foetida, která s jinými zapáchajícími látkami se klade na žhavé uhlí.

⁶⁶⁾ Svoje zážitky vypsala Vayová ve dvou spisech, nyní rozebraných „Studien über die Geisterwelt“ (Lipsko, 1874) a „Visionen im Wasserglase“ (Budapešť, 1877). — Pozn. spisovatele.

A ne nadarmo se užívá při obřadech vysoké magie nebo k vyčištění ovzduší v místnostech zamořených nečistými silami — kadidla, jehož užívají a užívaly snad všechny soustavy náboženské při obřadech posvátných.

Mluví-li o andělech, je třeba říci, že spatřiti anděle nižších řádů není nesnadné pro mystika. Za to však vidění andělů vysokých stupňů jako »Trůnů« a Archandělů je velmi řídkou událostí. Jen vysokému zasvěcenci je to dáno.

Zato démoni se objevují velmi snadno a zvláště mystikovi, poněvadž ten je předmětem jejich zvýšené pozornosti. Záleží jim na jeho svodu mnohem více než na svodu tisíců lidí jiných.

Tím nechci snad mystika vynášeti a vychalovati nad jiné lidi — naopak mystik má a musí býti vtělenou skromností, chce-li si udržeti milosti boží, avšak věc je jiná. Mystik již nastoupil ve skutečnosti Cestu k Bohu. Tu přednost před jinými lidmi má skutečně, kdežto jiní lidé stále ještě tápou ve tmě a musí se probojovat k poznání, že vlastně nic jiného nakonec nezbyvá.

A právě proto je mystik pro demony osobou důležitou. Považují ho za svého nepřítele a chtějí vsí mocí ho svést s pravé Cesty a uchvátit do svých tenat. Proto mu kladou nástrahy. Ale nejen takové, jako lidem jiným, nýbrž běží jim hlavně o to, aby mystika svedli k *paktu* čili zápisu.

Nebudu se přiti se skeptiky nebo zaostalými badateli v okultismu, zdali je takový pakt možný či nikoliv a zdali k němu dochází. Tato kniha je pro pokročilé okultisty, kteří vědí, že člověk může propadnouti zlým mocnostem právě tak jako se může spojit s Bohem. Dvojí lidská podstata to právě umožňuje.

Protože mystik má vyvinuté vnitřní smysly, jimiž může vniknouti do neviditelná, je mu také snadno spatřiti demony různých stupňů a proto se mu také časem zjevují, zvláště když by se dal svést na cestu *magickou* nebo jen o ní přemýšlel.

Před málo lety vyšly v Německu dvě malé knížky o evokační magii. Koupil jsem je, abych se informoval, co se v moderní době provádí v tomto směru. Užasl jsem, když jsem četl auten-

tický popis evokací nad míru zjednodušený a užasl jsem nad smělostí německých okultistů, kteří se odvažují k něčemu podobnému v soukromých bytech.

Několik dní mně tyto věci tanuly na mysli. Ale ovšem, neměl jsem ani nejmenšího sklonu prováděti snad evokaci démonů. A přece jen již moje myšlenky měly z onoho světa odezvu. Za málo dní jsem se v noci probudil a spatřil jsem u nohou postele státi bytost, ve které jsem okamžitě poznal její kategorii. Byl to ďábel v občanském oděvu a tvářil se, pokud to svedl velmi přívětivě. Barva jeho tváře byla olivově hnědá, tónu prazvláštního a nesnadno popsatelného. A jeho oči sršely skrytou zavidlostí a nepřátelstvím mnohem větším, než oči kteréhokoliv známého tvora v nevyšším vzteku. Napsal jsem, že se zjevil v oděvu občanském, poněvadž tyto bytosti mohou přijmouti jakoukoliv podobu — i andělskou — a jen tehdy, když se blíží k člověku s úmysly nekalými a skrytými, zjevují se tak, jak pověděno.

Kopl jsem přes pelest postele po zjevu a on zmizel. Věděl jsem, co jeho zjev znamenal — smlouva se mnou byla by velmi vítanou a já dobrou kořistí.

*

V této knize jsem se dosud nezmínil o *tajných okulturních společnostech*, kromě jednoho případu na počátku. Společnost Theosofickou nelze mezi ně počítati, poněvadž je úplně veřejná.

Mnohý čtenář se asi otáže, zdali i já jsem byl nebo dosud jsem členem některé takové tajné společnosti okulturní nebo mystické. A jiní čtenáři by se zase rádi otázali, co se vlastně rozumí »tajnou společností« nebo »Bratrstvím«.

V této věci odkazuji čtenáře na svoje dílko: »Svobodné zednářství a jeho tajemství« a také na knihu: »Tajné síly přírody a člověka«, ve které je tajným společností věnována celá kapitola. Zde jen připomínám, že tajné společnosti byly odjakživa, a že jich bylo na sta. První z nich jsou známé jako »školy prorocké« u Hebrejců, a pak v Egyptě a vůbec ve starověku pod jménem »mysterie«. V každé pravé tajné společnosti

se pěstovala prakticky mystika a žákům se předváděly mystické zážitky v obřadech anebo na jakémisi jevišti. Poslednější se dělo v Egyptě a Řecku.

Tajná společnost měla vždy za účel vésti žáka k cíli mystickému a dávala mu také obvykle vůdce, neboť ve starých dobách a ještě ve středověku a v časném novověku, byli Místři s tajnými bratrstvy ve spojení. I dnes ještě trvají některé pravé tajné společnosti mystické, zvláště v Indii a Číně. V Evropě se sice tato snaha tu a tam napodobuje, ale praktického významu to nemá, poněvadž vůdčí činitelé nemají mystického klíče a neznají pravých prostředků, jak navázat spojení s božstvím.

Proto všechny *zevní* tajné společnosti mystické jsou jen jakési náhražky starých řádů pravých a spojených se zasvěcení.

Já jsem vstoupil jen do jedné takové zevní společnosti, jejíž lóže byla na Vinohradech. Ale brzy po mém vstupu se ukázalo, že vedoucí člen je ignorant a podvodník, který předstírá mnohé a mnohé věci, aniž měl k tomu oprávněnost nebo dokonce vědomost. Přes to onen člověk, který jen těžil z nevědomosti jiných se napáchal ještě po letech mnoho zla, neboť sta lidí svedl na nepravou cestu.

Je však jedna veliká a věčná tajná společnost či lépe »Bratrstvo«, které má a mělo odjakživa slavný zvuk. Jsou to »Bratři růžového kříže« čili »Rosikruciani«. Jinak se jim také říká: »Bratrstvo bílé lóže«.

Mnozí se domnívají, že Rosikruciani jsou vesměs křesťanskými Mistry, poněvadž naposledy vystoupili na veřejnost ve světě západním a prohlašovali, že jenom Kristem lze dojít spásy. Ale to je omyl. Rosikruciani se objevují vždy v rámci toho náboženského směru, který vládne v dané zemi a době. Jinak však jest jejich náboženstvím universální mystická nauka, která zahrnuje všechny náboženské soustavy světa. Proto by mohli vystoupiti na příklad v Číně jako hlasatelé učení mudrce Lao-Tcea a podobně.

Rosikruciani trvají od počátku světa. Jsou to nejvyšší adepti, mezi nimiž dlí právě tak starozákonní proroci bibličtí, jako zasvěcenci egyptští a indičtí. Oceán Ducha svatého, do něhož

všichni vstoupili, vyrovná každý rozdíl v podání, a tak jsou všichni vespolek bratry a pracují k jedinému cíli: pomáhají lidstvu na jeho skryté cestě ke světlu a zamezují úplný rozklad lidské společnosti a zhroutení se morálky a víry. Právě v nynější době jest jejich činnost desetkrát vyšší než byla před válkou.

Mezi nimi jsou stejně indičtí jóginové jako světci křesťanští, neboť v duchovnu není pražádných rozdílů víry. Proto také pravý mystik musí si vážit stejně všech vyznání a nesmí žádné zatracovat nebo považovat svoje za lepší. Nemá-li žák tohoto přesvědčení, nemůže býti pravým mystikem.

O Rosikrucianech se mnoho bájilo a jejich knihy, které byly dány světu v XVI. a XVII. století jsou dosud mnohým okultistům záhadou. Proto však máme mnoho a mnoho *nepravých* rosikrucianských společností ve všech dílech světa. Tyto řády však mají s pravými Bratry bílé lóže společné jen *jméno* — nic jiného.

Je však dáti pravdě zadost učinění a tu musím říci, že jsou i nyní na světě zevní společnosti mystické, které mají *spojení* s pravými Rosikruciany. Jedna je v Anglii, jiná je v Číně a pak je ještě jedna v Egyptě a jedna v Persii.

Toto Bratrstvo má po světě *žáky*, kteří jsou vedeni a někdy bez svého vědomí inspirováni Mistry. A právě jeden či druhý takový jejich *žák* je vlastně vůdcem a zakladatelem jmenované mystické společnosti.

O příslušnosti k takové společnosti nelze říci veřejně vůbec nic — ani ne tolik, zdali ji žák zná nebo nezná. Teprve na jistém stupni mystického zasvěcení nabude žák vnitřně jistých vědomostí o tomto vysokém Bratrstvu. Podle pravdy musí každý, velmi pokročilý mystik vstoupiti s Rosikruciany do spojení, neboť ten, kdo v sobě poznal Ducha svatého — stal se vlastně již jedním z nich.

O Rosikrucianech vládne dosud tolik mylných názorů, že na tomto místě otiskují část svých statí o tomto Bratrstvu, které vyšly před lety v mém časopisu »Psyche«. Onen ročník je však již dávno rozebrán a proto považují za svou povinnost uveřej-

niti výňatky z něho v tomto spisu, aby věci ty byly zase přístupny a zachovaly se.

Mistři vlastní zůstávají vždycky skryti, a jestliže se někde objevili — ve středověku a starověku se to dělo častěji — tu buď jich nikdo neznal, anebo, byli-li poznáni, zmizeli zase náhle, aniž kdo věděl kam — právě tak jako byli přišli, aniž kdo věděl odkud.

Řekne-li nám tedy někdo, že je Rosikrucianem a dá-li nám k tomu ještě navštívenku se svou adresou — je to podvodník.

Nepopírám, že existují a existovali lidé, kteří byli pravými členy R + C (rosa et Crux — růže a kříž), což je značkou pravých Rosikrucianů. Také dali napsati různé spisy. Ale toto Bratrstvo nemělo a nemá žádných *viditelných* lóží a nemá také stanov, aniž přijímá členů způsobem hmotným. Zkrátka toto Bratrstvo není společností tělesnou, nýbrž duchovní, ač jeho členy mohou býti také lidé.

Jejich členové nemusí míti a nemají žádných poznávacích znamení nebo viditelných znaků, poněvadž všichni mají vnitřní smysly vyvinuty a těmi se ihned poznají.

Na hmotný svět působí Bratři inspiracemi a ještě jinými duchovními vlivy a k tomu si vyvolují pokročilé žáky mystiky — nebo také básníky a vynálezce a vůbec lidi povznesené duševně nad bahno světa.

Mnohý by tedy položil otázku, kdo může s nimi vstoupiti do styku. Odpověď je krátká: „Každý!“ Kdo jen opravdu chce, může je *osobně* poznati, ale musí projíti mystickou cestou alespoň z větší části. Jakmile ji nastoupil, je již v jejich mocném vlivu a je stále strážěn a z jejich středu veden a po případech posilován a napomínán.

Je ovšem jisto, že cesta k přijetí do jejich společnosti je dlouhá, a že vede trnovou branou — ale je zde a kdo má odvahu podstoupiti ji, může býti jist, že na konec Bratrstvo nalezne.

Na tomto místě uvádím několik jmen alespoň středověkých pravých Rosikrucianů a zároveň známých autorů okultních děl. Jsou to: Agrippa z Nettesheimu, Andreae Valentin, Böhme

Jakub, Flamel Nicolaus, Fludd Robert, Helmont Joan, Leadeová Jana, Paracelsus, Philaletes Eugenius (Tomáš Vaughan), Pordage John, Joh. Van Ruysbroek, Valentinus Basilius, Welling Georgius.

Mnozí z těchto autorů psali ovšem knihy alchymistické. Ale podotkl jsem již jinde, že cesta alchymistická je zcela souběžná s cestou mystickou a že symboly užívané alchymisty značí rovněž postup cesty mystické⁶⁷).

Ovšem jiní Mistři téže duchovní lóže psali zase jinak a sice mysticky. A mnozí žili v Indii a na Východě a psali čínsky, v sanskritu nebo v pali. Je třeba uvědomiti si, že mluvíme-li o Rosikrucianech, máme na mysli vždy *všechny* adepty tajných věd, ať žili kdykoliv a kdekoliv.

Všichni tito Mistři jsou spojeni v jediný nerozborný kruh, který jaksi tvoří hradbu proti vlivům bratrů levé ruky čili černým magikům. Onen kruh pracuje také k uchování mysterií a k jejich obnově, když nadejde příhodná doba a podobně.

Nechť však se nikdo nedomnívá, že když počne provádět mystická cvičení naší křesťanské školy, a když se mu otevřely vnitřní smysly, ihned vejde do styku s Mistry. Musí pracovati neúnavně léta a léta a mnoho musí prožít, než mu bude poslána nezvratná útěcha a pomoc.

Je také třeba připomenouti, že žák se nesmí ohlížeti po cestách indických nebo jiných, chce-li opravdu dosáhnouti cíle. Pro Evropana je jediné Cesta křesťanská a žádná jiná! Tato mystická škola poskytuje také největší bezpečnost a jest nejméně ohrožena zvenčí i z nitra. Je to cesta nejsnazší, ač by se zdálo, že je delší než na př. některé cesty jógické. Za to však jógické cesty jsou příkřejší a protože na každé cestě je možný pád, bývá také taková událost na indické cestě mnohem nebezpečnější a může také vésti ke zkáze.

Cesta mystická, poněvadž je Cestou lásky, je prosta těchto velkých nebezpečí. Zdá-li se delší, je to proto, že člověk počítá s pozemskými poměry a tudíž i časem. Ale ve skutečnosti to

⁶⁷) Vysvětlení těchto záhad je přístupně řešeno v obou mých „Mystických slabikářích“. — Pozn. spisovatele.

nemá významu. Ostatně málokomu se podaří dospět k cíli v jediném životě. Každý však začíná tam, kde dříve ukončil a tak není žádná snaha ztracena.

Ti pak, kteří se narodili v Indii a nastoupili cestu jógickou, mají za sebou již řady vtělení, kdy nabyli více síly a jejich duševní fondy jsou obsáhlejší. Cíl je však stejný tam i zde!

Napsal jsem již v »Ohnivém keří«, že cesta mystická, jak ji pěstujeme, je cestou Růže a Kříže. Důkazů o tom nabude každý žák, který pilně cvičí. Je jich velmi mnoho a každý je musí obdržeti. To je právě jednou z největších zkušeností našich žáků. Nelze ovšem těchto důkazů a jejich způsobů prozradit, aby jich nebylo zneužito — ale shodují se přesně s naukami Rosikruciánů.

Jak již pověděno, vystoupili Rosikruciáni naposledy v Evropě v XVI. a XVII. století a sice některými spisy. V těchto knihách, z nichž mnohé vyšly v Německu v novotisku, oznamují svoje působení a uvádějí také svoje oblíbená hesla. Rozumí se, že když vystoupili svými publikacemi na Západě, použili při tom *křesťanské* formy. Jinak by byli nemohli působit dostatečně na duše lidí.

Jednou z hlavních vět rosikruciánských je následující:

„Ex Deo nascimur. In Jesu morimur. Reviviscimus per Spiritum Sanctum.“ V překladu: „Z Boha se rodíme, v Ježíši umíráme, znovu se rodíme z Ducha svatého.“ V tomto hesle je obsažena celá mystická nauka. Z Boha Otce se člověk rodí, pak umírá smrtí mystickou na kříži po příkladu Ježíše Krista, aby se znovu zrodil z Ducha svatého.

Druhou takovou zásadou rosikruciánskou jsou věty:

„Tria sunt miracula: Deus et Homo, Mater et Virgo, Trinus et Unus.“ V překladu: „Tři jsou zázraky: Bůh a člověk, Matka a Panna, Trojitý a Jeden.“

Zázrakem je člověk, poněvadž v něm sídlí Bůh, lidská duše je Pannou a stane se při tom matkou, když zrodí Ježíše Krista, *zůstávajíc* pannou. A největším mysteriem je trojitý Bůh a jeden Bůh. To jsou nejposvátnější symboly a zároveň poučky křesťanské mystiky.

Nyní uvedu tak zvané »povinnosti« Bratra Růžového Kříže. Ti, kteří jsou mrtvi v těle, budou následující řádky čísti zevním rozumem a proto smyslu nepochopí. Ale ti, kteří žijí v Duchu, poznají vnitřní smysl těchto naučení a budou se jimi řídit.

Povinnosti pravého Rosikruciána jsou:

1. Mírniti utrpení a léčiti nemocné, ale bez odměny. Lék, který prodávají, je drahocennější zlata, je neviditelného způsobu a lze jej všude zdarma obdržet.

2. Jejich oděv budiž přizpůsoben zemi, ve které právě přebývají.

Oděv Ducha je forma, v které Duch bydlí a musí se přizpůsobit planetě, na které se Duch usídlil. (Zároveň se však tato povinnost vztahuje i na svět hmotný, neboť když by se některý Bratr objevil někde v kroji neobvyklém, stal by se nápadným.)

3. Jednou do roka se sejít na určitém místě.

Jména těch, kteří se na ono místo nedostaví, budou vymazána z knihy Života, až bude ukončena jejich pozemská dráha.

Dosud se nikomu nepodařilo rozřešit tajemství, kdy a jak se Bratři mají setkávati podle tohoto ustanovení. V knize rosikruciánské: »Fama Fraternitas« na straně 54. se praví:

„Ein jeder Bruder soll alle Jahr sich auf C. Tag bei S. Spiritus einstellen, oder seines ausserbleibens Ursach schicken.“

V překladu zní tato věta: „Každý Bratr se má dostaviti na den C. u Ducha svatého, nebo poslati příčinu své nepřítomnosti“

Z toho, že se mají Bratři setkávati u Ducha svatého pozná každý, že zde nejde o řád tělesný, nýbrž *duchovní*. Mnoho bylo mezi badateli domněnek, jaký je to den, který označil autor písmenou C. A přece je řešení toto velmi prosté. Je to *Charfreitag*, čili Velký pátek, tedy den umučení Krista na kříži.

Znamená to tedy, že Bratři se sejdou *duchovně* prostřednictvím koncentrace mystické a se *znamením* kříže na těle, (t. j. stigmatisacemi) u Ducha svatého, t. j. v Duchu svatém, v oblasti nadsmyslné.

4. Každý člen má voliti určitou osobu jako svého následovníka.

Každý člověk je sám tvůrcem bytosti, v jejíž osobnosti vystoupí na následující příčce žebříku vývoje.

Toto místo je třeba vysvětlit. Každý žák mystiky vytvoří svým cvičením *nového* člověka, který se v něm znovuzrodil. Tím je navázáno spojení se žákem, kterému byl předcházející učitelem. Tak se zachovává duchovní tradice od věků do věků. Obrazně pověděno, je tu nepřetržitá řada žáků, kteří vzájemně podávají ruce těm, již jsou na »žebříku vývoje« o stupeň níže a sami jsou podporováni tím, který je nad nimi nejbližší. To je stará zásada učitele, čili Vůdce a žáka. Proto také každý žák musí chtít nechtět nauku, kterou získal a již použil podati *dále* a sice zcela zdarma, jako ji zdarma byl přijal.

5. Písmena R. C. jsou symbolem řádu.

Ti, kteří skutečně vstoupili do řádu, mají tyto značky na těle a nemohou tudíž zůstat nepoznání od těch, již jsou schopni upozorovati tento tajný symbol.

Je to tak zvaná »mystická pečeť«, kterou každý žák musí obdržeti. Ale těchto pečetí je několik. Některé z nich byly známé kněžím a zasvěcencům již ve starém Egyptě. O tom jsou v naší škole důkazy.

6. Trvání Bratrstva nutno tajiti sto let od doby, kdy bylo po prvé založeno.

Těchto sto let je výraz symbolický, neboť to znamená, že doba tato neuplyne dříve, dokud se lidstvo neprobudí k vědomí své duchovní podstaty.

Duchovní řád Rosikrucianů má několik základních *tajných* značek, která nejsou však nějakými znaky zevními, nýbrž vnitřními. Jsou udělena žákovi Duchem svatým a kdo je má, pozná je velmi snadno u Bratra druhého. Řád tento má vlastně jen tři stupně, učedníka, pomocníka a Mistra. Podle toho také *zevní* řády mívají většinou jen tři stupně zasvěcovací. Některé zevní společnosti zavedly stupňů sedm, ale již to není správné.

Již značka tohoto Bratrstva, totiž R + C je vlastně klíčem mystické Cesty, a kdo jí rozumí a kdo její význam *prožil*, stojí již na prvním stupni řádu. Tento první stupeň je však na mystické Cestě stupněm velmi vysokým.

Astrální tělo media fotografováno. Vlevo stojí medium a podává ruku přes svoje astrální tělo magnetiséro plukovníkovi de Rochas.

Veškerá jiná znamení zví jedině ten, kdo kráčí cestou mystickou — všem ostatním lidem jsou a zůstanou tajemstvím. V některých *nepravých* »rosikruciánských« spisech, zvláště amerických, je uvedena celá teorie domnělých Rosikruciánů o původu a vývoji světa i člověka. Ale nic takového nelze najít v pravých jejich spisech. Za to existují mnohé alchymistické knihy, v nichž je vylíčena obojí Cesta symbolicky — na jedné straně praxe k dosažení elixíru života a na straně druhé k dosažení nesmrtelnosti, spojením duše s Bohem.

Rosikruciáni znali nejen výrobu zlata z kovů obyčejných, nýbrž i tajemství kamene mudrců, tajemství perpetua mobile, tajemství věčně hořící lampy atd. Všechna tato tajemství mají jediný základ: nalezení principu života a jeho ovládnutí. Ale život není nic jiného než nejvyšší projev božství. Kdo tedy se spojil s Bohem, ovládá celou přírodu a její tajné síly. Tím získává již v zevním světě moc, které nic nemůže odolat.

Čtenář by mohl nadhoditi otázku, proč vlastně Rosikruciáni vyráběli kámen mudrců, který do nekonečna může prodloužit pozemský život. Mistři dojísta tohoto kamene pro sebe nepotřebovali, neboť každý Mistr může existovati podle libosti na kterékoliv úrovni světové. Lze mu žít v duchovním stavu právě tak jako sestoupiti na úroveň hmotnou v jakémkoliv těle a žít libovolně dlouho na zemi.

Ale kámen mudrců nebo elixír života, což je jedno a totéž, měli Mistři pro některé své *žáky*. Napsal jsem již, že málokomu se podaří dokončiti mystickou Cestu v jediném vtělení. Tím však, že duše se musí znovu vtělovati je spojena ztráta času. Vyvolenému žákovi poskytl tudíž jeho vůdce elixír života, prodloužil mu tím pozemskou existenci a tak mu dal příležitost v jediném životě dosáhnouti cíle.

Totéž provádějí ještě dnes indiští alchymisté, jak poznamenává žák Ramakrišny Swami Vivikenanda ve svém spise »Radža Jóga«⁶⁸⁾.

⁶⁸⁾ Kniha vyšla v mém českém překladu u Zmatlíka, Praha VII. — Pozn. spisovatele.

Ve všech pravých spisech rosikruciánských pojednávajících o alchymii se setkáváme s *dvou* kamenem mudrců. Jeden je chemický a druhý je duchovní. Tento duchovní kámen sluje Ježíš Kristus. Je to tedy onen duchovní princip v člověku, který mu jedině může dáti duchovní nesmrtelnost čili jinými slovy spásu — je to naše božské Já, jemuž v Indii říkají Atma. Velmi zajímavé je sledovat alchymický postup k výrobě »kamene« a porovnat jej s postupem vnitřního vývoje mystického. Oba postupy jsou *přesně souběžné* a alchymisté užívají pro oba stejných symbolů. Některé tak zvané alchymické knihy jednají vůbec jen o mystické cestě duchovní a nikoliv o laboratorním »kamenu«. Jiné pak zase mají na zřeteli obě Cesty. Kdo nezná tohoto tajemství, nemůže nikdy porozuměti starým alchymickým spisům.

Kdo zná mystickou Cestu z praxe, tomu je četba knih alchymických snadnou věcí. Kdo těchto zkušeností nemá, nechť se raději alchymii nezabývá, poněvadž je to zbytečná ztráta času a energie.

Kdo by chtěl čísti dobrou knihu alchymickou, nemusí hledati v knihovnách, ani trápati se obtížnými překlady z cizích literatur, neboť máme v češtině výbornou takovou knihu, která pečl Otakara Zachara vyšla r. 1907 na Kladně nákladem autorovým. Jmenuje se: »O způsobu přístrojení kamene filosofského«. Kniha obsahuje kromě výborné předmluvy pana Zachara starý alchymický spis Vavřince Ventury Benátského, který vyšel v Benátkách roku 1557. Překlad knihy pořídil český alchymista Bavor ml. Rodovský z Hustiřan. Jeho spis (rukopis) je v knihovně v Leidenu.

Důkaz, že tu jde o dvě cesty, jednu v laboratoři a druhou mystickou, nalézáme i zde. Na straně 95. českého vydání se praví:

„Připravování (kamene) pak nemůže se věděti než *skrze vnuknutí* Boží, neb skrze ukázání a naučení mistra.“

Prvý způsob je Cesta mystická, na které žák dosáhne všeho vědění vnuknutím nebo vnitřním Slovem. Druhý způsob je laboratorní, při kterém Mistr musí žákovi věc ukázati — za-

světiti ho do alchymické práce. Prvý způsob dá člověku duchovní znovuzrození a druhý zase elixír a tím výrobu zlata a také nesmrtelnost tělesnou.

Rosikruciáni vyráběli »kámen« také proto, aby mohli léčiti všechny choroby, což také činili podle mnohých historických dokladů.

Na Cestě mystické jsou, jak známo těm, kdož studovali moje dílo »Ohnivý keč« *tři* stupně vývoje čili křesty. Prvý je křest vodou, druhý křest krví a třetí ohněm. Poslední křest se jmenuje také »Duchem svatým« podle slov Kristových, protože Duch svatý je podstaty *ohnivé*.

V citované knize Venturově nalézáme totéž na straně 137., neboť se tam praví:

„Trojnásobné je spravování kamene. První studené a vlhké (t. j. *voda*), druhé teplé a vlhké mírné (t. j. *krev*), a třetí teplé a suché (čili *oheň*)⁶⁹.“

Tak bych mohl kupit citáty za sebou a všude bychom shledávali přesnou souhlasnost cesty alchymické s mystickou. Jenomže nelze uveřejňovati mystických stavů, aby nebyly profanovány a tím je již položena hráz zevním důkazům. Kdo chce poznati tajemství alchymistů, nemusí konati pokusy v laboratoři, ale jen usednouti a prováděti nepřetržitě mystická cvičení. Pak mu bude vše odhaleno.

Velmi zajímavý fakt je také, že jsem nalezl i v Novém zákoně zcela jasně alchymické pochody. Doložil jsem to ve svém díle: »Bible ve světle mystiky« a sice ve výkladech k »Zjevení sv. Jana«.

Nyní se vrátíme ještě k Rosikruciánům a popíšeme jejich *zevní* znamení, kterých je šestnáct. Jsou to znaky, podle nichž lze i nezavěšenému poznati bratra Rosikruciána, po případě jejich žáka, ač poslednější nemá těchto znamení dokonale.

1. Rosikrucián je trpělivý.

Jeho prým a nejdůležitějším vítězstvím je dobytí pravého Já. Je to vítězství nad »lvem«, jenž některé z nejlepších násle-

⁶⁹) Vložky v závorkách jsou m o j e. — Pozn. spisovatele.

dovníků Růžového kříže značně poranil. (Tímto lvem se míní zevní Já člověka, čili zvířecí podstata, jinak také lidské vášně a náruživost.) Tohoto lva nelze přemoci snad prudkým nebo náhlým útokem, neboť může býti překonán jen trpělivostí a silou. Pravý Rosikrucian hledí překonat svoje zevní nepřátele laskavostí a ty, již ho nenávidí, dary. (Těmito dary se míní duchovní síla, kterou jim posílá požehnáním a modlitbou. Kdo se pokusil tímto způsobem brániti se proti nepřítelům, poznal, že jsou to zbraně neodolatelné. Neviditelný meč modlitby zasáhne vždycky na pravém místě a sice zasáhne s výsledkem přímo úžasným. Ale taková modlitba musí býti vroucí a opravdová. Nutno se při ní *vžít* do lásky k nepříteli — pak má vždy výsledek.)

Rosikrucian nikomu neklne, ale svým nepřítelům hrne na hlavu žhavé uhlí své lásky. Nepronásleduje jich, ale nechá růsti plevel se pšenící, aby oboje uzrálo. Pak sama příroda je oddělí.

2. Rosikrucian je laskavý.

Nepřichází nikdy v náladě těžkomyslné a jeho tvář není nikdy mrzutá nebo výsměšná. Jedná s každým dobrotivě a zdvořile a je vždy hotov pomoci jiným. Ač se liší od lidí ostatních, hledí se vždy přizpůsobiti jejich zvykům, pokud to připouští jeho důstojnost. Proto je příjemným společníkem a dovede se pohybovati ve všech společenských vrstvách, jedná stejně laskavě s chudým jako s bohatým.

3. Rosikrucian nezná nenávisti.

Než je přijat do řádu, musí projíti strašnou zkouškou, neboť musí utnouti hlavu hadu závisti. Je to úkol velmi obtížný, neboť tento had se umí ukrývati v některém koutě (duše). Pravý Rosikrucian je vždy spokojen se svým osudem, neboť ví, že jeho osud je takový, jak toho zasluhuje. Neočekává žádných projevů přízně od jiných, ale sám bez váhání dává každému svou blahovůli.

4. Rosikrucian se nechlubí.

Každý Bratr Růžového kříže ví, že člověk je jen nástrojem v rukou Boha a že svou vlastní lidskou vůli neprovede nikdy

nic zdárného, že lidská vůle je jen zkaženou božskou vůlí v člověku. Jen Bohu vzdává veškerou čest, ale neklaní se ničemu smrtelnému. Také nezná úspěchu, nýbrž čeká trpělivě, až Mistr, který v něm sídlí, mu dá rozkaz. (Tímto Mistrem je vnitřní božství, které mluví k žákovi vnitřním slovem, což je slovo prorocké.)

5. Rosikrucian není marnivý.

Tím dokazuje, že je v něm pravda. Chvála i hana ho zůstávají stejně nedotčeného a také není zarmoucen, když mu někdo odporuje, nebo když se setká s opovržením. Čím více od Boha obdržel, tím se jeví skromnějším a tím větší má vůli poslouchati zákona.

6. Rosikrucian není těkavý.

Snaží se vždycky konati povinnosti a jednati podle rozkazu zákona. V jeho srdci je zákon vryt a ovládá proto jeho myšlenky i skutky. Jeho důstojnost není v jeho zevním zjevu, nýbrž v pravém vnitřním bytí. Vnitřní krása jeho duše se odráží hlavně v jeho oku a tam lze zkušenému postřehnouti jeho vnitřní světlo. Jeho oko je obrazem božského obrazu, který je v něm přítomen.

7. Rosikrucian není ctižádostivý.

Nic nevádí tak duchovnímu rozvoji jako úzký obzor a povaha sobecká. Pravý Rosikrucian se stará vždy více o blaho jiných, než o svoje. Nemá ani vlastního ani tajného zájmu na tom, když někomu činí dobře nebo ho ochraňuje. Hledí vždy konati jen dobro a nedá si k tomu ujíti nikdy příležitosti.

8. Rosikrucian je klidný.

Rosikrucian se setkává často s lidmi malého ducha nebo s krátkozrakostí, protože pracuje vždy pro celek. Proto je trnem v oku lidem, jejichž osobní výhoda nic nezískává jeho činností. Je tupen pomlouvači a jeho pohnutky jsou snižovány. Nevědomci ho posuzují zvráceně a světšti »chytráci« ho považují za blázna. Ale všechny tyto věci nemohou porušiti klidu pravého Rosikruciana. Ani odpor tisíců lidí nedovede donutit Rosikruciana, aby se vzdal činů dobrých a šlechtných, a proto je bude vykonávati, i když to bylo spojeno se ztrátou života. Poně-

vadž je zvyklý upíratí svoje oko na vnitřní božství, nepodléhá klamům světa a hmoty, ale lne k věčnosti. Jsa obklopen andělskými bytostmi, jejichž hlasy slyší, zůstává nedotčen povykem zvířat.

9. Rosikrucián nesmýšlí o jiných špatně.

Ti, kteří smýšlejí o jiných zle, vidí jenom to zlo, které je v nich samých a jež se zrcadlí a odráží v lidech jiných. Rosikrucián je ochoten uznati ve všem dobro, je-li tu jaké. A když by měla nějaká věc význam dvojí, tu se zdrží úsudku, pokud nevyšetřil její podstaty.

10. Rosikrucián miluje spravedlnost.

Ale při tom se nikdy nepovyšuje na soudnou stolicí, aby opravoval chyby jiných. Tím méně se snaží jeviti se moudrým, aby mohl kárati u jiných lidí nectnosti. Nemiluje klepů a nestará se o pošetilosti svých bližních. Nijak se nezúčastní politických nebo osobních sporů. Rosikrucián se těší ze společnosti těch, kteří milují pravdu a již jsou obklopeni mírem a harmonií Ducha.

(Je třeba položití důraz na větu, která se týká politických sporů. Týká se to politiky *všbec*. Také mystik se nesmí zabývatí politikou, neboť každá politika je věc nečistá a vede člověka jen k samolibosti a jiným nepěkným vlastnostem. Nikdo z lidí obyčejných, Duchem neosvícených, nemůže nikdy posouditi, která strana nebo který směr politický je správný nebo nesprávný. Každé takové posuzování je vedeno jen duchem domýšlivosti a rozumářstvím, které je mystice jen na škodu. Proto nechť mystik ponechá zápas o moc [ničím jiným politika není] různým stranám a nezúčastní se jej. Jinak nebude míti výsledků, po nichž touží.)

11. Rosikrucián miluje pravdu.

Není horšího ďábla nad faleš a pomluvy. Nevědomost vlastně neexistuje, protože je pouze stínidlem na lampě, které je příliš neprostopupné světlu. A je-li člověkem odstraněno, tu světlo zazáří. A tím také zmizí nevědomost. Ale faleš je podstatou zla. Pomlouvač má vždy radost, když něco nalezne, aby na tom zbudoval svoje lži a zbudoval z nich hory. Opakem toho

jest pravda. Proto Rosikrucián hledá jen pravdu, neboť ona je světlem, kterým pomáhá jiným, neboť duchovní světlo k nim přenáší.

(Kdo hledá jen pravdu, nalézá Boha. To je zákon. A kdo hledá pravdu v přírodě a hledá pravdu v Duchu, stane se jistě mystikem, poněvadž pravda je vlastně jiným slovem — Bůh.)

12. Rosikrucián dovede mlčeti.

Lidé falešní nemilují pravdy a pošetilci nemilují moudrosti. Rosikrucián sice dává přednost společnosti, která si váží pravdy, ale uzavírá své vědění ve svém srdci, poněvadž mlčení jest *moc!* Tak jako ministr nechodí na tržiště s tím, co mu pověděl král, tak také Rosikrucián, jenž je pravým sluhou božím, nemluví o tom, co mu ve skrytosti pověděl jeho Král — Ježíš Kristus, který je nejmoudřejší nade všechna knížata světská.

Jeho mlčelivost přestává jen tehdy, když mu Král poručil, aby mluvil, neboť pak to není on, který mluví, nýbrž pravda, která se jím projevuje —

Všichni, kdo provádějí mystická cvičení, poznali sami na sobě, jaký ohromný vliv má mlčelivost. Každé nejmenší prozrazení mystických úspěchů před lidmi nezasvěcenými nebo před žáky nižšího stupně má v zápětí ztrátu mystických výsledků, které již byly dosaženy a sice na jistou dobu.

Někdy je to spojeno i s ochablostí síly koncentrační. Jenom učitel, ať stupně vyššího nebo nižšího může vyslechnouti otázky a sdělení svých žáků, aniž jim to uškodilo a jedině on může s nimi také mluvit o duchovních věcech bez škody pro sebe, poněvadž je k tomu povolán.

Že toto povolání je nějakým zvláštním pozemským štěstím nebo jakousi příjemnou výsadou, si myslí jenom blázni, již nevědí, s jakými obtížemi, starostmi, odpovědností, pronásledováním a osočováním je spojen úřad učitele. K tomu přistupuje ještě boj s černými magiky, který musí podstoupiti každý mystik a tím více učitel, poněvadž mystika je od počátku světa zápasem mocností světlych se silami temnoty.

Mystikové jsou představiteli prvých a černí magikové jsou viditelní zástupci moci démonů. Zdá se to sice neuvěřitelné, ale

přece jen tyto boje neustále trvají a ti, již mají vnitřní smysl otevřený, mohou je nejen vidět, ale také je zakusit často osobně. Mezi těmito nástroji černých magiků a démonů jsou lidé často dobře znalí jiných směrů okulturních. A jsou přes to posedlí, aniž o tom věděli. Jsou zavilými nepřáteli mystiky a hledají jen, jak by ji ponížili a jak by uškodili těm, kteří jdou mystickou Cestou. Tito pomocníci zlých mocí útočí všemožně hlavně na veřejné pracovníky v mystice, ale ve skutečnosti jim nemohou ublížit, poněvadž tito poctiví dělníci na vinici Páně jsou vždy chráněni Duchem svatým.

13. Rosikrucian věří tomu, co ví.

Věří v nesmrtnost věčného zákona a že každá příčina má určité působení ve vesmíru. Věří, že přípovědi, které obdržel od svého Krále se musí vyplnit. Proto je nepřístupný každé pochybnosti a také všemu strachu. Rosikrucian má neomezenou důvěru k principu pravdy, který se v něm probudil k životu a jenž sídlí v jeho mystickém srdci.

Toto mystické srdce je uprostřed lidských řader. Mnozí se však mylně domnívají, že dosáhli již vnitřního Slova, čili prorockého hlasu a zatím jsou to jen myšlenky vlastní nebo dokonce jsou to poslední zbytky jejich mediijnosti. To je nebezpečné úskalí a proto zde stavím jistou normu, podle které každý může poznati, zdali smí doufat v takovou ohromnou milost. Vnitřní Slovo se může dostavit jen tehdy, když žák osobně prožil řadu jistých mystických stavů při plném vědomí a nikoliv ve snu. Za to však nemusí při tom předcházeti plné znovuzrození.

Kdo v sobě vytrvalým cvičením a z milosti boží rozžehl oheň božské lásky, který hoří v mystickém srdci, oheň, který hoří, ale nepálí, nýbrž jen něžně zahřívá, kdo s sebou nosí neustále tuto věčnou lampu, ten nalezl také onen tajemný oheň alchymistů, který »mírným teplem« zahřívá retortu, ve které se děje mystická transmutace čili přeměna člověka v Boha. Netřeba připomínat, že touto retortou je míněno lidské tělo.

14. Naděje Rosikruciana je silná.

Tato jeho naděje je bezpečný pocit v srdci a nikoliv spekulací

lidského mozku. Jeho víra spočívá na skále bezprostředního vnímání a proto nemůže být zvrácena.

15. Rosikrucian se nedá znásilnit utrpením.

On ví, že žádné světlo není beze stínu, žádné zlo bez něčeho dobrého, a že síla roste odporem. Poznal božský princip ve všem a proto zevní změny pozbyly pro něho své závažnosti a on si jich neváží. Jeho cílem je podržeti svůj duchovní majetek a neztratit koruny, které si vydobyl.

16. Rosikrucian zůstává vždycky členem své společnosti.

Pravý Rosikrucian se nikdy nezpronevěří svému řádu. Není a nemůže být nikdy odpadlíkem nebo zrádcem. Zásada, která je vůdčím cílem Rosikrucianů se jmenuje pravda. A ten, kdo poznal celou pravdu a kdo se jí také řídí v praktickém životě, stává se automaticky členem tohoto řádu. Kdyby veškerá jména byla zaměněna a veškeré řeči spleteny, přece jen pravda zůstane, a kdo žije v pravdě, bude žít i kdyby vymřeli všichni národové světa. Pravda je podstatou Boha a kdo žije v pravdě, nemůže zahynouti nikdy. —

Na konec je ještě třeba zmínit se o znamení Rosikrucianů. Je to kříž, v jehož středu je ohnivě rudá růže. Pokud lze vůbec veřejně mluvit o tomto posvátném symbolu, uvedeme to v následujících řádcích mystika a Rosikruciana Roberta Fludda, z jeho díla »Summum Bonum« (Nejvyšší dobro). Překládáme z tohoto díla podle originálu z roku 1629.

„Nyní lze uvést důvod, proč ono Bratrství si smí přikládati titul Růžový křížáci. Chci ukázati, že výraz Růžový kříž projevuje celé tajemství Bratrstva zasvěcených, ač lidé profánní o něm ví jen málo nebo zcela nic. Nutno věděti, že nauka spásy nám ukazuje dvojí kříž ne jinak než jako dvojí zákon nebo dvojí smysl Písma, totiž jeden zevní a druhý vnitřní.“

Fludd, jako každý zasvěcenec věděl dobře o náboženství esoterickém čili tajném, a exoterickém čili veřejném. Také v křesťanství je *tajná* nauka, plná mysterií a ta sluje esoterická. Jest jí *mystika*.

„A tak je ve vnějším zákonu ukryt vnitřní zákon jako ořech ve skořápce. Proto se máme klaněti jenom onomu pravému

a živému kříži Kristově, který je ukryt. A právě tento pravý a vnitřní centrální kříž Kristův je tím znamením, ze kterého Bratrstvo odvozuje svoje jméno."

Kdo tohoto vnitřního kříže nepoznal, není pravým křesťanem. Tak jako není křesťanem ve smyslu mystickém ten, kdo byl křtěn jen knězem a nikoliv Duchem svatým.

„Tím více zasluhují Bratři, aby byli jmenováni Bratry kříže, poněvadž k tomuto řádu náleželi nejen svatí a proroci, nýbrž také apoštolové a věrní jejich žáci."

Ale nejen ti, nýbrž všichni zasvěcenci kteréhokoliv vyznání jiného, neboť kříž vnitřní není jen znakem křesťanským, nýbrž znají a znali jej všichni národové světa od nepaměti, poněvadž mystická smrt na kříži je universálním zákonem lidstva.

„Když tedy Kristus řekl: »Chce-li mne někdo následovati, zapří sebe sama a vezmi svůj kříž a pojď se mnou,« chtěl tím naznačit, že pravý křesťan musí především hledati duchovní kříž, aby byl zapřením světa ukřížován."

Zapření světa je mystická koncentrace, kdy žák zastavil všechny pochody svého myšlení. Ukřížování se jeví stigmatizací čili jízvami ran Kristových, které musí mít každý mystik bez rozdílu, buď zevně nebo jen v pocitu — vnitřně. Oboje má význam stejný.

„A jinde se praví: »Kdo svého kříže nenese a nenásleduje mne, nemůže býti mým učenníkem.« V těchto slovech spočívá tedy největší mysterium a vychází z nich najevo, že ten, kdo neprosí a neklepe, aby tak v sobě onen tajný kříž našel, a poznal, že ten, kdo ho nenese vědomě a nenásleduje Krista, nemůže býti jeho učenníkem.

Z toho dále vychází zřetelně, že pravý učenník Kristův musí býti také pravým Bratrem Růžových křížáků.

Nyní však chci vysvětliti, proč Bratrstvo Růžového kříže má ono jméno."⁷⁰⁾

⁷⁰⁾ Podotýkám, že onen symbol nevznikl snad nějakou kombinací nebo náhodou, nýbrž jeho vznik byl dán mystickými zážitky. Je to tedy symbol a je to jméno, které byly dány Duchem svatým. — Pozn. spisovatele.

„Onen kříž, jemuž se všichni praví křesťané mají věnovati, není po způsobu obyčejného a pomíjejícího kříže různé barvy a různého tvaru, nýbrž je krvavě rudý a je obklopen liliemi, o čemž se prorok zmiňuje mystickými slovy:

»Pomazaný, proč je tvoje roucho rudé a tvůj šat jako toho, jenž lisuje víno?« — »Jeich krev mně postříkala šat!« Zněla odpověď. (Izaiáš, LXIII. 2.)

Těmito slovy naznačuje prorok, že krev nebo rudá barva kříže pochází odtud, že kříž Kristův je ponořen do krve všech hříšníků a že každý je jeho silou očišťován od svých hříšných skvrn."

Tyto výroky se zase shodují s tím, co jsem napsal o odpuštění karmy u každého mystika.

„Tím je ovšem naznačeno, že ona krev je duchovního způsobu. Pokud se týká správného postupu, jak můžeme dospěti k růžově červené krvi kříže, která se skrývá ve středu kříže, nutno pomysleti, s jakou námahou a s jakou nemalou prací nutno přistoupiti k této úloze, poněvadž zde neběží o nějaké dílo povrchní. Musíme kopati až do nitra země, klepati a hledati. Jinak je naše námaha marná."

Zde naznačuje autor mystickou koncentrací, při čemž porovnává lidské tělo se zemí, jako mnozí před ním a po něm.

*

Nyní se zase vracím ke své literární činnosti a k tomu, co s nimi souviselo. Poněvadž pan nakladatel Zmatlík viděl, že moje spisy jdou na odbyt, psal jsem dále, a kromě toho jsem pro jeho nakladatelství přeložil také řadu okultních autorů nejzvučnějších jmen. Mezi nimi jsem viděl, že je také třeba přeložiti některé spisy *Mabel Collinsové*, slavné autorky spisu: »Světlo na Cestu«.

Vstoupil jsem s ní do písemných styků a brzy jsme byli dohodnuti. Musím zde říci, že spisovatelka mnohých knih, které vydávala v Anglii Společnost theosofická, si mi trpce stěžovala, jak s ní zachází »manager« jmenované společnosti. Nakladatelství theosofů přijalo spisy autorky a vydalo je v několika

vydáních, ale zaplatilo jen za první vydání — poněvadž autorka ve své skromnosti a také neinformovanosti si ve smlouvách nic jiného nezajistila. Také theosofické nakladatelství anglické použilo jejích knih a vydalo je v různých jiných překladech do evropských jazyků, aniž autorka z toho měla jediného haléře!

Tato věc, kterou tu přibízím na pranýř, vrhá podivné světlo na »lásku k bližnímu«, kterou přece tak silně prohlašuje nauka theosofická. A nejhorší při tom bylo, že Mabel Collinsová byla v oněch dobách v takové finanční tísní, že skoro sedmdesátiletá si musila zařídit v Londýně malý krámk, ve kterém prodávala knihy. To je fakt, který zůstane věčnou skvrnou na »lidumilnosti« theosofické společnosti anglické.

V době líčené jsem ve snách často vídal jistý zvláštní chrám, velmi charakteristicky budovaný a všem chrámům světa nepodobný. Později jsem byl také uveden do jeho svatyně.

Věděl jsem sice, co to vše znamená, ale chtěje se přesvědčiti jakého druhu je vedení Mabel Collinsové, položil jsem jí v jednom dopise otázku týkající se onoho chrámu. Je nutno zde podotknouti, že ani Mabel Collinsová nebyla ušetřena pomluv, a že o ní v jedné době byly šířeny zprávy, jako by se byla vrhla na černou magii. Je jisto, že znala magické zákony a rituály jako snad nikdo druhý v Evropě, ale proto jsem přece jen nevěřil oněm pomluvám, které se datovaly z let devadesátých předešlého století.

Je snad u nás málo známo, že M. Collinsová měla vůdce, který jí diktoval většinu jejích spisů. Jmenoval se Hilarion. Ovšem že theosofové si ho také ihned přisvojili, ale já jsem jist, že nikdo z nich s ním nevstoupil do styků osobních. Tento vůdce, který je velkým Mistrem, nikdy nikomu na žádnou otázku neodpověděl a zůstal úplně za oponou.

Moje překvapení bylo proto veliké, když došla z Anglie odpověď na můj dopis, v němž M. Collinsová psala, že na „rozkaz svého Mistra mně odpovídá na mou otázku.“ Odpověď byla ovšem taková, jakou jsem očekával. A tím jsem nabyl přesvědčení, že Mabel Collinsová patřila k těm málo lidem z oněch dnů, kteří poznali mystickou Cestu — nebo alespoň ji musí

znáti její Mistr. Není tedy magikem, jak někteří se domnívali, nýbrž Mistrem mystickým. A v tom je ohromný rozdíl.

Mabel Collinsová zemřela před několika lety, ale její práce bude na věky hlásati její slavnou činnost.

O něco později jsem si dopisoval s anglickou spisovatelkou Marií Corelliovou, která byla vynikající okultistkou. Její známý spis: »Román dvou světů«, který jsem přeložil do češtiny je považován za její nejlepší dílo. A přece jen, jak se mnou sdělila, jej napsala sotva šestnáctiletá. Corelliová měla jistě vysoké vedení a její spisy by zasluhovaly, aby byly přeloženy do češtiny — místo různých bezcenných braků, které se stále u nás vydávají.

Kromě toho jsem ve styku s mnohými jinými vynikajícími okultisty v Německu a v poslední době ovšem také s mystiky, neboť po vydání »Ohnivého keře« se mnozí Němci chopili Kerningových cvičení prakticky, protože mají v oné mé knize bezpečný návod a klíč, jak jich užívati.

Každý mystik musí na svém postupu přicházeti do styku s lidmi stejně smýšlejícími, ale také s lidmi opačných a přímo nepřátelských názorů. To je zákon. Mystická Cesta je trnitou cestou a bez velkých bojů nikdo nedojde k cíli. Na Cestě se musí žák setkati s různými »vůdci« buď magiky, nebo vůdci jiných škol. Jakmile je totiž překročen práh, vstoupil žák do zcela jiné sféry a jeho činnost je na všech stranách pozorována. A tu ovšem přicházejí rozmanité vlivy, dobré i špatné a žák musí mezi nimi proplouti jako mezi peřejemi a vybrati si ty, které jsou mu prospěšné a vyhnouti se druhým.

Je třeba neustále bděti, je třeba míti se stále na pozoru podle slov Kristových: „Bděte a *modlete* se, abyste nevešli v pokušení!“ Obvykle se to vykládá pokušením zevním, ale slova ta mají ještě zcela jiný smysl, jako vše, co je psáno v Písmu.

Adepti nebo vyšší žáci různých směrů a škol se zjevují žákovi buď u vidění nebo ve snu. Žák má vnitřní zrak a proto je styk s ním navázán v neviditelnou. Velmi často se zjevují muži orientálního typu s turbany na hlavách nebo zase v posicích

jógických. Takové zjevy naznačují, že žákovi se nabízí vůdce buď z kruhů mohamedánských nebo z některé školy indické.

Ale žák *nesmí* zakolísat a musí zůstatí věren své křesťanské cestě, poněvadž nikdy nemůže vědět, zdali takový vůdce není »bratrem levé ruky«, t. j. černým magikem.

Kromě toho je naše Cesta nejbezpečnější a také je to Cesta *jediná*, hodící se pro Evropana. Indické a jiné cesty jsou příliš příkré a tím i nebezpečné. V naší škole nemusí nikdo hledat vůdce zevního, poněvadž metoda naší Cesty je již tak propracována, a žáků pokročilých je tolik, že se vždy najde ten či onen, který začátečníkovi poradí. Kdo pak jde neohroženě dále, nalezne nejvyššího a nejlepšího Vůdce, svoje božské Já, které je neomylné a jež ho vede dále nejbezpečněji.

Vše, co zde vypisují, bylo prožito a sice nejen mnou, nýbrž i jinými, takže je to podloženo praktickými zkušenostmi. Víím také, že o těchto vnitřních věcech mystické školy dosud nikdo nepsal takových podrobností. A přece jen je nutno, aby byly uveřejněny, neboť pouhé básnění o Místrech a nabádání k normálnímu životu a sebezapírání a prohlašování teorií, kterých nikdy nikdo nedokázal, jako to nalézáme ve spisech theosofických, je sice pěknou věcí — ale jen potud, pokud žák nevstoupil opravdu na Cestu. Pak se však ihned objeví mezery a nedostatky. Praktická Cesta je zcela něco jiného, než plané o ní fantasie. Vyžaduje správné a *přesné* pokyny, jichž však nelze najít v žádné knize, vyjímajíc »Ohnivého keře«. Proto také byla tato kniha v cizině oceněna mnohem více než u nás — jak svědčí četné posudky odborníků.

Je mi proti mysli dotýkati se toho, ale je to, bohužel, nutné — za stávajících poměrů. Nemáme odborné okultní kritiky, protože není skoro odborných časopisů, a tak se průměrný čtenář nikdy nedozví, jaké ceny je ta či ona publikace. Teoretických knih ve všech jazycích je spousta — ale praktické — zvláště o mystice — ani jediné. Výjimkou ovšem jsou staré spisy indické jógy. Ale jak již pověděno dříve, indické jógy nelze u nás provádět.

Neměl jsem ani tušení, jaký průlom učiním svou knihou

»Ohnivý keř« do názorů stávajících. A právě proto jsem byl několikráte předmětem útoků se strany »bratří levé ruky«.

Tyto útoky byly většinou skryté, ale vždy rafinované a tak zahrocené, že málem opravdu dosáhly cíle. Málem — jenomže v pravém a svrchovaném okamžiku byly poznány a — odraženy. Duchovní pomoc se dostavuje vždycky v poslední chvíli — poněvadž má dosti kdy. Nemůže nikdy zmeškati.

K jednomu takovému útoku byla temnými mocnostmi zvolena žena, která se mnou vstoupila do korespondence. Tvrdila, že je jóginkou, ale nevěřil jsem tomu. Když všechny nástrahy byly marné, pokoušela se na dálku působiti na mne telepaticky, a jednou dokonce mne chtěla astrálně vybavit, aby mne vtáhla na svou úroveň.

V posledním okamžiku, kdy již moje astrální tělo opouštělo moji pozemskou schránku, spatřil jsem v polosnu zářící ruku, která mne táhla k sobě. Vzepřel jsem se vši silou a probudiv se úplně, použil jsem mystické koncentrace, čímž jsem přerušil všechno spojení. Poté jsem přerušil také spojení hmotné.

Asi za rok mne přišla zmíněná žena navštívit. Chtěla mne asi poznat osobně a maskovala se jiným jménem. Ale poznal jsem ji a ona to pocítila a vzdálila se.

Nechci tím říci, že by každý mystik musil mít podobné zkušenosti, ale rozhodně je jim vystaven ten žák, který je nejvíce exponován při rozšiřování nauky mystické.

V době poválečné jsem psal dále a uveřejnil jsem řadu okultních a mystických spisů u tří nakladatelů. Největší prací je moje »Bible ve světle mystiky«, ve které jsou výklady Nového zákona.

*

Zatím však jsem musil také pracovati zcela bezděčně i v jiných okultních směrech, neboť jisté události mne k tomu nutily. Zvláště se to týká oblasti Nové myšlenky, které jsem tu a tam použil a pak styků s astrální říší.

Ohled po převratu jsem se seznámil s velkostatkáři bratry Č., jimž patří zámek *Košátky*, staré to šlechtické sídlo, které náleželo

dlouhá léta Kolowratům. Oba majitelé — jeden je doktorem práv a doktorem techniky a druhý inženýrem — jsou praktičtí mystikové a záhy se stali nejlepšími našimi přáteli. Celá léta jsme jejich hosty a vztahy vzájemné jsou nejsrdečnější.

K informaci čtenářů je třeba říci, že Košátky jsou rovněž stanicí dráhy a že leží mezi Všetaty a Vruticí Kropáčovou.

Střední zámecká věž je prastará stavba se zdmi skoro dva metry tlustými, neboť Košátky byly kdysi pevnou tvrzí a sice onoho typu, který je u nás dosti vzácný. Poněvadž hrad stál na rovině, byl chráněn se všech stran vodními příkopy.

Z této staré tvrze zbyla jenom věž, ale ta je ve výborném stavu, takže jí lze užívat. Na našem obrázku je to silná, čtyřhranná věž uprostřed obou zámeckých křídel.

Na počátku našich zájezdů do Košátek jsme byli s mojí chotí obvykle ubytováni v křídle levém, v přízemí. Později jsme bývali zase v prvním patře křídla pravého. Ale naši hostitelé nám dokonce nabídli stálý letní pobyt a sice nejdříve v jednom pokoji ve zmíněné věži. Tam moje choť trávila asi dva roky o prázdninách, kdežto já, poután svou prací na Prahu, jsem tam jezdil vždy na weekend.

Již při prvních návštěvách jsem slyšel od obyvatelů zámku různé pověsti o zjevech, ke kterým dochází nebo docházelo na Košátkách. Nedivil jsem se tomu, poněvadž skoro každé takové staré sídlo má svoje »duchy« nebo »strašidla«. Také všechny malostranské paláce se těší těmto pověstem — ale zprávy o zjevech, k nimž tam většinou dochází do *dnešního dne*, se pečlivě tají a tlumí. Vždyť naše »osvícené« století nestrpí přece nějakých duchů! Jenomže duchové nebojí se ani za mák ani elektriny, ani letadel a zjevují se napořád, když je jim líbo, nebo když je jim to *dovoleno*.

Také jsem nebyl překvapen, když jsem na Košátkách na různých místech pocítil přítomnost astrálních bytostí, dávno odpoutaných od pozemských těl. Takové pocity jsem měl ovšem i jinde a tak jsem se o nich vůbec nezmiňoval.

Ale stalo se jednou, že jsem se musil přesvědčit sám o neviditelných obyvatelích jmenovaného zámku. Jevišťem mé zkuš-

nosti byl právě onen věžní pokoj, ve kterém bydlila moje choť. Ale sama tam nepozorovala nic.

Onoho roku na podzim, kdy se pořádaly, jako vždy veliké hony na Košátkách, byl jsem i já pány Č. pozván, a poněvadž tou dobou dlela moje choť již v Praze, byla, jako vždy, pozvána také. Ale z nějaké příčiny nemohla odjet a tak jsem byl asi dva dni zcela sám hostem ve věžním pokoji.

Prvé noci jsem se probudil a slyšel jsem na zdi, přímo vedle postele silné šustění, jako by někdo třel o zeď novinami. Bylo mně to velmi nápadné. Ale poněvadž jsem nic neviděl, obrátil jsem se na loži a spal dále. Vyprávěl jsem o tom majitelům, avšak onu věc neznali ani oni, a tak jsem nevěděl, co způsobilo ono šustění, ač mně bylo jasno, že to byl jev okultní. Teprve asi za dva roky *potom* vyšla v Mladé Boleslavi monografie okresu a v knize jsme se dočetli, v oddílu, který popisuje zámek Košátky a okolí, že v dolním věžním pokoji na Košátkách od nepamětných dob slyšeli lidé tam spící v noci šustění na zdi, jako by někdo stěnu třel papírem.

Nevím dodnes, jaká bytost vyvolává ony zvuky, ale majitelé zvěděli od pana velkostatkáře Kolowrata (nebo snad ze starých archivů), že v oné věži bývala za starých dob jakási *listovna*. Snad tam některý astrál starého listovního, dávno zemřelého, se probírá akty nebo v nich něco hledá. Je totiž známo, že astrální bytosti lidí, kteří se za živa zabývali intensivně a dlouhá léta se zájmem některými pracemi, pokračují v nich i po smrti.

Sluší podotknouti, že astrální tělo s *nižší* duší a kamou, poddrhuje tendence, jaké měl člověk za *živa*. Ale, jak jsem již často vysvětlil, tento astrál *není* pravým duchem člověka, neboť jeho vyšší duše a Duch se po smrti odloučili od astrálu a odebrali se na vyšší úroveň. To, co u země zbylo a co se projevuje i mediím, je jen jakási slupka bývalého člověka.

Z onoho pokoje ve věži vede do prvního patra pravého zámeckého křídla schodiště. Je úzké a točité a schody jsou dřevěné. Na tomto schodišti jsme slyšeli jiné noci, když jsme v onom pokoji spali, silnou ránu, jako by někdo na schody dupl

těžkou botou. Je jisto, že na schodech těch v onu dobu nebylo nikoho, neboť se to stalo v hluboké noci, kdy všechno spalo.

Avšak druhé noci se stalo něco zajímavějšího. Probudil jsem se asi po jedné hodině a tu jsem spatřil, ač bylo tma, státi u postele ženskou postavu v černém oděvu s bílým širokým límcem, jaké se nosily ve středověku.

Byla to postava ženy asi pětadvacetileté, prostřední výšky a dosti silné. Výraz jejího obličeje nebyl zcela jasný, ale přes to jsem u zjevu spíše vytušil než viděl jisté utrpení. Měla na hlavě obvyklou roušku, jakou mívají ženští duchové skoro vždy a něco ke mně mluvila.

Byl jsem však velmi unaven po celodenním honu v lesích a tak jsem jí myšlenkou odpověděl, že chci spát a že se za ni pomodlím. Pak jsem se obrátil ke zdi a usnul jsem.

Ráno jsem vstal a poněvadž bylo ještě šero, rozsvítil jsem velkou elektrickou lampu, která visí se stropu. Právě jsem si oblékal lovecké punčochy, sedě při tom na divanu, který stojí naproti lůžku a tu se mi ona žena zjevila znovu a vyprávěla mně část svých dramatických osudů. Mezi jiným mně pověděla svoje jméno, které mne trochu překvapilo, poněvadž nebylo české. Řekla, že se jmenuje Luisa Cambonová — nebo Camboová.

Žádala mne, abych zatajil to, co mně pověděla a tak toho neprozrazuji. Avšak na honě, který byl tohoto druhého dne, jsem v přestávce pověděl doktorovi Č., co se mi přihodilo a pověděl jsem mu také jméno onoho ducha.

A za málo dní jsem zvěděl od doktora, že se dotazoval u pana velkostatkáře Kolowrata a že v archivech bylo skutečně ono jméno Cambo nalezeno. Je to tedy důkazem, že rodina toho jména sídlila ve středověku v Čechách.

Připomínám, že onoho ducha »černé paní« vidělo na Košátkách již mnoho lidí dříve. Ale nikdo s ním před tím nemluvil.

Příhoda tato dala doktorovi Č. podnět, aby sepsal román, který se odehrává částečně na Košátkách a z části na pražském hradě za doby Rudolfa II. Kniha vyšla již před několika lety a jmenuje se: »Tajemství Košáteckého hradu«.

Ale duch »černé paní« bloudí stále ještě na Košátkách a

někdy je slyšeti v noci kroky nebo šustění šatů. Asi za dva roky po vylíčené události jsme seděli ve společnosti obou pánů majitelů a choti pana inženýra, jakož i mé manželky a ještě třetí dámy v saloně pravého křídla. Bylo po večeři a my jsme se živě bavili při čaji. Dveře salonu byly otevřeny. Vedou do menšího salonku a právě proti nim jsou jiné dveře, vedoucí do velké jídelny. Kromě v našem saloně bylo všude tma.

Bylo asi k jedenácté hodině noční, když v tom jsme *všichni* slyšeli otevírati dveře, které vedou z malého salonku na chodbu a pak *kroky*, které vedly přes saloněk a poté otvírání se dveří do velké jídelny.

S počátku jsme se domnívali, že to byla některá ze služek, ale přítel inženýr vyskočil v následujícím okamžiku, neboť si vzpomněl, že všechny služby — až na jedinou — odešly do blízké vesnice do biografu. Vstal tedy a běžel dolů, aby se přesvědčil, zdali to nebyla služka, která zůstala doma. Ale dole bylo ticho, služka tvrdě spala. Prohledávali jsme všechny kouty v celém křídle — nikde nebylo živé duše.

„To byla jistě »černá paní!«“ zvolala paní inženýrová a měla pravdu. Víím jistě, že dámám běžel po zádech mráz, ač nikdo nic neviděl. Je známým faktem, že v takových případech, kdy jsou *slyšeti* nějaké zvuky, nikdy nic lidé nevidí, a že zase naopak, když dochází ke *zjevům*, *není zvuků*.

Ostatně na zámku Košátky jsou ještě jiné bytosti, ale projevuji se méně nápadně. Je slyšeti v různých pokojích za noci rozmanité zvuky a také choť pana inženýra tu a tam spatřila v polobdnění nejasnou temnou postavu — buď menší nebo větší.

Ale většina těchto jevů a zjevů se zdá míti jisté středisko, totiž chodby a pokoje neobývané v pravém zevním křídle, směrem k bažantnici.

Jiným, velmi typickým neviditelným hostem — vlastně stálým obyvatelem zámku Košátek je *gnom*.

Každý okultista ví, nebo má vědět, že již nejstarší okultní spisovatelé tvrdí, že existují čtyři třídy tak zvaných živelních duchů, totiž jistých bytostí, které žijí ve vodě, v ohni, v zemi a ve vzduchu. Nesmíme jich však zaměňovati s duchy *přírod-*

ními, kteří pracují nepřetržitě v pozemském ovzduší i v zemi, a kteří řídí vzrůst rostlinstva a zvířectva, jakož i různé jevy počasí. Každý dešť a každý úder blesku je veden těmito přírodními duchy. Proto se zdá i učencům, že blesk si vede často jako síla *rozumná*. Pokud se týká rostlinstva, je ošetřováno ve svém vývoji tisícerými bytostmi, jímž staří říkali víly nebo elfové. Jsou to většinou velmi malé bytosti, krásného vzhledu. Zemřelý anglický spisovatel Conan Doyle tvrdí v jedné své publikaci, že se mu podařilo s přispěním dvou dětí (medií) tyto drobné duchy fotografovat. Viděl jsem ony obrazy, ale nemohu posoudit, jsou-li pravé nebo byl-li autor nějak podveden.

Vodní živelní duchové se jmenují undiny, ohniví slují salamandři, vzdušní sylfové a zemní gnomové. Tito gnomové jsou velmi dobře známí všem horníkům, poněvadž se velmi často zjevují v podzemních štolách a dolech. Mají podobu malých mužíků asi 70 centimetrů výšky, jsou oděni v krátké spodky a kabátec sepatý opaskem, na kterém mají lampičku. Na hlavě mají hrotité čapky a v ruce obvykle kladívko. Jsou většinou zarostlí až k pásu. Velmi často činí dojem stařečků. V pohádkách se jim většinou říká »trpaslíci« pro jejich malou postavu. Jsou to ze živelních duchů ti, kteří zapřádají s některými lidmi přátelství. Ostatní živelní duchové se chovají k lidem lhostejně nebo i nepřátelsky.

Tito gnomové jsou často v lidských obydlích, poněvadž jsou přátelskými svazky připoutáni k jistým lidem. Znam dokonce jednoho pražského lékaře, v jehož bytě bývá často pozorován gnom a sice i lidmi, kteří nemají tušení, že by něco podobného bylo vůbec možno. Onen gnom v jedné době schovával se zálibou nové nůžky, které si lékař musil vždy nanovo kupovat, poněvadž ihned zmizely. Podobné žerty gnomů jsou známé lidem, kteří s nimi přicházeli do styků.

Onen gnom v pražském domě má svou historii. Otec zmíněného lékaře byl majitelem jedné usedlosti blízko Prahy. Dům stojí na kopci, v jehož vrstvách jsou různé rudy. A to je právě charakteristické pro přítomnost gnomů. Vždycky se zdržují tam, kde jsou skryté rudy, zvláště drahých kovů, nebo kde jsou

ukryty v zemi zapomenuté poklady, ať v penězích nebo ve skvostech.

Jednoho večera ležel otec lékařův na loži a četl při lampě noviny. Byl zcela sám v rozlehlé ložnici. Náhle se otevřely dveře a do ložnice vešla poskokem řada gnomů, kteří se vzali za ruce a počali tančiti kolo. Starý pán chvíli zíral překvapeně na tento rej, ale pak odhodiv noviny, vyskočil a chtěl gnomy pronásledovat. Ale ti se vyhrnuli mžikem na temnou chodbu a nikde po nich nebylo stopy.

A tak onen gnom u pražského lékaře je jistě jedním z těch, kteří se zdržovali blízko oné usedlosti. Byl jednou spatřen, jak se dívá do zásuvky psacího stolu lékařova. V zásuvce byly ukázky *rud* z otcovské usedlosti! Jindy zase zrána, kdy lékař byl dosud na loži, ale nespál, uklízela jeho pokoj stará posluha-vačka. Náhle žena vykřikla:

„Pane doktore! Malý mužík k vám skočil do postele!“

Viděla totiž gnoma přeběhnouti a skočiti k lékaři na lože, a zmizeti pod pokrývkou. Žena ta nikdy o gnomu neslyšela, tím méně měla tušení, že taková bytost se zdržuje v bytě.

Také manželka zemřelého Mikoláše Lehmana mně vyprávěla, že se jí ve snu zjevuje gnom a že to byl on, který jí ukázal archeologům dobře známá pole u Stradonic, kde paní Lehmannová, když pole ta koupila, dala kopati, a kde se objevilo veliké naleziště předhistorických předmětů, mezi nimiž byly i staroslovanské zlaté šperky. Rodina Lehmannova měla těchto věcí celé museum. Ale, bohužel, vše bylo před mnohými lety prodáno do ciziny.

Gnoma na Košátkách málokdo viděl, ale staří lidé o něm vyprávějí. Doktor Č. mne žádal, abych mu poradil, jak by si mohl gnoma naklonit. Není to snadné, neboť přichylnost těchto bytostí se asi datuje z minulého života lidí, nebo jsou tu příčiny jiné, snad jistě *magické* nebo okultní schopnosti lidí, které přitahují a poutají gnomy k lidem. Je jisto, že na místech, kde se gnom zdržuje, jsou v zemi buď rudy nebo drahé věci. Ale není snadné působit na ně, a donutit k objevení takových skrytých pokladů se také nedají.

Poradil jsem doktorovi, aby obětoval gnomovi nějaký předmět z drahého kovu, buď zlatý nebo stříbrný. Řekl jsem mu, aby to učinil potají a aby při tom v mysli volal zemního ducha.

Ale milý doktor se neřídil přesně mou radou. Místo zlata nebo stříbra vzal naši obyčejnou korunu československou a večer, kdy vše již spalo, odešel tajně do bažantnice a tam volal gnomu v myšlenkách, a pak položil korunu u cesty na velkém pařez. Při tom ovšem měl bedlivý pozor, aby jeho počínání nikdo neviděl.

Ráno se šel podívat na korunu, obětovanou gnomovi.

Ale pařezu již nebylo! Jeho třísky byly rozházeny kolem, a vypadalo to, jako by silný pařez někdo byl roztrhal prachem. Doktor se tomu velmi divil a téhož dne v noci učinil pokus druhý. Vyhledal si jiný pařez a vzýváje v duchu gnomu, položil na pařez novou minci — zase československou korunu.

Časně ráno doktor vstal a odešel do bažantnice, podívat se na pařez. Byl zase roztrášen na kusy. Ale prvá i druhá koruna zmizely.

Mnohý čtenář by se asi domníval, že někdo doktora pozoroval a že si prostě koruny vzal. Ale sotva by se ujal tak obtížné práce, aby pařezy roztřískal. Kromě toho je třeba znáti místní poměry. Bažantnice je uzavřená, a kromě hajného a jeho rodiny tudy nikdo nechodí. Dále pak doktor nikomu nepověděl o svých úmyslech a prozradil tyto věci až později, když byly pařezy rozbity. Sám jsem je viděl a divil jsem se síle, s jakou byly roztříštěny.

Výklad této události není obtížný. Gnom, který patrně miluje drahé kovy, byl asi uražen, poněvadž mu byly nabízeny mince z kovů obyčejných, a tak projevil svou zlobu a pařezy roztříštil. Tito elementární duchové mají za jistých okolností velikou sílu, která se projevuje často také ve spiritistických kroužcích, kdy dochází k tak zvaným fysickým projevům. Alespoň velmi četní a pokročilí okultisté tvrdí, že tyto fysické manifestace nemohou prováděti astrálové zemřelých, nýbrž, že jsou přítomni vždy duchové živlů a ti že je provádějí — spojujice se s mediem a případně s astrálem zemřelého.

Tyto jevy patří ovšem do oboru magie a moderní okultismus

je ještě málo probádal. Vědecky jich prozkoumat nelze, poněvadž k tomu nemá věda prostředků. Staré tradice kabbalistické a magické, v nichž je k tomu jediný klíč, byly zapomenuty, a tak i okultní badatelé mohou konstatovat jen fakta — ale ovládat těchto bytostí nemohou. Na druhé straně skutečný magik, který dospěl k jistým tajemstvím přírody, nikdy jich neprozradí veřejnosti. K tomu pak, jak jsem napsal již nespočetněkrát, je každý magický zákrok velmi nebezpečnou věcí, neboť nejmenší chyba se vždycky těžce mstí.

Jak vidíme, jsou Košátky jistým střediskem okultních jevů, jako málokteré místo. Je tam také na silnici, nedaleko trati, místo, proslavené svým nebezpečím pro všechna vozidla od obyčejného kola až k automobilu. Silnice zmíněná vede k Hornímu Slivnu a ono místo je zcela blízko u zámku. Podle pověsti se stala na zmíněném bodu v dávných dobách jakási nehoda, a od té doby se přiházívá občas povozům a také osobám, jedoucím na kole, na stejném místě buď neštěstí nebo — u povozů — ztráta kola.

Jednu takovou příhodu, která ještě šťastně skončila, vypravuje doktor Č. ve svém románu: »Tajemství Košáteckého hradu«. Oba bratři Č. jedou večer autem od Horního Slivna domů — tak se začíná líčení.

Právě míjeli slepou, dávno zrušenou cestu, když spokojeně spící doktor náhle sebou trhl, uchopil rychle bratra za rukáv a zvolal:

„Podívej se!“

Inženýr se naklonil a pohleděl ven. Ale nespátřil nic. V tom okamžiku auto kleslo na bok, volán se stočil šoferovi v ruce a zadní kolo velikými skoky letělo kupředu. Kdesi níže zapadlo do stoky.

„Byl to nepříjemný pocit!“ pravil inženýr. „Jaké štěstí, že se nám nic nestalo!“

„Tys nic neviděl?“ dotazoval se doktor, když vystupoval ze stočeného a nahnutého vozu.

„Zhola nic,“ odvětil tázaný.

„Já sám nyní nevím určitě — možná, že jsem snil, ale přece jen, jak jsem se probral, ještě jsem to viděl. Tady, v těchto místech,“ a ukazoval stranou, „zablýchl jsem reflektorem ozářeného chlapa, nezvykle ustrojeného. Stál ve stoce připraven, v ruce měl dlouhý kůl, namířený, jako by jím chtěl vrazit do kola. A v tom okamžiku, kdy jsme se k němu přiblížili, kolo sletělo s nápravy.“

Oba byli poněkud rozčileni a obcházeli bezmocný povoz. Šofér, smrtelně bledý, kroužkům hlavou, prohlížel nápravu, která vyryla hlubokou rýhu v silnici. Nikde však ani známky po nějakém člověku nebo kůlu. Také řidič nespátřil nic podezřelého. Jako na vysvětlenou, obrátiv se k bratrům, pravil:

„Podívají se, vloni v zimě, když jsem vezl starého pána do Slivna, zrovna na tomto místě jsem dostal smyk a sjel jsem do stoky. Tady to musí být nějak očarované.“

Po těchto slovech vyňal hever a počal nadzvedávat vůz.

„Půjdeme dolů do hostince pro pomoc,“ prohlásili oba bratři a odcházeli s vrchu do tmy.

Valčík se rozléhal dolinou a ozvěna opakovala jeho roztráštěné zvuky, které se tichounce ztrácely v lesních hlubinách na svahu údolí. Šofér naslouchal smutně krev rozrušujícím tónům, vida před sebou pernou práci, kterou musí vykonat, než bude moci usednouti ve středu hudebníků a oddat se zamilované zábavě.

Zatím oba bratři dospěli k hostinci. Doktor vešel do malé, poboční místnosti, kde seděla společnost u vyhrazeného stolu, veselil se při hudbě a dobré sklenici piva.

Přítomní, vidouce ho vstoupiti a slyšíce před tím troubení Laurinky, tázali se, zdali se nic nepříhodilo. Po vysvětlení spěchali ochotně k automobilu. V čele hloučku ředitel s rozžatou lampičkou, ba i hostinský a starosta v jedné osobě chvátil také do tmy, ponechav dceři výčep piva. Pomocná výprava, vedená ředitelem, snažila se šoferovi pomoci co nejrychleji, aby ho navrátila společnosti.

„Je to podivné,“ přerušil šafář mlčení pospíchajících, „to je

již čtvrtý případ na témž místě, pokud vím já sám, a všechny — s kolem u vozu! Předloni nám zde přešel vůz s řepou deputátníka, a muž byl na místě mrtev!“

„Vypravuje se,“ navázal ředitel, „že prý zde kdysi před sty lety přepadli loupežníci kteréhoši hraběte Kolowrata. To prý zde byly ještě samé lesy až dolů ke dráze.“

A ještě jiný zajímavý okultní zjev byl pozorován na Košátkách. Před zámkem je veliké hospodářské nádvoří, obklopené budovami, hlavně stájemi pro krávy a koně, a také některými domy, v nichž bydlí šafář a čeled. Na západní straně tohoto nádvoří je první brána se zbytky padacího mostu. Proti ní je druhá brána, zbudovaná v pravém křídle zámku. Vede do druhého hradního nádvoří.

Právě proti staré věži na prvním nádvoří je oplotěná zahrada, uprostřed které stojí velmi stará socha Panny Marie. Podle podání musí u této sochy svítit vždy věčná lampička. Když by nesvítila, je slyšeti od sochy za noci dětský pláč.

Pan Josef, zámecký kočí tvrdil, že jednou v noci, když vedl uvázat k boudě psa Kazana, podíval se jako náhodou k oné soše, a tu spatřil u její paty seděti malé dítě v košilce. Kazan jevil nepokoj, a měl srst zježenou — neklamná to známka, že tu šlo o zjev z jiného světa. Zvířata, zvláště koně, psi a kočky vycítují a jistě také vidí zjevy astrální.

Pan Josef zavolal, ale nic se neozvalo. Zavolal ještě jednou, poněvadž při světle měsíce viděl dítě zcela zřetelně a nemohl pochopit, kde se tu vzalo. V tom počal pes výt a dítě se panu Josefovi rozplynulo před očima. Obrázek této zajímavé sochy přinášíme ve fotografii.

Loňského roku 1931 se stala ještě jiná podivná událost na Košátkách. Přihodila se příteli Arnoštovi, inženýru a spolujednateli zámku.

Dr. Č. ji vylíčil podle vyprávění svého bratra, a napsal ji do mé mystické revue »Psyche«. Cituji jeho článek tak, jak byl otištěn:

„Košátecké údolí je opředeno mnohými pověstmi a zkazkami ze starých dob.

Krajina tamní byla v dávných dobách jistě osídlena staroslovanskými kmeny a místem, kde stál kamenný hrad staročeské, tak zvané »kamenecké župy«. Proto tam také byli v posvátných hájích uctíváni bohové a bůžkové, jakož i jiné bytosti nadpřirozené.

Podle starých kultů jim byly obětovány plodiny zemské, předměty denní výroby a také pokrmy a nápoje. Bytosti tyto dary přijímaly, třeba ne v podobě viditelné a na dary ty si uvykly. Staré báje o bůžcích a démonech, žijících ve vodách a na lukách i v lesích a ve stromech — u starých Řeků se jmenovaly poslednější dryady — obsahují mnohou pravdu, ke které dosud nezasáhlo moderní badání okultní.

Víme, že v krajinách, obývaných tak zvanými národy nekulturními, tedy *přírodními*, dodnes uctívají tyto bůžky a demony, a že bez obětí jim přinesených nepodniknou tamní obyvatelé vůbec nic, žádné cesty aniž co jiného.

Poučnou a velmi významnou knihu o tom napsal nedávno americký cestovatel Seabrook. Jeho spis vrhá velmi ostré světlo na předsudky evropských a amerických učenců a jejich známé omyly, pokud se týká světa nadsmyslného. Také v Indii a v Tibetu znají tyto přírodní bohy a bůžky, a přinášejí jim oběti nebo dokonce je vyvolávají a radí se s nimi⁷¹⁾.

Jsou snad takové neviditelné bytosti v přírodě také u nás? Jisté že jsou, ale je u nás málo těch, kteří sídlí jen ve stromech. Máme totiž velmi málo *starých stromů*, které jsou postupně hubeny. Jen ve starých stromech sídlí dryady a jiné bytosti astrálního světa. Vyhýbají se však modernímu kulturnímu ruchu a hlavně se vyhýbají krajinám, kde převládá nevěra a

⁷¹⁾ Na př. v Africe každý kmen má svého spolehlivého čaroděje-lékaře (medicinemana), který vypátrá prostřednictvím svého bůžka (říkají mu „had“) vše ztracené, ba i do budoucna zví kmen zcela bezpečně věci důležité. Zprávy o těchto faktech pronikají teprve v nejnovější době do Evropy, poněvadž mnozí cestovatelé a lovci jsou okultisté. — Pozn. spisovatele.

materialismus. Nevěřecké a neznabožské myšlenkové vlny lidí jsou jim většinou nesnesitelné a jen na ojedinelých místech se dosud udržely tyto bytosti⁷²⁾.

Jen tak je možno vysvětliti, že jedna taková bytost, které byly přinášeny za starodávna oběti, se jich dožadovala i za našich dnů, když křesťanství dávno zapudilo nábožensví pohanské se všemi jeho kulty.

Tato bytost nebo duch (patrně dryada) sídlila po staletí v prastaré lípě, stojící v aleji, vedoucí od Košáteckého zámku na silnici směrem k obci Kojovicům. Několik podobných lip tam stojí dosud.

»Dej kus placky!« volávalo něco v noční době na mimojdoucí chodce ze starého stromu. Tradice o tomto volání se udržovala od pokolení do pokolení, a ač dnes není nikoho na živu, kdo by byl slyšel ono volání, přece jen se pověst o tom udržela až na naše dny a je zaznamenána v literatuře o Košátkách a v archivech.

Zatím staletí uběhla a stará lípa ohlodána zubem času.

Teprve před krátkou dobou se trochu nachýlila. Nikdo si však nepovšiml, že život stromu se již kloní ke konci.

Byla tichá a hvězdnatá noc v měsíci září tohoto roku. Inženýr Č. ulehl ke spánku na košáteckém zámku, ale v noci se náhle probudil. Rozhlédnuv se po ložnici, spatřil, jak k jeho loži se blíží jakási neurčitá postava, podobající se svinutému, našedlému prostěradlu. Postava zvedala ruce a počala se ukláněti, ale když přišla ještě blíže, učinil proti ní inženýr znamení kříže, načež ustoupila. Ale vrátila se a zase se klaněla. Nové znamení kříže ji zapudilo. To se opakovalo několikrát. Teprve,

⁷²⁾ Je ještě jedna okultní teorie, která se snaží vysvětlit existenci takových bytostí a jejich zánik v moderní době. Tato teorie tvrdí, že bytosti ty byly vlastně stvořeny lidmi, totiž jejich představami, v dobách, kdy se lidé klaněli na př. stromům a vzývali je. Je to možné, když uvážíme, že myšlenka lidská má tvůrčí moc i tehdy, když jí člověk neužívá úmyslně. Okultní síly se chovají právě tak jako síly fyzikální — pracují mechanicky. Přesto však jsem jist, že existují i přírodní takové bytosti, člověkem nestvořené. Rozlišovati je, bylo by velmi obtížné. — Pozn. spisovatele.

když inženýr počal provádět mystickou koncentraci, zmizelo zjevení.

Za dva dni potom v noci zřítla se zmíněná stará lípa s ohromným praskotem a ležela v potoce. Strhla s sebou elektrické vedení a v pádu svém porazila několik sloupů, na nichž byly elektrické dráty.

Když jsme se tázali redaktora Weinfurtera, co to vše znamená, sdělil s námi, jak jsme se také my domnívali, že duch stromu, předvídaje jeho zkázu, přišel se rozloučit s nynějším majitelem staré lípy. Poznamenal, že na onom místě byl zcela jistě posvátný háj našich předků a doporučil, abychom na témž místě dali zasadit lípu novou, což se také již stalo.“

*

Zbývá ještě podotknouti, že duch »černé paní« a zjev malého dítěte u sochy Panny Marie na Košátkách jsou v jisté souvislosti. Ale musím dostátí svému slibu a neprozradím proto o této věci nic bližšího.

Je však ještě jedna osoba, která ví o této věci pravdu a sice vynikající pražský mystik, inženýr M., jenž je již dlouho velmi pilným žákem mystiky a jehož síla léčivá neustále stoupá. Inženýr M. je totiž nadán duchovní léčivou mocí, která je podle Písma jedním z darů Ducha svatého. K tomu se ještě vrátím.

Poněvadž M. je rovněž intimním přítelem pánů na Košátkách a často k nim dojíždí, zvěděl o »černé paní« a zajímal se o jejím osudu a také se snažil pomoci tomuto trpícímu duchovi. Ale bylo v této snaze — snad na čas — zabráněno vyšší mocí. Při tom zvěděl, aniž o to žádal, také onu souvislost mezi oběma zjevy.

*

Mnozí čtenáři, ač znají moji knihu »Ohnivý keř«, by přece jen rádi zvěděli něco bližšího o *výsledcích*, kterých lze docílit na mystické cestě. Uvedu zde tedy některé nejdůležitější zážitky, které musí mít každý žák a jež jsou zároveň důkazem,

že Cesta byla správně nastoupena a slibem, že žák dojde při vytrvalosti k cíli.

První věcí, které žák musí dosáhnouti, aniž snad na to myslil, nebo si to přál, jsou stigmatisace. Bolesti ran Kristových musí býti procítěny, neboť je to známka mystické smrti na kříži, bez které není nového života.

Stigmatisace jsou průchody, jimiž proudí Duch svatý do člověka a jimiž zase vychází. Proto jsou tyto rány pocítovány po celý život, až k dosažení s pojení s Bohem čili k mystické *svatbě*. Stigmatisace nemusí býti viditelné, jak již pověděno, neboť postačí, když je žák pocítuje. Při tom však musí býti spojeny ještě s jiným pocitem, kterého nelze prozradit. Pak teprve jsou stigmatisace řádné a upevněné. Čím častěji je žák cítí, tím je lépe.

Kdo by si jich usilovně přál nebo na ně myslil, může býti jist, že jich nedostane. Žák nesmí si přátí *žádných mystických zážitků*, jinak jeho postup se zastaví.

Druhým nesmírně důležitým zážitkem, který je rovněž trvalý a jenž proto nepatří k běžným mystickým stavům, které přicházejí a odcházejí — je boží Oheň. Tento boží Oheň musí mít rovněž každý žák.

Boží Oheň je již vyšším stupněm zasvěcení a dostavuje se jen tehdy, když se blíží ukončení prvního křestu — vodou. K mystické smrti i ke třem křtům, jakož i k znovuzrození patří celé řady nejrozmanitějších mystických stavů a zážitků, které jsou u každého naprosto stejné, ale jejich postup není stejný, takže jeden žák obdrží některé věci dříve, a později se řady stavů doplňují.

Je zajímavé, že tento vnitřní boží Oheň má již spojení s třetím křtem »ohnivým«. Jeho počátek se jeví na konci míchy v páteři, kde vnitřní oheň probouzí posvátnou Hadí Sílu, která takto probuzena, vyjíždí do výše a musí se upevnit až na temeni hlavy.

To vše je však popsáno v »Ohnivém keři« a proto by bylo zbytečno opakovat to.

Ale v těle žákově musí hořeti *tři ohně* a sice jeden dole, na